



**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ**
UNIVERSITY OF PATRAS

**ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
(πρώην Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων – Μεσολόγγι)**

**Ακαδημαϊκό έτος
2019-2020**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**« Προσχεδιασμένη βραχυβιότητα (planned obsolescence)
προϊόντων: Θεωρία και Στρατηγικές»**

**ΦΟΙΤΗΤΗΣ:
Κουτρόπουλος Κωνσταντίνος ΑΜ 16659**

Πάτρα 22/2/2020

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

**ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΠΠΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΠΡΟΣΧΕΔΙΑΣΜΕΝΗ ΒΡΑΧΥΒΙΟΤΗΤΑ (PLANNED
OBSOLESCENCE) ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ: ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ**

Κουτρόπουλος Κωνσταντίνος

**Επιβλέπων καθηγητής
Δημήτριος Ντόβας**

Πάτρα 2020

UNIVERSITY OF PATRAS

SCHOOL OF ECONOMICS & BUSINESS

**DEPARTMENT OF MANAGEMENT SCIENCE AND
TECHNOLOGY**

**FORMER DEPARTMENT OF BUSINESS
ADMINISTRATION AT MESSOLONGHI**

THESIS

**PLANNED OBSOLESCENCE: THEORY AND
STRATEGIES**

Koutropoulos Kostas

Patras 2021

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία θα μελετήσω ένα φαινόμενο το οποίο περιγράφεται με τον όρο προσχεδιασμένη βραχυβιότητα ή με την αγγλική ορολογία του «planned obsolescence». Ανά καιρούς, εμφανίζεται με ποικίλα ονόματα, όπως είναι η προσχεδιασμένη φθορά, ή προγραμματισμένη απαξίωση, η προγραμματισμένη απαρχαίωση, η προγραμματισμένη απαλλαγή, η προγραμματισμένη αχρήστευση και τέλος η προγραμματισμένη αυτοκαταστροφή. Άλλα υπάρχει όντως προσχεδιασμένη βραχυβιότητα ή είναι ακόμη μια θεωρία από αυτές που αποκαλούνται θεωρίες συνωμοσίας; Αν υπάρχει τελικά τι ακριβώς είναι; Τι σκοπούς έχει και ποια είναι η επίδραση της στην κοινωνία και στην οικονομία; Που εφαρμόζεται και πως μπορεί να καταπολεμηθεί; Γιατί να υπάρχει, και ποιος την δημιουργήσε; Είναι ένα θετικό ή ένα αρνητικό φαινόμενο η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα; Είναι μια δράση νόμιμη; Τι ρόλο παίζει η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα στον καταναλωτισμό; Υπάρχουν διάφοροι τύποι προσχεδιασμένης βραχυβιότητας; Αν ναι ποιοι είναι αυτοί; Είναι η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα μια ηθική πράξη; Χρησιμοποιούν οι μεγάλες εταιρίες την τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας; Σε αυτά και σε περισσότερα ακόμα ερωτήματα θα απαντήσω και θα σχολιασώ στις παρακάτω σελίδες.

ABSTRACT

In this thesis I will research a phenomenon which is described by the terminology of planned obsolescence. From times to times planned obsolescence shows up in many different names, such as Pre-designed decay, Programmed depreciation, Programmed obsolescence, Scheduled discharge, Planned disuse and Premeditated self-destruction. But does it really exist? Or is it another conspiracy theory. If Planned obsolescence really exists, what is it exactly? What is its purpose and what is its effect on society and economy? Where does Planned obsolescence apply and how can it be fought? Why should Planned obsolescence exist and who created this technique? Is it a positive or a negative phenomenon? Is Planned obsolescence a legal action? How are Planned obsolescence and consumerism connected? Are there many types of Planned obsolescence that exist? If yes, then which are they? Is the use of Planned obsolescence morally correct? Do big companies use the above technique? To these and even more questions I will answer and comment on the following pages.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	9
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	13
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....	21
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	23
1. Τα είδη της απαξίωσης.....	25
1.1. Λειτουργική απαξίωση (Functional Obsolescence).....	25
1.2. Απαξίωση μόδας (Fashion Obsolescence).....	26
1.3. Οικονομική απαξίωση (Economic Obsolescence).....	27
1.4. Φυσική απαξίωση (Physical Obsolescence)	27
2. Οι τύποι της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας	29
2.1. Τεχνητή Ανθεκτικότητα (Contrived durability).....	29
2.2. Παρεμπόδιση επισκευών (Prevention of repairs).....	29
2.3. Αντιληπτή βραχυβιότητα (Perceived obsolescence)	31
2.4. Μπαταρίες που δεν μπορεί ο χρήστης να αντικαταστήσει (Non-user-replaceable batteries)	32
2.5. Συστημική βραχυβιότητα (Systemic obsolescence).....	33
2.6. Προγραμματισμένη βραχυβιότητα (Programmed obsolescence)	34
2.7. Κλείδωμα λογισμικού (Software lock-out)	35
2.8. Νόμιμη βραχυβιότητα (Legal obsolescence).....	36
3. Η αθάνατη λάμπα.....	37
3.1 Η πρώτη εμφάνιση της προσχεδιασμένη βραχυβιότητας.....	37
3.2 Ο λόγος για τον οποίον η συγκεκριμένη λάμπα έγινε το πρώτο θύμα	37
3.3 Η λειτουργία των συγκεκριμένων λαμπτήρων	38
3.4 Η μυστική συμφωνία του 1924.....	38
4. Το καρτέλ Φοίβος.....	40
4.1 Τι είναι το Καρτέλ;.....	40
4.2 Παραδείγματα Καρτέλ.....	40
4.2.1 Philips Samusn LG	40
4.2.2 Dimler Volvo/Renault Iveco DAF Trucks	41
4.3 Ελληνικά Καρτέλ.....	41
4.4 Οι λόγος που η δημιουργία Καρτέλ θεωρείτε παράνομη δράση.....	43
4.5 Η νομοθεσία περί το δίκαιο ανταγωνισμού στο οποίο υπόκειται και το Καρτέλ.....	44

4.5.1 Το δίκαιο αθέμιτου ανταγωνισμού	44
4.5.2 Η νομοθεσία στην Ελλάδα περί Καρτέλ και Αθέμιτου ανταγωνισμού	45
4.5.3 Ψευδές ή μη ανακριβείς δηλώσεις σχετικά με τα προϊόντα που παρέχει μια εταιρία.	45
4.5.4 Ανακοίνωση για πώληση εμπορευμάτων σε υπερβολικά χαμηλές τιμές λόγω διάλυσης μίας εταιρίας.....	46
4.5.5 Συκοφαντικές και δυσφημιστικές δράσεις κατά των υπόλοιπων ανταγωνιστικών επιχειρήσεων	46
4.5.6 Αντιγραφή της επωνυμίας και του λογότυπου από μια άλλη ήδη υπάρχουσα ανταγωνιστική επιχείρηση.....	46
4.6 Το δίκαιο κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού.....	47
4.7 Τα μέλη και οι στόχοι του καρτέλ Φοίβου.....	47
4.8 Η επιτροπή της Διάρκειας ζωής των 1.000 ωρών.....	49
4.9 Τι είναι τα Ντούι και τι έγινε με αυτά;	49
4.10 Τα μέλη του Καρτέλ Φοίβου και της επιτροπής των χιλίων ωρών	50
4.11 Η σταδιακή μείωση της διάρκειας ζωής των λαμπτήρων.....	51
4.12 Το τέλος της ιστορίας του αιωνόβιου λαμπτήρα και απόγονοι του Καρτέλ Φοίβου	52
4.13 Η Δομή του Καρτέλ Φοίβου	53
4.13.1 Ανάλυση της διοικητικής δομής του καρτέλ Φοίβου	53
4.13.2 Το Τμήμα Λογιστηρίου του Καρτέλ Φοίβου	53
4.13.3 Το Τμήμα Πωλήσεων του Καρτέλ Φοίβου	53
4.13.4 Το τμήμα προπαγάνδας του Καρτέλ Φοίβου.....	54
4.13.5 Η Εκτελεστική Επιτροπή του καρτέλ Φοίβου.....	55
4.14 Οι εταιρίες μέλη του Καρτέλ με βάση το διάγραμμα.....	55
4.14.1 Η εταιρία Osram	55
4.14.2 Η εταιρία Tungsram.....	56
4.14.3 Η εταιρία Associated Electrical Industries	56
4.14.4 Ο όμιλος εταιριών IGE	57
4.14.5 Η εταιρία Overseas Shipholding Group	57
4.14.6 Η εταιρία La Compagnie des Lampes	58
4.14.7 Η εταιρία Tokyo Electric Power Company Holdings (TEPCO)	59
4.14.8 Η εταιρία Koninklijke Philips (PHILIPS)	59
4.14.9 Η εταιρία Siemens AG (SIEMENS).....	60

4.14.10 Η εταιρία G.E ltd (General Electric)	60
4.14.10.1 Η ιστορία της General Electric	61
4.14.11 Οι εταιρίες Mexicana Lamparas, China Gen E.d και General Electric do Brasil Ltda	61
4.14.12 Η εταιρία Westinghouse Electric Corporation (Πρώην Metropolitan Vickers)	62
4.14.13 Η εταιρία Sylvania Electric Products	62
4.14.14 Η εταιρία Ken Rad.....	64
4.14.15 Οι Σωλήνες κενού.....	64
4.14.16 Οι εταιρίες Consolidated, Tung Sol και Chikago Minature	65
4.15 Η εταιρία Chicago Miniature Lamp/VCC	65
4.16 Συμφωνίες ευρεσιτεχνίας και συμφέροντα ιδιοκτησίας.....	65
4.17 Cosima Dannonitzer	66
5. Οι λαμπτήρες σήμερα	67
5.1 Σήμερα η διάρκεια ζωής των λαμπτήρων.....	67
5.2 Ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζουν η Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και ο υπόλοιπος κόσμος αυτές τις λάμπες.....	67
5.3 Οι Λάμπες Υδραργύρου	67
5.4 Ατυχήματα σχετικά με τους λαμπτήρες υδραργύρου	68
5.4.1 Rick Jekins	68
5.4.2 Dick Cheney	68
5.5. General Electric	69
5.5.1 Η εταιρία General Electric παγώνει τα σχέδια της για αυτούς τους νέους λαμπτήρες	70
5.5.2 Τα νέα εργοστάσια της General Electric	70
5.6 Μελέτη του ερευνητικού κέντρου Γεωεπιστημών GFZ German.....	71
5.7 Πανεπιστήμιο Rochester η ακτινοβολία του λαμπτήρα πυράκτωσης..	72
6. Η περίπτωση της Apple	73
6.1 Η επικρατούσα κατάσταση στον κλάδο των ηλεκτρονικών κινητών .	73
6.2 Το βραχύβιο I pad pro της Apple.....	73
6.3 Προσχεδιασμένη βραχυβιότητα και στα υπόλοιπα προϊόντα της Apple	74
6.4 Έρευνα της Laura Trucco σχετικά με την επιβράδυνση των κινητών Apple.....	76
6.5 Η αγωγή κατά της εταιρίας Apple	77
7. Samsung.....	79

7.1	Οι Ιταλική ρυθμιστική αρχή πλέον ενάντια και στην Samsung.....	79
7.2	Οι επιπτώσεις που είχαν οι δράσεις της εταιρίας Samsung.....	79
7.3	Ο τρόπος με τον οποίον οι εταιρίες του κλάδου των ηλεκτρονικών συσκευών στοχεύουν την συγκεκριμένη τακτική	80
7.4	Οι Εκτυπωτές της εταιρίας Samsung.....	81
8.	Ο Εκτυπωτής του Μάρκουσ.....	82
8.1	Προσχεδιασμένη βραχυβιότητα και στον κλάδο των ηλεκτρονικών συσκευών	82
8.2	Η μαρτυρία του Μάρκουσ.....	82
8.3	Οι δυσκολίες που αντιμετώπισε ο Μάρκουσ για να επισκευάσει τον εκτυπωτή του	82
8.4	Τι έκανε τελικά ο Μάρκουσ με τον εκτυπωτή του.....	83
8.5	Το συμπέρασμα του τεχνικού Μάικ και η αλήθεια πίσω από τον εκτυπωτή του Μάρκουσ	84
8.6	Το κρυφό τσιπάκι του εκτυπωτή του Μάρκουσ.....	85
8.7	Η προσπάθεια του Μάρκουσ να επεκτείνει την ζωή του εκτυπωτή του.....	85
8.8	Οι κατηγορίες των εκτυπωτών Hewlett Packard (HP) για την χρήση προσχεδιασμένης βραχυβιότητας στις συσκευές της	86
8.8.1	Πρώτη κατηγορία Άδικος πλουτισμός (unjust enrichment).....	86
8.8.1.1	Η απάντηση της Hewlett Packard και η απόφαση που βγήκε για την πρώτη κατηγορία.....	87
8.8.2	Η δεύτερη κατηγορία ήταν για την παραβίαση της ρητής εγγύησης (breach of express warranty)	87
8.8.2.1	Η απάντηση της Hewlett Packard και η απόφαση που βγήκε για την δεύτερη κατηγορία	87
8.8.3	Η τρίτη κατηγορία ήταν για την παραβίαση της σιωπηρής εγγύησης	88
8.8.3.1	Η απάντηση της Hewlett Packard και η απόφαση που βγήκε για την τρίτη κατηγορία.....	88
8.8.4	Η τέταρτη κατηγορία ήταν για δόλια απόκρυψη (fraudulent concealment).....	89
8.8.4.1	Η απάντηση της Hewlett Packard και η απόφαση που βγήκε για την τέταρτη κατηγορία	89
8.8.5	Η Πέμπτη κατηγορία ήταν για χρήση αθέμιτης ή παραπλανητικής επιχειρηματικής πρακτικής με βάση τον κώδικα της Καλιφόρνιας για	

Επιχειρήσεις και Επαγγελματίες (Unfair or deceptive business practice within the meaning of California Business and Professions Code)	89
8.8.5.1 Η απάντηση της Hewlett Packard και η απόφαση που βγήκε για την πέμπτη κατηγορία.....	90
8.8.6 Η έκτη και η έβδομη κατηγορία ήταν για παράβαση και μετατροπή σε συνομιλίες (trespass to chattes and conversion)	90
8.8.6.1 Η απάντηση της Hewlett Packard και η απόφαση που βγήκε για την έκτη και έβδομη κατηγορία.....	91
9. Εκτυπωτές HP (Hewlett-Packard)	92
9.1 Οι εκτυπωτές inkjet της εταιρίας Hewlett Packard	93
10. Οι εταιρίες Bosch και Toshiba	94
10.1 Bosch.....	94
10.2 Toshiba.....	94
11. Η εταιρία χημικών DuPont	95
11.1 Η νέα καινοτόμος συνθετική ίνα	95
11.2 Η άμεση απόσυρση του Νάιλον.....	96
12. Ιστορικός χάρτης.....	97
12.1 Δέκατος όγδοος αιώνας η αρχή	97
12.2 Έτος 1920 κατασκευαστικές εταιρίες.....	97
12.3 Ετός 1928 πρώτες διαφημίσεις.....	97
12.4 Έτος 1929 μεγάλο Κράχ.....	98
12.5 Ο Bernard London και ο πρώτος ορισμός της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας 1932	98
12.6 Έτος 1933 αύξηση παγκόσμιας ανεργίας	99
12.7 Άρθουρ Μίλερ 1949.....	99
12.8 Brooks Stevens 1950	99
12.9 Vance Packard 1960.....	102
12.10 The Waste Makers.....	103
12.11 1989 λαμπτήρας Hanover διεθνή έκθεση φωτισμού	103
12.12 Casey Owen Neistat 2003.....	104
12.12.1 iPod's Dirty Secret.....	104
12.12.2 Η αντίδραση της Apple στο βίντεο του Casey Owen Neistat .	105
12.12.3 Η απάντηση της Apple για την σχέση των νέων προγραμμάτων με το βίντεο του Neistat.....	106
12.13 Elizabeth Pritzker 2003.....	106

12.14	31 Οκτωβριου 2013 CATHERINE RAMPPELL.....	107
12.15	Jeremy Bulow	108
12.16	Ο Σερζ Λατούς και η θεωρία της αποανάπτυξης 2019.....	109
12.16.1	Η Κοινωνία της ανάπτυξης.....	110
12.17	Μπόρις Κνούφ 2020	111
13.	Διαφημίσεις.....	113
13.1	Περιοδικό του 1928: (Ένα προϊόν το οποίο αρνείται να φθαρεί είναι τραγικό για την επιχείρηση). (Πηγή: Planned obsolescence of the devices/ Sanal Basin/4/11/2019, www.sanalbasin.com/-9307748)	113
13.2	USE AND DISCARD! (Χρησιμοποιείστε και πετάξτε).	113
13.3	Διαφήμιση του 1950:(Ελευθερία και ευτυχία μέσα από την απεριόριστη κατανάλωση!). (Πηγή: Planned obsolescence of the devices/ Sanal Basin/4/11/2019, www.sanalbasin.com/-9307748)	114
13.4	Διαφημίσεις για λαμπτήρες ανά τα έτη	114
14	Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της χρήσης της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας και τρόποι αντιμετώπισης.....	117
14.1	Είναι η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα η κινητήρια δύναμη της οικονομίας στις σύγχρονες κοινωνίες μας;.....	117
14.2	Πλεονεκτήματα.....	118
14.3	Μειονεκτήματα.....	119
14.4	Περιβάλλον και προσχεδιασμένη βραχυβιότητα.....	121
14.4.1	Η ιεραρχία αποβλήτων	121
14.4.2	Ιεραρχία αποβλήτων και Ευρωπαϊκή Ένωση.....	122
14.5	Περιορισμός της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας	123
14.5.1	Η Γαλλία έβγαλε ειδικό νόμο κατά την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα	124
14.5.2	Διαδίκτυο και νέοι εναντίον της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας.....	124
15	Μια διαφορετική χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας που προσφέρει στην ανάπτυξη και την καινοτομία.....	126
16	Ανάλυση Εκφράσεων όπου έχουν ειπωθεί σχετικά με την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα	127
16.1	Bernard London Ending The Depression Through Planned Obsolescence 1932 οι δεκατρείς σχολιασμοί	130
16.1.1	Πρώτος σχολιασμός πλεονασματικές προμήθειες	130
16.1.2	Δεύτερος σχολιασμός η παραβίαση του νόμου της βραχυβιότητας.....	131

16.1.3 Τρίτος σχολιασμός ισορροπία παραγωγής και κατανάλωσης...	131
16.1.4 Τέταρτος σχολιασμός εφαρμογή ημερομηνίας λήξης στα προϊόντα κατά την παραγωγή.....	132
16.1.5 Πέμπτος σχολιασμός παραδειγμα του London αξία επένδυσης στην βραχυβιότητα	132
16.1.6 Έκτος σχολιασμός απόσυρση παλαιών προϊόντων και δημιουργία αποδείξεων ως χρήμα.	133
16.1.7 Έβδομος σχολιασμός φορολογία στην αποθήκευση παλιών πραγμάτων	134
16.1.8 Όγδοος σχολιασμός η ρύθμιση των τριάντα ετών.....	134
16.1.9 Ένατος σχολιασμός αφού μπορεί ο στρατός μπορεί και το κράτος	134
16.1.10 Δέκατος σχολιασμός παρεμπόδιση αποθήκευσης αγαθών.....	135
16.1.11 Ενδέκατος σχολιασμός η θεραπεία της ύφεσης η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα	135
16.1.12 Δωδέκατος σχολιασμός τέλος οι ξεπερασμένες τεχνικές κατά της ύφεσης	136
16.1.13 Δέκατος τρίτος σχολιασμός ο παλιός πλούτος εμποδίζει την παραγωγή νέου.....	136
16.1.14 Συμπέρασμα για την θεωρία του Bernard London.....	137
17 Ποιες σηνθήκες ευνοούν την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα και ποιες όχι	138
17.1 Διαφορές Βορά και Νότου.....	138
17.2 Θρησκεία.....	138
17.3 Οικονομικό σύστημα	138
17.4 Επίπεδα φτώχειας και μισθών	139
17.5 Κατανάλωση	139
17.6 Κουλτούρα και συνήθειες.....	139
18 Κανονες βραχυβυοτητας.....	141
Επίλογος.....	142
Βιβλιογραφία.....	143
Παράρτημα	165

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστώ πολύ τον επιβλέποντα καθηγητή κ. Δημήτριο Ντόβα, για την ανάθεση ενός τόσο ενδιαφέροντος θέματος, καθώς και για την επιστημονική καθοδήγηση και κατάρτισή που μου προσέφερε, όχι μόνο για την παρούσα εργασία αλλά και όλα αυτά τα χρόνια του κύκλου σπουδών μου. Ευχαριστώ όλους τους ανθρώπους που με στήριξαν όλα αυτά τα χρόνια, και όλους τους καθηγητές του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων. Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω και τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής και όλους τους συμβαλλόμενους με την αξιολόγηση της παρούσας πτυχιακής εργασίας.

Σας ευχαριστώ όλους θερμά για την ολοκληρωμένη και άρτια επιστημονική κατάρτιση που μου προσφέρατε.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο όρος που προαναφέρθηκε παραπάνω ως προσχεδιασμένη βραχυβιότητα έχει διάφορες ερμηνείες η πιο ευρύτερα αποδεκτή άποψη, από μεριάς επιστημονικού ενδιαφέροντος λαμβάνοντας υπόψη τους διαθέσιμους ορισμούς στα ακαδημαϊκά συγγράμματα και στις δημοσιογραφικές έρευνες είναι η εξής: Ως προσχεδιασμένη βραχυβιότητα ορίζεται το φαινόμενο όπου ο κατασκευαστής κάποιου υλικού ή προϊόντος δημιουργεί προγραμματισμένη φθορά σε αυτό, έτσι ώστε η ζωή του να είναι βραχύβια. Με άλλα λόγια ένα προϊόν σχεδιάζεται για να έχει μικρο κύκλο ζωής. Υπάρχουν διάφορες απόψεις σχετικά με το αν είναι καλό να υπάρχει προσχεδιασμένη βραχυβιότητα ή όχι. Οι υποστηρικτές αυτού του φαινόμενου θεωρούν ότι, η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα όχι μόνο αυξάνει τα κέρδη στους δημιουργούς αυτών των βραχύβιων προϊόντων, αλλά προκαλεί και μια θετική αλυσιδωτή αντίδραση μέσα στην οποία οι καταναλωτές καταναλώνουν περισσότερα προϊόντα, έτσι με την σειρά τους οι παράγωγοι παράγουν περισσότερο, και σε μεγαλύτερες ποσότητες, επομένως αυξάνεται και η προσφορά εργασίας, με λίγα λόγια η οικονομία με βάση αυτούς αναπτύσσεται. Από την άλλη μεριά, οι πολέμιοι αυτής είναι κατά του φαινόμενου αυτού διότι, πρώτον η μεσαία και κατώτερη τάξη δεν έχει την ικανότητα να αγοράζει συνεχώς νέα προϊόντα, και δεύτερον η εξάντληση των φυσικών πόρων για την κατασκευή όλων αυτών των νέων προϊόντων είναι καταστροφική για το περιβάλλον. Γιατί να σπαταλήσουμε και άλλους πόρους για να κατασκευάσουμε νέα προϊόντα ενώ θα μπορούσαμε να κάνουμε τα παλαιότερα πιο ανθεκτικά; Ένας από τους πολεμικούς της προγραμματισμένης απαξίωσης είναι ο Arthur Aser Miller, ένας συγγραφέας θεατρικών έργων ο οποίος αναφέρθηκε στην προσχεδιασμένη βραχυβιότητα, σε ένα από τα έργα του με όνομα *Death of Salesman* (Ο θάνατος του εμποράκου), 1949. Σε αυτό το σημείο θα να δούμε ένα απόσπασμα από το έργο του στο οποίο λέει τα εξής: “Για μια φορά σε όλη την ζωή μου θα ήθελα να κατέχω κάτι πριν αυτό χαλάσει, Τους δίνουν τόση ζωή, ώστε όταν τα ξεπληρώσεις να είναι ξοφλημένα”. Η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα δεν σημαίνει απαραίτητα μόνο ότι το προϊόν έχει κακής ποιότητας πρώτες ύλες, όπως φαίνεται στα παρακάτω παραδείγματα. Κάποιο ρούχο που φτιάχνεται με κακής ποιότητας κλωστές, ώστε να κοπουν και να χαλάσει, ή κάποια θήκη κινητού που φτιάχνεται από ένα υλικό το οποίο λόγο του συνεχόμενου ανοίγματος της θήκης του κινητού να φθείρεται μέχρι να θέλει αλλαγή, ή ακόμα και κάποιο φθηνό γυαλί που να θολώνει εύκολα, και κάποιο χρώμα που να ξεθωριάζει, ή να φεύγει γρήγορα. Αλλά θα μπορούσε να σημαίνει και την απαξίωση της μόδας. Δηλαδή εδώ μιλάμε για προγραμματισμένη φθορά η οποία, αναγκάζει έμμεσα τον καταναλωτή να αγοράζει νέα και πιο μοντέρνα προϊόντα. Για παράδειγμα έστω ότι έχουμε μια μηχανή που ενώ μπορεί να είναι κατασκευασμένη από καλά υλικά και να λειτουργεί άρτια ακόμα, μπορεί να έχει περάσει η μόδα της και να βγαίνουν συνέχεια καινούργια μοντέλα. Με αυτό τον τρόπο έμμεσα ο κάτοχος της παλιάς μηχανής θα κινηθεί προς την αντικατάσταση της, αυτό βέβαια εν γνώση των δημιουργών της μηχανής γιατί αυτό ήθελαν να πετύχουν. Με άλλα λόγια μπορεί να έχουν σχεδιάσει τα καλύτερα μοντέλα από την αρχή απλά να πλασάρουν στην αγορά πιο περιορισμένες μοτοσυκλέτες (με λιγότερα χαρακτηριστικά και λειτουργίες) έτσι ώστε να κάνουν συνεχώς αναβαθμίσεις και να πουλάνε τις νέες βελτιωμένες μηχανές. Εξάλλου μια από τις κυριότερες ιδεολογίες αυτών (αυτών δηλαδή που χρησιμοποιούν την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα) είναι η εξής: Η προγραμματισμένη απαξίωση είναι μια στρατηγική η οποία γίνεται εσκεμμένα έτσι ώστε να διασφαλίσουμε ότι η τρέχον έκδοση του προϊόντος μας θα γίνει άχρηστη ή δυσλειτουργική μέσα σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο την οποία έχουμε εμείς ορίσει, με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζουμε τις νέες παραγγελίες των καταναλωτών στο μέλλον, και αυτό με την σειρά του ενισχύει την ζήτηση. Επιπλέον θέτουν το εξής ερώτημα: Ποιο το νόημα να πουλήσουμε μια

τέλεια, άρτια μηχανικά και εμφανισιακά μηχανή και να πουλήσουμε μόνο μια φορά, ενώ μπορούμε να τους δίνουμε λίγο λίγο την τέλεια μηχανή και έτσι να πουλάμε ένα νέο μοντέλο τον χρόνο, που θα είναι λίγο καλύτερο με αποτέλεσμα να πολλαπλασιάσουμε τα κέρδη μας; Επίσης οι κατασκευαστές καθώς και οι επισκευαστές συνήθως ωθούν τους πελάτες τους να αντικαταστήσουν τα ελαττωματικά προϊόντα αντί να τα επισκευάσουν οι ίδιοι, αυτό γίνεται έτσι ώστε να υπάρχει μεγαλύτερη κερδοφορία για τις επιχειρήσεις. Ακόμη και οι επισκευαστές είναι μέρος αυτού του συστήματος. Αυτό ισχύει για όλους τους τομείς, κυρίως όμως στους τομείς της πληροφορικής και τεχνολογίας και πιο συγκεκριμένα στις εταιρίες κατασκευής ηλεκτρονικών κινητών. Σε παρακάτω κεφάλαια θα αναφέρω και άλλες περιπτώσεις προσχεδιασμένης βραχυβιότητας όπως είναι η συνωμοσία του λαμπτήρα. Το είδος της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας οπου ανέφερα παραπάνω υπάγεται στην κατηγορία της λειτουργικής απαξίωσης (Functional Obsolescence). Γενικότερα υπάρχουν και άλλα είδη προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Θα αναλύσω τα πιο διαδεδομένα είδη στο επόμενο κεφάλαιο.

1. Τα είδη της απαξίωσης

Με τον όρο προσχεδιασμένη βραχυβιότητα αναφερόμαι σε μια γενική έννοια που τα προϊόντα αυτοκαταστρέφονται με κάποιο τρόπο, αλλά γενικότερα υπάρχει και η γενική απαξίωση των προϊόντων. Αυτή αποτελείται από τέσσερις μικρότερες μορφές, δηλαδή χωρίζεται σε τέσσερα βασικά είδη απαξίωσης, τα οποία κάνουν το προϊόν να χάνει την αξία του. Πολλοί συγχέουν την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα με την απαξίωση των προϊόντων. Δεν είναι ότιδήποτε χαλάει προσχεδιασμένη βραχυβιότητα, μερικά πράγματα απλά τυχαίνει να χαλάνε. Επιπλέον αξίζει να αναφερθώ στο γεγονός ότι η απαξίωση δεν σημαίνει μόνο αυτοκαταστροφή των προϊόντων ή προσχεδιασμένη ημερομηνία λήξης, αλλά μπορεί να πάρει και άλλες μορφές. Όπως είναι για παράδειγμα το να δημιουργηθεί ένας χώρος όπου στην ουσία να είναι ορθά χτισμένος δηλαδή δεν θα αρχίσει να καταρρέει με το παραμικρό, αλλά δεν θα είναι εύχρηστος, ευρύχωρος λειτουργικός ή άνετος. Για αυτό ο κάτοχος του δυσλειτουργικού χώρου αυτού θα πρέπει να κάνει κάποια ανακαίνιση, με λίγα λόγια εμφανίζεται προσχεδιασμένη βραχυβιότητα στο αρχιτεκτονικό σχέδιο αυτού του χώρου. Γενικότερα όμως όπως προαναφέρθηκε υπάρχουν τα τέσσερα είδη απαξίωσης τα οποία κάνουν τα προϊόντα να χάνουν μέρος η και όλη την αξία τους και τα καθιστά έτοιμα προς αντικατάσταση και αυτά είναι τα εξής:

1.1. Λειτουργική απαξίωση (Functional Obsolescence)

Η λειτουργική απαξίωση λαμβάνει χώρα όταν το προϊόν χάνει την αξία του στα μάτια των καταναλωτών, και αυτό επειδή έχει βγει στην αγορά ένα νέο καλύτερο και πιο εξελιγμένο αντίστοιχο προϊόν. Το συγκεκριμένο είδος απαξίωσης εμφανίζεται πολύ συχνά και αυτό διότι οι εταιρίες θα πρέπει να βγάζουν όλο και καλύτερα προϊόντα όπου θα απαξιώνουν τα προηγούμενα για να μπορέσουν να έχουν πωλήσεις και να μην μείνουν πίσω σε σχέση με τους ανταγωνιστές τους. Καλώς ή κακώς στην σημερινή κοινωνία οι εταιρίες προσπαθούν να αφομοιωθούν στην υπάρχον σύστημα. Ένα παράδειγμα επί αυτού είναι το γεγονός ότι μπορεί ένα προϊόν να έχει μεγαλύτερο μέγεθος από όσο πρέπει. Αυτό το μεγαλύτερο μέγεθος του το καθιστά δυσλειτουργικό, για παράδειγμα τα πρώτα κινητά είχαν πολύ μεγάλο μέγεθος, αργότερα εξελίχθηκαν και έγιναν smartphones (έξυπνα κινητά). Οι εταιρίες στον τομέα των ηλεκτρονικών κινητών βγάζουν νέα μοντέλα που δεν είναι απαραίτητα καλύτερα αλλά έχουν πιο μικρό μέγεθος και η οθόνη πιάνει μεγαλύτερη επιφάνεια πάνω στο κινητό. Παλαιότερα ένα κινητό είχε πλαστικό γύρω από την οθόνη, τώρα ποία βγαίνουν περιορισμένα μοντέλα που είναι έτσι. Τα περισσότερα βγαίνουν με μια ενιαία οθόνη χωρίς καθόλου πλαστικό. Άρα κάποιος που έχει μια παλιότερη κινητή συσκευή, όταν δει την νέα που έχει το ίδιο μέγεθος με το δικό του αλλά με μεγαλύτερη οθόνη θα επισπεύσει να την αγοράσει. Άλλο ένα παράδειγμα είναι το ότι η επισκευή από κάποιο προϊόν να είναι ακριβότερη από το να αγοραστεί μια καινούργια για τις τοπικές οικονομικές συνθήκες που επικρατούν ανα μέρη. Δηλαδή αν ένα προϊόν είναι πολύ πιο ακριβό για να επισκευαστεί από όσο μπορούν να πληρώσουν κάποιες κοινωνίες δεν θα το επισκευάσουν, άρα αυτό θα απαξιωθεί. Ακόμα και η τεχνολογική ανάπτυξη που πάει μαζί με την απαρχαίωση των παλαιών τεχνολογιών στην εκάστοτε κοινωνία μπορούν να είναι παράγοντες εμφάνισης σε περιπτώσεις λειτουργικής απαξίωσης συσκευών. Άλλες χώρες είναι πιο μπροστά τεχνολογικά σε σχέση με κάποιες άλλες, αυτό σημαίνει ότι η τεχνολογία όπου διαθέτει η κάθε χώρα θα πρέπει να υπολογίζεται όταν σχεδιάζεται ένα νέο προϊόν. Τώρα για να

κάνω μια σύνδεση στο συγκεκριμένο τύπο απαξίωσης με την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα και για το πώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί εσκεμμένα κάνω την εξής ανάλυση: Έστω ότι κάποιος θέλει να εφαρμόσει τη τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας με βάση την τεχνολογική ανάπτυξη, τότε θα πρέπει να βγάλει στην αγορά στόχο του, ένα προϊόν το οποίο θα είναι κατώτερης τεχνολογίας από αυτή που θα μπορούσε να βγάλει με βάση την τεχνογνωσία που κατέχει. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα μετά από λίγο καιρό να απαρχαιωθεί η τεχνολογία, και έτσι θα πρέπει να βγουν νέα μοντέλα (που αυτός είναι και ο λόγος για το οποίον χρησιμοποιείτε αυτή τη τεχνική). Έτσι οι πολίτες θα αναγκαστούν να αντικαταστήσουν τα παλιά τους προϊόντα με νέα. Ένα παράδειγμα πάνω σε αυτό θα μπορούσε να είναι η συνεχή αύξηση των απαιτήσεων από τα νέα προγράμματα που κυκλοφορούν για υπολογιστές. Τα νέα προγράμματα όπου βγαίνουν είναι πιο απαιτητικά σε μνήμη, σε επεξεργαστή και σε κάρτα γραφικών. Λόγο του μεγαλύτερου μεγέθους τους καθώς και των πιο πολύπλοκων διεργασιών που θα πρέπει να είναι σε θέση να εκτελέσει ένας υπολογιστής. Και αυτή η αύξηση των απαιτήσεων του συστήματος από τις νέες εφαρμογές γίνεται κάθε χρόνο. Άρα αν κάποιος έχει έναν παλιό υπολογιστή δεν μπορεί να τρέξει αυτά τα νέα προγράμματα, που μπορεί να χρειάζεται και για την δουλειά του (Να σημειώσω το γεγονός ότι για να λειτουργήσει σωστά το συγκεκριμένο παράδειγμα, θεωρώ ότι οι παραγωγοί των συγκεκριμένων υπολογιστών είχαν την δυνατότητα να παράγουν πιο δυνατούς υπολογιστές που θα άντεχαν τα νέα προγράμματα εξ αρχής). Άρα αναγκάζεται να αντικαταστήσει τα παλιά κομμάτια με καινούργια. Τέλος θα ήθελα να προσθέσω και τις ξεπερασμένες ανέσεις. Δηλαδή όταν το προϊόν μας πλέον δεν καλύπτει τις ανέσεις και τις νέες απαιτήσεις που έχουν οι σύγχρονοι ρυθμοί ζωής, καθώς και τα νέα πρότυπα όπου επικρατούν όπως μπορεί να είναι κάποιο συγκεκριμένο είδος αμαξίου που να είναι πιο διαδεδομένο. Για παράδειγμα τα παλιά αστικά λεωφορεία δεν είχαν θέρμανση, ή άνετα καθίσματα. Καθώς είχαν λίγες θέσεις λόγω του λιγότερου πληθυσμού όπου υπήρχε παλαιότερα ή επειδή δεν χρησιμοποιούνταν τόσο τα μέσα μαζικής μεταφοράς οι πολίτες της τότε εποχής. Επίσης δεν θα ξεχάσω να αναφέρω τις νέες ανάγκες που προκύπτουν όπως είναι η μουσική δηλαδή τα νέα αστικά έχουν υποδοχή για ακούστικα ή ακόμη και φορτιστή για κινητό, καθώς και σύνδεση στον διαδύκτιο (internet) μέσω ασύρματου δικτύου (wifi). Την τότε εποχή όλα αυτά μπορεί να φάνταζαν αδύνατα ή φανταστικά αλλά πλέον είναι όλα εφικτά και αληθινά. Έτσι τα παλιά μοντέλα θα πρέπει να τα αντικαταστήσει ένα νέο μοντέλο αστικού λεωφορείου το οποίο θα έχει όλες αυτές τις ανέσεις αυτές. Με το πέρασμα του χρόνου καθώς η τεχνολογία εξελίσσεται το νέο αστικό θα πρέπει να αντικατασταθεί από ένα ακόμα πιο σύγχρονο με περισσότερες ανέσεις. Επομένως το παλαιότερο αστικό απαρχαιώνεται με αυτό τον τρόπο αργά ή γρήγορα.

1.2. Απαξίωση μόδας (Fashion Obsolescence)

Η απαξίωση μόδας κανονικά ανήκει στην λειτουργική απαξίωση αλλά για να είναι πιο κατανοητό θα την ξεχωρίσω από αυτή. Εδώ αναφέρομαι στο είδος της απαξίωσης το οποίο εμφανίζεται όταν ένας σχεδιαστής κάποιου προϊόντος δημιουργεί ένα νέο σχέδιο και υπολογίζει να βγει εκτός μόδας σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Μετά από λίγο καιρό κάνει ένα νέο σχέδιο πιο κομψό με καλύτερα χρώματα ενδεχομένως χρησιμοποιεί και νέα υλικά κατασκευής. Αυτά τα νέα προϊόντα θα είναι η νέα μόδα και θα πετάξουν τα παλιότερα στην άκρη, δηλαδή εκτός αγοράς. Γιατί πολύ απλά δεν θα είναι στην μόδα. Κάνεις δεν θέλει να είναι οπισθοδρομικός και να φοράει ντεμοντέ ρούχα, να αγοράζει παλιομοδίτικα πράγματα ή να έχει παλιά αυτοκίνητα. Και εκεί είναι που στοχεύουν αυτοί που θέλουν να χρησιμοποιήσουν αυτή

την τεχνική. Αυτό το είδος της απαξίωσης είναι πιο έξυπνο από τα προηγούμενα γιατί οι αγοραστές από μόνοι τους συμμετέχουν σε αυτό, με την θέληση τους. Άρα είναι ακόμη πιο δύσκολο κάποιος να καταλάβει ότι κρύβεται αυτή η τεχνική από πίσω. Η μόδα από την άλλη πάει χέρι χέρι με τον υπερκαταναλωτισμό του οποίου η βάση προήλθε και από την χρήση του συγκεκριμένου είδους της απαξίωσης μόδας. Θα κάνω μια καλύτερη ανάλυση σε πιο κάτω κεφάλαια σχετικά με αυτό.

1.3. Οικονομική απαξίωση (Economic Obsolescence)

Σε αυτή την κατηγορία συμπεριλαμβάνονται τα προϊόντα τα οποία χάνουν αξία όταν επηρεάζονται από κάποιον εξωτερικό παράγοντα όπως είναι μια παγκόσμια οικονομική ύφεση, ή οι τροποποιήσεις στην κυκλοφορική σηματοδότηση της τοπικής περιοχής. Για παράδειγμα αν κάποιος δρόμος διπλής κατεύθυνσης γίνει μονόδρομος. Επίσης η οικονομική απαξίωση εμφανίζεται με την κατασκευή νέων μαγαζιών ή χώρων εκδηλώσεων όπου προκαλούν ηχορύπανση όπως είναι τα club ή οι καφετερίες με μουσική. Η ακόμα χειρότερα όταν χτίζονται φύλακες (γίνεται η περιοχή πιο επικίνδυνη), κάποιος νέος βιολογικός καθαρισμός ή κάποιος σκουπιδότοπος (μυρίζουν άσχημα) δίπλα σε συνοικίες. Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να παραθέσω και ένα παράδειγμα για αυτό το είδος (Economic Obsolescence). Έστω ότι έχουμε ένα κτίριο προς πώληση με αρχική τιμή 100.000 \$ λίγο έξω από την πόλη, αν τώρα χτιστεί ένα νέο club απέναντι από το συγκεκριμένο κτήριο η τιμή του κτηρίου θα πέσει γιατί θα αυξηθεί η ηχορύπανση, άρα θα χάσει αξία δηλαδή θα απαξιωθεί το κτίριο. Επομένως η τιμή του θα μπορούσε να πέσει στα 75.000 \$. Τώρα αν χτιστούν νέες φύλακες δίπλα στο κτίριο θα απαξιωθεί και άλλο, ή ακόμα χειρότερα αν δημιουργηθεί και ένας νέος σκουπιδότοπος λίγο πιο δίπλα. Εν τέλη το κτίριο μπορεί να απαξιωθεί και εντελώς δηλαδή να χάσει όλη την αρχική του αξία.

1.4. Φυσική απαξίωση (Physical Obsolescence)

Αυτό το είδος της απαξίωσης αναφέρεται στα προϊόντα τα οποία έχουν υποστεί απαξίωση φυσικού τύπου δηλαδή ένα προϊόν χάνει αξία λόγω κακής διαχείρισης (για παράδειγμα αν μείνει ανοικιαστο ένα ακίνητο για μεγάλο χρονικό διάστημα, ή αν έχει μπει κάποιος νοικάρης που δεν ελέγχετε καθόλου και έχει προκαλέσει πολλές ζημιές στο διαμέρισμα) ή ακόμα και όταν ένα διαμέρισμα είναι παραμελημένο και ασυντήρητο. Ένα παράδειγμα φυσικής απαξίωσης είναι να υπάρχει μια πολυκατοικία όπου έχει δέκα διαμερίσματα προς ενοικίαση αλλά ενοικιάζονται μόνο τα δύο από αυτά. Αλλά δεν κάνουμε κάτι για να ενοικιαστούν και τα υπόλοιπα διαμερίσματα (Πως μπορούμε να ενοικιάσουμε το διαμέρισμα; Βάζοντας κάποια αγγελία). Επιπλέον αυτά τα δύο όπου νοικιάζονται είναι σε πολύ κακή κατάσταση έχουν νοικιαστεί τρεις φορές στο παρελθόν χωρίς να έχουν καθαριστεί ή συντηρηθεί από εμάς τους ιδιοκτήτες μετά από κάθε χρήση. Όλη η παραπάνω κατάσταση έχει προκαλέσει στην πολυκατοικία μας φυσική απαξίωση, και όλο αυτό λόγω κακής διαχείρισης από μέρους μας, και το αποτέλεσμα είναι να χάνει την αξία που είχε αρχικά. Για να μην χάσει αξία η πολυκατοικία θα μπορούσε να είχε μια σωστή διαχείριση, καθώς και με μερικές καλές και τακτικές

συντηρήσεις. Υπάρχουν και άλλα πολλά παραδείγματα για κάθε ένα από αυτά τα είδη απαξίωσης αλλά δεν θα αναλωθώ επί αυτού διότι δεν θα μελετήσω την απλή απαξίωση αλλά την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα. Αρχίσατε να παίρνεται μια ιδέα για το τι περίπου είναι η απαξίωση κάποιου υλικού αγαθού. Πολλοί άνθρωποι συγχέουν την απαξίωση των υλικών με την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα και αυτό είναι λάθος. Η απαξίωση των υλικών χρησιμοποιείτε για να εφαρμοστεί η τεχνική της προγραμματισμένης βραχυβιότητας και αυτή με την σειρά της έχει κάποιους τύπους.

2. Οι τύποι της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας

2.1. Τεχνητή Ανθεκτικότητα (Contrived durability)

Η τεχνητή ανθεκτικότητα είναι η πιο βασική μορφή της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Αυτή ήταν και ο πρώτος τύπος που χρησιμοποιήθηκε ποτέ. Αυτή η τεχνική λοιπόν είναι η χρήση τεχνητών μέσων έτσι ώστε να επέλθει η συντόμευση της διάρκειας ζωής ενός προϊόντος προτού καν κυκλοφορήσει αυτό στην αγορά. Επιπλέον αυτό το προϊόν έχει προσχεδιαστεί για να καταστραφεί σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα. Αυτή η τεχνική εφαρμόζεται σε όλα τα στάδια της ανάπτυξης σε όλα τα καταναλωτικά προϊόντα τα οποία έχουν μια μέση διάρκεια ζωής. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει η διοίκηση της εταιρίας στην οποία εφαρμόζετε η τεχνητή ανθεκτικότητα, να αποφασίσει στα πρώτα στάδια του σχεδιασμού του προϊόντος πόσο πολύ πρέπει να κρατήσουν τα εξαρτήματα που θα χρησιμοποιηθούν στο νέο προϊόν, σύμφωνα πάντα με τις προδιαγραφές που υπάρχουν για το μέγιστο κέρδος. Οι προδιαγραφές αυτές υπάρχουν έτσι ώστε το προϊόν να μπορεί να ανταποκρίνεται στον σκοπό του. Που ο σκοπός του στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι να χαλάσει την ημερομηνία που έχει ορίσει ο παραγωγός αυτού έτσι ώστε να συνεχίσει τις πωλήσεις του και να έχει το μέγιστο δυνατό κέρδος. Βέβαια, δεδομένου ότι όλη η ύλη υπόκειται σε εντροπία (Τα υλικά φθίνουν και πεθίνουν). Όπως και να έχει είναι αδύνατο για οποιοδήποτε υλικό να διατηρήσει την πλήρη λειτουργία του για πάντα, επομένως κάποια στιγμή όλα τα προϊόντα θα καταστραφούν ανεξάρτητα από τα μέτρα πρόληψης και συντήρησης που λαμβάνονται από τους δημιουργούς αυτών. Εξάλλου εκεί στηρίζουν την λειτουργικότητα της τεχνικής αυτής. Λόγο αυτού κανείς δεν μπορεί να κατηγορήσει έναν κατασκευαστή για την φθορά των υλικών των προϊόντων τους. Αν δεν υπήρχε η εντροπία τότε δεν θα υπήρχε και η τεχνητή ανθεκτικότητα της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Όταν ένα προϊόν έχει σύντομη διάρκεια ζωής δεν σημαίνει απαραίτητα ότι χρησιμοποιήθηκε η στρατηγική της τεχνητής ανθεκτικότητας, όπως είπα παραπάνω υπάρχει η εντροπία που αυτό σημαίνει ότι κάθε υλικό έχει μια συγκεκριμένη αντοχή στον χρόνο. Τώρα αν εφαρμόσει ένας κατασκευαστής τις γνώσεις τους πάνω στην φθορά των υλικών που θα χρησιμοποιήσει σε ένα προϊόν του για να δημιουργήσει μια τεχνητή μείωση της ζωής αυτού κατά τον σχεδιασμό του τότε είναι σημάδι ότι όντως έχει χρησιμοποιήσει προγραμματισμένη βραχυβιότητα με τύπο τεχνητή ανθεκτικότητα. Παρόλο που αυτή η τακτική θεωρείτε ότι είναι κατά των καταναλωτών οι κατασκευαστές είναι ελεύθεροι από τον νόμο να ορίσουν τα επίπεδα ανθεκτικότητας των προϊόντων τους.

2.2. Παρεμπόδιση επισκευών (Prevention of repairs)

Αυτό είναι το είδος της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας που χρησιμοποιείτε περισσότερο στην σύγχρονη κοινωνία. Αν έχετε παρατηρήσει πολλά επαγγέλματα όπου επισκεύαζαν διάφορες συσκευές ή προϊόντα έχουν εκλείψει. Για παράδειγμα οι παλαιοί ράπτες που έραβαν τα παλιά ρούχα όταν αυτά σκίζονταν. Πλέον δεν χρειάζεται ένα τέτοιο επάγγελμα γιατί πολύ απλά όλοι αντικαθιστούν τα ρούχα τους με καινούργια. Αυτό σημαίνει ότι ο σύγχρονος άνθρωπος έχει

υιοθετήσει την νοοτροπία της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας εδώ και πολύ καιρό. Αλλά αυτό το φαινόμενο δεν δημιουργήθηκε από μόνο του. Όλα ξεκίνησαν από την στιγμή όπου ο κατασκευαστικός τομέας αποφάσισε ότι δεν θα επισκευάζει πια τα παλιά κομμάτια των συσκευών, αλλά θα ενθαρρύνει τους καταναλωτές να αγοράσουν ολοκαίνουργιες συσκευές. Αλλά δεν είναι μόνο αυτό, υπάρχουν διάφορα προϊόντα μιας χρήσης όπου δημιουργήθηκαν για μία και μόνο χρήση.

Μετά την πρώτη χρήση αυτών των προϊόντων ο πελάτης θα πρέπει να προβεί προς την αντικατάσταση τους (κάμερες μιας χρήσης (https://en.wikipedia.org/wiki/Disposable_camera), γάντια μιας χρήσης και ούτω κάθε εξής). Τα συγκεκριμένα προϊόντα έχουν κατασκευαστεί έτσι ώστε να μην μπορεί ο καταναλωτής να τα χρησιμοποιήσει και δεύτερη φορά. Αυτό το καταφέρνουν φτιάχνοντας συσκευές οι οποίες είναι σφραγισμένες από το εργοστάσιο χωρίς να επιτρέπουν τον χρήστη ή κάποιον απλό επισκευαστή να έχει πρόσβαση στο εσωτερικό της συσκευής. Ένα παράδειγμα επί αυτού είναι τα σύγχρονα κινητά τηλέφωνα. Όλα τα παλαιότερα μοντέλα κινητών τηλεφώνων βγαίνανε στην αγορά με ένα καπάκι στο πίσω μέρος τους το οποίο καπάκι έβγαине και έτσι μπορούσε ο καθένας να δει το εσωτερικό του. Αυτό ήταν πολύ θετικό για την επισκευή αυτού διότι μπορούσε ο τεχνικός ή ακόμα και ο ίδιος ο χρήστης να αντικαταστήσει την μπαταριά ή να ελέγξει για πιθανές βλάβες στην πλακέτα του κινητού. Πλέον αυτό είναι αδύνατον χωρίς τα κατάλληλα εξειδικευμένα εργαλεία. Το κινητό έρχεται προσκολλημένο από το εργοστάσιο χωρίς να ανοίγει το πίσω μέρος του. Ένα παράδειγμα είναι τα κινητά της Apple τα οποία είναι βιδωμένα με εξειδικευμένες βίδες που έχουν την ονομασία pentalobe (https://en.wikipedia.org/wiki/Pentalobe_security_screw) και δεν μπορούν να αφαιρεθούν με τα κοινά εργαλεία που μπορεί κάποιος να έχει στο σπίτι του. Τώρα αν κάποιος προσπαθήσει με την βία να το ανοίξει θα το σπάσει γιατί είναι όλα ενιαία προσκολλημένα μεταξύ τους. Ακόμα και οι κάρτες sim που μπαίνανε κάποτε μετά την αφαίρεση του καπακιού του τηλεφώνου πίσω από την μπαταριά πλέον μπαίνουν μεσώ μιας εγκοπής από το πλάι του κινητού τηλεφώνου χωρίς να είναι αναγκαία η πρόσβαση στο εσωτερικό του όπως παλαιότερα. Αυτό βέβαια είναι καλό για τις εταιρίες που χρησιμοποιούν την τεχνική της παρεμπόδισης επισκευών, και αυτό γιατί σημαίνει ότι οι χρήστες με οποιαδήποτε βλάβη του κινητού τους δεν θα προβούν στο να το επισκευάσουν αλλά θα το αντικαταστήσουν με ένα καινούργιο. Έτσι τεχνητά αποφεύγετε η επισκευή του παλαιού κινητού. Αυτός είναι ο τρόπος που λειτουργεί η συγκεκριμένη τεχνική προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Όποιος κατασκευαστής επιλέξει να χρησιμοποιήσει την τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας με την μορφή της παρεμπόδισης επισκευών, τότε θα επιστρατεύσει οποιοδήποτε μέτρο μπορεί για να αποφευχθεί η επισκευή των προϊόντων που έχει κατασκευάσει. Αυτό μπορεί να το κάνει καταστίζοντας τα ανταλλακτικά των προϊόντων τους μην διαθέσιμα στην αγορά, ή διαθέσιμα αλλά με πολύ μεγάλο κόστος. Μεγαλύτερο κόστος από το να αγοράσει κάποιος πελάτης καινούργια ανταλλακτικά, χωρίς βεβαία αυτά τα ανταλλακτικά να έχουν τόσο μεγάλη αξία όσο τα πουλάνε. Θα έχετε παρατηρήσει πιθανός ότι τα παλαιότερα ανταλλακτικά για τι συσκευές είναι πιο ακριβά και πιο δυσεύρετα. Αυτό χάρις την χρήση της τεχνικής της παρεμπόδισης επισκευών από τους κατασκευαστές αυτών. Πολύ συχνά αν σπάσει μια οθόνη σε ένα κινητό είναι πολύ πιο ακριβό να αντικαταστήσεις μόνο την οθόνη παρά να πάρεις νέα κινητή συσκευή. Το ίδιο ισχύει

και με τα ακριβά αμάξια μπορεί να αγοράσει κάποιος ένα σπορ αμάξι σε μια Α τιμή και να του χαλάσει και τα ανταλλακτικά του για να επισκευαστεί να είναι δύο φορές της τιμής της αγοράς του. Όλα αυτά τα υψηλά κόστη επισκευών απωθούν τον καταναλωτή στο να επισκευάσουν τις παλαιές τους συσκευές. Μερικά πλυντήρια έχουν εξαρτήματα τα οποία χαλάνε συχνά λόγω των υλικών που χρησιμοποιούνται καθώς και της καθημερινής τους χρήσης. Το πρόβλημα με αυτά τα εξαρτήματα είναι ότι είναι χυτευμένα μόνιμα στον κάδο του πλυντηρίου. Αυτό γίνεται έτσι ώστε όταν χαλάσουν δεν θα είναι εύκολο να αφαιρεθούν από τον κάδο του πλυντηρίου, άρα θα πρέπει να αντικατασταθεί ολόκληρος ο κάδος πλυντηρίου. Κάτι τέτοιο βεβαία έχει τεράστιο κόστος, και αυτό διότι ο κάδος είναι το μισό πλυντήριο. Για αυτό τον λόγο αναγκαστικά ο καταναλωτής θα αντικαταστήσει ολόκληρο το πλυντήριο με ένα καινούργιο αντί να το επισκευάσει.

2.3. Αντιληπτή βραχυβιότητα (Perceived obsolescence)

Το συγκεκριμένο είδος βραχυβιότητας μοιάζει με το είδος της απλή απαξίωσης μόδας. Αυτό λοιπόν το είδος εμφανίζεται όταν οι σχεδιαστές των προϊόντων σχεδιάζουν νέα καλύτερα και πιο μοντέρνα προϊόντα τα οποία καθιστούν τα παλαιότερα εκτός μόδας, έτσι οι πελάτες θα αγοράζουν τα προϊόντα συχνότερα επίπεδη δεν θα θέλουν να έχουν στην κατοχή τους παλιομοδίτικα προϊόντα. Εξάλλου στην σύγχρονη καταναλωτική κοινωνία οι περισσότεροι καταναλωτές έχουν προϊόντα στην κατοχή για αισθητικούς λόγους τα οποία είναι πιο όμορφα για αυτούς και δεν τους νοιάζει αν θα είναι το ίδιο λειτουργικά με άλλα παρεμφερή. Με λίγα λόγια η μόδα επηρεάζει τους καταναλωτές, και εκεί είναι που στοχεύει αυτή η τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Αυτή η τεχνική εφαρμόζεται συνήθως στα είδη ρουχισμού. Σε αυτά τα είδη η μόδα αλλάζει συνεχώς. Τουλάχιστον κάθε χρόνο αν όχι κάθε εξάμηνο τελειώνει η μόδα για κάποια ρούχα και αρχίζει η μόδα για κάποια άλλα. Αυτό γίνεται διότι υπάρχει μια συνεχή εισαγωγή της νέας αισθητικής καθώς και το γεγονός ότι επανασχεδιάζονται τα παλαιότερα ρούχα με τις νέες τάσεις της μόδας. Με αυτό τον τρόπο οι εταιρίες ρουχισμού μπορούν να κατευθύνουν τον κύκλο μόδας (Από την στιγμή που ένα προϊόν είναι στην μόδα μέχρι να βγει εκτός μόδας) για να έχουν σταθερές πωλήσεις και μέγιστα κέρδη, χωρίς τα προηγούμενα προϊόντα (ρούχα) να πάνε να είναι λειτουργικά (Ακόμα θα μπορούν να φορεθούν τα παλιά ρούχα δεν έχουν φθαρεί ή χαλάσει και δεν χρειάζονται αντικατάσταση). Με την χρήση αυτού του είδους την προσχεδιασμένης βραχυβιότητας δηλαδή της αντιληπτής βραχυβιότητας δεν χρειάζεται να αφιερωθεί χρόνος και χρήμα στο να σχεδιαστούν προϊόντα που θα χαλάνε, ούτε αναγκάζουν τους πελάτες με τεχνητά μέσα να αντικαταστήσουν αυτά τα παλιά προϊόντα ίσα ίσα οι καταναλωτές από μόνοι τους πέφτουν θύμα αυτής της τεχνικής χωρίς να κάνουν κάτι οι εταιρίες. Ένα παράδειγμα επί αυτού είναι τα παπούτσια της Αμερικάνικης πολυεθνικής εταιρείας σχεδίασης υποδημάτων Nike (<https://el.wikipedia.org/wiki/Nike>). Συγκεκριμένα μοντέλα παπουτσιών της εταιρίας αυτής παράγονται επί χρόνια με τον ίδιο τρόπο, άπλα υπάρχουν μικροαλλαγές στο σχέδιο και στα χρώματα τους κάθε λίγους μήνες. Βέβαια αυτές οι αλλαγές καθιστούν τα προηγούμενα μοντέλα εκτός μόδας, ενώ στην ουσία κάνουν ακριβώς την ίδια δουλειά με τα παλιότερα μοντέλα. Η μοναδική διάφορα τους είναι ότι να νέα μοντέλα έχουν λίγο διαφορετικά χρώματα ή λίγο διαφορετικό σχήμα. Όμως αυτά τα χαρακτηριστικά δεν προσφέρουν στην ουσία κάποια καλύτερη εμπειρία στο περπάτημα ή το

τρέξιμο απλά είναι πιο μοντέρνα. Αυτό έχει το αποτέλεσμα την εξασφάλιση της συνεχούς ζήτησης για το προϊόν, αν και παραμένει ουσιαστικά το ίδιο. Το ίδιο ισχύει και με τα κινητά τηλέφωνα. Οι εταιρίες βγάζουν ένα νέο κινητό τηλέφωνο και μετά από λίγο καιρό βγάζουν στην αγορά το ίδιο κινητό τηλέφωνο αλλά με ένα νέο χρώμα και ελάχιστα πιο ενημερωμένο στην σχεδίαση του από το προηγούμενο. Ένα παράδειγμα είναι τα κινητά της Apple στην οποία θα αναφερθώ και σε παρακάτω κεφάλαια με τα κινητά της γενιάς S στην οποία μετά την πρώτη κυκλοφορία τους βγαίνουν νέα iPhone S όπως είναι το iPhone 6s Rose Gold που στην ουσία δεν έχει τόση διαφορά από το προηγούμενο μοντέλο της Apple. Άλλο ένα παράδειγμα είναι τα κινητά τηλέφωνα της εταιρίας Samsung που επίσης θα αναφερθώ σε παρακάτω κεφάλαια, και συγκεκριμένα τα μοντέλα Samsung Galaxy s20 του 2020 με το Samsung Galaxy s20 FE που βγήκε πάλι το 2020 που είναι πολύ πανομοιότυπα μοντέλα. Και άλλες εταιρίες κινητών τηλεφώνων χρησιμοποιούν αυτήν την τεχνική της αντιληπτής βραχυβιότητας, όπως είναι η Κινεζική εταιρία OnePlus (<https://en.wikipedia.org/wiki/OnePlus#Products>) με την σειρά κινητών T-series που βγάζουν νέα μοντέλα κάθε έξι μήνες τα οποία είναι λίγο πιο ενημερωμένα από τα προηγούμενα στην σχεδίαση τους (Το OnePlus 3 με το OnePlus 3T, το OnePlus 5 με το OnePlus 5T, το OnePlus 6 με το OnePlus 6T, το OnePlus 7 και το OnePlus 7 Pro με το OnePlus 7T και το OnePlus 7T pro και τέλος το OnePlus 8 με το OnePlus 8T) και η Ιαπωνική εταιρία Sony Mobile (https://en.wikipedia.org/wiki/Sony_Mobile) με τα κινητά της σειράς Z.

2.4. Μπαταρίες που δεν μπορεί ο χρήστης να αντικαταστήσει (Non-user-replaceable batteries)

Αυτό το είδος της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας θα μπορούσε να ήταν κομμάτι της παρεμπόδισης επισκευών που ανέφερα παραπάνω, και όντως είναι ένας τρόπος για να παρεμποδίσει κάποιος τους χρήστες να επισκευάσουν τις συσκευές τους παρόλα αυτά είναι ξεχωριστό είδος προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Πολλά προϊόντα περιέχουν μπαταρίες που δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση οι τελικοί χρήστες. Προϊόντα όπως είναι τα ηλεκτρονικά κινητά, τα ηλεκτρονικά ρολόγια, οι φορητοί υπολογιστές (λάπτοπ), οι ηλεκτρονικές οδοντόβουρτσες, οι φακοί, τα φορητά μπιστολάκια και τα τείζερ (Συσκευή αυτοάμυνας που προκαλεί παράλυση με ρεύμα, τα χρησιμοποιούν κυρίως οι αστυνομικοί, <https://en.wikipedia.org/wiki/Taser>). Πόσες φορές θα σας έχει τύχει να φουσκώσει κάποια συσκευή (συνήθως τα κινητά τηλεφωνα) σας και αναγκαστήκατε να την αντικαταστήσετε ολόκληρη επειδή ακριβώς δεν είχατε πρόσβαση στην μπαταριά της, η οποία βρίσκεται παγιδευμένη στο εσωτερικό της συσκευής. Η θέση της μπαταρίας βέβαια έχει και ένα θετικό. Η συσκευή γίνεται πιο μικρή και έτσι πιάνει λιγότερο χώρο και είναι και πιο εύκολο να την μεταφέρει ο καθένας όπου θέλει. Βέβαια συμφέρει τον χρήστη να αντικαταστήσει ολόκληρο το προϊόν και αυτό διότι το κόστος επισκευής είναι πολύ μεγαλύτερο από το να αγοράσει ο χρήστης μια καινούργια πανομοιότυπη ηλεκτρονική συσκευή. Επίσης μέσα στους οδηγό της σωστής χρήσης της συσκευής (manual) αναγράφεται το ότι απαγορεύετε η αντικατάσταση της μπαταρίας από τους απλούς χρήστες διότι θα προκληθεί ζημιά στο εσωτερικό της συσκευής, απευθυνθείτε μόνο στον κατασκευαστή της συγκεκριμένης συσκευής για επισκευή. Άρα με αυτόν τον τρόπο απωθεί τον χρήστη από οποιαδήποτε ενεργεία επισκευής του και τον οδηγεί προς την αντικατάσταση της συσκευής. Άλλες επιγραφές απαγορεύουν οποιαδήποτε παρέμβαση του χρήστη με την συσκευή καθώς αναγράφει ότι είναι παράνομο κάτι τέτοιο. Επιπλέον αναγράφεται στον οδηγό σωστής χρήσης τη συσκευής (manual) μια παρέμβαση του χρήστη στη

συσκευή θα μπορούσε να ακυρώσει ακόμα και την εγγύηση της. Πρώτα αυτό το είδος προσχεδιασμένης βραχυβιότητας στην σχεδίαση των κινητών χωρίς να έχει πρόσβαση στην μπαταριά ο χρήστης ξεκίνησε από την εταιρία Apple με τα iPhone. Μετά ακολούθησε και η εταιρία Samsung το έτος 2015 που μέχρι τότε τα κινητά τους άνοιγαν στο πίσω μέρος και είχαν όλοι πρόσβαση στην μπαταριά και το εσωτερικό της συσκευής με το κινητό Samsung Galaxy S6.

2.5. Συστημική βραχυβιότητα (Systemic obsolescence)

Η συστημική βραχυβιότητα είναι η τακτική που εφαρμόζεται σε ολόκληρο το σύστημα στο οποίο ανήκει το προϊόν έτσι ώστε αυτό να ξεπεραστεί γιατί πολύ απλά με την αλλαγή σε ολόκληρο το σύστημα δεν θα μπορεί πλέον να έχει μια συνεχόμενη και καθημερινή χρήση με αποτέλεσμα να καταστεί δυσλειτουργικό στον συγκεκριμένο τομέα. Ένα παράδειγμα συστημικής βραχυβιότητας είναι το να δημιουργηθεί ένα προϊόν το οποίο δεν θα μπορέσει να είναι συμβατό με τις καινούργιες αναβαθμίσεις και λογισμικά που θα κυκλοφορήσουν αργότερα. Αυτό συνήθως συμβαίνει σε συσκευές κινητών τηλεφώνων καθώς και σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Αλλάζοντας όλο το σύστημα, δηλαδή αναβαθμίζοντας το εξ ολοκλήρου από την αρχή, κάνοντας το πιο απαιτητικό, τα παλαιότερα κινητά και υπολογιστές δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν στις νέες προκλήσεις αυτών. Αυτό γίνεται όταν όλες οι εταιρίες φτιάχνουν πιο βαριά και απαιτητικά λογισμικά προγράμματα. Όταν δημιουργούνται προγράμματα και λογισμικά που χρειάζονται περισσότερο χώρο, περισσότερους πυρήνες επεξεργαστών, περισσότερη μνήμη ram, τότε είναι που τα παλαιότερα μοντέλα τα οποία δεν έχουν αυτές τις ικανότητες αργά η γρήγορα να βγουν από την αγορά, δηλαδή να βγουν από το σύστημα. Και αυτό είναι αναπόφευκτο, και αυτό γιατί δεν μπορούν να κάνουν πλέον ούτε τα βασικά για την νέα εποχή. Δεν είναι τυχαίο που όλοι στην σύγχρονη κοινωνία μας έχουν έξυπνα τηλέφωνα (smartphones) και όχι οποιαδήποτε φτηνιάρικα κινητά, όλοι κατέληξαν να έχουν ακριβά έξυπνα τηλέφωνα (smartphones) για να μπορούν να ακολουθήσουν το νέο και απαιτητικό σύστημα. Αν έχει κάποιος ένα παλαιότερο κινητό, τότε αυτό θα κολλάει συνέχεια και έτσι ο χρήστης δεν θα μπορεί να κάνει τα βασικά πράγματα που απαιτεί ο σύγχρονος τρόπος ζωής μας. Από το να επικοινωνήσει μέσω των social media (μέσα κοινωνικής δικτύωσης), μέχρι να κοιτάξει το πιστωτικό του υπόλοιπο στον τραπεζικό του λογαριασμό μέσω I Ban (ηλεκτρονική πλατφόρμα που χρησιμοποιούν πλέον οι τράπεζες για τις συναλλαγές τους) ή να στείλει κάποιο σημαντικό e mail (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο). Βέβαια για να γίνει αλλαγή στο σύστημα και να μπορεί να εφαρμοστεί η τεχνική της συστημικής βραχυβιότητας θα πρέπει να κάνουν το ίδιο όλοι οι εμπλεκόμενοι του συστήματος. Στην συγκεκριμένη περίπτωση εμπλεκόμενοι είναι όσοι ασχολούνται με τα κινητά τηλέφωνα και τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Από τις εταιρίες κατασκευής των οθονών και των επεξεργαστών αυτών, μέχρι και τις τελικές εταιρίες που τα πουλάνε στην αγορά, ακόμα και μέχρι και τους επισκευαστές αυτών των ηλεκτρονικών συσκευών. Άλλος ένας τρόπος για να εφαρμοστεί αυτή η τακτική είναι όταν οι κατασκευαστικές εταιρίες αλλάζουν τις βίδες που χρησιμοποιούν στα προϊόντα τους. Όταν αλλάζουν οι βίδες τότε θα πρέπει να αλλάξουν και τα εργαλεία που τις ξεβιδώνουν. Παλαιότερα με ένα στραβοκατσάβιδο (κατσαβίδι που η άκρη του έχει σχήμα σταυρού, είναι το πιο κοινό και καθημερινό εργαλείο) ξεβιδώνει κανείς σχεδόν όλες τις βίδες. Πλέον υπάρχουν πολύ εξειδικευμένες βίδες με όλων των ειδών τα σχήματα, οι οποίες φτιάχνονται για ακριβός αυτό τον λόγο, δηλαδή για να μην μπορεί να τις ξεβιδώσει ο καθένας. Μερικές εταιρίες έχουν

κιάλας δημιουργήσει δίκες τους βίδες που μπορούν μόνο οι ίδιοι να τις ξεβιδώσουν. Με αυτόν τον τρόπο αν κάποιος θέλει να επισκευάσει τις δίκες τους συσκευές δεν μπορεί με τα παλιά εργαλεία, άρα θα πρέπει να αγοράσει καινούργια. Με αυτόν τον τρόπο της αντικατάστασης των παλαιων εργαλείων που δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν στις νέες συσκευές λειτουργεί το σύστημα. Η συστημική βραχυβιότητα εφαρμόζεται από αμάξια και μηχανές μέχρι και κινητά και οικιακές συσκευές. Ο τελευταίος τρόπος για να μπορεί να δουλέψει αυτός ο τύπος της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας είναι οι εταιρίες να αντικαταστούν τις συσκευές αποθήκευσης δεδομένων όπως είναι τα φλασάκια (USB) ή οι εξωτερικοί σκληροί δίσκοι, ή τα καλώδια διεπαφής από και προς τις οθόνες με τα DVD player, τους σταθερούς υπολογιστές και τις κονσόλες για παιχνίδια (Plastation, X-box, Nintendo Wii και ούτω κάθε εξής) με καινούργια πιο σύγχρονα. Οι ήδη υπάρχουσες θύρες που δέχονταν τα παλιά μέσα διεπαφής πλέον δεν είναι συμβατά με τα νέα ηλεκτρονικά προϊόντα. Έτσι με αυτόν τον τρόπο αν κάποιος θελήσει να έχει ένα νέο προϊόν θα πρέπει να αντικαταστήσει την παλαιά του συσκευή. Το πιο κλασικό παράδειγμα είναι οι πιο παλιές οθόνες οι οποίες δεν έχουν θήρες HDMI και έχουν μόνο το παλιό SCART. Πλέον όλες οι συσκευές βγαίνουν με έξοδο HDMI και όχι με SCART. Άρα αν κάποιος θελήσει για παράδειγμα να πάρει ένα νέο DVD Player τότε θα πρέπει να αντικαταστήσει ολόκληρη την οθόνη του. Το ίδιο συμβαίνει και με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές συνδέονται με την οθόνη μέσω της μητρικής πλακέτας (MotherBoard) ή της κάρτας γραφικών (Graphic Card) τους. Παλαιότερα αυτή η σύνδεση γινόταν μέσω ενός καλωδίου, συνήθως μπλέ η μαύρου, το οποίο λεγόταν VGA. Όλες οι οθόνες είχαν μόνο είσοδο για VGA. Πλέον όμως με την τεχνολογία να προχωράει όλες οι καινούργιες κάρτες γραφικών καθώς και οι μητρικές πλακέτες έρχονται μόνο με έξοδο HDMI. Άρα οι παλιές οθόνες που έχουν είσοδο μόνο για VGA είναι άχρηστες και πρέπει να αντικατασταθούν. Βέβαια όλα τα είδη της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας πάνε μαζί πολλές φορές μεταξύ τους. Και αυτό το λέω διότι τα προγράμματα για τους υπολογιστές γίνονται πιο απαιτητικά σε γραφικά, άρα οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές δεν μπορούν να τα τρέξουν με τις παλιές κάρτες γραφικών που συνδέονταν με τις οθόνες μέσω VGA αν δεν αναβαθμίσουν τις αναβαθμίσουν, άρα χρειάζονται νέες κάρτες γραφικών οι οποίες νέες κάρτες γραφικών χρειάζονται και μια νέα συμβατή οθόνη με αυτές για να μπορούν να ανταπεξέλθουν στις νέες υψηλές αναλύσεις των προγραμμάτων. Βέβαια η χρήση μόνο της μιας τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας δεν αρκεί στην συγκεκριμένη περίπτωση. Και αυτό γιατί αν τα προγράμματα δεν γίνονται πιο απαιτητικά οι χρήστες δεν θα είχαν την ανάγκη να αλλάξουν την κάρτα γραφικών τους για να τα τρέξουν. Άρα δεν θα χρειαζόταν να αλλάξουν ούτε την οθόνη τους για να πάρουν μια νέα που θα μπορούσε να υποστηρίξει την καινούργια κάρτα γραφικών τους. Και για αυτόν ακριβώς τον λόγο αναφέρω το γεγονός ότι πολλές φορές τα είδη της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας εφαρμόζονται συνδιαστικά.

2.6. Προγραμματισμένη βραχυβιότητα (Programmed obsolescence)

Όταν λέω ότι έχει εφαρμοστεί η τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας σε ένα προϊόν, τότε αναφέρομαι στο γεγονός ότι δεν υπάρχει κάποιος τυχαίος παράγοντας που να προκαλεί την μείωση της λειτουργίας αυτού. Με τον όρο τυχαίος παράγοντας παραπέμπω στο να χαλάσει το προϊόν είτε από την υγρασία, είτε επειδή κάνει κακή χρήση ο κάτοχος της συγκεκριμένης συσκευής, είτε επειδή μπορεί να έρθει μια διακοπή ρεύματος και να κάψει το προϊόν.

Προγραμματισμένη βραχυβιότητα υπάρχει αν και μόνο αν έχει προσχεδιάσει ο κατασκευαστής έναν τεχνητό τρόπο για να μειώσει τον χρόνο ζωής του προϊόντος. Αυτό γίνεται με διάφορους τρόπους. Συνήθως τοποθετώντας κάποιο τσιπάκι με ένα συγκεκριμένο αλγόριθμο εγκαταστημένο σε αυτό, ο οποίος αλγόριθμος θα υπολογίζει με έναν τρόπο, και ανάλογα με την χρήση της συσκευής τον χρόνο που έχει περάσει. Με αυτόν τον τρόπο όταν η συσκευή φτάσει στην συγκεκριμένη χρονική περίοδο όπου έχει ορίσει ο κατασκευαστής τότε το προϊόν θα σταματήσει να λειτουργεί και θα βγάλει ένα μήνυμα λάθους στον καταναλωτή, ότι το προϊόν χάλασε ή θέλει αλλαγή κάποιο κομμάτι του. Με αυτόν τον τρόπο ο καταναλωτής αναγκάζεται να επισκευάσει τον εκτυπωτή του. Αλλά τις περισσότερες φορές όπως ανέφερα και προηγουμένως οι τεχνικές της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας εφαρμόζονται συνδυαστικά. Άρα όταν ο καταναλωτής θα πάει να επισκευάσει την συσκευή του, τότε θα έρθει ο επισκευαστής και θα του πει πόσο πιο φθινό θα είναι να αντικαταστήσει ολόκληρη την συσκευή του από να την επισκευάσει. Επομένως εδώ εφαρμόζεται και η τεχνική της παρεμπόδισης επισκευών. Για αυτό εξάλλου αναφέρθηκα στην εισαγωγή της εργασίας στο γεγονός ότι ακόμα και οι επισκευαστές είναι μέρος του συστήματος που χρησιμοποιεί την τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας.

Έτσι ακριβώς γίνεται και σε μια συγκεκριμένη περίπτωση προϊόντος που έπεσε θύμα αυτής της τεχνικής, τη οποία θα μελετήσω παρακάτω, με τον εκτυπωτή του Μάρκου.

2.7. Κλείδωμα λογισμικού (Software lock-out)

Ένα ακόμα είδος προγραμματισμένης βραχυβιότητας, το οποίο βέβαια άρχισε να εμφανίζεται τις τελευταίες δεκαετίες είναι το κλείδωμα λογισμικού. Το κλείδωμα λογισμικού εμφανίστηκε τα τελευταία χρόνια διότι οι συσκευές άρχισαν να έχουν λογισμικά που ενημερώνονται αυτόματα από το ίντερνετ. Το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι οι ενημερώσεις στα κινητά τηλέφωνα και τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Η τεχνική αυτή εφαρμόζεται όταν υπάρχει μια σκόπιμη αγνόηση της συντήρησης των παλαιότερων εκδόσεων ενός λογισμικού. Αυτό είχε συμβεί στην παλαιότερη εφαρμογή του YouTube για τα κινητά με λογισμικό Android. Πολλοί καταναλωτές ήθελαν να κρατήσουν την παλαιότερη εφαρμογή του YouTube αλλά η εταιρία δεν την συντηρούσε πια, ενώ είχε πει ότι θα συνεχίζαν την συντήρηση και των παλαιότερων εκδόσεων. Λογικό ήταν να κάνουν παράπονα αλλά παρόλαυτα δεν άλλαξε κάτι (<https://android.stackexchange.com/questions/196342/youtube-update-enforcement-bypass-reasons-why-the-old-youtube-app-is-superior>). Οι χρήστες των παλιότερων λογισμικών έχουν κάθε δικαίωμα να κρατήσουν τις παλαιότερες εκδόσεις αν επιθυμούν. Και αυτό διότι πρώτον έχουν μια εξοικείωση με αυτές, και σε πολλούς ανθρώπους δεν αρέσουν οι αλλαγές. Δεύτερον μπορεί η νέα έκδοση να μην τους καλύπτει πλέον για τις δουλειές που θέλουν να κάνουν, γιατί πολλές φορές οι νέες εκδόσεις αφαιρούν μερικές ικανότητες που είχαν οι παλαιότερες πιστεύοντας ότι είναι άχρηστες πλέον, αλλά ο χρήστης μπορεί να τις χρειάζεται. Και τρίτον μπορεί πολύ άπλα να μην τους αρέσει η εμπειρία τους στο νέο λογισμικό, μπορεί να τους μπερδεύει το πού βρίσκετε το κάθε τί, ή να μην τους φαίνεται οικείο το περιβάλλον χρήσης. Τις εταιρίες αυτές βέβαια δεν τις νοιάζει. Ίσα ίσα αφήνουν σκόπιμα την υποστήριξη

και συντήρηση των παλαιότερων τεχνολογιών ως υπολογισμένη προσπάθεια για να αναγκάσουν τους χρήστες να αγοράσουν νέα προϊόντα και να αντικαταστήσουν αυτά που ήδη έχουν. Αυτή η τεχνική εφαρμόζεται από όλες σχεδόν τις εταιρίες παραγωγής λογισμικού. Και αυτό διότι λειτουργούν με τον εξής κανόνα του κύκλου ζωής τους: Όταν ένα λογισμικό φτάσει στο τέλος του κύκλου ζωής του τότε το κόστος υποστήριξης υπερβαίνει τα έσοδα που δημιουργούνται υποστηρίζοντας την παλιά έκδοση, άρα δεν αξίζει να το συντηρεί κάποιος. Υπάρχει βέβαια τρόπος για να συνεχίσουν να λειτουργούν αυτά τα λογισμικά. Και αυτός ο τρόπος είναι μέσω ιδιοτήτων. Βέβαια το κόστος είναι πολύ μεγάλο εφόσον ο ίδιος ο προμηθευτής έχει σταματήσει τις ενημερώσεις.

2.8. Νόμιμη βραχυβιότητα (Legal obsolescence)

Τέλος είναι η νόμιμη βραχυβιότητα. Η οποία είναι και η πιο σπάνια μορφή βραχυβιότητας. Η βασική της διαφορά με τις υπόλοιπες είναι: Πρώτον επειδή είναι μια νόμιμη δράση και δεύτερον επειδή δεν είναι και κανένα μυστικό η ύπαρξη της. Οι καταναλωτές ενημερώνονται για αυτήν πριν καν εφαρμοστεί. Σε αντίθεση με τα υπόλοιπα είδη προσχεδιασμένης βραχυβιότητας, που εφαρμοζόταν εν άγνοια των καταναλωτών. Το πιο κλασικό παράδειγμα είναι οι νόμοι που ψηφίζουν οι κυβερνήσεις για την απαγόρευση των παλαιών μοντέλων μερικών αυτοκινήτων. Και αυτό διότι είναι πιο ρυπογόνα από τα καινούργια. Το Λονδίνο, το Βερολίνο, το Παρίσι, η Αμβέρσα και οι Βρυξέλλες έχουν εισαγάγει ειδικές ζώνες χαμηλών εκπομπών (LEZ) που απαγορεύουν τα παλαιότερα αυτοκίνητα πετρελαίου (Dizel). Αυτό το κάνουν για να προωθήσουν τα νέα αμάξια που λειτουργούν με υγραέριο ή και ακόμα και με ρεύμα. Με αυτόν τον τρόπο απαξιώνουν τα αμάξια με πετρέλαιο βγάζοντας τα από την αγορά. Αυτό το κάνουν είτε άμεσα, δηλαδή με μια ολική απαγόρευση όλων των πετρελαιοκίνητων αμαξιών, που με αυτόν τον τρόπο εξαναγκάζεται ο πολίτης να πετάξει τα συγκεκριμένα αυτοκίνητα που λειτουργούν με πετρέλαιο αν τα έχει στην κατοχή του. Είτε έμμεσα δίνοντας ελκυστική προνομία σε όποιον κάνει αλλαγή του παλαιού του αμαξιού με κάποιο καινούργιο (προνομία όπως: χρήματα, εκπτώσεις για την αγορά νέων αυτοκινήτων, ασφάλειες για ζημιές, κάποια μεγαλύτερη εγγύηση, δωρεάν συντηρήσεις και λοιπά). Ακόμα και στην Ελλάδα έχει συζητηθεί κάτι τέτοιο. Πιο συγκεκριμένα είχε πέσει στο τραπέζι η πρόταση να ζητηθεί από τους Έλληνες πολίτες να αποσύρουν όσα αμάξια ήταν της χρονολογίας 2000 και πίσω. Βέβαια σαν αντάλλαγμα θα είχαν μια πολύ μεγάλη έκπτωση στηταν αγορά καινούργιου αυτοκινήτου. Με αυτόν τον τρόπο όλα τα παλαιότερα αμάξια πέφτουν θύμα της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας θέλοντας και μη, και μάλιστα με νόμιμο τρόπο. Για αυτό θεωρώ τον συγκεκριμένο τύπο προσχεδιασμένης βραχυβιότητας, τον τύπο με τις περισσότερες ιδιαιτερότητες. (Πηγή Wikipedia 13/11/2020, https://en.wikipedia.org/wiki/Planned_obsolescence)

3. Η αθάνατη λάμπα

3.1. Η πρώτη εμφάνιση της προσχεδιασμένη βραχυβιότητας

Και τώρα ήρθε η ώρα να σας πάω λίγο πιο πίσω στην ιστορία εκεί όπου εμφανίστηκαν τα πρώτα δείγματα προσχεδιασμένης βραχυβιότητας, ή μάλλον για να το θέσω ακόμα καλύτερα έπεσαν στο τραπέζι οι πρώτες ιδέες για την δημιουργία μια τέτοιας τακτικής, και η αφορμή; Μια λάμπα σε έναν πυροσβεστικό σταθμό. Μια λάμπα η οποία δεν είχε τίποτα το ιδιαίτερο, ήταν μια απλή λάμπα εκείνης της περιόδου.

Βρισκόμαστε στο έτος 1901 στην πλέον μεγαλύτερη σε πληθυσμό πολιτεία των Ηνωμένων πολιτειών της Αμερικής, την Καλιφόρνια και συγκεκριμένα στην πόλη Livemore. Μέσα σε έναν πυροσβεστικό σταθμό βρίσκεται μια λάμπα, μια απλή κοινή λάμπα της εποχής, αυτή η λάμπα ήταν εκεί τότε, και είτε το πιστεύετε είτε όχι η ίδια λάμπα είναι εκεί ακόμα και σήμερα, ένα από τα αστεία της υπόθεσης όπου αναγράφεται στα χαρτιά είναι ότι οι κάτοικοι της Livemore κάνουν τακτικά γιορτές προς το αιώνιο φως της λάμπας. Πρώτη φορά αυτό έγινε το 2001 για να τιμήσουν τα 100 χρόνια φωτός, του φωτός που πρόσφερε η λάμπα. Αυτή η λάμπα είναι 5 watt φτιαγμένη από απλό φυσητό γυαλί (υπάρχουν διάφορες τεχνικές για την κατασκευή λαμπτήρων για αυτό και το αναφέρω) και δημιουργήθηκε στα τέλη του 1890 από την εταιρία Shelby Electric Comprany, οι οποίοι είχαν ως σκοπό να δημιουργήσουν λάμπες που θα κρατούσαν για πάντα. Γενικότερα όλοι οι εφευρέτες της εποχής είχαν τους ίδιους στόχους για δημιουργία προϊόντων που κρατάνε για πάντα. Αλλά τι πήγε λάθος στην πορεία;

3.2. Ο λόγος για τον οποίον η συγκεκριμένη λάμπα έγινε το πρώτο θύμα

Για να το κατανοήσετε αυτό θα σας πάω στο έτος 1972, τότε που ανακαλύφθηκε η σημαντικότητα της λάμπας που προαναφέραμε, η οποία έκαιγε αδιάκοπα στον πυροσβεστικό σταθμό της Livemore. Αλλά γιατί ήταν τόσο σημαντικός αυτός ο λαμπτήρας τελικά; Η απάντηση είναι απλή, προφανώς γιατί καεί τόσα χρόνια αδιάκοπα. Για αυτό εξάλλου διοργάνωσαν το 2001 στα εκατοστά γενέθλια της λάμπας, εκείνο το μεγάλο πάρτι. Ποιος να το περίμενε ότι αυτό το πάρτι θα μάζευε 900 άτομα. Αλλά τι άτομα ήταν αυτά; Μέσα σε αυτά τα άτομα όπως φάνηκε αργότερα, δεν ήταν μόνο οι απλοί θαυμαστές αυτής της λάμπας, ούτε απλοί υπάλληλοι του πυροσβεστικού σώματος και κάτοικοι της περιοχής. Είχαν έρθει μεγαλοεπιχειρηματίες της εποχής απο όλη την ήπειρο, εφευρέτες και μηχανικοί που ήθελαν να δουν αυτόν τον λαμπτήρα που έκαιγε τόσα χρόνια, αυτή την μικρή λάμπα που είχε δημιουργηθεί στο Οχάιο της Αμερικής από τους Shelby, κρατήστε αυτό το όνομα. Αλλά ποιο ήταν το μυστικό της λάμπας. Αυτή λοιπόν η πυροσβεστική λάμπα δεν κράτησε τόσα χρόνια λόγω του γυαλιού που είχε, αλλά λόγω της λυχνίας πυράκτωσης. Αυτή την καταπληκτική λυχνία πυράκτωσης την είχε εφεύρει ο κύριος Αδόλφος Σελέ. Για να μην μπερδευτείτε ο εφευρέτης της πρώτης λάμπας πυράκτωσης γενικά ήταν ο Αμερικάνος Τόμας Έντισον, και την πρωτοπαρουσίασε το έτος 1879 στις 31 Δεκεμβρίου. Ο Σελε δημιούργησε μια παραλλαγή του λαμπτήρα του Έντισον που κράταγε πολύ παραπάνω από αυτή του Έντισον. Αν τα βάλουμε

κάτω μια μέση λάμπα πυράκτωσης σαν αυτή του Έντισον είχε διάρκεια ζωής από 750 μέχρι και 1500 ώρες, σε αντίθεση με του Σελέ που έχει κρατήσει πάνω από 100 χρόνια. Άλλα τι ακριβώς είχε κάνει ο Σελέ και κράτησε τόσο αυτή η λάμπα; Τί είχε κάνει σε αυτή την ειδικά σχεδιασμένη για να κρατάει χρόνια λυχνία πυράκτωσης; Ο Σελέ πέθανε λίγο αργότερα μαζί με το μυστικό του, και κανείς δεν έμαθε τι είχε κάνει σε αυτή την λάμπα και κράταγε τόσο πολύ. Κανένα στοιχείο δε βρέθηκε λες και κάποιος τα εξαφάνισε όλα. Αλλά γιατί; Εδώ θα κάνω μια μικρή παύση για να εξηγήσω πως λειτουργούσε ένας τέτοιος λαμπτήρας.

3.3. Η λειτουργία των συγκεκριμένων λαμπτήρων

Πιθανόν να έχετε δει εκείνες τις παλιές λάμπες που είναι από γυαλί και εμπεριέχουν ένα λεπτό συρματάκι μέσα, αυτό δεν είναι ένα απλό σύρμα, είναι ένα μεταλλικό νήμα συνήθως από βολφράμιο τυλιγμένο σε μικρές σπείρες (Το βολφράμιο σαν υλικό έχει υψηλή σκληρότητα και πυκνότητα καθώς είναι ένα σχετικά σπάνιο μέταλλο), στην άκρη έχει 2 πιο παχιά μεταλλικά σύρματα όπου εκεί δημιουργείτε η ηλεκτρική τάση (ρεύμα) και με λίγα λόγια η όλη διαδικασία παράγει φως. Συνήθως οι λαμπτήρες με μικρή τάση δεν έχουν κάποιο αέριο μέσα στο γυαλί τους, δηλαδή υπάρχει κενό αέρος αλλά αυτό δεν συμβαίνει σε όλους τους λαμπτήρες. Στους μεγαλύτερους λαμπτήρες χρησιμοποιούνται διάφορα αέρια όπως είναι το άζωτο. Γενικά ισχύει ο κανόνας ότι ανάλογα με την ισχύ του λαμπτήρα πάει και η διάρκεια ζωής του και εκεί είναι το πρόβλημα στο μυστικό του κυρίου Σελέ. Όσο μεγαλύτερη είναι η ισχύς του λαμπτήρα τόσο μικρότερη είναι η διάρκεια ζωής του, αλλά αυτός ο λαμπτήρας έχει κρατήσει τόσα χρόνια λες και έχει μηδενική ισχύ (Γενικά ισχύει ο κανόνας ότι μια αύξηση της τάσης μιας λάμπας της κλίμακας 5% προκαλεί μείωση της ζωής της κατά 30%). Τουλάχιστον αυτά ξέρουμε σαν κοινωνία έως τώρα με βάση την τεχνολογική γνώση μας περί λαμπτήρων. Το ερώτημα είναι γιατί δεν προσπάθησαν τα δημιουργήσουν λαμπτήρες σαν του Σελέ; Δεν μπορούν να τους πάρουν και να τους αντιγράψουν; Μήπως δεν έχουν την τεχνογνωσία να αντιγράψουν μια απλή παλιά λάμπα του 1890; Δεν νομίζω, επίσης γιατί ο Σελέ πέθανε ξαφνικά και δεν βρέθηκε τίποτα σε ολόκληρο το εργαστήριο του, ποιος εφευρέτης δεν έχει καθόλου στοιχεία για τις εφευρέσεις του; Έγγραφα, σχέδια, σχεδιαγράμματα βελτίωσης ή ακόμα και τις ίδιες τις λάμπες που είχε δημιουργήσει, καθώς και τα υλικά κατασκευής τους. Μπορεί να έτυχε, μπορεί και όχι. Πως τα βλέπει όλα αυτά ο υπόλοιπος κόσμος;

3.4. Η μυστική συμφωνία του 1924

Για να καταλάβετε το όλο ζήτημα καλύτερα θα πρέπει να δείτε τι γινόταν σε όλες αυτές τις χώρες στο παρελθόν, και συγκεκριμένα θα σας πάω στο 1924 εκεί όπου αυτή η μικρή λάμπα του πυροσβεστικού σταθμού θα γίνονταν το πρώτο θύμα αυτής της καλά μελετημένης επιχειρηματικής τεχνικής. Δηλαδή θα έπεφτε θύμα της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Ήταν Χριστούγεννα, έτος 1924, και μάλιστα ήταν μια πολύ σημαντική μέρα για κάποιους κυρίους.

Όχι γιατί ήταν Χριστούγεννα ή κάτι σχετικό, αλλά επειδή σκεφτήκαν μια νέα ιδέα, ένα πανούργο και μοχθηρό σχέδιο, ένα σχέδιο όπου θα τους έκανε πλουσιότερους και είχε έρθει η ώρα να το εφαρμόσουν.

Κάπου στην Γενεύη, μέσα σε μια σκοτεινή αίθουσα, πάνω σε ένα τραπέζι, όχι για κάποιο γεύμα Ευχαριστιών προφανώς. Κουστουμαρισμένοι άνθρωποι υψηλής τάξης, εύποροι σίγουρα αν έβλεπε κανείς την ακριβή ενδυμασία τους, κατέστρωναν ένα μυστικό σχέδιο που κανείς δεν έπρεπε να μάθει πέρα από αυτούς τους κυρίους που βρίσκονταν σε εκείνο το τραπέζι την μέρα των Χριστουγέννων. Σε εκείνο λοιπόν το μέρος εκείνη ακριβώς την μέρα ήταν όπου δημιουργήθηκε το πρώτο παγκόσμιο καρτέλ. Και η ερώτηση που προκύπτει είναι η εξής: Γιατί να κάνουν κάτι τέτοιο; Η απάντηση είναι απλή, μα προφανώς για να έχουν τον απόλυτο έλεγχο στην κατασκευή και την παράγωγη λαμπτήρων σε όλο τον κόσμο. Η οποία αυτή κυριαρχία στην παραγωγή λαμπτήρων με την σειρά της θα είχε σαν αποτέλεσμα τον έλεγχο των παραγόμενων μονάδων, καθώς και των επιπέδων τιμών των λαμπτήρων. Είχαν οργανώσει πολύ καλά αυτό το σχέδιο. Τα είχαν συμφωνήσει όλα, κάθε ένας από αυτούς τους κουστουμαρισμένους παρευρισκόμενους είχε αναλάβει ένα μερίδιο της παγκόσμιας αγοράς. Ένα τμήμα της παγκόσμιας πίτας όπου ήταν υπεύθυνος να ελέγχει ο καθένας, ακολουθώντας βέβαια τις ίδιες ιδεολογίες καθώς και τακτικές που είχαν συμφωνηθεί στο τραπέζι. Οι οποίες σύμφωνα με αυτούς ήταν η πεμπτουσία αυτού του μυστικού σχεδίου που είχαν δημιουργήσει εκείνο το βράδυ στην Γενεύη, καθώς χωρίς αυτά όλο το σχέδιο θα κατέρρεε. Το πρώτο αυτό καρτέλ που δημιουργήθηκε εκείνη την νύχτα είχε την ονομασία Φοίβος(Phoebus), το οποίο θα αναλύσω στο επόμενο κεφάλαιο.

4. Το καρτέλ Φοίβος

4.1. Τι είναι το Καρτέλ;

Εκείνο λοιπόν το βράδυ του 1924 στην Γενεύη δημιουργήθηκε το καρτέλ Φοίβος. Το καρτέλ είναι μια ένωση μεγάλων επιχειρήσεων όπου ασχολούνται με τον ίδιο τομέα και παράγουν συνήθως παρεμφερή αγαθά. Αυτές οι εταιρίες κάνουν μια μυστική συμφωνία για μια αφανή ένωση με σκοπό να έχουν τον έλεγχο της αγοράς. Αυτό συνεπάγεται και τον έλεγχο των τιμών της κάθε παραγόμενης μονάδας προϊόντος πάνω στο αντικείμενο τους. Έτσι το αποτέλεσμα αυτής της ένωσης είναι το να μοιράζονται μεταξύ τους τα έσοδα οι εταιρίες μέλη, και όλες οι υπόλοιπες μικρομεσαίες επιχειρήσεις να κλείνουν μη μπορώντας να ανταγωνιστούν αυτούς τους κολοσσούς. Επιπλέον το Καρτέλ δημιουργείται έτσι ώστε να μην υπάρχει μεγάλος ανταγωνισμός μεταξύ των μεγάλων παραγωγών. Πολλές φορές μπορεί να νομίζεται ότι κάποιες μεγάλες εταιρίες του ιδίου κλάδου είναι ανταγωνιστές. Ότι "τσακώνονται" για το ποιος θα έχει το μεγαλύτερο μερίδιο της αγοράς. Μπορεί να προτιμάτε την επιχείρηση Α ή την επιχείρηση Β, διότι η μεν έχει άλλη πολιτική ή σας αντιμετωπίζει με καλύτερο τρόπο σαν καταναλωτές. Αλλά στην ουσία να είναι το ίδιο πράγμα είτε επιλέξετε την επιχείρηση Α είτε επιλέξετε την επιχείρηση Β. Και αυτό γιατί και οι δύο μπορεί να είναι μέλη ενός κοινού καρτέλ. Πού αυτό σημαίνει ότι μοιράζονται τα μερίδια της αγοράς μεταξύ τους καθώς και τα έσοδα τους. Αυτό φυσικά είναι κάτι το οποίο εσείς δεν μπορείτε να γνωρίζεται, γιατί τα καρτέλ είναι μυστικά και αυτό σημαίνει ότι δεν έχουν και την επίβλεψη του κράτους προφανώς.

4.2. Παραδείγματα Καρτέλ

4.2.1. Philips Samusn LG

Το έτος 2012, η Ευρωπαϊκή Ένωση επέβαλε πρόστιμο του ύψους των ένα κόμμα σαράντα επτά δισεκατομμύρια ευρώ σε τρεις μεγάλες γνωστές πολυεθνικές εταιρίες. Οι κατηγορίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τις τρεις μεγάλες εταιρίες ήταν ότι οι συγκεκριμένες εταιρίες έκανα προσπάθεια να χειραγωγήσουν τους καταναλωτές για δύο συγκεκριμένα προϊόντα αυτών δημιουργώντας ένα καρτέλ μεταξύ τους. Στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές καθώς και στις οθόνες γενικής χρήσης. Οι εταιρίες αυτές ήταν οι γνωστές σε όλους: Η Ολλανδική εταιρία Philips (Koninklijke Philips Electronics N.V.), η Κορεάτικη εταιρία Samsung όπου θα αναλυθεί και αργότερα και η Νότιο Κορεάτικη LG (Lucky Goldstar). (Πηγή: EU imposes record 1.47 billion euro cartel fine on Philips, 5 others, Foo Yun Chee/Reuters/12.5.2012, <http://in.reuters.com/article/2012/12/05/eu-cartel-crt-idINDEE8B409K20121205>).

4.2.2. Dimler Volvo/Renault Iveco DAF Trucks

Το έτος 2011 έπεσε από την Ευρωπαϊκή Ένωση πρόστιμο για ένα καρτέλ που ανερχόταν στο ύψος των δύο κόμματα ενενήντα τρία δισεκατομμυρία ευρώ. Πιο συγκεκριμένα τώρα τα μέλη αυτού του καρτέλ ήταν στον κλάδο της αυτοκινητοβιομηχανίας και των φορτηγών και λειτούργησε από το έτος 1997 έως και το έτος 2011, καθώς είχαν συμφωνήσει την τιμή πώλησης όλων των οχημάτων τους. Οι εταιρίες μέλη αυτού του καρτέλ ήταν οι Daimler, Volvo/Renault, Iveco και DAF Trucks και η ποινή τους ανέρχεται συνολικά σε δύο κόμματα ενενήντα τρία δισεκατομμύρια ευρώ. Πιο ειδικά τώρα επιβλήθηκε στη Γερμανική εταιρία Daimler πρόστιμο του ύψους των ένα κόμματα ένα δισεκατομμύρια ευρώ, στην εταιρία DAF Trucks το πρόστιμο ήταν στα επτακόσια πενήντα δύο κόμματα επτά εκατομμύρια Ευρώ και της εταιρίας Volvo/Renault επιβλήθηκε το πρόστιμο των εξακοσίων εβδομήντα κόμματα τέσσερα εκατομμύρια Ευρώ, ενώ η εταιρία Iveco θα κληθεί να καταβάλει στις ευρωπαϊκές αρχές το πρόστιμο των τετρακοσίων ενενήντα τεσσάρων κόμματα έξη εκατομμυρίων ευρώ.

(Πηγή: Η καθημερινή/Διεθνής οικονομία/ REUTERS, A.P./ 24/07/2016 ώρα 13:23, «Καμπάνες» 2,93δισ. από Ε.Ε. για καρτέλ στα μεγάλα φορτηγά» <http://www.kathimerini.gr/868616/article/oikonomia/die8nhs-oikonomia/kampanes-293-dis--apo-ee-gia-kartel-sta-megala-forthga>)

4.3. Ελληνικά Καρτέλ

Τα καρτέλ δεν είναι ένα φαινόμενο που παρατηρείται μόνο στο εξωτερικό, ακόμα και στην Ελλάδα έχουν δημιουργηθεί ανά καιρούς διάφορα καρτέλ. Πολλοί παραγωγοί του πρωτογενούς τομέα κυρίως, καταστρέφουν μέρη των προϊόντων τους ή ακόμα και ολόκληρη την παραγωγή τους. Οι περισσότεροι κιόλας από αυτούς ανήκουν και σε κάποιο καρτέλ. Αυτό το κάνουν έτσι ώστε να πάνε τις τιμές εκεί που τις θέλουν, έτσι ώστε να είναι πιο ευνοϊκά τα πράγματα για αυτούς. Στην συγκεκριμένη περίπτωση όπου μειώνουν ένα μέρος της παραγωγής τους, αυτή τους η δράση θα έχει ως αποτέλεσμα την κατακόρυφη αύξηση των τιμών των κατεστραμμένων προϊόντων. Το καλοκαίρι τα πράγματα είναι χειρότερα στην Ελλάδα. Συνηθίζεται από τους μεγάλους παραγωγούς να καταστρέφουν τα εποχικά τους προϊόντα. Είτε πετώντας τα σε χωματερές, είτε αφήνοντας τα να σαπίσουν σε οποιοδήποτε σημείο. Αυτή η καταστροφή των προϊόντων γίνεται έτσι ώστε να μειωθεί η παραγωγή τους, η οποία με την σειρά της θα φέρει την αύξηση της τιμής τους. Πιο συγκεκριμένα τώρα τα πιο μεγάλα Καρτέλ που έχουν παρατηρηθεί είναι τα εξής: το Καρτέλ με τα κοτόπουλα και και το καρτέλ με τις κατασκευαστικές εταιρίες. Το καρτέλ με τα κοτόπουλα αποτελούσαν από διάφορους μεγάλους συνεταιρισμούς μεταξύ των οποίων ήταν, ο Αγροτικός Πτηνοτροφικός Συνεταιρισμός Άρτας, ο Πτηνοτροφικός Συνεταιρισμός «Πίνδος», η εταιρία Θ. Νιτσιάκος ABEE, η εταιρία Αμβροσιάδης ABEE, η εταιρία Μαζαράκι ABEE, η εταιρία Αφοί Λειβαδίτη ABEE και η εταιρία Αγγελάκη ΑΕ. Οι κατηγορίες προς αυτές τις εταιρίες από της Επιτροπή Ανταγωνισμού ήταν για την δημιουργία καρτέλ που λειτουργούσε έπη δέκα πέντε χρόνια και διαμόρφωναν τις τιμές των προϊόντων τους, ενώ ταυτόχρονα είχαν μοιράσει και τα δίκτυα διανομής μεταξύ τους, (Πηγή:

Άρθρο, Χαροντάκης Δημήτρης/2 Σεπτεμβρίου 2012, 05:45/Ειδώλιο για το καρτέλ με τα κοτόπουλα/ Το Βήμα, <http://www.tovima.gr/finance/article/?aid=472897>). Το καρτέλ με τις κατασκευαστικές εταιρίες αποτελούνταν από τους ομίλους J&P Αβαξ, την εταιρία Ακτωρ, την εταιρία Ιντρακάτ και την εταιρία Τέρνα, ενώ οι κοινοπραξίες της αποτελούνταν και μικρότερες εταιρείες καθώς υπάρχουν και ξένες κατασκευαστικές εταιρείες μέλη των κοινοπραξιών αυτών. Το πρόστιμο ανερχόταν στα ογδόντα δύο εκατομμύρια ευρώ. Οι κατηγορίες έγιναν διότι βρέθηκαν είκοσι μία συμβάσεις για μεγάλα δημόσια έργα συνολικού προϋπολογισμού στα τέσσερα κόμα δύο δισεκατομμύρια ευρώ. Πίο συγκεκριμένα τώρα τα έργα ήταν τα εξής: το μετρό της Θεσσαλονίκης καθώς και η επέκταση προς Καλαμαριά, συνολικού προϋπολογισμού ένα κόμμα πέντε δισεκατομμύρια Ευρώ, η σύμβαση για την επέκταση της Γραμμής δύο του Αττικού Μετρό προς τον Άγιο Δημήτριο και το Ελληνικό με προϋπολογισμό τα τριακόσια τριάντα κόμμα δύο εκατομμύρια ευρώ, η σύμβαση για την επέκταση της Γραμμής δύο του Αττικού Μετρό προς τον Άγιο Αντώνιο και την Ανθούπολη με προϋπολογισμό τα ενενήντα επτά κόμμα έξι εκατομμύρια Ευρώ, η σύμβαση για την επέκταση της Γραμμής τρία προς το Αιγάλεω και το Χαϊδάρι με προϋπολογισμό τα εκατόν ενενήντα εννέα κόμμα οκτώ εκατομμύρια ευρώ, η σύμβαση για την επέκταση της Γραμμής τρία προς τον Χολαργό, το Νομισματοκοπείο και την Αγία Παρασκευή με προϋπολογισμό τα ογδόντα εννέα κόμμα επτά εκατομμύρια ευρώ, Πέντε συμβάσεις για την Εγνατία Οδό συνολικού προϋπολογισμού τα τετρακόσια τριάντα επτά εκατομμύρια ευρώ. Το καρτέλ είχε αναλάβει και έργα του ΟΣΕ μεταξύ των οποίων: το έργο για την ολοκλήρωση της νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής υψηλών ταχυτήτων Τιθορέας και Δομοκού, με συνολικό προϋπολογισμό τα τετρακόσια δεκαπέντε εκατομμύρια ευρώ, το έργο για την κατασκευή της νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής Ροδοδάφνη και Ψαθόπυργου καθώς και της σήραγγας Παναγούλας όλα μαζί συνολικού προϋπολογισμού των τετρακοσίων δέκα πέντε εκατομμυρίων ευρώ, και τέλος την κατασκευή του τετραπλού σιδηροδρομικού διαδρόμου στο τμήμα μεταξύ των Τριών Γεφυρών και του Σιδηροδρομικού Κέντρου Αχαρνών με προϋπολογισμό τα τριακόσια τριάντα ένα κόμμα έξι εκατομμύρια ευρώ. (Πηγή: Άρθρο, Η Καθημερινή/ Ευγενία Τζώρτζη /16.03.2017 ώρα 12:40, <http://www.kathimerini.gr/900770/>). Όλο αυτό προφανώς και είναι παράνομο από τον γραπτό νόμο, αλλά και να μην ήταν είναι αντίθετο από τα χρηστά ήθη. Όπως και να το πάρει κάποιος δεν είναι ηθικά σωστό να καταστρέφονται τόσα προϊόντα πρώτης ανάγκης και αυτό διότι είναι γεγονός ότι κάθε χρόνο πεθαίνουν από αστιία χιλιάδες άνθρωποι. Σχετικά με το δίκαιο αυτό, έως το 1989 αυτού του είδους οι συγχωνεύσεις ελέγχονταν με τα παραπάνω άρθρα, αλλά όπως φάνηκε τα άρθρα ήταν ελλιπής καθώς δεν γίνονταν επαρκής έλεγχος. Εν τέλη το 2004 βγήκε ένας νέος κανονισμός σχετικά με τις συγχωνεύσεις (Όπως ονόμασαν τα καρτέλ προσπαθώντας να νομιμοποιήσουν αυτές τις συμπράξεις) ο οποίος επέβαλε την καταχώρηση και την δήλωση αυτών των συγχωνεύσεων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Αυτό πάντα με την προϋπόθεση ότι ο συνολικός τζίρος όλων των μελών επιχειρήσεων προστιθέμενος ξεπερνάει ένα συγκεκριμένο όριο όπου έχει ορίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Όταν ολοκληρωθεί η καταχώρηση και η δήλωση αυτών, τότε η Επιτροπή αποφασίζει αν θα δεχτεί την ένωση ή όχι. Πάντα με κύριο γνώμονα το αν είναι βλαβερή αυτή η ένωση εταιριών για τον υγιή

ανταγωνισμό. Στην Ελλάδα τώρα ο νόμος όπου είναι κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού είναι ο Νόμος 3959/2011.

4.4. Οι λόγος που η δημιουργία Καρτέλ θεωρείτε παράνομη δράση

Το καρτέλ σαν ενέργεια προφανώς και θεωρείτε μια παράνομη δράση. Και αυτό διότι είναι μια έννοια που θυμίζει πολύ το μονοπώλιο. Που στην ουσία αυτό είναι, με την διαφορά ότι δεν μπορούν να δημιουργηθούν οικονομίες κλίμακας. Με τον όρο οικονομία κλίμακας αναφέρομαι στο ότι δεν πέφτουν οι τιμές του παραγόμενου προϊόντος όταν αυξάνετε η ποσότητα αυτού. Οι οικονομίες κλίμακας συμβαίνουν στα μονοπώλια, άλλα όχι στα Καρτέλ, ίσα ίσα τα μέλη του Καρτέλ αυξάνουν τις τιμές όποτε το θελήσουν και γενικότερα παίζουν με αυτές όπως αυτοί θέλουν. Και με μία καλύτερη ανάλυση αυτός είναι και ο κυριότερος λόγος όπου θεωρείτε παράνομη δράση. Όπως και να το δει κανείς με την ύπαρξη κάποιου καρτέλ δημιουργείτε ένα ανελαστικό και μη ελεγχόμενο παιχνίδι τιμών των εκάστοτε προϊόντων. Ο δεύτερος λόγος που θεωρείτε παράνομη δράση ένα καρτέλ είναι διότι μέσω των καρτέλ ανθίζει κάθε λογής εγκληματική δράση, καθώς και βρίσκουν έφορο έδαφος υπό την αιγίδα του καρτέλ τα μέλη αυτού. Έτσι μπορούν να κάνουν και άλλες παρανομίες μέσα σε αυτό. Φανταστείτε κάτι σαν μια πυραμίδα βυθισμένη μέσα στην άμμο της οποίας προεξέχει μόνο το πάνω πάνω μέρος της. Αυτή λοιπόν η κορυφή της πυραμίδας είναι μια εταιρία, λίγο πιο δίπλα συμβαίνει ακριβώς το ίδιο με μια ακόμα πυραμίδα, και λίγο πιο δίπλα άλλη μία ,και ούτω κάθε έξης. Κάτω λοιπόν από την πυραμίδα, εκεί που δεν βλέπει το μάτι, είτε είναι το μάτι του κράτους είτε του απλού καταναλωτή, ακριβώς επειδή είναι η άμμος, υπάρχουν και άλλα πατώματα (όροφοι τις πυραμίδας) τα οποία μάλιστα είναι ενωμένα με τούνελ όπου οδηγούν στις υπόλοιπες πυραμίδες. Αυτά τα τούνελ συμβολίζουν την μυστική συμφωνία που έχουν κάνει οι εταιρίες μεταξύ τους, δηλαδή την δημιουργία ενός καρτέλ. Τώρα κάτω από αυτά τα επίπεδα της πυραμίδας, υπάρχουν και άλλα, πιο χαμηλά πατώματα, ακόμα πιο βαθιά χωμένα στο έδαφος όπου εκεί μπορεί να γίνετε οποιαδήποτε παρανομία χωρίς κανείς να μπορεί να το μάθει. Εκτός αν είναι και ο ίδιος μέσα στην πυραμίδα δηλαδή να είναι μέλος του καρτέλ. Και για αυτό εξάλλου όλα τα μέλη κάποιου καρτέλ φέρουν την ίδια ευθύνη. Επειδή κανείς εκτός της πυραμίδας δεν μπορεί να τα δει αυτά, αυτό σημαίνει ότι ο καθένας μπορεί να διαπράξει όποια παρανομία θέλει μέσα στο καρτέλ. Ένα παράδειγμα περί αυτών των παρανομιών είναι το ξέπλυμα μαύρου χρήματος, καθώς και όλα τα παρεμφερείς εγκλήματα λευκού κολάρου (White Collar Crimes). Επιπρόσθετα θα ήθελα να αναφερθώ στην συνήθεια των μελών των καρτέλ σε περιόδους οικονομικής δυσφορίας, είτε λόγο κάποιας οικονομικής κρίσης ή κάποιας παγκόσμιας πανδημίας, να βρίσκουν "εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης" όπως τις αποκαλούν οι ίδιοι οι οποίες μόνο νόμιμες δεν είναι. Κάθε άλλο, μπορεί να ξεκινάνε από εμπορία παράνομων όπλων και ναρκωτικών ουσιών, μέχρι και εμπορεία σάρκας. Όλα αυτά λοιπόν είναι λογικό να συμβαίνουν, γιατί πολύ άπλα δεν υπάρχει έλεγχος από το κράτος. Και αυτός είναι ο τρίτος λόγος όπου καθιστά την δημιουργία καρτέλ παράνομη δράση. Δεν υπάρχει κρατικός έλεγχος. Και αυτό είναι λογικό διότι το κράτος δεν μπορεί να ελέγξει κάτι που θεωρητικά δεν υπάρχει. Ούτε προφανώς μπορεί να το φορολογήσει ή να το επιβλέψει. Και αυτό επειδή είναι μια συμφωνία όπου υπάρχει μόνο άτυπα. Παρόλο αυτά έχει δημιουργηθεί μια ειδική νομοθεσία περί καρτέλ για να καταπολεμηθεί κάπως το όλο ζήτημα.

4.5. Η νομοθεσία περί το δίκαιο ανταγωνισμού στο οποίο υπόκειται και το Καρτέλ

Το επονομαζόμενο δίκαιο ανταγωνισμού έχει ως πρωταρχικό ρόλο την διατήρηση του υγιούς ανταγωνισμού και αυτό το καταφέρνει μεσώ διαφόρων κανόνων. Αυτό το δίκαιο λοιπόν προσπαθεί να σταματήσει ή έστω να περιορίσει σε κάποιο βαθμό όλες τις αθέμιτες επιχειρηματικές τεχνικές και δράσεις, όπως είναι αυτές των Καρτέλ που προανέφερα καθώς και της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Στην Ελλάδα αυτό το δίκαιο χωρίζεται σε δύο μέρη.

4.5.1. Το δίκαιο αθέμιτου ανταγωνισμού

Το πρώτο είναι το δίκαιο αθέμιτου ανταγωνισμού: Εκεί υπάγονται όλες οι παράνομες επιχειρηματικές τεχνικές οι οποίες εστιάζονται κυρίως στην παραπλάνηση του πελάτη, αλλά όχι μόνο. Θα έχετε δει πιθανώς εταιρίες που να μοιάζουν με μεγάλες φίρμες αλλά δεν είναι, είτε επειδή μοιάζουν τα λογότυπα τους είτε γιατί μοιάζει το στήσιμο του μαγαζιού τους. Ίσως κάποια στιγμή στην ζωή σας να έχετε πέσει θύματα μιας τέτοιας απάτης (Χρησιμοποιώντας την λέξη απάτη δεν κατακρίνω αυτές τις εταιρίες που αντιγράφουν τα προϊόντα των κολοσσών διότι πολλοί τις προτιμούν γιατί είναι φθηνότερες ενώ ξέρουν ότι δεν είναι αυθεντικά προϊόντα). Όλες αυτές οι εταιρίες που βλέπετε στην αγορά και αντιγράφουν μεγάλες μάρκες θεωρούνται παράνομες (Ο νόμος που τις καθιστά παράνομες είναι ο εξής [https:// web.archive. org/web/ 20070325065102/ http://nomothesia. ependyseis. gr/eu-law/getFile/%CE%9D +146 +1914. pdf? bodyId=663](https://web.archive.org/web/20070325065102/http://nomothesia.ependyseis.gr/eu-law/getFile/%CE%9D+146+1914.pdf?bodyId=663)) ειδικά όταν δεν ενημερώνουν τους καταναλωτές για την χαμηλή ποιότητα που προσφέρουν σε αντίθεση με τα αυθεντικά. Αυτή η τεχνική της παραπλάνησης του αγοραστικού κοινού υπόκεινται στις παράνομες δράσεις με τις όποιες ασχολείται το δίκαιο αθέμιτου ανταγωνισμού. Μερικά παραδείγματα τέτοιου είδους εταιριών είναι η ADBIBAS που μοιάζει εξαιρετικά με την ADIDAS και χρησιμοποιούν και το ίδιο σήμα καθώς και ίδια χρώματα στο λογότυπο τους. Αυτό το κάνουν προφανώς για να κοροϊδέψουν τον καταναλωτή. Άλλη μία εταιρία είναι η Clain Klein που μοιάζει πάρα πολύ με την αυθεντική εταιρία την Calvin Klein. Αξίζει να σημειωθεί πως αντιγράφουν και τον σχεδιασμό των αυθεντικών προϊόντων, που στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι ρούχα και παπούτσια, καθώς και τα χρώματα που χρησιμοποιούν οι εκάστοτε εταιρίες σε αυτά. Σαφώς η διαφορά στην ποιότητα και στις πρώτες ύλες που χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή αυτών των αντιγράφων με τα αυθεντικά είναι μεγάλη. Εξού και η διάφορα στην τιμή μεταξύ των αυθεντικών και των παραπλήσιων αντιγράφων αυτών. Τα αυθεντικά είναι πολύ πιο ακριβά, και εκεί στοχεύουν οι ρεπλίκες (φθηνά αντίγραφα) αυτές. Εν κατακλείδι κάθε παράνομη δράση η οποία χρησιμοποιείτε για την προσέλκυση πελατών μεσώ αθέμιτων επιχειρηματικών τεχνικών, οι οποίες στηρίζονται κυρίως στην αντιγραφή άλλων παρεμφερών εταιριών, είτε αντιγράφοντας διαφημίσεις είτε το Brand name (η μάρκα της επιχείρησης και το λογότυπο της) τους, υπόκεινται στο δίκαιο αθέμιτου ανταγωνισμού.

4.5.2. Η νομοθεσία στην Ελλάδα περί Καρτέλ και Αθέμιτου ανταγωνισμού

Στην Ελλάδα ο νόμος που ασχολείται με τον αθέμιτο ανταγωνισμό (Δηλαδή τον ανταγωνισμό που πάει κόντρα με την ηθική, ή ακόμα και με τον γραπτό νόμο) είναι ο Νόμος 146/1914 (<https://web.archive.org/web/20070325065102/http://nomothesia.ependyseis.gr/eu-law/getFile/%CE%9D+146+1914.pdf?bodyId=663>) συμφωνά με αυτόν: «Απαγορεύεται κατά τας εμπορικές, βιομηχανικές ή γεωργικές συναλλαγάς πάσα προς τον σκοπόν ανταγωνισμού γινομένη πράξις, αντικειμένη εις τα χρηστά ήθη. Ο παραβάτης δύναται να εναχθή προς παράλειψιν και προς ανόρθωσιν της προσγενομένης ζημίας.» Με μια μετάφραση στα νέα Ελληνικά αυτό που προκύπτει είναι: «Απαγορεύονται όλες οι εμπορικές, βιομηχανικές και γεωργικές συναλλαγές όπου αποσκοπούν στον αθέμιτο ανταγωνισμό και είναι αντίθετες στα χρηστά ήθη. (Ως χρηστά ήθη αναφέρομαι στους άγραφους κανόνες ηθικής τους οποίους διέπει ο μέσος λογικός άνθρωπος της εκάστοτε κοινωνίας, που στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι η Ελληνική). Μπορεί να κατατεθεί αγωγή εναντίον του παραβάτη για την αποκατάσταση της παρούσας ζημιάς η οποία προκλήθηκε από την χρήση αυτών των τεχνικών». Που όπως λέγεται αντιγράφτηκε ακριβώς και με καμία απολύτως παραλλαγή από τον αντίστοιχο Γερμανικό νόμο κατά του αθέμιτου ανταγωνισμού.

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να επισημάνω μερικές μορφές αθέμιτου ανταγωνισμού οι οποίες είναι οι εξής:

Ψευδές ή μη ανακριβείς δηλώσεις σχετικά με τα προϊόντα που παρέχει μια εταιρία.

Εδώ το δίκαιο αναφέρατε σε περιπτώσεις όπου μια εταιρία κάνει δημόσιες ανακοινώσεις σχετικά με κάποιο προϊόν τους, οι οποίες είναι ανακριβείς καθώς έχουν δημιουργηθεί με δόλο, έτσι ώστε να προσελκύσουν κάποια μερίδα καταναλωτών. Αυτό το καταφέρνουν μέσω κάποιας προσφοράς. Για παράδειγμα να βγει μια διαφήμιση όπου να λέει ότι, η τιμή αυτού του νέου αμαξίου είναι σε προσφορά δέκα χιλιάδες ευρώ αντί σαράντα χιλιάδες ευρώ. Αν βέβαια το παραγγείλουμε πριν την ημέρα κυκλοφορίας. Αλλά αυτό δεν το αναφέρουν στην διαφήμιση, ούτε αναφέρουν τους όρους αυτούς τους οποίους μπορεί δεσμεύουν τον πελάτη σε διάφορες συμφωνίες. Ειδικότερα τώρα όλες οι περιπτώσεις που υπάγονται σε αυτό τον νόμο είναι όταν διαφημίζουν ψευδή πράγματα σχετικά με την ποιότητα του προϊόντος (Παραδείγματός χάρη: Πάρτε τα νέα αιωνόβια παπούτσια, φτιαγμένα με την καλύτερη ποιότητα που μπορείτε να βρείτε στην αγορά). Όταν αλλάζουν την προέλευση των προϊόντων (Παραδείγματός χάρη: Τα νέα γερμανικά ποδήλατα ήρθαν στην αγορά, προλάβετε. Και στην ουσία αυτά τα ποδήλατα φτιάχνονται εξολοκλήρου στην Κίνα και απλά η εταιρία βάζει την μάρκα της πάνω πριν τα διαθέσει στην αγορά). Οτιδήποτε σχετίζεται με ψεύτικες δηλώσεις σχετικά με τον τρόπο όπου κατασκευάζονται τα προϊόντα. Κάποια χρήση της τιμολόγησης με δόλο όπως προανέφερα, συνήθως με την χρήση διαφημίσεων. Διαστρεβλώσεις της πραγματικότητας για το προϊόν σχετικά με τους προμηθευτές και το μέρος όπου προμηθεύονται τα υλικά κατασκευής ή κάνοντας ψευδής δημοσιεύσεις σχετικά με βραβεία και τιμητικούς τίτλους ή ακόμα και προδιαγραφών που μπορεί να λένε ότι έχει κατέχει το προϊόν τους. Και τέλος όταν δεν λένε τους πραγματικούς λόγους για τους οποίους διαθέτουν αυτό το προϊόν στην αγορά. Με αυτό εννοώ

ότι πολλές φορές βλέπουμε διαφημίσεις που λένε ότι τα χρήματα που θα εισπραχτούν από τις πωλήσεις των προϊόντων θα τα διαθέσουν σε φιλανθρωπικούς οργανισμούς. Αν δεν τα διαθέσουν εν τέλη είναι απάτη και εκεί επεμβαίνει το συγκεκριμένο δίκαιο.

Ανακοίνωση για πώληση εμπορευμάτων σε υπερβολικά χαμηλές τιμές λόγω διάλυσης μίας εταιρίας

Θα έχετε δει συχνά έξω από βιτρίνες καταστημάτων που κλείνουν να γράφουν ξεπουλάμε λόγω διάλυσης ή επειδή κλείνουμε όλα τα προϊόντα μας είναι σε τιμή ευκαιρίας. Αυτό είναι παράνομο αν δεν υπάρχει ειδική άδεια σχετικά με το θέμα. Σύμφωνα με τον νόμο απαγορεύεται η δημόσια διαφήμιση πώλησης εμπορευμάτων σε χαμηλές τιμές αν το κατάστημα δεν έχει πάρει σχετική άδεια από το αρμόδιο Πρωτοδικείο (Ελληνικό Πολιτικό Δικαστήριο για ιδιωτικές διαφορές και υποθέσεις που αφορούν μεγάλα χρηματικά ποσά)

Συκοφαντικές και δυσφημιστικές δράσεις κατά των υπόλοιπων ανταγωνιστικών επιχειρήσεων

Υπάρχει ειδική απαγόρευση για την δυσφήμιση σε άλλες εταιρίες είτε αυτές σχετίζονται με τα προϊόντα της εταιρίας, είτε με τις υπηρεσίες αυτής. Οι οποίες δυσφημίσεις μπορούν να δημιουργήσουν μια αρνητική γνώμη στο καταναλωτικό κοινό. Δηλαδή αυτό σημαίνει ότι αυτές οι δηλώσεις μπορούν να καταστρέψουν την εμπορική πίστη που έχει η κοινωνία προς την επιχείρηση. Αυτό βέβαια ισχύει ακόμα και για τις περιπτώσεις όπου οι δυσφημίσεις είναι αληθής. Τώρα θα με ρωτήσετε τι γίνεται αν οι δυσφημίσεις είναι μη αληθής. Αν οι δυσφημίσεις είναι μη αληθής, που όταν είναι ψευδής παύουν να ονομάζονται δυσφημίσεις καθώς ονομάζονται συκοφαντίες, τότε η εταιρία που τις διαπράττει θα πρέπει να αποζημιώσει υποχρεωτικά αυτόν που έχει συκοφαντήσει. Καθώς και η εταιρία αυτή τιμωρείται με την ποινή της φυλάκισης μέχρι και έξι μήνες. Επίσης μπορεί να καταβληθεί από την εταιρία ακόμη και χρηματικό πρόστιμο. Επιπρόσθετα θα ήθελα να αναφέρω ότι αν ο διευθυντής της επιχείρησης γνώριζε ότι οι υπάλληλοι του διέδιδαν συκοφαντίες κατά των ανταγωνιστών της εταιρίας όπου εργάζεται, τότε τιμωρείται με τις ίδιες ποινές και αυτός.

Αντιγραφή της επωνυμίας και του λογότυπου από μια άλλη ήδη υπάρχουσα ανταγωνιστική επιχείρηση

Τέλος υπάρχει απαγόρευση σχετικά με την χρήση του ονόματος από ήδη υπάρχουσες εταιρίες καθώς και η χρήση της εμπορικής τους επωνυμίας ή κάποιου χαρακτηριστικού γνώρισματος από τα καταστήματα της, όπως προανέφερα και προηγουμένως σαν παράδειγμα για την Adbibas με την Adidas. Τα οποία μπορούν να προκαλέσουν σύγχυση στον καταναλωτή μεταξύ του νόμιμου χρήστη αυτών των διακριτών εμπορικών χαρακτηριστικών (επωνυμία, μάρκα, λογότυπο, ή κάποιο χαρακτηριστικό γνώρισμα στα καταστήματα) και του

παραβάτη όπου αντιγράφει αυτόν. Ακόμα και στις περιπτώσεις όπου μια εταιρία αντιγράφει κάποιο διαφορετικό και καινοτόμο δια σχηματισμό είτε στο στήσιμο του μαγαζιού, είτε στην εσωτερική διαρρύθμιση ή ακόμα και κάποια διακόσμηση του καταστήματος ή των εμπορευμάτων αυτής καθώς και του περιτυλίγματος. Εφόσον πάντα είναι γνωστά όλα αυτά στους κύκλου συναλλαγών αυτών καθώς και στην τοπική κοινωνία. Υπάρχει μια περίπτωση όπου όλα αυτά μπορούν να γίνουν νόμιμα και αυτή είναι αν μια εταιρία αγοράσει το franchise (Χρήση κάποιου επιτυχημένου επιχειρηματικού μοντέλου μετά από συμφωνία με τον δημιουργό αυτού) από μια άλλη.

4.6. Το δίκαιο κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού

Και το δεύτερο μέρος είναι το δίκαιο κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού (δηλαδή του θεμιτού ανταγωνισμού). Το συγκεκριμένο δίκαιο ασχολείται με όλες τις παραπάνω παράνομες επιχειρηματικές τεχνικές όπου παραχαράζουν και εμποδίζουν τον υγιές ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρήσεων. Όπως για παράδειγμα κάνει ένα καρτέλ (όχι μεταξύ των μελών του , αλλά μεταξύ του εκάστοτε καρτέλ και των υπόλοιπων επιχειρήσεων του ίδιου κλάδου όπου δεν ανήκουν σε αυτό). Με απλά λόγια το δίκαιο κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού, είναι κατά των περιορισμών που ασκούνται στην ελεύθερη αγορά τους οποίους περιορισμούς τους επιβάλλουν οι επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν τέτοιες παράνομες τεχνικές. Σαν αποτέλεσμα η χρήση των παραπάνω πρακτικών σταματάει τον υγιή ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρήσεων. Επιπλέον η χρήση αυτών των αθέμιτων τεχνικών έχουν ως αποτέλεσμα την διάλυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που δεν μπορούν να συναγωνιστούν τα μεγάλα καρτέλ. Στόχος των νέων νόμων περί ανταγωνισμού είναι η πλήρης επαναφορά του υγιούς ανταγωνισμού στις εκάστοτε κοινωνίες όπου πλήττονται από όλες αυτές τις παράνομες δράσεις . Το Ευρωπαϊκό δίκαιο ανταγωνισμού έχει 2 άρθρα όπου είναι σχετικά με την απαγόρευση αυτών των τεχνικών, το Άρθρο 81: Απαγόρευση μυστικών συμφωνιών μεταξύ των επιχειρήσεων που οδηγεί σε περιορισμό του ανταγωνισμού. Δηλαδή όπως γίνεται στην περίπτωση των Καρτέλ. Και το Άρθρο 82: Απαγόρευση κατάχρησης της εξουσίας (Της εξουσίας που έχουν κάποιες μεγάλες εταιρίες). Με τον όρο κατάχρηση της εξουσίας αναφερόμαστε στο να χρησιμοποιήσει κάποια επιχείρηση μονοπωλιακές τεχνικές όπου φέρουν ως αποτέλεσμα την αλλαγή των ισχύων οικονομικών δεδομένων στην συγκεκριμένη περιοχή. Ένα παράδειγμα σχετικά με αυτό είναι η αύξηση των τιμών των προϊόντων ή των τιμών για την παροχή των υπηρεσιών τους με την χρήση τεχνικών μέσων. Ένας τρόπος για το κάνει κάποιος αυτό είναι μειώνοντας την συνολική παράγωγή εσκεμμένα. Αυτά περί νομοθεσίας και τώρα θα επιστρέψω πίσω στην ιστορία μας στο Καρτέλ Φοίβος.

4.7. Τα μέλη και οι στόχοι του καρτέλ Φοίβου

Ο Φοίβος αποτελούταν από μεγάλες κατασκευαστικές εταιρίες σε όλο τον κόσμο οι βασικότερες από αυτές βρισκόνταν στην Ευρώπη, στην Αμερική, καθώς και στην Ασία και την Αφρική. Μερικοί από τους κυριότερους κανόνες της όλης σύμπραξης ήταν οι εξής: Μεταξύ των μελών του καρτέλ να υπάρχει μια συνεχή διάχυση της πληροφορίας καθώς και της τεχνογνωσίας. Επιπλέον θα έπρεπε να ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με την αγορά και

τους καταναλωτές, καθώς και να μοιραζόντανε τις πατέντες ευρεσιτεχνίας και τα έγγραφα σχετικά με τους τρόπους παράγωγης, των προμηθευτών και γενικότερα ότι αφορά το τρόπο λειτουργίας της εφοδιαστικής αλυσίδας των εταιριών μέλη. Οι εταιρίες που άνηκαν στο καρτέλ μοιράζονταν ακόμα και τις πρώτες ύλες τους. Έτσι με αυτόν τον τρόπο κατάφεραν να ελέγχουν την συνολική παράγωγή των λαμπτήρων. Με την χρήση όλων αυτών των κανόνων θέλανε να επιφέρουν μια σχετική ομοιομορφία μεταξύ των μελών του Καρτέλ, και με αυτόν τον τρόπο ήθελαν να φτάσουν σε σημείο τέτοιο ώστε να κατευθύνουν ακόμα και την καταναλωτική συμπεριφορά των αγοραστών των λαμπτήρων. Όπως και να έχει όλες αυτές οι αθέμιτες τεχνικές όπως είναι και η προγραμματισμένη βραχυβιότητα εφαρμόζονταν για να ελέγξουν απόλυτα τον καταναλωτή. Τώρα όσο αφορά το Καρτέλ κατάφεραν να έχουν τον έλεγχο λειτουργώντας κάπως σαν μονοπώλιο, όπως είχα αναφέρει και προηγουμένως. Οι εταιρίες αυτές είχαν επενδύσει στην ερευνα και ανάπτυξη, αλλά όχι για κάλο σκοπό βέβαια. Θέλανε να βρουν έναν τρόπο έτσι ώστε να μπορούν να πουλήσουν περισσότερους λαμπτήρες, έναν τρόπο έτσι ώστε οι λαμπτήρες που πουλάνε να γίνουν πιο βραχύβιοι, δηλαδή να μειωθεί η ζωή τους, έναν τρόπο έτσι ώστε αυτές οι λάμπες να χαλάνε πιο γρήγορα, έτσι ώστε να τις αντικαταστούν οι καταναλωτές το συντομότερο. Έτσι τεχνητά να έρθει μια μεγαλύτερη ζήτηση για τους λαμπτήρες, και μια μεγαλύτερη ζήτηση φέρνει και μια αύξηση στις τιμές, και αυτό με την σειρά του φέρνει μια αύξηση στα κέρδη των εταιριών που είχαν αναμιχτεί στο καρτέλ Φοίβος. Αυτό ήταν το σχέδιο με απλά λόγια,. Αλλά πίσω από κάθε μεγάλο σχέδιο τρέχουν πολλοί παράμετροι. Υπάρχουν πολλά εμπόδια και πρέπει να συνεργαστούν πολλοί άνθρωποι για να έρθει το επιθυμητό αποτέλεσμα, το μέγιστο κέρδος. Και έτσι έγινε όπως θα δείτε παρακάτω. Όλο αυτό το σχέδιο ήταν δύσκολο να πραγματοποιηθεί, και αυτό διότι όλοι οι εφευρέτες προσπαθούσαν να κάνουν καλύτερες τις εφευρέσεις τους (μαζί και τους λαμπτήρες) και όχι χειρότερες. Ποιος θα το περίμενε ποτέ ότι θα αναγκάζονταν να ψάξουν, να ερευνήσουν και να μελετήσουν ζητήματα όπως είναι η φθορά των υλικών έτσι ώστε να μπορέσουν να ανακαλύψουν τρόπους με τους οποίους οι εφευρέσεις τους να γίνουν χειρότερες. Την στιγμή που ανακαλύφθηκαν οι πρώτοι τρόποι μείωσης της ζωής των νέων εφευρέσεων, εκεί ήταν που άρχισε να καταρρέει όλο το ηθικό υπόβαθρο των εφευρετών εκείνης της εποχής. Που όπως και να έχει υποθεθείτε ότι ήταν εκεί για να κάνουν τον κόσμο των ανθρώπων καλύτερο και όχι χειρότερο. Τώρα τι γίνονταν στην άλλη μεριά. Δηλαδή στους υπόλοιπους εφευρέτες εκτός του καρτέλ Φοίβου. Όσον αναφορά τους λαμπτήρες, αυτοί οι υπόλοιποι ηθικοί εφευρέτες της εποχής του 1870 προσπαθούσαν να τους κάνουν με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη διάρκεια ζωής καθώς και πιο αξιόπιστους. Μάλιστα αυτό που κατάφεραν να κάνουν στις 21 Οκτωβρίου του έτους 1871, μετά από πολυάριθμα πειράματα ήταν να δημιουργήσουν και καταφέρουν να παράξουν αμέσως μετά , έναν λαμπτήρα πολύ μικρό σε μέγεθος, αλλά με πολύ μεγάλη αντίσταση για το μέγεθος του αναλογικά, καθώς είχε και μια καλή και σταθερή λυχνία πυράκτωσης. Τώρα ήρθε η ώρα να σας δείξω καθώς και να σας αναλύσω τα δεδομένα που ίσχυαν την τότε εποχή. Συγκεκριμένα σχετικά με την διάρκεια ζωής των λαμπτήρων έχουμε: Την λάμπα του Τόμας Έντισον, χρονολογία πρώτης πώλησης 1881 με διάρκεια ζωής 1.500 ώρες. Το έτος 1924 (δηλαδή την χρονολογία όπου ιδρύθηκε το Καρτέλ Φοίβος) Την λάμπα των νεότερων κατασκευαστών, με διάρκεια ζωής 2.500 ώρες. Μάλιστα οι νέοι αυτοί εφευρέτες διαφήμιζαν αυτούς τους νέους λαμπτήρες για την μεγάλη διάρκεια ζωής τους, καθώς και την αξιοπιστία τους. Καθώς δεν έλειπε από καμία διαφήμιση τους το χαρακτηριστικό για εκείνη την εποχή σύνθημα τους «Ήρθαν οι νέοι μακρόβιοι λαμπτήρες». Όπως θα έχετε ήδη καταλάβει όλο αυτό το σκηνικό πήγαινε κόντρα με τα σχέδια του Καρτέλ Φοίβου, και αυτό έπρεπε να αλλάξει αλλιώς δεν θα κατάφεραν τον σκοπό τους. Έτσι άλλο ένα βράδυ του έτους 1925, στο ίδιο ακριβώς δωμάτιο που ιδρύθηκε το Καρτέλ Φοίβος αποφάσισαν να μειώσουν την διάρκεια ζωής

των λαμπτήρων, και από τις 2.500 ώρες όπου είχε ο μέσος λαμπτήρας να καταφέρουν μετά από ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα να την φτάσουν στις 1.000 μόλις ώρες.

4.8. Η επιτροπή της Διάρκειας ζωής των 1.000 ωρών

Εκείνο το βράδυ του 1925 τα μέλη του Καρτέλ Φοίβου έπρεπε να κάνουν το σχέδιο τους να πετύχει. Έτσι σκέφτηκαν πάλι κάτι έξυπνο, σκέφτηκαν να φτιάξουν μια επιτροπή, όπου το κύριο μέλημα της να είναι ο έλεγχος του παρακάτω εγχειρήματος. Η επιτροπή θα έπρεπε να μπορεί να αναλάβει την πραγματοποίηση των κατάλληλων μετατροπών στις λάμπες έτσι ώστε να μπορούν να φτάσουν στον στόχο τους. Ο οποίος στόχος τους ήταν να κάνουν τις λάμπες να έχουν την διάρκεια ζωής των 1000 ωρών. Έτσι δημιούργησαν αυτή τη νέα ομάδα. Μια επιτροπή για την ρύθμιση της διάρκειας ζωής των λαμπτήρων και την ονόμασαν: «Η επιτροπή της Διάρκειας ζωής 1.000 ωρών», και προφανώς σκοπός αυτής της επιτροπής ήταν μόνο η ρύθμιση της ζωής των λαμπτήρων στις 1.000 ώρες. Και αυτό θα το έκανα με την χρήση καθαρά τεχνικών μέσων. Το καρτέλ Φοίβος μέσω της επιτροπής της διάρκειας ζωής των 1.000 ωρών άσκησε πιέσεις στα μέλη του. Δηλαδή σε όλες τις εταιρίες όπου συμμετείχαν σε αυτό το μυστικό σχέδιο «Φοίβος», σε αυτή τη παράνομη συμφωνία όπου στόχευε στην μείωση της αντοχής των λαμπών στον χρόνο. Η διοίκηση του Καρτέλ ασκούσε πιέσεις στην επιτροπή των χιλίων ωρών. Μάλιστα ένα άτομο από την διοίκηση της επιτροπής είπε στα υπόλοιπα μέλη της ομάδας τα εξής: «Θα ανταμειφθείτε μόνο όταν γίνουν οι λάμπες τόσο εύθραυστες όσο χρειάζεται για να αντέχουν το πολύ μέχρι 1.000 ώρες» («Cartel in Action» των George Stockin και Myron Watkins, <https://ebha.org/ebha2007/pdf/Hidvegi.pdf>).

Προφανώς και υπήρχαν άτομα από την επιτροπή των 1.000 ωρών μέσα στους κατασκευαστικούς τομείς των εταιριών μέλη καθώς και στα εργοτάξια της κάθε εταιρίας ξεχωριστά. Επιτηρούσαν και έλεγχαν τις εγκαταστάσεις, έβλεπαν αν όλα πάνε καλά με βάση το σχέδιο, καθώς και αν όλες οι εταιρίες συμμορφώνονταν με τις αποφάσεις της διοίκησης του Καρτέλ. Τώρα σχετικά με τον νέο κανόνα των 1000 ωρών. Εφόσον ολοκληρώθηκε η πρώτη παράγωγή ελαττωματικών λαμπτήρων, αυτές οι λάμπες μπαίνανε στην δεύτερη φάση. Την φάση της καταγραφής και του ελέγχου. Διάφορες εταιρίες κατέγραφαν αν όντως ήταν οι λαμπτήρες ήταν αρεστοί για το Καρτέλ, δηλαδή αν ήταν ελαττωματικοί και αν όντως έκαιγαν για 1.000 ώρες. Αυτές οι δοκιμές έγιναν σε μικρά ντουί της εποχής τα οποία είχαν στην κατοχή τους οι εταιρίες ελέγχου για ακριβώς αυτό τον σκοπό.

4.9. Τι είναι τα Ντουί και τι έγινε με αυτά;

Το ντουί ή ντουίλ (κυπρ.) (γαλ.:*douille*) είναι μια ειδική υποδοχή του φωτιστικού στην οποία τοποθετείται ένας λαμπτήρας. Τα ντουί για τους μαγαιονέτ λαμπτήρες έχουν κωδικό B22, εκείνα για τους βιδωτούς με χοντρό βίδωμα κωδικό E27 κι εκείνα για τους βιδωτούς με λεπτό βίδωμα κωδικό E14. Επειδή η εμπειρία έχει αποδείξει πως οι μαγαιονέτ λαμπτήρες εφαρμόζουν πολύ δύσκολα στο ντουί τους, από την Πρωτοχρονιά του 2004κι εφεξής με απόφαση της Κομισιόν τα φωτιστικά τα οποία κυκλοφορούν στην αγορά των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όχι μόνο έχουν όλα ντουί βιδωτό αλλά αυτό το ντουί αναγράφει μέχρι πόσων κηρίων λαμπτήρα μπορούμε να βάλουμε στο συγκεκριμένο φωτιστικό ώστε να αποφεύγεται η υπερθέρμανση. Αν

κυκλοφορούν ακόμα λαμπτήρες μπαγιονέτ είναι για κείνους οι οποίοι έχουν από παλιά στο σπίτι τους φωτιστικά με ντουί μπαγιονέτ και ακόμα δεν τα έχουν αντικαταστήσει με βιδωτά, πράγμα το οποίο πρέπει να έχουν κάνει όλοι μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του 2023 επειδή από την Πρωτοχρονιά του 2024 δε θα κυκλοφορούν πλέον στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης λαμπτήρες μπαγιονέτ αλλά μόνο βιδωτοί. Πηγή Βικιπαίδεια 24/9/2020.

4.10. Τα μέλη του Καρτέλ Φοίβου και της επιτροπής των χιλίων ωρών

Τώρα θα αναλύσω μερικά στοιχεία σχετικά με την επιτροπή των χιλίων ωρών. Έχει καταγραφεί ότι μια από τις κυριότερες εταιρίες όπου είχε αναλάβει αυτόν τον έλεγχο των 1000 ωρών ήταν η Osram (Πηγή από το βιβλίο: Cartel in Action των George Stockin και Myron Watkins 1946). Αυτή ήταν μια μεγάλη πολυεθνική εταιρία που παρήγαγε κυρίως λαμπτήρες, και συνεχίζει να παράγει μέχρι και σήμερα. Η Osram ιδρύθηκε το 1906 ως κοινοπραξία της AEG και της γνωστής σε όλους μας Siemens, στο Μόναχο της Γερμανίας. Όπως μπορείτε να δείτε σιγά σιγά αρχίζει να λύνετε το παζλ για την μυστική αυτή συμμαχία του καρτέλ Φοίβος. Κρατήστε την εταιρία Siemens καθώς και την AEG. Η AEG είναι επίσης μια εταιρία όπου ειδικεύεται στην παραγωγή ηλεκτρικού εξοπλισμού και εδρεύει επίσης στην Γερμανία. Ιδρύθηκε το 1883 στο Βερολίνο από τον Εμίλ Ράτεναου (Emil Moritz Rathenau) το 1967. Βεβαία λίγο αργότερα η AEG συγχωνεύτηκε με την εταιρία Telefunken. Η Telefunken είναι μια Γερμανική εταιρία που παρήγαγε κυρίως τηλεοράσεις και ραδιόφωνα. Τώρα σχετικά με τα μέλη εταιρίες του Καρτέλ. Πέρασαν 80 χρόνια μέχρι να βρεθούν στοιχεία σχετικά με τις εταιρίες μέλη του Καρτέλ Φοίβου αλλά τελικά βρέθηκαν. Ο Helmut Hoge ένας συγγραφέας φέρνει στο φως κάτι έγγραφα κατευθείαν από το εσωτερικό του Καρτέλ (<https://ebha.org/ebha2007/pdf/Hidvegi.pdf>), στα οποία αναφέρονται γνωστά ονόματα μεγάλων εταιριών. Ονόματα όπως είναι η Philips της Ολλανδίας, η Osram της Γερμανίας και η Compagnie des Lampes της Γαλλίας. Επίσης μέσα σε αυτά τα έγγραφα βρέθηκαν χαρτιά όπου πάνω τους αναγράφονταν τα εξής «Η μέση διάρκεια των λαμπτήρων για γενικό φωτισμό δεν πρέπει να εγγυάται ή να προσφέρεται για πάνω από 1.000 ώρες». Όλες οι εταιρίες ήταν στον ίδιο κλάδο. Χάρη τα έγγραφα όπου ήρθαν στο φως, τα οποία έγγραφα είναι ξεκάθαρα στοιχεία, αποκαλύπτεται εν τέλη πως τίποτα δεν ήταν τυχαίο στην όλη ιστορία και ότι πλέον δεν μιλάω για μια θεωρία συνωμοσίας αλλά για κάτι το πραγματικό. Και δεν είναι το τέλος αυτό, τώρα θα σας δείξω πως εξελίσσεται η ιστορία παρακάτω. Το Καρτέλ δεν έπαιζε, ούτε ήταν χαλαρό με τα μέλη του. Αντιθέτως επέβαλε αυστηρά μετρά όπως ανέφερα και προηγουμένως. Μόνο έτσι θα μπορούσε να προχωρήσει το σχέδιο με επιτυχία. Έβαλε κανόνες στους οποίους οι εταιρίες μέλη έπρεπε να υπακούσουν (Όπως αναφέρετε μέσα στα έγγραφα που ανακάλυψε ο Hoge. Πηγή: (<https://ebha.org/ebha2007/pdf/Hidvegi.pdf> «Μεσώ περίτεχνης γραφειοκρατίας»). Αν τα μέλη δεν τηρούσαν τους κανόνες, τότε τους επέβαλαν μεγάλα πρόστιμα. Στην συγκεκριμένη χρονική περίοδο, δηλαδή σε αυτή την φάση του σχεδίου όπου ο βασικός κανόνας ήταν οι 1.000 ώρες ζωής. Αν κάποιος παρέκκλινε από αυτές τις 1.000 ώρες, τότε του επιβαλλόταν πρόστιμο για αυτήν του την παρακοή (Όταν λέμε παρέκκλιναν εννοούμε σε μεγάλο βαθμό, όχι λίγο πάνω παραδείγματος χάρη 1.010 ώρες ζωής, ή λίγο κάτω από 1.00 ώρες). Υπάρχουν φωτογραφίες σχετικά με τα πρόστιμα από το 1929, όπου δείχνει πόσα ελβετικά φράγκα πλήρωναν όταν κάποια εταιρία μέλος ξεπέρναγε το όριο των 1.000 ωρών (Βλέπε παράρτημα).

4.11. Η σταδιακή μείωση της διάρκειας ζωής των λαμπτήρων

Η χρήση αυτών των μέτρων είχε ως αποτέλεσμα την σταδιακή μείωση της ζωής των λαμπτήρων. Των λαμπτήρων όπου παράγονταν από τις εταιρίες μέλη του Καρτέλ Φοίβου. Όταν χρησιμοποιώ την λέξη σταδιακά αναφέρομαι στο γεγονός ότι, η ζωή των λαμπτήρων μειώνονταν σιγά σιγά. Πιο συγκεκριμένα σε διάρκεια δύο μόλις χρόνων η ζωή τους μειώθηκε κατά 1.000 ώρες. Δηλαδή από τη μέση ζωή που είχε έως τότε τις 2.500 ώρες έφτασε τις 1.500 ώρες. Όμως αυτό δεν ήταν αρκετό, και αυτό διότι ο σκοπός ήταν να φτάσει η διάρκεια ζωής των λαμπτήρων τις 1.000 μόλις ώρες. Πίστευαν ότι δεν θα πέρναγε πολύς καιρός από τότε μέχρι να γίνει πραγματικότητα η λάμπα των 1.00 ωρών. Τελικά μετά από δεκαέξι ολόκληρα χρόνια προσπάθειας, μελετών και πειραμάτων τα κατάφεραν. Το έτος 1940 το Καρτέλ Φοίβος πέτυχε τον στόχο του. Ο λαμπτήρας άντεχε μόλις 1.000 ώρες. Και τώρα θα με ρωτήσετε γιατί να μπου σε αυτήν την διαδικασία; Γιατί να χαλάσουν δεκαέξι χρονιά έρευνας; Τόσα χρήματα και τόσο χρόνο για ένα τέτοιο εγχείρημα; Η απάντηση είναι απλή, επένδυαν για το μέλλον. Όχι μόνο για το μέλλον των λαμπτήρων και την κερδοφορία από αυτούς, άλλα και για το μέλλον όλου του κατασκευαστικού τομέα. Ας θέσουμε ένα πολύ απλό αριθμητικό παράδειγμα για να γίνει αντιληπτή η όλη κατάσταση. Σκεφτείτε μόνο το γεγονός ότι οι λαμπτήρες με τα τότε δεδομένα μπορούσαν να κρατήσουν 100.000 ώρες. Έστω τώρα ότι ο ένας λαμπτήρας είχε αξία ένα ευρώ, και εγώ χρησιμοποιώ ένα δείγμα εκατό ανθρώπων για το παράδειγμα μου. Έστω ότι και οι εκατό άνθρωποι αγόρασαν από έναν λαμπτήρα ο καθένας. Άρα έχω εκατό αγορασμένους λαμπτήρες, επομένως αν κάνετε τον πολλαπλασιασμό (1 ευρώ x 100 λαμπτήρες) πήρα εκατό ευρώ συνολικά από τις πωλήσεις μου. Τώρα έχω και τον παράγοντα διάρκεια ζωής των λαμπτήρων. Μέτα από 100.000 ώρες οι πελάτες θα αντικαταστήσουν τους λαμπτήρες με νέους. Άρα θα πάρω άλλα εκατό ευρώ. Τώρα δεν θα ήταν πολύ ωραίο αν εγώ θα μπορούσα να εκατονταπλασιάσω την τιμή ανά μονάδα προϊόντος χωρίς βέβαια να μειωθεί η ζήτηση για αυτά; Προφανώς και θα ήταν τέλειο, άλλα το πρόβλημα σε αυτό είναι ότι θα μειωθεί δραματικά η ζήτηση. Για σκεφτείτε μόνο την αντίδραση των πελατών αν ο κάθε λαμπτήρας κόστιζε 100 ευρώ από 1 ευρώ όπου άξιζε μέχρι τώρα. Θα ήταν παράλογο. Κάνεις δεν θα αγόραζε λαμπτήρες. Αλλά εγώ σαν εταιρία θέλω κέρδος και άλλο κέρδος, πολύ μεγαλύτερο από αυτό που είχα μέχρι τώρα. Έπρεπε να βρω έναν τρόπο να το κάνω πραγματικότητα, όσο παράλογο και αν ακούγεται. Και τον βρήκα. Μα φυσικά προσχεδιασμένη βραχυβιότητα. Πώς γίνεται όμως αυτό. Πολύ απλά γυρίστε ανάποδα τον αλγόριθμο που χρησιμοποίησα προηγουμένως. Θα μειώσω την διάρκεια ζωής του λαμπτήρα κατά 100% με αποτέλεσμα να πουλάω ακόμα στο ένα ευρώ, αλλά με την διαφορά ότι οι πελάτες αντικαταστούν τους λαμπτήρες στις 1.000 ώρες. Έτσι είναι λες και εκατονταπλασιάζω την τιμή χωρίς καν να γίνει αυτό αντιληπτό από κανέναν. Αυτό ήταν και το σκεπτικό των εταιριών μελών του καρτέλ Φοίβου. Είναι ευφυές, και πίστευαν ότι κανείς δεν θα το αντιλαμβάνονταν. Τουλάχιστον έτσι νόμιζαν. Δεν τους ένοιαζε αν θα καταπατήσουν κάποιον ηθικό κανόνα, εδώ μιλάνε καθαρά για κέρδος. Αυτό το παράδειγμα δεν το έθεσα τυχαία. Αυτό το παράδειγμα είχε βάση. Μέσα στις επόμενες δεκαετίες από την ημέρα όπου ο Φοίβος κατάφερε να δημιουργήσει τον λαμπτήρα των 1.000 ωρών, οι εφευρέτες είχαν καταθέσει όχι εκατοντάδες αλλά χιλιάδες πατέντες για νέους πρωτοπόρους και λειτουργικούς λαμπτήρες. Μάλιστα αναφέρεται ότι είχαν διάρκεια ζωής έως και 100.000 ώρες εξ ου και το παράδειγμα μου. Αλλά εκεί κρύβεται άλλο ένα μυστήριο. Καμία από αυτές τις εφευρέσεις δεν έφτασε ποτέ στην αγορά. Αλλά γιατί; Ίσως γιατί είχαν άτομα ακόμα και μέσα στην επιτροπή ελέγχου των νέων πατεντών, και απλά δεν έδιναν άδειες για να εκδοθούν οι νέοι λαμπτήρες στην αγορά; Πολλά ερωτήματα που θα τα απαντήσω σύντομα μελετώντας και άλλες περιπτώσεις παρακάτω.

4.12. Το τέλος της ιστορίας του αιωνόβιου λαμπτήρα και απόγονοι του Καρτέλ Φοίβου

Για να κλείσει λοιπόν αυτή η ιστορία με τον λαμπτήρα, θα σας πάω στην τελευταία χρονική στάση, στο έτος 1981. Βρισκόμαστε στο έτος 1981 μέσα σε ένα εργοστάσιο όπου παράγουν λαμπτήρες, κάπου στο ανατολικό Βερολίνο της Γερμανίας. Εκεί δημιουργήθηκε ένας λαμπτήρας μακράς διάρκειας. Εκείνη την περίοδο γινόταν μια διεθνής έκθεση φωτισμού. Εκεί πήγαιναν οι παραγωγοί του κλάδου του φωτισμού και παρουσίαζαν τα νέα τους φωτιστικά προϊόντα. Αυτές οι εκθέσεις βέβαια συνεχίζονται μέχρι και σήμερα. Αυτό το εργοστάσιο λοιπόν συμμετείχε στην έκθεση, και ο κυριότερος σκοπός του ήταν να βρει πιθανούς αγοραστές στην Δύση. Όμως τα πράγματα δεν πήγαν τόσο καλά για τους Ανατολικούς Γερμανούς κατασκευαστές, τους κατασκευαστές αυτών των μακροχρόνιων λαμπτήρων. Εκεί στην πόλη Αννόβερο (Hannover) όπου διαδραματιζόταν το συνέδριο, δέχτηκαν πολλά καυστικά σχόλια και επιθέσεις από τους συνάδελφους κατασκευαστές από την Δύση. Σχόλια του τύπου: «Θα μείνετε χωρίς δουλειές χάρις τους μακροχρόνιους λαμπτήρες όπου φτιάξατε» αλλά γιατί να πουν κάτι τέτοιο οι Δυτικοί; Βέβαια όπως και να έχει δεν επηρέασαν αυτά τα σχόλια τους Ανατολίτικους Γερμανούς, καθώς απάντησαν σε αυτά με τον εξής τρόπο: «Αντιθέτως, εξοικονομώντας πόρους και βολφράμιο (Αυτό το σπάνιο και σκληρό μέταλλο όπου χρησιμοποιούνταν για την κατασκευή των λαμπτήρων όπου αναφερθήκαμε και νωρίτερα) θα κρατήσουμε τις δουλειές μας». Εν τέλη οι Δυτικοί αγοραστές απέρριψαν εντελώς αυτόν το νέο μακροχρόνιο λαμπτήρα, παρόλο που ήταν καλύτερος, πιο οικονομικός καθώς και πιο οικολογικός. Με την πτώση του τοίχους του Βερολίνου το έτος 1989 το εργοστάσιο αυτό όπου παρήγαγε αυτούς τους μακροχρόνιους λαμπτήρες έκλεισε και παρέμεινε κλειστό μέχρι και σήμερα. Όσο για τους λαμπτήρες που παρήγαγε έχουν πάρει μια θέση μέσα στα μουσεία της Γερμανίας. Προφανώς το Καρτέλ είχε βάλει το επέμβει για άλλη μια φορά στην όλη ιστορία με την έκθεση φωτισμού.

Το Καρτέλ Φοίβος παρέμεινε μυστικό και επισήμως δεν υπήρχε ποτέ κάτι τέτοιο. Βέβαια ίχνη υπάρχουν παντού, σε έγγραφα, σε αρχεία και φακέλους. Παντού ακόμα και μέσα στο δημόσιο. Βρέθηκαν στοιχεία μέσα σε δημόσια έγγραφα, άρα αυτό σημαίνει ότι το παιχνίδι μεγαλώνει. Εμπλέκονται ακόμα και κυβερνήσεις μέσα. Πως όμως παρέμεινε μυστικό το Καρτέλ Φοίβος; Τα μέλη του Καρτέλ χρησιμοποιούσαν μια απλοϊκή στρατηγική. Μία στρατηγική που συνήθως την χρησιμοποιούσαν μυστικές συμμορίες και οργανώσεις. Η τεχνική αυτή πρώτο δημιουργήθηκε από την Σικελική Μαφία. Την απλή στρατηγική της συνεχούς αλλαγής ονόματος. Το Καρτέλ Φοίβος άλλαξε πολλές ονομασίες, και συνεχίζει να αλλάζει μέχρι και σήμερα. Αυτή την θεωρία την στηρίζουν διάφορα περιστατικά προσχεδιασμένων για να χαλάνε σύντομα προϊόντων, όπως είναι και αυτό από έναν κοινό εκτυπωτή, τον εκτυπωτή του Μάρκουσ. Τον οποίο εκτυπωτή θα μελετήσω σε επόμενο κεφάλαιο. Μια πιο νεότερη ονομασία του Καρτέλ όπου αναγράφεται είναι η: «Διεθνές Καρτέλ Ηλεκτρισμού» που προφανώς δεν είναι κάτι άλλο από το Καρτέλ Φοίβος με άλλη ονομασία. Έτσι λοιπόν εφαρμόστηκε αυτή η τεχνική για πρώτη φορά, δηλαδή η τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας.

4.13. Η Δομή του Καρτέλ Φοίβου

4.13.1. Ανάλυση της διοικητικής δομής του καρτέλ Φοίβου

Σύμφωνα με το παραπάνω διάγραμμα μπορείτε να δείτε την οργανωτική δομή του καρτέλ Φοίβου. Μέσα σε αυτό φαίνονται καθαρά οι εταιρίες μέλη του καρτέλ. Για να γίνουν αντιληπτά μερικά πράγματα θα σας κάνω μια βαθύτερη ανάλυση του διαγράμματος που παρόλο που φαίνεται μικρό είναι αρκετά πολύπλοκο.

Στο πάνω μέρος του διαγράμματος μέσα στο ορθογώνιο έχουμε τους όρους Phoebus Arbitration Board – General Assembly, οι οποίοι σημαίνουν Πίνακας Διαιτησίας,(Δηλαδή διοίκηση του καρτέλ) – Γενική συνέλευση (Η Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.) είναι το ανώτατο όργανο λήψης αποφάσεων σε νομικά πρόσωπα όπως είναι Σύλλογοι, Σωματεία,Σύνδεσμοι, Οργανισμοί, Εταιρείες, Ομοσπονδίες, Ενώσεις, ακόμα και σε επί μέρους διοικητικές διαιρέσεις κρατών. Η Γενική Συνέλευση ενός νομικού προσώπου είναι το ανώτατο όργανο λήψης των αποφάσεων, εκλέγει το Διοικητικό Συμβούλιο σε τακτό χρονικό διάστημα που ορίζεται από το καταστατικό, ελέγχει τα πεπραγμένα της διοίκησης και απαλλάσσει ή όχι το Διοικητικό Συμβούλιο από κάθε ευθύνη. Πηγή:Βικιπαίδεια Γενική συνέλευση 4/10/2020.).

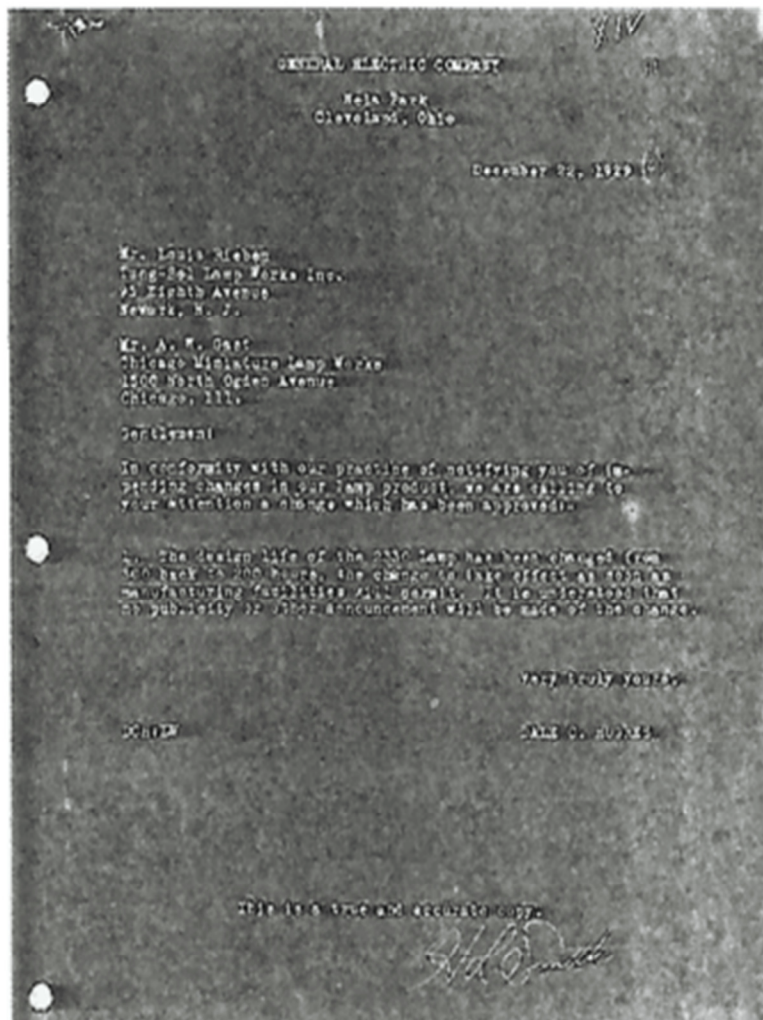
Στο ίδιο κουτί έχουμε τον όρο Administrative Board που σημαίνει Διοικητικός Πίνακας, μέσα σε αυτόν αναγράφονται όλα τα ονόματα της διοίκησης του καρτέλ.

4.13.2. Το Τμήμα Λογιστηρίου του Καρτέλ Φοίβου

Και μετά έχουμε από αριστερά προς τα δεξιά τον όρο Accounting Division, όπου σημαίνει Τμήμα Λογιστηρίου το οποίο τμήμα είναι υπεύθυνο για την καταγραφή όλων των στοιχείων του Ενεργητικού (Περιουσιακά στοιχεία του καρτέλ ή υποχρεώσεις που έχουν τρίτοι σε εμάς) και του Παθητικού(Ίδια κεφάλαια, Δάνεια και γενικότερα ότι χρωστάει το καρτέλ σε τρίτους) του καρτέλ στην συγκεκριμένη περίπτωση .

4.13.3. Το Τμήμα Πωλήσεων του Καρτέλ Φοίβου

Μετά ακριβώς δίπλα στο διάγραμμα έχουμε τον όρο Sales Division που σημαίνει Τμήμα Πωλήσεων και είναι ο τομέας εκείνος που αναλαμβάνει να διαχειρίζεται τους πόρους και το προσωπικό όπου έχει να κάνει με τις πωλήσεις. Καθώς ο σκοπός του είναι η αύξηση των πωλήσεων.



4.13.4. Το τμήμα προπαγάνδας του Καρτλε Φοίβου

Μετά έχουμε τους όρους Propaganda Division που σημαίνει Τμήμα Προπαγάνδα (Προπαγάνδα είναι η άμεση παρουσίαση ενός μηνύματος με έναν συγκεκριμένο τρόπο ώστε να εξυπηρετήσει συγκεκριμένους σκοπούς. Ετυμολογικά, προπαγάνδα σημαίνει «διάδοση μίας φιλοσοφίας ή άποψης». Ιστορικά, ο όρος χρησιμοποιείται ως επί το πλείστον εντός πολιτικού πλαισίου και ιδιαίτερα αναφορικά με συγκεκριμένες κινήσεις που προωθούνται από κυβερνήσεις ή πολιτικές ομάδες. Πηγή Βικιπαίδεια Προπαγάνδα 4/10/2020). Το συγκεκριμένο τμήμα από μόνο του θα έπρεπε να είναι παράνομο να υπάρχει διότι κύρια δουλειά του είναι να εξαπατά τους πελάτες. Τμήμα προπαγάνδας ονομάζανε το τμήμα Marketing αλλά με την διαφορά ότι ο σκοπός τους ήταν να εξαπατήσουν τους πελάτες δίνοντας τους λαμπτήρες που θεωρούνταν οι καλύτεροι αλλά κρατούσαν μόνο χίλιες ώρες. Εδώ έχω ένα σχετικό έγγραφο από την General Electric Company:

«In conformity with our practice of notifying you of impending changes in our lamp product, we are calling to your attention a change which has been approved

1: The design life of the 2330 lamp has been changed from 300 back to 200 hours, the change to take effect as soon as manufacturing facilities will permit. It is understood that no publicity or other announcement will be made of the change.»

Με τα παραπάνω συμπεραίνεται ότι θα μειώσουν την ζωή των λαμπτήρων αλλά δεν θα δημοσιεύσουν αυτή την μείωση πουθενά. Δεν θέλανε ο κόσμος να μάθει για αυτό. Προφανώς και αυτό είναι παράνομο. Όπως και να έχει διώκεται από το δίκαιο αθέμιτου ανταγωνισμού. Το τμήμα προπαγάνδας κατάφερε να δημιουργήσει διαφημίσεις όπου έκρυβαν την μείωση της ζωής των λαμπτήρων. Αυτό το κάνανε με το να εστιάζουν σε άλλα χαρακτηριστικά των λαμπτήρων έτσι ώστε ο καταναλωτής να μην αντιλαμβάνεται την μείωση στην ζωή των λαμπτήρων. Αυτό ακριβώς είναι και η προπαγάνδα. Μερικοί ταυτίζουν τις διαφημίσεις με την προπαγάνδα αλλά δεν ισχύει πάντα αυτό. Το ότι συνήθως οι διαφημίσεις χρησιμοποιούν το τέχνασμα της προπαγάνδας δεν σημαίνει ότι είναι ταυτόσημες οι δύο αυτές έννοιες. Και τέλος έχουμε το Technical Division όπου είναι ο τεχνικός τομέας. Εκεί σχεδιάζονται και κατασκευάζονται οι λαμπτήρες και γενικότερα όλα τα προϊόντα φωτισμού, καθώς έχουν ως στόχο τους να βελτιώνουν, να αναπτύσσουν ή να τα αλλάζουν τα προϊόντα τους, με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να ικανοποιούν τις απαιτήσεις της διοίκησης, που στην συγκεκριμένη περίπτωση η διοίκηση του καρτέλ ήθελε να μειώσει την διάρκεια ζωής αυτών. Βιβλίο «Cartel in Action» των George Stockin και Myron Watkins <https://ebha.org/ebha2007/pdf/Hidvegi.pdf>

4.13.5. Η Εκτελεστική Επιτροπή του καρτέλ Φοίβου

Μετά έχουμε τον όρο Executive Committee, η οποία είναι η Εκτελεστική Επιτροπή του καρτέλ Φοίβου και η δουλειά της είναι κυρίως να διοικεί τους εργατές και να τους δίνει τις κατευθύνσεις περί πολιτικών που πρέπει να ακολουθούν μέσα στο καρτέλ καθώς και να δημιουργεί και να αναθεωρεί τους κανόνες του καρτέλ. Επιπλέον έχει λόγο και στις διοικητικές αποφάσεις.

4.14. Οι εταιρίες μέλη του Καρτέλ με βάση το διάγραμμα

4.14.1. Η εταιρία Osram

Ακριβώς κάτω από το ορθογώνιο με τα τμήματα του καρτέλ ακολουθούν οι εταιρίες μέλη, τις οποίες είχα αναφέρει σε ποιο πάνω κεφάλαιο. Ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής εταιρίες: Πρώτη είναι η Γερμανική εταιρία Osram. Η OSRAM Licht AG. Είναι μια πολυεθνική εταιρεία η οποία κατασκευάζει συστήματα φωτισμού. Η Osram είναι γνωστή κυρίως για τους λαμπτήρες της. Ιδρύθηκε το 1906 ως κοινοπραξία της εταιρίας AEG και της εταιρίας Siemens, στο Μόναχο της Γερμανίας, όπου και εδρεύει μέχρι και σήμερα. Βέβαια από το έτος 1978 ανήκει αποκλειστικά στην εταιρία Siemens.

Η Όσραμ διαθέτει εργοστάσια σε όλο τον κόσμο. Τα εργοστάσια της βρίσκονται στην Γερμανία, στην Γαλλία, στην Αργεντινή, στην Λετονία, στην Ινδία, στην Κίνα, στην Ινδονησία

και στην Σλοβακία και απασχολεί περισσότερους από 40.000 εργαζόμενους. Συζητείται από την εταιρία μια ανεξάρτητη έναρξη της Osram στο χρηματιστήριο. (Πηγή Βικιπαίδεια 7/10/2020, <https://el.wikipedia.org/wiki/Osram>).

4.14.2. Η εταιρία Tungsram

Μετά ακριβώς δίπλα από την Osram αναγράφεται η Ουγκαρέζικη εταιρία Tungsram. Η εταιρία Tungsram που βρίσκεται στην Ουγγαρία είναι γνωστή για τους λαμπτήρες και τα ηλεκτρονικά που διαθέτουν στην αγορά από πολύ παλιά. Η Tungsram ιδρύθηκε στην Ουγκαρία και συγκεκριμένα στο Ujpest, μία περιφέρεια της Βουδαπέστης. Η εταιρία το έτος 1896 είχε ξεκινήσει να παράγει τηλέφωνα, καλώδια και ηλεκτρονικούς πίνακες. Το όνομα «Tungsram» βγαίνει από την ένωση των δύο λέξεων που χρησιμοποιεί η Αγγλική διάλεκτος για το βολφραμίο, Tungsten και wolfram. Το μέταλλο που χρησιμοποιείται για την κατασκευή των νημάτων των λαμπτήρων. Πριν από το 1945, η εταιρία Tungsram ήταν ο τρίτος μεγαλύτερος κατασκευαστής λαμπτήρων καθώς και ραδιοσωλήνων σε όλο τον κόσμο. Τρίτη στην κόσμο και αμέσως μετά τις αμερικανικές εταιρίες General Electric και RCA. (Πηγή Wikipedia 7/10/2020, <https://en.wikipedia.org/wiki/Tungsram>).

4.14.3. Η εταιρία Associated Electrical Industries

Μετά ακριβώς δίπλα από την Tungsram είναι η Βρετανική εταιρία Associated Electrical Industries. Η εταιρία με ονομασία Associated Electrical Industries (AEI) ήταν μια Βρετανική εταιρεία χαρτοφυλακίου (δηλαδή κατείχε μετοχές από άλλες εταιρίες χωρίς αυτή να παράγει κάποιο προϊόν), η οποία ιδρύθηκε το έτος 1928 μέσω της συγχώνευσης δύο άλλων βρετανικών εταιριών την κατασκευαστική εταιρία Thomson-Houston με συντομογραφία BTH, η οποία ήταν και ένας από τους προγόνους της εταιρίας General Electric (Η εταιρία Thomson-Houston Electric Company ιδρύθηκε το 1882 στην Αμερική όταν μερικοί επενδυτές από την πόλη Lynn της Μασαχουσέτης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, με επικεφαλής τον επιχειρηματία Charles A. Coffin, εξαγόρασαν την American Electric Company την οποία είχαν στην κατοχή τους ο Άγγλο Αμερικανός εφευρέτης και μηχανικός Elihu Thomson και ο πολυάσχολος Αμερικανός Edwin Houston. Ο Edwin Houston ήταν ηλεκτρολόγος μηχανικός, συγγραφέας, ακαδημαϊκός, εφευρέτης και επιχειρηματίας) και την Βρετανική εταιρία ηλεκτρολόγων μηχανικών, Metropolitan-Vickers, η οποία παλαιότερα είχε την ονομασία Westinghouse, την οποία θα αναλύσω παρακάτω. Το έτος 1967, η εταιρία εξαγοράστηκε από την General Electric Company η οποία αγορά δημιούργησε τον μεγαλύτερο βιομηχανικό ομίλο της Αγγλίας. (Πηγή Wikipedia 7/10/2020, https://en.wikipedia.org/wiki/Associated_Electrical_Industries).

4.14.4. Ο όμιλος εταιριών IGE

Αμέσως μετά ακολουθεί στο διάγραμμα η εταιρία IGE Ltd. Ο Βιρμανικός Όμιλος Εταιρειών IGE είναι ένας από τους πέντε μεγαλύτερους ομίλους εταιριών της Μιανμάρ (Βιρμανία) μία χώρα μέσα στην Ασία. Ο όμιλος αυτός αποτελείται από 13 θυγατρικές εταιρίες οι οποίες απασχολούν τέσσερις χιλιάδες άτομα προσωπικό. Επιπλέον ο όμιλος IGE κατέχει τη δεύτερη μεγαλύτερη εμπορική εταιρία ξυλείας της Μιανμάρ καθώς εξάγει βιρμανικό ρύζι και δραστηριοποιείται ακόμα και στον τομέα του πετρελαίου και του φυσικού αερίου. Μάλιστα το έτος 2007, ο όμιλος εταιριών IGE κέρδισε πάνω από εβδομήντα εκατομμύρια δολάρια σε έσοδα. Ο όμιλος ανήκει στον Nay Aung, ο οποίος είναι ο γιος του Aung Thuang, ενός πολιτικού και πρώην στρατιωτικού στρατηγού. (Πηγή: Wikipedia, 7/10/2020, https://en.wikipedia.org/wiki/IGE_Group_of_Companies).

4.14.5. Η εταιρία Overseas Shipholding Group

Αμέσως επόμενη είναι η εταιρία Overseas Group. Η Overseas Shipholding Group, Inc. ή με συντομογραφία OSG είναι μία εταιρία η οποία διαχειρίζεται έναν στόλο απο πλοία. Πιο συγκεκριμένα έχει στην κατοχή της είκοσι τεσσάρα πλοία μεταξύ των οποίων πετρελαιοφόρα πλοία και ρυμουλκά πετρελαίου. Η Έδρα της βρίσκεται στην Τάμπα μία σχετικά μεγάλη πλουσιμακά πόλη της Φλόριντα των Ηνωμένων Πολιτειών η οποία ιδρύθηκε το έτος 1948.

(Πηγή: Wikipedia, https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CE%B1%CF%84%CE%AC%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CF%82%CF%80%CF%8C%CE%BB%CE%B5%CF%89%CE%BD_%CF%84%CF%89%CE%BD%CE%97%CE%BD%CF%89%CE%BC%CE%AD%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%A0%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CF%84%CE%B5%CE%B9%CF%8E%CE%BD%CE%B1%CE%BD%CE%AC%CF%80%CE%BB%CE%B7%CE%B8%CF%85%CF%83%CE%BC%CF%8C). Είκοσι ένα χρόνια μετά την ίδρυση της το έτος 1969, με ηγέτη έναν Ελληνοαμερικανό επιχειρηματία τον Raphael Recanati, η εταιρία Overseas Shipholding Group άρχισε να αποκτά σιγά σιγά νέα δεξαμενόπλοια για τη μεταφορά του πετρελαίου από την Αλάσκα στις χαμηλότερες πολιτείες των ΗΠΑ. Από το έτος 1990 και μετά, η Overseas Shipping Group άρχισε να αποκτά και πολυτελή κρουαζιερόπλοια. Δυστυχώς για την εταιρία το έτος 1995, η αγορά των κρουαζιερόπλοιων δεν απέδωσε. Μάλιστα είχαν ως αποτέλεσμα απώλειες άνω των δώδεκα εκατομμυρίων δολαρίων. Λόγο αυτών των απωλειών, ο γιος του επιχειρηματία και ιδιοκτήτη της εταιρίας Raphael Recanati ο Michael Recanati, αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την εταιρία Overseas Shipping Group. Πλέον η εταιρία Overseas Shipping Group η οποία έχει ακόμα τα γραφεία της στην Τάμπα, τη Φλόριντα καθώς τώρα πια έχει γραφεία και στο Νιούαρκ του Ντελαγουέρ με περίπου χίλιους υπαλλήλους σε θάλασσα και ξηρά. Το έτος 2012 η εταιρία υπέβαλε αίτηση πτώχευσης, αφού η U.S. Securities and Exchange Commission (SEC) η οποία έχει δημιουργηθεί για να προστατεύει το εθνικό τραπεζικό σύστημα καθώς και τους επενδυτές της χώρας, κατηγόρησε τον Διευθύνοντα Σύμβουλο Morten Arntzen για παραποίηση των οικονομικών καταστάσεων. Για αυτό τον λόγο το έτος 2017, η Overseas Shipping Group πλήρωσε το πρόστιμο των εβδομήντα πέντε χιλιάδων δολαρίων στον οργανισμό Securities and Exchange Commission για να επανορθώσει για τους ψευδούς ισχυρισμούς για την

παραποίηση των οικονομικών καταστάσεων και της απάτης για τα χρεόγραφα της εταιρίας. Επιπλέον ο πρώην Chief financial officer (CFO) της εταιρίας Miles Itkin πλήρωσε ένα ξεχωριστό πρόστιμο που ανέρχεται στα εβδομήντα πέντε χιλιάδες δολάρια. Εν τέλη το έτος 2015 η εταιρία συμφώνησε να πληρώσει ένα διακανονισμό της τάξης των δεκαέξι χιλιάδων είκοσι πέντε εκατομμυρίων δολαρίων. Η Overseas Shipping Group το 2016 έκανε μια αναδιάρθρωση με την οποία αποκόπηκε από τον υπόλοιπο κόσμο. Αυτό το έκανε κόβοντας τον διεθνή στόλο που είχε καθώς και τις δραστηριότητές της εκτός Αμερικής. Πλέον όλα τα στοιχεία του ενεργητικού της όπως είναι τα πλοία της ενσωματώθηκαν μέσα σε μια καινούργια εταιρεία την International Seaways, Inc, η οποία έχει έδρα στη Νέα Υόρκη. Πλέον το έτος 2019 η νέα εταιρία International Seaways πρώην Overseas Shipping Group διαθέτει στην κατοχή της σαράντα δύο στόλους πετρελαιοφόρων, καθώς και δύο επιπλέον πετρελαιοφόρα και τέσσερα δεξαμενόπλοια φυσικού αερίου σε διεθνείς κοινοπραξίες. (Πηγή Wikipedia 8/10/2020, https://en.wikipedia.org/wiki/Overseas_Shipholding_Group).

4.14.6. Η εταιρία La Compagnie des Lampes

Μετά έχει σειρά η Γαλλική εταιρία La Compagnie des Lampes, που ακόμα και η Wikipedia αναφέρει ότι η εταιρία La Cinoagnie des Lampes ήταν μέλος του καρτέλ Φοίβου. Η ονομασία της εταιρίας La Compagnie des Lampes σημαίνει Η Εταιρία Λαμπών στα Ελληνικά, ή στα Αγγλικά The Lamp Company. Η οποία ονομασία βέβαια χρησιμοποιούνταν από πολλές γαλλικές εταιρείες, στον τομέα των ηλεκτρικών προϊόντων και προϊόντων φωτισμού. Η εταιρία αρχικά με την ονομασία *Compagnie des Lampes* ιδρύθηκε σε ένα μέρος του ανατολικού Παρισιού, στο Ivry-sur-Seine το έτος 1888. Αργότερα το έτος 1898 τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις της εταιρίας ενσωματώθηκαν στην εταιρία Compagnie Generale d Electricite (CGE). Τώρα ποια οι εγκαταστάσεις αυτές καθώς και το εργοστάσιο της εταιρίας Compagnie Generale d Electricite είναι ένα ιστορικό μνημείο για την Γαλλία. Το έτος 1915, το εργοστάσιο αυτό ήταν το δεύτερο σε σειρά σε όλη την Γαλλία το οποίο άρχισε να κατασκευάζει σωλήνες κενού για ραδιόφωνα μικρού σήματος που θα χρησιμοποιούσε ο Γαλλικός στρατός (TMtriodes, Télégraphie Militaire) για την εταιρία Metal brand. Η εταιρία δεν έμεινε μόνο σε αυτό. Λίγα χρόνια αργότερα άρχισαν να κατασκευάζουν σωλήνες για οικιακή θέρμανση για την εταιρία *Métal-Secteur*. Ποιο συγκεκριμένα τώρα για την εταιρία La Compagnie des Lampes. Η εταιρία ιδρύθηκε το έτος 1911 από τον κύριο Paul Blavier. Όταν πρώτο δημιουργήθηκε η εταιρία *La Compagnie des Lampes* ήταν ένα εργαστήριο που κατασκεύαζε λάμπες φωτισμού, το οποίο βρισκόταν στο Saint Pierre Montlimart στην δυτική Γαλλία. Το έτος 1918 η εταιρία La Compagnie des Lampes άλλαξε το όνομά της σε *Manufacture de lampes à incandescence, la Française*. Τριάντα περίπου χρόνια αργότερα ενώθηκε με τον όμιλο Thomson. Το έτος 1921 η εταιρία Compagnie Française Thomson-Houston ή με συντομογραφία (CFTH) και η εταιρία Compagnie Générale d Electricite (CGE) δημιούργησαν μεταξύ τους μια νέα εταιρία την *Compagnie des Lampes*. Από το έτος 1924 μέχρι και το έτος 1939, ήταν μέρος του καρτέλ Φοίβου. Εκτός από τους λαμπτήρες η εταιρία το έτος 1921 έφτιαχνε και σωλήνες κενού για την εταιρία Mazda μια αυτοκινητοβιομηχανία. Μερικά παραδείγματα σωληνών κενού που παρήγαγαν είναι οι εξής: O 6H8G το έτος 1947, ο 3T100A1 το έτος 1949 και τέλος ο E1 το 1950. Το 1953 πλέον ως *LAMPE MAZDA* κατασκεύαζαν τους εξής σωλήνες κενού: τον 2G21 το έτος

1953, τον 927το έτος 1954, τον EL183 το 1959 και τον EF816 το 1962. (Πηγή: Wikipedia 8/10/2020, https://en.wikipedia.org/wiki/La_Compagnie_des_Lampes).

4.14.7. Η εταιρία Tokyo Electric Power Company Holdings (TEPCO)

Έπειτα ακολουθεί η Ιαπωνική εταιρία Tokyo Electric. Η εταιρία Tokyo Electric Power Company Holdings η οποία ανήκει στον όμηλο *Tōkyō Denryoku Hōrudingusu Kabushiki gaisha*. Άλλη ονομασία για αυτή είναι το Toden ή η συντομογραφία αυτής (TEPCO). Η εταιρία λοιπόν είναι μια Ιαπωνική εταιρία που απασχολεί με ηλεκτρολογικά είδη και τροφοδοτεί την αγορά της περιοχής Kantō της Ιαπωνίας, τον Νομό Yamanashi που βρίσκεται στην περιοχή Chubu της Ιαπωνίας καθώς και το ανατολικό τμήμα του Νομού Shizuoka επίσης της Ιαπωνίας στον οποίο βρίσκεται και το Τόκιο. Οι έδρες της βρίσκονται σε τρία σημεία της Ιαπωνίας. Το πρώτο είναι στο Uchisaiwaicho, το δεύτερο βρίσκεται στο Chiyoda και το τελευταίο στο Τόκιο. Καθώς υπάρχουν και διεθνή υποκαταστήματα στην Ουάσιγκτον της Αμερικής, και το Λονδίνο της Αγγλίας. Επιπλέον είναι και ιδρυτικό μέλος μεγάλων κοινοπραξιών που σχετίζονται με την ενεργειακή καινοτομία και έρευνα. Κοινοπραξίες όπως η JINED, η INJ και η MAI. Η εταιρία Tokyo Electric Power Company Holdings είχε στην κατοχή της έναν πυρηνικό σταθμό ηλεκτροπαραγωγής με την ονομασία Kashiwazaki-Kariwa τον οποίο αναγκάστηκε να κλείσει το έτος 2007 μετά από τον σεισμό Niigata-Chuetsu-Okī το οποίο κλείσιμο έφερε πολλές απώλειες για την εταιρία. Το εργοστάσιο λειτούργησε ξανά το έτος 2009. Βέβαια τα φυσικά φαινόμενα δεν θα ήταν ευνοϊκά για την εταιρία για άλλη μια φορά. Δύο χρόνια αργότερα έγιναν ο σεισμός και το Τσουνάμι του Τοχόκου τα οποία προκάλεσαν ζημιές σε ένα από τους πυρηνικούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Καταστροφές οι οποίες ήταν υπεύθυνες για τις σοβαρότερες συνεχιζόμενες πυρηνικές καταστροφές στον κόσμο. Έμεινε στην ιστορία με την ονομασία: Η πυρηνική καταστροφή της Φουκουσίμα Νταίτσι. Ημεγάλη καταστροφή της Φουκουσίμα εκτόπισε πενήντα χιλιάδες νοικοκυριά στη ζώνη εκκένωσης λόγω διαρροών ραδιενεργών υλικών στον αέρα, το έδαφος καθώς και τη θάλασσα. Η Ιαπωνική κυβέρνηση το έτος 2012 έδωσε στην εταιρία Tokyo Electric Power Company Holdings ένα τρισεκατομμύριο Γεν για να συνεχίσει να λειτουργεί και να μην καταρρεύσει η εταιρία. Αυτό βέβαια το έκανε για να μπορεί να συνεχίσει η εταιρία την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας στο Τόκιο καθώς και στους κοντινούς σε αυτή δήμους μέσω του πυρηνικού εργοστασίου Fukushima Daiichi. Το ίδιο έτος δηλαδή το 2012 μήνα Μάιο αναγράφηκε το συνολικό κόστος της καταστροφής. Το κόστος αυτό εκτιμήθηκε στα εκατό δισεκατομμύρια Δολάρια. (Πηγή: Wikipedia 8/10/2020, https://en.wikipedia.org/wiki/Tokyo_Electric_Power_Company).

4.14.8. Η εταιρία Koninklijke Philips (PHILIPS)

Και στο τέλος αυτής της σειράς στο διάγραμμα του καρτέλ βρίσκεται η Ολλανδική και γνωστή σε όλους σας η εταιρία Philips. Η Ολλανδική πολυεθνική εταιρία Koninklijke Philips NV ή Royal Philips ή PHILIPS είναι μια εταιρεία ομίλου ετερογενών δραστηριοτήτων (Ετερογενής δραστηριότητες όπως την κατασκευή ξυριστικών μηχανών με την επωνυμία Philishave το έτος 1939, καθώς και την ανάπτυξη Κασέτων, Philips Compact Cassette) η

οποία ιδρύθηκε στο Αϊντχόβεν (Eindhoven) το έτος 1891 από τον Frederik Philips και τον γίο του Gerard Philips. Από το έτος 1997, η έδρα της βρίσκεται στην πρωτεύουσα την Ολλανδίας το Άμστερνταμ. Η Philips ήταν κάποτε μια από τις μεγαλύτερες εταιρείες ηλεκτρονικών σε όλο τον κόσμο, η οποία ξεκίνησε με την κατασκευή μόνο λαμπτήρων. Αργότερα βέβαια επικεντρώθηκε στον τομέα της τεχνολογίας που σχετίζεται με τους κλάδους υγείας. Αυτή τη στιγμή η εταιρία Philips απασχολεί περίπου 74.000 εργάτες σε 100 χώρες. Επιπλέον αν παρατηρήσετε διπλά από το όνομα της η εταιρία Philips γράφει τον όρο Koninklijke ο οποίος είναι ένας τιμητικός τίτλος που δίνεται σε μερικές εταιρίες από τους μονάρχες ή τους βασιλιάδες στις κάτω χώρες. Η εταιρεία κέρδισε τον βασιλικό τιμητικό τίτλο της (Koninklijke) το έτος 1998. Η εταιρία Philips έχει διάφορα τμήματα που ασχολούνται με διάφορα ζητήματα όπως είναι ο τομέας υγείας και θεραπείας με νέες τεχνολογίες. Πλέον από το έτος 2018 και μετά το τμήμα φωτισμού που άνηκε στην εταιρία Philips και ήταν και μέσα στο καρτέλ Φοίβος με την ονομασία Philips Lighting διαχωρίστηκε από αυτή και οργανώθηκε ως μία νέα ξεχωριστή εταιρεία με την ονομασία Signify NV. Η Philips το έτος 1975 εξαγόρασε την Αμερικανική κατασκευαστική εταιρία Signetics η οποία ασχολείται με την κατασκευή ηλεκτρονικών ειδών καθώς και την επίσης Αμερικανική εταιρία κατασκευής ηλεκτρονικών Magnavox το έτος 1974. (Πηγή Wikipedia 8/10/2020, <https://en.wikipedia.org/wiki/Philips>).

4.14.9. Η εταιρία Siemens AG (SIEMENS)

Ακριβώς κάτω από την προηγούμενη γραμμή στο διάγραμμα αναφαίρονται οι εξής εταιρίες: Πρώτη είναι η εταιρία Siemens. Η Siemens AG είναι μια εταιρεία κατασκευής ηλεκτρικών, ηλεκτρονικών και μηχανολογικών προϊόντων καθώς και συσκευών. Η εταιρία ιδρύθηκε το έτος 1847 στο Βερολίνο την Πρωτεύουσα της Γερμανίας, από τον Werner von Siemens. Σήμερα η έδρα της βρίσκεται στο Μόναχο της Γερμανίας και ασχολείται με τις τηλεπικοινωνίες, τους τομείς της ενέργειας, με τις οικιακές ηλεκτρικές συσκευές καθώς και με τον κλάδο της πληροφορικής. Η SIEMENS το έτος 2001 απασχολούσε περίπου τετρακόσιους πενήντα χιλιάδες υπαλλήλους παγκοσμίως σε εκατόν ενενήντα χώρες και πλέον πολλούς περισσότερους. Βέβαια όπως όλοι θα γνωρίζεται το έτος 2016 αποκαλύφθηκε το σκάνδαλο της Siemens Hellas σχετικά με τον χρηματισμό της τότε κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας όπου είχε αρνητικές συνέπειες για την εταιρία στην Ελλάδα.

Επίσης, η Siemens, ήταν υποκατασκευάστρια εταιρία στα τρένα του ΟΣΕ και του ΗΣΑΠ. Ήταν η κύρια πρώτη βοηθός των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά. (Η 2η ήταν η Bombardier Transportation) (Πηγή Wikipedia 9/10/2020, <https://el.wikipedia.org/wiki/Siemens>).

4.14.10. Η εταιρία G.E ltd (General Electric)

Δίπλα από την εταιρία Siemens αναγράφεται η εταιρία G.E l.t.d, δηλαδή η General Electric. Η εταιρία General Electric Company είναι ένας Αμερικανικός πολυεθνικός όμιλος ο οποίος ιδρύθηκε στη Νέα Υόρκη. Πλέον η έδρα της βρίσκεται στη Βοστώνη της Αμερικής. Σήμερα η εταιρεία ασχολείται με τον τομέα της αεροναυπηγικής, τον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης,

καθώς και με τον τομέα της ενέργειας κυρίως με την ανανεώσιμη ενέργεια. Επιπλέον η εταιρία ασχολείται με την ψηφιακή βιομηχανία και τον τομέα του φωτισμού. Το έτος 2018, η εταιρία General Electric βρίσκονταν στην δέκατη όγδοη θέση της λίστας με τις μεγαλύτερες εταιρίες με βάση τα ακαθάριστα έσοδα στην Αμερική στον κατάλογο Fortune 500. Βέβαια παλαιότερα το έτος 2011 ήταν στην δέκατη τέταρτη θέση στον κατάλογο Fortune 20.

4.14.10.1. Η ιστορία της General Electric

Το έτος 1880, ο Gerald Waldo Hart σχημάτισε την Αμερικανική Ηλεκτρική Εταιρεία της Νέας Βρετανίας στο Connecticut της Αμερικής. Η εταιρία λοιπόν του Gerald Waldo Hart συγχωνεύθηκε μερικά χρόνια αργότερα με την Thomson-Houston Electric Company. Το έτος 1887, ο Gerald Waldo Hart έφυγε για να γίνει επιθεωρητής της εταιρείας Edison Electric Company του Κάνσας της Αμερικής. Το έτος 1889, η εταιρεία Drexel, Morgan & Co. η οποία ήταν ένα εμπορικό και επενδυτικό τραπεζικό ίδρυμα, χρηματοδότησε την έρευνα του Τόμας Έντισον. Αυτή η εταιρία συγχωνεύθηκε με την General Electric και έτσι δημιουργήθηκε η νέα εταιρία Edison General Electric Company. Η εταιρία λοιπόν Edison General Electric Company ιδρύθηκε στις 24 Απριλίου το έτος 1889 στη Νέα Υόρκη της Αμερικής. Η νέα εταιρεία Edison General Electric Company εξαγόρασε επίσης την εταιρεία Sprague Electric Railway & Motor Company το έτος 1889. Τελικά η σημερινή εταιρία General Electric ιδρύθηκε με τη συγχώνευση της εταιρείας Edison General Electric της Schenectady της Νέας Υόρκης και της Thomson-Houston Electric Company Μασαχουσέτης της Αμερικής, με τη στήριξη της εταιρείας Drexel, Morgan & Co. (Πηγή Wikipedia 9/10/2020, https://el.wikipedia.org/wiki/General_Electric).

4.14.11. Οι εταιρίες Mexicana Lamparas, China Gen E.d και General Electric do Brasil Ltda

Μετά έχουμε την Μεξικάνικη εταιρία Mexicana Lamparas, την Κινεζική εταιρία China Gen E.d και την Βραζιλιάνικη εταιρία GE S.A ή General Electric do Brasil Ltda. Οι δύο πρώτες εταιρίες η Mexicana Lamparas και η China Gen E.d δεν έχουν στοιχεία πλέον για αυτό θα αναλύσω μόνο την General Electric do Brasil Ltda. Η εταιρία General Electric do Brasil Ltda λοιπόν είναι μια τοπική θυγατρική της αμερικανικής εταιρείας General Electric Co που ανέφερα οριηγουμένως. Η εταιρία ασχολείται με διάφορα τμήματα όπως είναι τα εξής: Τμήματα σχετικά με την ενέργεια, την διαχείριση ενέργειας, το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο. Επιπρόσθετα ασχολείται ακόμα και με την αεροπορία, τις οικιακές συσκευές καθώς και με τον φωτισμό και με την υγειονομική περίθαλψη. Η εταιρεία ενισχύει επίσης τις δραστηριότητες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στη Αμερική. Αυτό το καταφέρνει προσφέροντας τις υπηρεσίες της για τα γεωθερμικά έργα που γίνονται στην χώρα. Πιο συγκεκριμένα επί του θέματος η εταιρία έχει θερμοηλεκτρικά εργοστάσια όπως είναι το Novo Tempo καθώς έχει κάνει και αιολικά έργα, όπως είναι το Alto Sertão II και το Ventos de São Clemente. Η General Electric do Brasil ιδρύθηκε το έτος 1920 και πλέον εδρεύει στο Ρίο ντε Τζανέιρο της Βραζιλίας.

(Πηγή: Bnamericas.com9/10/2020, <https://www.bnamericas.com/en/company-profile/ge-brasil-ge-brasil>). Σύμφωνα με το παράνω διάγραμμα αρχηγός του Καρτέλ φαίνεται να είναι η International General Electric Co Inc, αφού έχει και τα περισσότερα προνόμια και όλες οι υπόλοιπες εταιρίες καταλήγουν σε αυτή στο διάγραμμα ή είναι θυγατρικές της.

4.14.12. Η εταιρία Westinghouse Electric Corporation (Πρώην Metropolitan Vickers)

Αριστερά και δεξιά από το κουτάκι με την International General Electric Co Inc έχουμε μερικές ακόμα εταιρίες. Η εταιρία που βρίσκεται αριστερά είναι η Westinghouse Electric Corporation. Η εταιρεία ιδρύθηκε στις 8 Ιανουαρίου του έτους 1886, από τον George Westinghouse και μετονομάστηκε αργότερα το έτος 1997 CBS Corporation. Το έτος 1999 η εταιρεία Westinghouse Electric Company παρήγαγε προϊόντα που σχετίζονται με την πυρηνική δύναμη. Καθώς και παρήγαγε προϊόντα για το brand name οικιακών συσκευών που χρησιμοποιούνται από την εταιρία Electrolux, με την επωνυμία White-Westinghouse, Westinghouse Electric Corporation. Η εταιρία έχει αλλάξει ανα καιρούς διάφορες ονομασίες. Αρχικά ονομαζόταν Westinghouse Electric & Manufacturing Company έπειτα το έτος 1945 μετονομάστηκε σε Westinghouse Electric Corporation. Με την απόκτηση τηλεοπτικού δίκτυου CBS το έτος 1995 η εταιρία Westinghouse Electric Corporation πήρε την ονομασία CBS Corporation. Η εταιρία αγοράστηκε το έτος 1999 από την Αμερικάνικη κινηματογραφική και τηλεοπτική εταιρία Video and Audio Communication (Viacom). Από τον Αύγουστο του έτους 2019, την μάρκα Westinghouse την διαχειρίζεται η Westinghouse Licensing Corporation η οποία είναι μια θυγατρική εταιρία της ViacomCBS. Βέβαια η επιχείρηση πυρηνικής ενέργειας, Westinghouse Electric Company, αποχώρησε από την Westinghouse Electric Corporation το έτος 1999. (Πηγή Wikipedia 9/10/2020, (https://en.wikipedia.org/wiki/Westinghouse_Electric_Corporation).

4.14.13. Η εταιρία Sylvania Electric Products

Δεξιά από το κουτάκι που αναγράφεται μέσα η General Electric Co. βρίσκονται πέντε εταιρίες. Η πρώτη είναι η Αμερικανική εταιρία Sylvania.

Η εταιρία Sylvania Electric Products ήταν ένας Αμερικανός κατασκευαστής ποικίλου ηλεκτρικού εξοπλισμού. Κατασκεύαζε από ραδιοπομπούς, σωλήνες κενού (Οι υαλοσωλήνες κενού αέρος διαθέτουν 12 ειδικές επιστρώσεις, τεχνολογία εναπόθεσης με ιοντικό βομβαρδισμό, γνωστή ως sputtering. Κάθε υαλοσωλήνας αποτελείται από δύο σωλήνες κατασκευασμένους από βιοπυριτικό γυαλί υψηλής αντοχής (pyrex). Ο εσωτερικός σωλήνας διαθέτει ειδική επιλεκτική επίστρωση (ALN/ALN-SS/CU) που έχει τις ιδιότητες της άριστης απορρόφησης ηλιακής θερμότητας και ελάχιστης θερμικής αντανάκλασης. Με την διαστρωμάτωση και το κενό αέρος, επιτρέπει τη θερμοκρασία να φθάσει μέχρι τους 222°C όταν έχει ηλιοφάνεια, δηλαδή εξαιρετικές θερμαντικές επιδόσεις. Πηγή: Green Solar VACUUM, (<https://www.green-solar.net/technologie-solines-kenoy.html>) και

ημιαγωγούς μέχρι και υπολογιστές mainframe όπως είναι ο MOBIDIC. Επιπλέον ήταν μία από τις εταιρείες που συμμετείχαν στην ανάπτυξη της γλώσσας προγραμματισμού COBOL. Το έτος 1931 ιδρύθηκε μια νέα εταιρεία η *Hygrade Sylvania Corporation* όταν οι εταιρείες *NILCO*, η εταιρεία *Sylvania* καθώς και η εταιρεία *Hygrade Lamp Company* συγχωνεύθηκαν. Το έτος 1939, η *Hygrade Sylvania Corporation* δημιούργησε τον πρώτο σωληνοειδή, λαμπτήρα φθορισμού. Η εταιρεία αυτή λοιπόν το έτος 1939 εμφανίστηκε στην Παγκόσμια Έκθεση της Νέας Υόρκης με αυτούς τους νέους λαμπτήρες φθορισμού. Το έτος 1942, η εταιρεία άλλαξε το όνομά της σε *Sylvania Electric Products Inc.* Κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου η εταιρεία *Sylvania Electric Products Inc* είχε επιλεγεί για την κατασκευή σωλήνων κενού μικρού μεγέθους για κελύφη καυσίμου λόγω της ικανότητας της να παράγει μαζικά. Αργότερα το έτος 1959 η εταιρεία *Sylvania Electronics* συγχωνεύτηκε με την *General Telephone* και έτσι δημιουργήθηκε μια νέα εταιρεία με την ονομασία *General Telephone and Electronics (GTE)*. Η εταιρεία είχε γίνει πλέον ένας μεγάλος προμηθευτής ηλεκτρικού εξοπλισμού διανομής. Όλα κατασκευάστηκαν και διανεμήθηκαν με το εμπορικό σήμα της *GTE Sylvania* και με το όνομα *Challenger* που χρησιμοποιείται για τις ελαφριές εμπορικές και οικιακές σειρές προϊόντων. Επιπλέον δημιούργησε τους πρώτους κύβους φλας για ακίνητες κάμερες. Αργότερα πούλησε την τεχνογνωσία για την κατασκευή αυτών στην εταιρεία *Eastman Kodak Company*. Επιπρόσθετα είχε δημιουργήσει μια σειρά οικιακών ηλεκτρικών λαμπτήρων, οι οποίοι συνεχίστηκαν κατά την ιδιοκτησία της *GTE* και σήμερα πωλούνται από την *Osram Sylvania*. Το έτος 1970 η εταιρεία *General Telephone and Electronics (GTE) Sylvania* συνέβαλε στην τεχνολογική πρόοδο των προϊόντων διανομής ηλεκτρικού ρεύματος. Όμως το έτος 1981 η εταιρεία αποφάσισε να σταματήσει να αγοράζει ηλεκτρικό εξοπλισμό για την διανομή του ηλεκτρικού ρεύματος καθώς άρχισε να πουλάει όλες τις εγκαταστάσεις παραγωγής που είχε στην κατοχή της μέχρι τώρα. Η σειρά *Challenger*, πωλήθηκε σε έναν πρώην υπάλληλο της *General Telephone and Electronics* ο οποίος χρησιμοποίησε το όνομα *Challenger* ως το όνομα της νέας του εταιρείας. Η εταιρεία *Challenger* εν τέλει πωλήθηκε στην εταιρεία *Westinghouse* και αργότερα στην *Eaton Corporation* μια Αμερικάνικη Ιρλανδική πολυεθνική εταιρεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Βέβαια το έτος 1993 η *General Telephone and Electronics* αποχώρησε από τον τομέα του φωτισμού για να μπορέσει να επικεντρωθεί στις δραστηριότητες τηλεπικοινωνιών. Πλέον οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της Ευρώπης, της Λατινικής Αμερικής και της Ασίας βρίσκονται στην ιδιοκτησία της εταιρείας *Havells Sylvania*, η οποία είναι μια διεθνής κατασκευαστική εταιρεία προϊόντων φωτισμού. Βέβαια τον Ιανουάριο του έτους 1993 το τμήμα της Βόρειας Αμερικής εξαγοράστηκε από την εταιρεία *Osram GmbH* Me. Μάζι με την αγορά αυτής το ίδιο έτος ιδρύθηκε η εταιρεία *Osram Sylvania Inc.* (Πηγή Wikipedia 11/10/202, https://en.wikipedia.org/wiki/Sylvania_Electric_Products).

4.14.14. Η εταιρία Ken Rad

Δίπλα ακριβώς από την εταιρία Sylvania βρίσκεται η εταιρία Ken Rad, ή με την πλήρη ονομασία της η Kentucky Electrical Lamp Company. Η Kentucky Electrical Lamp Company λοιπόν έχει την έδρα της στο Owensboro της Αμερικής. Καθώς ιδρύθηκε το έτος 1899 και ήταν η πρωτοπόρος εταιρεία στην ανάπτυξη και κατασκευή των λαμπτήρων πυρακτώσεως. Το έτος 1918 η εταιρεία Kentucky Electrical Lamp Company πωλήθηκε στον Roy Burlew ο οποίος χρησιμοποίησε την ονομασία για να δημιουργήσει το Kentucky Radio Corporation ή όπως έγινε αργότερα γνωστό ως Ken-Rad καθώς συνέχιζε με την παραγωγή λαμπτήρων. Το έτος 1922 ο Roy Burlew επεκτάθηκε στην κατασκευή σωλήνων κενού για ραδιόφωνα. Το έτος 1943, ο Burlew πούλησε το τμήμα που κατασκεύαζε και ανέπτυσε λαμπτήρες πυράκτωσης, το οποίο είχε αγοράσει τότε για πενήντα πέντε χιλιάδες δολάρια στην εταιρία Westinghouse Electric Corporation σε αντάλλαγμα για τριάντα πέντε χιλιάδες μετοχές της εταιρίας συνολικής αξίας ένα εκατομμύριο εξακόσιες χιλιάδες δολάρια. Κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου η εταιρεία Ken Rad έγινε πολύ σημαντική για την πολεμική προσπάθεια καθώς όταν απειλήθηκε από μια απεργία το έτος 1944, κατασχέθηκε από το Υπουργείο Πολέμου υπό εντολή του Προέδρου Ρούσβελτ. Το έτος 1945 ο Burlew πούλησε το υπόλοιπο της εταιρείας δηλαδή το τμήμα σωλήνων που είχε απομείνει σε αυτή, στην εταιρία General Electric καθώς έγινε η κύρια εγκατάσταση κατασκευής σωλήνων αυτής. Βέβαια το έτος 1987, η General Electric πούλησε την εταιρεία σε μια ομάδα επενδυτών που δημιούργησαν μια εταιρεία με την επωνυμία MPD, Inc. Από το έτος 1921 έως και το έτος 2006 το κτίριο της πρώην Ken Rad χρησίμευσε ως έδρα της εταιρίας Smith Machine and Supply, Inc. Εν τέλει το κτίριο κατεδαφίστηκε το έτος 2007 και η ιδιοκτησία ανακτήθηκε στο πάρκο της πόλης Owensboro. (Πηγή: Wikipedia 11/10/2020, (https://en.wikipedia.org/wiki/Kentucky_Electrical_Lamp_Company)).

4.14.15. Οι Σωλήνες κενού

Οι σωλήνες κενού που αναφέρεται πιο πάνω η Wikipedia είναι: Η ηλεκτρονική λυχνία ή λυχνία κενού ή θερμιονική βαλβίδα, είναι μια διάταξη σε χαμηλή πίεση (σχεδόν κενό) που επιτρέπει την ελεγχόμενη μεταβλητή ροή ηλεκτρονίων μέσα σε ένα ηλεκτρονικό κύκλωμα και αποτέλεσε την αρχή των σύγχρονων ηλεκτρονικών συστημάτων. Οι λυχνίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ανορθωτές, ενισχυτές ή διακόπτες καθώς και σε άλλα κυκλώματα που σχετίζονται με τη μεταφορά ηλεκτρικών σημάτων. Οι λυχνίες κενού βασίζονται στη θερμιονική εκπομπή ηλεκτρονίων από ένα σύρμα ή μια θερμή κάθοδο. Χρησιμοποιήθηκαν πολύ και χρησιμοποιούνται (περιορισμένα πλέον), για την κατασκευή και λειτουργία ραδιοφώνων, τηλεοράσεων, ενισχυτών ισχύος, ραντάρ και σε αναλογικούς και ψηφιακούς υπολογιστές. Ουσιαστικά, έχει αντικατασταθεί από το τρανζίστορ, (Wikipedia 12/10/2020, https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%97%CE%BB%CE%B5%CE%BA%CF%84%CF%81%CE%BF%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%BB%CF%85%CF%87%CE%BD%CE%AF%CE%B1)).

4.14.16. Οι εταιρίες Consolidated, Tung Sol και Chikago Minature

Μετά ακολουθεί η εταιρία Consolidated για την οποία δεν υπάρχουν πλέον στοιχεία. Ακριβώς δίπλα από την Consolidated βρίσκεται στο διάγραμμα η Αμερικανική εταιρία Tung-Sol. Η εταιρία Tung-Sol ήταν ένας Αμερικανός κατασκευαστής ηλεκτρονικών ειδών, κυρίως λαμπτήρων και σωλήνων κενού. Η εταιρία Tung-Sol ιδρύθηκε το έτος 1907 ως Tung-Sol Lamp Works Inc. στο Newark, New Jersey. Το εμπορικό όνομα σχηματίστηκε από την πρώτη συλλαβή του "βολφραμίου" και τη λατινική λέξη "sol" που σημαίνει ήλιος. Το έτος 1920 η εταιρεία μπήκε στον τομέα των ηλεκτρονικών συσκευών και του φωτισμού. Μέχρι το έτος 1951, η εταιρία άρχισε να δραστηριοποιείται ως Tung-Sol Electric Inc. Βέβαια το έτος 1967 η εταιρία εξαγοράστηκε από την κατασκευαστική εταιρία ηλεκτρικών μηχανών και κινητήρων Wagner Electric, η οποία με την σειρά της συγχωνεύθηκε με την κατασκευαστική εταιρία βαγονιών Studebaker Worthington. Η επωνυμία Tung-Sol ανήκει πλέον στην κατασκευαστική εταιρεία ηλεκτρονικών σωλήνων και ειδών μουσικής και ηχείων την New Sensor Corporation η οποία κατέχει επίσης τις επωνυμίες Sovtek και Electro Harmonix. (Πηγή: Wikipedia 12/10/2020, <https://en.wikipedia.org/wiki/Tung-Sol>).

4.15. Η εταιρία Chicago Miniature Lamp/VCC

Η εταιρία Chicago Miniature αγοράστηκε από την εταιρία Visual Communications Company (VCC). Η εταιρία είναι παγκοσμίως αναγνωρισμένη για τα προϊόντα της τα οποία είναι προϊόντα φωτισμού καθώς και ηλεκτρονικά εξαρτήματα για τις παγκόσμιες αγορές. Τα προϊόντα της βρίσκονται σε διάφορους τομείς όπως είναι ο τομέας της αεροδιαστημικής, ο τομέας της υπηρεσίας τροφίμων, ο τομέας της μεταφοράς, των ιατρικών εγκαταστάσεων καθώς και στις τηλεπικοινωνίες και στους βιομηχανικούς τομείς. (Πηγή: <https://www.masterelectronics.com/suppliers/chicago-miniature-365/>).

4.16. Συμφωνίες ευρεσιτεχνίας και συμφέροντα ιδιοκτησίας

Σύμφωνα με το διάγραμμα του καρτέλ Φοίβου όλες οι παραπάνω εταιρίες είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους μέσω κάποιων διακεκομμένων γραμμών. Αυτές οι διακεκομμένες γραμμές αντιπροσωπεύουν τις συμφωνίες ευρεσιτεχνίας καθώς και τα συμφέροντα ιδιοκτησίας (Δηλαδή κάποια εταιρία να κατέχει κάποιο περιουσιακό στοιχείο κάποιας άλλης όπως για παράδειγμα κάποιες μετοχές) που είχα τα μέλη του Καρτέλ ή όπως αναγράφονται στο διάγραμμα Patent agreements and ownership interest. Πιο αναλυτικά τώρα η εταιρία Osram και η εταιρία Philips είχαν μεταξύ τους συμφωνίες ευρεσιτεχνίας. Μετά η εταιρία Associated Electrical Industries μαζί με την εταιρία GE l.t.d. Έπειτα η εταιρία General Electric Co. είχε συμφωνίες ευρεσιτεχνίας με την εταιρία Westinghouse όπως αναγράφεται στο διάγραμμα A άδειας (A Licensee) Και B άδειας (B Licensee δηλαδή πιο περιορισμένες συμφωνίες) με τις εταιρίες Sylvania, Ken Rad, Consolidated, Tung Sol και Chicago

Miniature. Έπειτα στο διάγραμμα μπορείτε να δείτε τα συμφέροντα ιδιοκτησίας τα οποία είναι τα εξής: Η εταιρία International General Electric Co. Inc κατείχε το είκοσι ενεά τις εκατό των μετοχών της εταιρίας Osram, το δέκα τις εκατό των μετοχών της εταιρίας Tungsram το σαράντα έξη τις εκατό των μετοχών της εταιρίας Associated Electrical Industries, το τριάντα τέσσερα τις εκατό των μετοχών της εταιρίας GE L.t.d, την πλήρη ιδιοκτησία δηλαδή το εκατό τις εκατό των μετοχών της εταιρίας IGE Ltd., κάτω από δέκα τις εκατό των μετοχών των εταιριών Mexicana Lamparas, China Gen. Ed και GE S.A Brazil, το σαράντα τέσσερα τις εκατό των μετοχών της εταιρίας Compagnie des Lampes, το σαράντα τις εκατό των μετοχών της εταιρίας Tokyo Electric και τέλος το δέκα επτά τις εκατό των μετοχών της εταιρίας Philips. Βέβαια το εκατό τις εκατό των μετοχών της εταιρίας International General Electric Co. Inc το είχε η εταιρία General Electric Co. Της Αμερικής. Από τα παραπάνω στοιχεία μπορείτε να καταλάβετε ότι υπήρχε μια άγραφη ιεραρχία μεταξύ των μελών του Καρτέλ, καθώς όλα τα μέλη δεν είχαν τα ίδια δικαιώματα για την γνώση των πληροφοριών του Καρτέλ μεταξύ τους. Αυτό ίσως σήμαινε ότι τα μέλη δεν εμπιστεύονταν το ένα το άλλο σε απόλυτο βαθμό και εξού και οι διακρίσεις στις συμφωνίες τους για τις ευρεσιτεχνίες .

4.17. Cosima Dannoritzer

Η Cosima Dannoritzer ήταν μια σκηνοθέτης όπου σκηνοθέτησε το ντοκιμαντέρ που αναφέρεται στο Καρτέλ Φοίβο με τίτλο «Η συνωμοσία τού λαμπτήρα». Το ντοκιμαντέρ αυτό τον Οκτώβριο του 2012 τιμήθηκε με το Πρώτο Διεθνές Βραβείο στο ECO Festival. Η Cosmima Dannoritzer έχει σκηνοθετήσει διάφορες ταινίες . Μερικές απο τις ταινίες της είναι, η «Re-Building Berlin» του 1992, η «Germany Inside Out» του έτους 2001, η «If Rubbish Could Speak» του έτους 2003 και τέλος η «Electronic Amnesia» του έτους 2006. (Πηγή: Wikipedia, https://de.wikipedia.org/wiki/Cosima_Dannoritzer)

5. Οι λαμπτήρες σήμερα

5.1. Σήμερα η διάρκεια ζωής των λαμπτήρων

Ακόμα και σήμερα η διάρκεια ζωής των λαμπτήρων είναι περιορισμένη, επιπλέον οι νέες ιδέες για την δημιουργία λαμπτήρων πιο οικονομικών και ταυτόχρονα πιο φιλικών για το περιβάλλον εμποδίζονται (Βλέπε την περίπτωση της General Electric). Πιο ειδικά τώρα ισχύει: Ένας μέσος λαμπτήρας πυρακτώσεως έχει διάρκεια ζωής τις χίλιες διακόσιες ώρες. Ένας λαμπτήρας αλογόνου έχει μέση διάρκεια ζωής τις δύο χιλιάδες ώρες. Οι λαμπτήρες οικονομίας (CFL/φθορισμού) έχουν μέση διάρκεια ζωής τις οκτώ χιλιάδες ώρες με τη ιδιαιτερότητα βέβαια ότι μειώνεται η απόδοση των συγκεκριμένων λαμπτήρων όταν ξεπεράσουν τις τέσσερις χιλιάδες ώρες. (Πηγή: Ergotel.gr/ Άρθρο/ Ιδέες και Συμβουλές/ Η επανάσταση στον φωτισμό με την τεχνολογία LED/Τα LED έχουν διάρκεια ζωής μέχρι και 35.000 ώρες και μηδενικές απαιτήσεις συντήρησης/ 23/11/2020 https://www.ergo-tel.gr/article_page_info.php?articles_pages_id=14).

5.2. Ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζουν η Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και ο υπόλοιπος κόσμος αυτές τις λάμπες

Η χρήση όλων αυτών των λαμπτήρων μειώνεται συνεχώς και αυτό γιατί απαγορεύεται η διάθεση τους από όλα σχεδόν τα σημεία πώλησης. Αυτό προέκυψε από μία απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (<https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/3/2012/EL/3-2012-4641-EL-F1-1.PDF>) και η δικαιολογία για αυτήν την δράση κατά των συγκεκριμένων λαμπτήρων είναι η εξής: Αυτοί οι λαμπτήρες θα αποσυρθούν επειδή καταναλώνουν περισσότερη ενεργεία από ότι οι λάμπες φθορισμού. Αυτή η απόφαση βγήκε και άρχισε να εφαρμόζεται από την επόμενη κιόλας ημέρα, δηλαδή στις 1 Σεπτεμβρίου του 2009. Όπως μπορείτε να δείτε αυτή η κατάσταση δεν είναι καθόλου μακριά από εμάς, και δεν μιλάω για μια ιστορία που είχε τέλος, άλλα αναφέρομαι σε μια σύγχρονη πραγματικότητα, καθώς και για γεγονότα που συνεχίζουν μέχρι και σήμερα. Το θέμα είναι ότι η διαδικασία για την αντικατάσταση όλων αυτών των νέων λαμπτήρων, οι οποίοι είναι πιο βραχύβιοι από τους προηγούμενους καθώς και τα υλικά όπου απαιτούνται για να κατασκευαστούν αυτοί οι νέοι λαμπτήρες φθορισμού είναι πιο καταστροφικά για το περιβάλλον. Το ίδιο φαινόμενο προφανώς δεν συμβαίνει μόνο στην Ευρωπαϊκή Ένωση άλλα και σε ολόκληρο τον κόσμο. Ειδικότερα τώρα, η Αμερική ξεκίνησε αυτή την απόσυρση το 2012, ο Καναδάς επίσης το 2012, η Ρωσία και η Αργεντινή το 2011, η Ελβετία και η Αυστραλία το 2009 και τέλος η Βραζιλία και η Βενεζουέλα το 2005.

5.3. Οι Λάμπες Υδραργύρου

Αρχικά υπάρχει η πεποίθηση ότι οι πράσινοι λαμπτήρες υδράργυρου είναι οι πιο οικολογικοί. Τουλάχιστον αυτό υποστηρίζουν διάφορες περιβαλλοντικές οργανώσεις και κάποιοι συγκεκριμένοι πρόεδροι ή άτομα με μεγάλες θέσεις στις κυβερνήσεις όπως είναι για

παράδειγμα ο πρώην αντιπρόεδρος της Αμερικής Dick Cheney. Αυτό το κάνουν είτε λανθασμένα, είτε υπάρχουν άλλα συμφέροντα από πίσω. Οι λαμπτήρες υδραργύρου μπορεί να καταναλώνουν λιγότερο ρεύμα αλλά αυτό δεν τους κάνει πιο οικολογικούς από τους υπόλοιπους. Ίσα ίσα ο υδράργυρος σαν υλικό είναι πολύ τοξικός, έχει συγκεκριμένο τρόπο που πρέπει να ανακυκλωθεί(πρακτικά αναγκαστικά θα πρέπει να ανακυκλωθούν διότι πρακτικά είναι ένα είδος τοξικού απόβλητου) ή να μεταφερθεί. Σε περίπτωση που σπάσει ένας τέτοιος λαμπτήρας ή πάθει κάποια βλάβη θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με πολύ συγκεκριμένο τρόπο. Κάτι τέτοιο βέβαια δεν αναφέρει πουθενά κανένας κατασκευαστής τέτοιων λαμπτήρων. Δεν είναι τυχαίο που αντικαταστάθηκαν τα θερμομέτρα που είχαν μέσα υδράργυρο με τα ηλεκτρονικά ή που το Ισραήλ έχει απαγορεύσει την εισαγωγή του υδραργύρου στην χώρα του. Σε περίπτωση που απελευθερωθεί ο υδράργυρος μπορεί να προκαλέσει σοβαρή ζημία στον άνθρωπο καθώς και στο περιβάλλον. Αυτές είναι οι λανθασμένα θεωρούμενες λάμπες οικονομίας, οι οποίες είναι φιλικές προς το περιβάλλον σύμφωνα πάντα με τους υποστηρικτές αυτής καθώς και με τις διαφημίσεις όλων των εταιριών που τις παράγουν. Υπάρχουν διάφορες μαρτυρίες για την έκταση της καταστροφής που μπορούν να προκαλέσουν αυτές οι λάμπες οικονομίας με υδράργυρο. (Πηγή: Άρθρο, Όπλο μαζικής καταστροφής παραμύθι«κόκκινος υδράργυρος»/Τετάρτη 13 Μαΐου/2015, <https://light1and2life.wordpress.com/page/2/>).

5.4. Ατυχήματα σχετικά με τους λαμπτήρες υδραργύρου

5.4.1. Rick Jekins

Το έτος 2008 ένας οδηγός φορτηγού ονόματι Rick Jekins, είχε αντικαταστήσει στο σπίτι του στην πολιτεία Maryland τους παλιούς λαμπτήρες του με τις νέες λάμπες φθορισμού, τις οικονομικές. Μία μέρα μία από τις λάμπες οικονομίας στο σπίτι του ανεφλέγη. Έγινε μια έκρηξη και έπιασε φωτιά η οποία έκαψε σχεδόν ολόκληρο το σπίτι του. Ο Rick Jekins, η γυναίκα του καθώς και η εξάχρονη κόρη τους ήταν μέσα στο σπίτι εκείνη την ώρα. Δεν έλειπαν ώρες ή είχαν ξεχάσει τα φώτα ανοιχτά ή κάτι σχετικό, είχαν τοποθετήσει τις λάμπες σε μια συσκευή ρύθμισης του φωτός. Αυτή η συσκευή δεν συνεργάζεται καλά με τις συγκεκριμένες λάμπες και έτσι αυξήθηκε η θερμοκρασία, η οποία με την σειρά της προκάλεσε την πυρκαγιά. Ήταν μέσα την ώρα του ατυχήματος, και ίσα που πρόλαβαν να βγούν έξω για να σωθούν και να καλέσουν βοήθεια. Η πυρκαγιά δημιούργησε ζημιές κόστους εκατόν εξήντα πέντε χιλιάδες δολάρια. (Πηγή: Άρθρο, Όπλο μαζικής καταστροφής παραμύθι«κόκκινος υδράργυρος»/Τετάρτη 13 Μαΐου/2015, <https://light1and2life.wordpress.com/page/2/>).

5.4.2. Dick Cheney

Υπάρχουν πολλές περιπτώσεις όπου έχουν καταγραφεί πάνω σε ατυχήματα για τους συγκεκριμένους λαμπτήρες. Αλλά αξίζει να αναφέρω το παράδειγμα ενός υποστηρικτή των συγκεκριμένων λαμπτήρων ο οποίος είχε συμφέροντα πάνω στις πωλήσεις αυτών. Τον κύριο Dick Cheney έναν πρώην αντιπρόεδρο της Αμερικής, ο οποίος έπεσε θύμα των προϊόντων που

προωθούσε και υποστήριζε, επειδή είχε οικονομικό όφελος από τις πωλήσεις αυτών. Ο αντιπρόεδρος της Αμερικής είχε αλλάξει όλες τις λάμπες του γραφείου του με τις νέες λάμπες φθορισμού. Αυτή του η κίνηση βέβαια αποδείχτηκε λανθασμένη διότι ξέσπασε φωτιά. (Πηγές: Άρθρο, Όπλο μαζικής καταστροφής παραμύθι «κόκκινος υδράργυρος» /Τετάρτη 13 Μαΐου/2015, <https://light1and2life.wordpress.com/page/2> και Fire in a White House Office Building/ Patrick J. Lyons/19 Δεκέμβριου 2007 10:01 AM/ https://thelede.blogs.nytimes.com/2007/12/19/fire-in-office-building-next-to-white-house/?_r=0.

5.5. General Electric

Η εταιρία General Electric ήθελε να παράξει νέους καινοτόμους λαμπτήρες οι οποίοι θα ήταν πραγματικά οικονομικοί και οικολογικοί, σε αντίθεση με τις τοξικές λάμπες υδραργύρου. Μάλιστα η εταιρία είχε πει ότι θα ήταν και πιο αποδοτικοί από τους οικονομικούς (τις λάμπες υδραργύρου). Τελικά το έτος 2007 η General Electric έβγαλε μια ανακοίνωση στην αγορά από την πόλη Cleveland της Αμερικής (<https://en.wikipedia.org/wiki/Cleveland>), ότι κατάφερε τελικά μετά από χρόνια έρευνας και ανάπτυξης να δημιουργήσει νέες καινοτόμες λυχνίες πυράκτωσης ξεπερνώντας όλα τα τεχνικά προβλήματα που υπήρχαν στους λαμπτήρες του Thomas Edison. Επιπλέον δεν έλειπε από την ανακοίνωση τους το γεγονός ότι οι νέες αυτές λάμπες ήταν πιο οικολογικές και οικονομικές από όλες τις υπόλοιπες λάμπες και ισάξιες με τις λάμπες υδραργύρου. Στο συγκεκριμένο σημείο η εταιρία πρόσεξε τα λόγια που θα χρησιμοποιήσει διότι δεν ήθελε να βρεθεί σε σύγκρουση με τους ανταγωνιστές αυτής οι οποίοι είχαν καταβάλει τεράστια ποσά σε επενδύσεις στις νέες τεχνολογίες των λαμπών υδραργύρου. Επιπλέον πρόσθεσε η εταιρία ότι θέλει να βοηθήσει στην μείωση του φαινομένου του θερμοκηπίου συνεισφέροντας με αυτούς τους νέους οικολογικούς λαμπτήρες, καθώς υποστήριζε την απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο να μειωθεί η κατανάλωση ενέργειας μέχρι το 2020. Μέχρι το έτος 2010 η General Electric είχε την ικανότητα να πλασάρει στην αγορά αυτούς τους νέους πιο αποδοτικούς και ταυτόχρονα πιο οικολογικούς λαμπτήρες, ισχύος από σαράντα με εκατό watt για αρχή, πάντα (Είχαν στα σχέδια τους να επεκταθούν σε όλα τα είδη λαμπών αργότερα) με τα νέα περιβαλλοντικά πρότυπα που επικρατούσαν. Μάλιστα εστίασε στην χρήση νέων υλικών που αναπτύχθηκαν μαζί με την συνεργασία της GE Lighting με έδρα το Οχάιο της Αμερικής (https://en.wikipedia.org/wiki/GE_Lighting), ένα τμήμα της εταιρίας Savant Company που ασχολείται με είδη αυτοματισμού για το σπίτι (<https://www.savant.com/company-info>) και της GE Global Research (https://en.wikipedia.org/wiki/GE_Global_Research) με έδρα την πόλη New York της Αμερικής. Τώρα όσο αναφορά το πόσο οικολογικοί θα ήταν οι νέοι λαμπτήρες είχε ανακοινώσει ότι αυτές οι νέες λυχνίες πυράκτωσης βοηθούσαν σημαντικά στην μείωση της ρύπανσης τους περιβάλλοντος θα ήταν τέσσερις φορές πιο αποδοτικές από τις έως τώρα υπάρχουσες λυχνίες πυράκτωσης, καθώς και ξεπερνούσαν σε απόδοση ακόμα και τους νέους λαμπτήρες υδραργύρου. Πιο συγκεκριμένα τώρα με την χρήση των νέων λαμπτήρων θα υπήρχε μια μείωση κατά σαράντα τόνους εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα της Αμερικής και πάνω από πενήντα τόνους εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα της ευρωπαϊκής ένωσης. (Πηγή: Businesswire, http://www.businesswire.com/portal/site/ge/?ndmViewId=news_view#wsId=20070223005120#wsLang=en και Wordpress, <https://light1and2life.wordpress.com/>).

5.5.1. Η εταιρία General Electric παγώνει τα σχέδια της για αυτούς τους νέους λαμπτήρες

Το έτος 2007 η Αυστραλία, ο Καναδάς καθώς και άλλες πολιτείες της Αμερικής ανακοίνωσαν ότι είχαν σχέδια για την απαγόρευση των συγκεκριμένων λαμπτήρων από το έτος 2012 μέχρι και το έτος 2015. (Πηγή: Battle of the Bulbs/ Tyler Hamilton/ Staff reporter/ Δευτέρα 5 Μαρτίου 2007, https://www.thestar.com/business/2007/03/05/battle_of_the_bulbs.html).

Μερικούς μήνες αργότερα, τον Οκτώβριο του έτους 2007 η εταιρία General Electric αποφάσισε να κάνει κάποιες αλλαγές, τις ονόμασε αναδιάρθρωση της επιχείρησης φωτισμού και αυτό που έκανε ήταν να κλείσει πολλά εργοστάσια της στην Αμερική τα οποία παρήγαγαν λυχνίες πυράκτωσης, καθώς αυτό είχε ως αποτέλεσμα την απόλυση εκατοντάδων εργαζόμενων σε αυτά, και όχι μόνο σε αυτά. Επιπλέον εγκατέλειψε τα σχέδια της για να παράξει και να διαθέσει στην αγορά τους νέους πιο οικονομικούς και οικολογικούς λαμπτήρες που είχε δημιουργήσει (λαμπτήρες πυράκτωσης υψηλής απόδοσης, HEI), καθώς αποφάσισε ότι θα επικεντρωθεί πλέον σε λάμπες LED, σε λάμπες Organic LED (OLED) αφήνοντας την τεχνολογία HEI στην άκρη. (Πηγή: Gigaom/ Ge dims its incandescent bulb business/ Adena Demonte/ 5 Οκτωβρίου 2007 12:38 pm, <https://gigaom.com/2007/10/05/ge-dims-its-incandescent-bulb-business/>)

5.5.2. Τα νέα εργοστάσια της General Electric

Μετά από το κλείσιμο των εργοστασίων της στην Αμερική η εταιρία General Electric αποφάσισε να ανοίξει καινούργια εργοστάσια στην Κίνα και στην Ινδία. Βέβαια με πολύ φθηνότερο εργατικό δυναμικό και πιο ευνοϊκή φορολογία που συνολικά μείωσε πολύ το κόστος παραγωγής. Το μειωμένο κόστος παραγωγής βέβαια καθώς και οι νέοι λαμπτήρες LED που παρήγαγαν έφεραν τεράστια κέρδη αφού πρώτα αύξησαν τις πωλήσεις της εταιρίας σημαντικά. (Πηγή: Businesswire, https://www.businesswire.com/portal/site/ge/?ndmViewId=news_view&newsId=20070223005120&newsLang=en).

Αυτό που έχει σημασία να αναφέρω είναι ότι ακύρωσαν ξαφνικά όλα τα σχέδια τους για την παραγωγή των οικολογικών λαμπτήρων, που μόλις είχαν ανακοινώσει ότι θα έβγαζαν στην αγορά. Ποια σοβαρή εταιρία αλλάζει τόσο εύκολα και γρήγορα γνώμη πάνω σε κάτι που έχει ήδη ανακοινωθεί επίσημα. Αυτό σημαίνει ότι κάποιος τους ανάγκασε έμεσα η άμεσα να το κάνουν, ή ήταν μέλος κάποιος συμφωνίας. Όπως ανέφερα και προηγουμένως η General Electric ήταν κάποτε μέλος του καρτέλ Φοίβου. Το καρτέλ μπορεί να υπάρχει ακόμα με άλλη ονομασία προφανώς για να μην μπορεί να ιχνηλατηθεί τόσο εύκολα. Κάποτε όλα αυτά μπορεί να τα θεωρούσε κάποιος θεωρίες που δεν ισχύουν, πλέον υπάρχουν αποδείξεις, και αυτό είναι που σταματάει την ιδιότητα της θεωρίας. Όπως φαίνεται υπήρχαν συμφέροντα μεταξύ κάποιου Αμερικανικού καρτέλ μεγάλων Αμερικανικών και Ευρωπαϊκών πολυεθνικών εταιριών και των κυβερνήσεων. Συμφέροντα όπου ευνοούνταν μόνο με την παράγωγη των νέων λαμπτήρων LED και όχι των οικολογικών HEI. Δεν υπάρχει άλλη λογική εξήγηση εφόσον σταματήσαν έτσι ξαφνικά την παραγωγή των νέων οικολογικών και πιο αποδοτικών λαμπτήρων HEI για να παράγουν τους λαμπτήρες LED και OLED. Το θέμα είναι ότι η εταιρία General Electric είχε ανακοινώσει ότι θα παράξει τους νέους λαμπτήρες HEI διότι ήταν πιο οικολογικοί καθώς και πιο αποδοτικοί ταυτόχρονα από τους λαμπτήρες υδραργύρου, στηρίζοντας την απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την μείωση της κατανάλωσης ενέργειας μέχρι το έτος 2020 για την

μείωση του φαινομένου του θερμοκηπίου και όχι μόνο. Και τελικά τα παράτησε όλα. Επένδυσε στις νέες λυχνίες LED και OLED οι οποίες θα χρησιμοποιούνταν για γενικό φωτισμό. Βέβαια δικαιολόγησαν αυτή τους την κίνηση στο ότι οι λάμπες LED και OLED θα μπορούσαν να ξεπεράσουν τα επίπεδα απόδοσης που προβλέπονταν ότι θα είχαν οι λάμπες HEI, καθώς είπαν ότι θα είχαν και μεγαλύτερη διάρκεια ζωής. Το θέμα είναι ότι παρέλειψαν να αναφέρουν το γεγονός ότι παρόλο που οι νέες λάμπες θα ήταν πιο αποδοτικές και με μεγαλύτερη διάρκεια ζωής, θα ήταν πιο καταστροφικές για το περιβάλλον καθώς και για τους ανθρώπους.

5.6. Μελέτη του ερευνητικού κέντρου Γεωεπιστημών GFZ German

Σύμφωνα με μια μελέτη του ερευνητικού Κέντρου Γεωεπιστημών GFZ German υπάρχει μεγάλη αύξηση στην φωταύγεια του πλανήτη από την χρήση του τεχνητού φωτός των λαμπών LED, κυρίως τις βραδινές ώρες, και ειδικά οι λάμπες LED που εκπέμπουν λευκό χρώμα. Οι άνθρωποι που διεξήγαγαν αυτή την έρευνα αναφέρουν ότι θα η αύξηση της φωταύγειας του πλανήτη από κυρίως τους λαμπτήρες LED που έχουν διαδοθεί πάρα πολύ τα τελευταία χρόνια, έχουν ως αποτέλεσμα να επηρεάσουν σημαντικά τον πλανήτη σε βιολογικό και οικολογικό επίπεδο. Αυτό βέβαια το στηρίζουν σε διάφορα φαινόμενα που έχουν παρατηρήσει. Υποστηρίζουν ότι το φως αυτό προκαλεί διαταραχές στον ύπνο. Όταν ένας οργανισμός έχει διαταραχές στον ύπνο του τότε κλονίζεται και ολόκληρο το νευρικό του σύστημα, σαν αποτέλεσμα υπάρχουν αρνητικές επιπτώσεις των ατόμων που έχουν εκτεθεί σε τέτοιο φως. Επιπλέον όταν ένα άτομο βρίσκεται σε μια περιοχή όπου επικρατεί έντονη φωταύγεια χάνουν μέρος της ικανότητας τους στο να προσαρμόζεται το μάτι τους σε πιο σκοτεινά περιβάλλοντα, ενώ όπου υπάρχει πολύ χαμηλή φωταύγεια γίνεται το αντίθετο. Επιπλέον υπάρχει δυσκολία από τους αστρονόμους να διεκπερέσουν την δουεία τους όσο το φαινόμενο αυτό αυξάνεται. Το φαινόμενο αυτό βέβαια όπως προαναφέρθηκε δεν επηρεάζει μόνο τους ανθρώπους αλλά και τα ζώα. Πιο συγκεκριμένα τώρα στις περιοχές με έντονη φωταύγεια παρατηρήθηκαν προβλήματα στην μετανάστευση καθώς και στην αναπαραγωγή διαφόρων πτηνών, ψαριών, αμφιβίων και εντόμων. Με την φωταύγεια υπάρχει δυσκολία στο να διακρίνουν τα ζώα τα άστρα. Πολλά ζώα είναι συνηθισμένα στο να καθοδηγούνται από αυτά για να κινούνται ή να κυνηγάνε. Ζώα όπως οι κουκουβάγιες ή οι νυχτερίδες που κινούνται μόνο την νύχτα ή είναι ευαίσθητη η όραση τους στο έντονο φώς.

Όσο αναφορά τα φυτά παρατηρήθηκε ότι σε αυτές τις περιοχές έχει αυξηθεί η περίοδος όπου χρειάζεται ένα φυτό για να αναπτυχθεί, πηγαίνοντας κόντρα με τις προδιαγραφές που είχαν από την φύση τους. Έχουν γίνει και άλλες έρευνες πάνω στις αρνητικές συνέπειες του φωτός που εκπέμπουν οι λάμπες LED. Μία από αυτές είναι η έρευνα που έγινε από τους ερευνητές του Πανεπιστημίου Complutense της Μαδρίτης, οι οποίοι ανακάλυψαν ότι οι λαμπτήρες τεχνολογίας LED εκπέμπουν υψηλής ενέργειας μπλε φως το οποίο μπορεί να βλάψει ανεπανόρθωτα τον αμφιβληστροειδή του ανθρώπου. Η εταιρία General Electric δεν έκανε καμία αναφορά σε αυτή την αρνητική μεριά των λαμπών LED, καθώς έλεγε ότι ήταν οικολογικές αφηφώντας όλα τα προβλήματα που θα φέρουν όλα αυτά τα φαινόμενα που παρατηρήθηκαν σε ανθρώπους και ζώα, δημιουργώντας μία αλυσιδωτή αντίδραση που στο τέλος θα προκαλέσει ακόμα μεγαλύτερα προβλήματα καθώς και ανεπανόρθωτες ζημιές με το πέρασμα του χρόνου, όχι μόνο στο περιβάλλον άλλα και στους ανθρώπους τους ίδιους. (Πηγή: Protagon Team 9 IANOYAPIOY 2018, 13:10 Πηγή: Protagon.gr /Protagon. gr, [https:// www. protagon.gr/](https://www.protagon.gr/)

[themata /ta- fwதாகia- led -symmaxos -tou- perivallontos- 44341545898](#)) και (Πηγή: Cleanbreak/ Ημερήσια αρχεία / 26 Νοεμβρίου 2008, <http://www.cleanbreak.ca /2008/11/26/>).

5.7. Πανεπιστήμιο Rochester η ακτινοβολία του λαμπτήρα πυράκτωσης

Οι ερευνητές του τμήματος οπτικής του Πανεπιστημίου Rochester ισχυρίζονται ότι ανακάλυψαν μια νέα ακτινολέιζερ οποία σύμφωνα με αυτούς είχε την δυνατότητα να μετατρέπεται σε λαμπτήρα πυράκτωσης σε λάμπαικονομία (Πηγή: Eurekalert/ 29 Μαΐου 2009, https://www.eurekalert.org/pub_releases/2009-05/uor-rlb052909.php).

Ο καθηγητής οπτικής στο Πανεπιστήμιο του Rochester Chunlei Guo σκέφτηκε έναν τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε να αυξήσει την απόδοση των λαμπτήρων πυράκτωσης. Σκέφτηκε να ακτινοβολήσει με ένα λέιζερ το νήμα της λάμπας πυρακτώσεως για να δει τι θα συμβεί. Μάζεψε μια ομάδα από πανεπιστημιακούς ερευνητές από το πανεπιστήμιο του Rochester της Νέας Υόρκης (https://en.wikipedia.org/wiki/University_of_Rochester), και ξεκίνησε τις δοκιμές με την χρηματοδοτήθηκε από το Γραφείο Επιστημονικής Έρευνας της Πολεμικής Αεροπορίας των ΗΠΑ. Η διαδικασία ξεκίνησε όταν έριξε μια ευαίσθητη ακτίνα φωτός μεγάλων ταχυτήτων η οποία ονομάζεται Femtosecond Laser Pulse (Ακτίνα λέιζερ φεμτοδευτερολέπτου) πάνω στην λάμπα πυράκτωσης για ένα μόνο Femtosecond (Φεμτοδευτερόλεπτο). Η αναλογία Femtosecond (Φεμτοδευτερόλεπτο) με τον χρόνο είναι η αναλογία που έχει ένα δευτερόλεπτο με τα τριάντα δύο εκατομμύρια χρόνια, άρα καταλαβαίνετε για τι μεγάλες ταχύτητες μιλάω. Το λέιζερ αυτό πέρασε το γυαλί της λυχνίας πυρακτώσεως και κατάφερε να αλλάξει τις ιδιότητες του νήματος πυράκτωσης. Το Femtosecond Laser Pulse ανάγκασε την λάμπα πυράκτωσης να αποκτήσει μεγαλύτερη φωτεινότητα αλλά χωρίς να αυξήσει την κατανάλωση ρεύματος που χρειαζόταν, η κατανάλωση ρεύματος που χρειαζόταν ήταν αυτή της κοινής πρίζας σπιτιού. Πιο ειδικά τώρα το αποτέλεσμα αυτού του πειράματος ήταν ότι ο λαμπτήρας πυρακτώσεως που έβγαζε εξήντα Watt, πλέον ακτινοβολούσε εκατό Watt καταναλώνοντας το ηλεκτρικό ρεύμα που κατανάλωνε όταν έβγαζε εξήντα Watt. Αυτό βέβαια σήμαινε ότι οι άνθρωποι θα αγοράζουν με λιγότερα χρήματα έναν λαμπτήρα μεγαλύτερης απόδοσης. Και αυτό διότι δεν θα χρειάζεται πλέον να αγοράσουν λαμπτήρες με πιο ακριβά υλικά για να έχουν μεγαλύτερη απόδοση, ούτε λαμπτήρες οικονομίας. Κάτι τέτοιο βέβαια δεν συμφέρει καθόλου τις μεγάλες πολυεθνικές εταιρίες φωτισμού. (Πηγή: Eurekalert/29 Μαΐου 2009, https://www.eurekalert.org/pub_releases/2009-05/uor-rlb052909.php).

6. Η περίπτωση της Apple

6.1. Η επικρατούσα κατάσταση στον κλάδο των ηλεκτρονικών κινητών

Η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα επιτυγχάνεται συνήθως όταν κάποιος κατασκευαστής σχεδιάσει ένα προϊόν σκόπιμα ελαττωματικό για να χαλάσει πριν την ώρα του, δηλαδή για να σταματήσει να λειτουργεί σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα όπου έχει αυτός ορίσει. Αλλιώς υπάρχει και η περίπτωση να εφαρμοστεί όταν εισάγεται στην αγορά το νέο μοντέλο αυτού το προϊόντος όπου είναι ανώτερο και καλύτερο από τα προηγούμενα μοντέλα εσκεμμένα. Αυτός ο τρόπος μείωσης της ζωής του προϊόντος όπως προαναφέραμε στα είδη της απαξίωσης ονομάζεται Λειτουργική απαξίωση (Functional Obsolescence). Αυτό γίνεται και στην περίπτωση της εταιρίας Apple όπου αξίζει να κάνουμε μια αναφορά. Όπως και να έχει με την χρήση αυτής της τεχνικής οι καταναλωτές θα στραφούν στην αγορά του νέου προϊόντος (ή μοντέλου στην συγκεκριμένη περίπτωση της Apple) αργά ή γρήγορα. Στον χώρο των ηλεκτρονικών κινητών (smartphone) ο κύκλος αντικατάστασης (δηλαδή ο καιρός που διαμεσολαβεί από την μέρα όπου κάποιος αγόρασε το νέο του κινητό μέχρι την μέρα που θα το αντικαταστήσει) είναι 2 με 3 χρόνια . Γιατί όμως; Επειδή πλέον δεν τον ικανοποιεί ή έχει χαλάσει. Αλλά πώς συμβαίνει ακριβώς αυτό; Αυτό γίνεται γιατί τα εξαρτήματα όπως είναι η οθόνη, ο επεξεργαστής του κινητού, οι θύρες για τα ακουστικά και ο φορτιστής φθείρονται. Ή ακόμα και το λογισμικό του κινητού κάποια στιγμή παλιώνει, με αποτέλεσμα όλο το κινητό να κολλάει. Αυτό βέβαια μπορεί να γίνει και με πιο πλάγιο τρόπο. Δηλαδή μπορεί να βγαίνουν νέα προγράμματα πιο απαιτητικά σε χαρακτηριστικά που τα παλαιότερα μοντέλα δεν μπορούν να τα τρέξουν, ή δεν είναι συμβατά πλέον με τις παλιές συσκευές αυτές. Έτσι με αυτόν τον τρόπο αναγκάζονται οι καταναλωτές να αντικαταστήσουν την κινητή συσκευή τους. Αλλά όλο αυτό γίνεται τυχαία; Δηλαδή τα νέα μοντέλα και οι νέες εφαρμογές που είναι συμβατά και λειτουργούν μόνο στα καινούργια προϊόντα δεν μπορούν να λειτουργήσουν στις παλαιότερες συσκευές με κανέναν τρόπο; Ή είναι μέρος αυτού του σχεδίου; (δηλαδή της εφαρμογής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας). Επιπρόσθετα δεν θα πρέπει να ξεχάσω να αναφέρω και την αλλαγή της εμφάνισης και του μεγέθους των νέων κινητών που είναι και θέμα marketing. Τα νέα μοντέλα βγαίνουν πιο εύχρηστα με πιο μεγάλες αλλά και πιο λεπτές οθόνες, καθώς και με καλύτερες κάμερες. Αυτά τα νέα μοντέλα είναι στην μόδα και αν εσύ δεν έχεις είσαι παλιομοδίτης ή οπισθοδρομικός. Τουλάχιστον αυτό προσπαθούν να περάσουν στον καταναλωτή οι εταιρίες με τις συνεχείς αναβαθμίσεις στα μοντέλα τους, κυρίως όταν σχεδιάζουν ένα νέο προϊόν (design new product).

6.2. Το βραχύβιο I pad pro της Apple

Πιο συγκεκριμένα τώρα στην εταιρία Apple. Το πρώτο παράδειγμα προσχεδιασμένης βραχυβιότητας είναι το iPad Pro των 12,9 ιντσών της πρώτης γενιάς. Αλλά τι ακριβώς έγινε με αυτό; Θα πρέπει να πάρω την όλη ιστορία από λίγο πιο πίσω. Την χρονολογία 2017 στο WWDC (Apple Worldwide Conference [https:// developer. apple. com/ wwdc20/](https://developer.apple.com/wwdc20/), εκεί η Apple παρουσιάζει τα νέα μοντέλα της καθώς και τα νέα λογισμικά της καθώς και τις ενημερώσεις που θα κάνει στις συσκευές της. Αυτή η εκδήλωση γίνεται ετησίως) η Apple είχε

ανακοινώσει ότι η παραπάνω συσκευή δηλαδή το I Pad pro θα είχε την ικανότητα να τρέξει τρεις εφαρμογές ταυτόχρονα (multitasking) κάτι που δεν το έκανε κανονικά η πρώτη γενιά των I Pad της Apple. Η πρώτη γενιά λοιπόν δεν είχε την δυνατότητα να λειτουργήσει ένα τέτοιο σύστημα στο λογισμικό της, αλλά μεσώ κάποιων νέων ενημερώσεων όπως υποστήριζε η Apple θα ήταν ικανή να το κάνει. Επίσης το καλοκαίρι είχε κυκλοφορήσει ένα Bette Μοντέλο (δοκιμαστικό) όπου έκανε ακριβώς αυτό το πράγμα. Με απλά λόγια οι χρήστες των συσκευών της πρώτης γενιάς θα είχαν την δυνατότητα αν κάνουν ότι και οι χρήστες των νέων μοντέλων της δεύτερης γενιάς, δηλαδή του iPad Pro. Όλα αυτά θα ήταν πολύ ιδανικά, αλλά όπως ήταν επόμενο δεν έγινε ποτέ, δυστυχώς για τους καταναλωτές και χρήστες των I Padpro όπου είχαν ελπίδες για κάτι τέτοιο. Με την αμέσως επόμενη ενημέρωση (στην επόμενη Beta) η λειτουργία για τρεις ταυτόχρονες εφαρμογές όχι μόνο δεν εφαρμόστηκε στις παλιές συσκευές αλλά αφαιρέθηκε και από την συσκευή I pad pro της δεύτερης γενιάς. Τελικά η μόνη ουσιαστική διαφορά ήταν ένας νέος επεξεργαστής (από τον παλιό A9X σε A10X). Αλλά αυτό δεν λείπει κάτι, η μνήμη ram έμεινε η ίδια και στις δύο συσκευές στα τέσσερα giga, ενώ κανονικά η νέα ιδιότητα του multitasking (δηλαδή της ικανότητας να κάνει πολλά πράγματα μαζί η συσκευή, τρείς στην συγκεκριμένη περίπτωση) χρειάζεται μεγαλύτερη μνήμη ram. Και προφανώς δεν ενημέρωσαν τους καταναλωτές για κάτι τέτοιο. Εν τέλει σχετικά με τις ενημερώσεις, το νέο μοντέλο που βγήκε της δεύτερης γενιάς το έκαναν καλύτερο με την νέα αναβάθμιση ενώ το παλιό το έκανα χειρότερο από ότι ήταν ήδη. Το έκαναν χειρότερα διότι του αφαίρεσαν κάποιες ικανότητες μέσω ενημερώσεων, με αποτέλεσμα να αναγκάσουν τους αγοραστές να αγοράσουν την νέα και βελτιωμένη έκδοση του iPad που στην ουσία είχε λίγη διαφορά από το προηγούμενο μοντέλο, και λόγω της περιορισμένης μνήμης ram σύντομα θα κόλλαγε και έτσι θα χρειαζόταν να γίνει αντικατάσταση και σε αυτό το νέο μοντέλο. Για αυτόν λοιπόν τον λόγο θεωρείται ότι η Apple χρησιμοποίησε την τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας εκείνη την φορά αλλά δεν ήταν η μόνη φορά.

6.3. Προσχεδιασμένη βραχυβιότητα και στα υπόλοιπα προϊόντα της Apple

Ένα ακόμα παράδειγμα είναι ότι η εταιρία έκανε ενημερώσεις στους υπολογιστές της (Σε όλα τα μοντέλα της παλιά και νέα) αλλά στα παλαιότερα μοντέλα δεν πρόσθετε καμία νέα ουσιαστική αναβάθμιση. Απλά γέμιζε το χώρο των παλαιών συσκευών της με άσκοπες ενημερώσεις που δεν βελτίωναν στα αλήθεια το λογισμικό της, αντιθέτως στα νέα της μοντέλα πρόσθεταν τις κανονικές και χρήσιμες ενημερώσεις που όντως κάνανε το λογισμικό τους καλύτερο. Η Apple σαν εταιρία υποστήριζε ότι οι συσκευές της δεν είχαν προβλήματα και τα νέα χαρακτηριστικά στα κινητά της τα εφαρμόζαν μόνο όταν ήταν έτοιμα και πλήρως λειτουργικά. Αλλά όταν λέγαν νέα χαρακτηριστικά αναφερόταν σε χαρακτηριστικά όπως είναι η ομαλή κατανάλωση της μπαταρίας και η σωστή φόρτιση των συσκευών της, και όχι κάτι πιο ουσιαστικό και πιο δύσκολο παρατηρήσιμο ταυτόχρονα από τον απλό χρήστη, όπως είναι μικροαλλαγές στο λειτουργικό των κινητών. Κυρίως μέσω ενημερώσεων. Ενημερώσεις οι οποίες έχουν ρυθμιστεί έτσι ώστε να μπορούν να ελέγχουν ποτέ και πως θα χαλάει κάτι. Στην ουσία αυτό το παιχνίδι με τις λέξεις που χρησιμοποίησε η εταιρία σαν μάρκετινγκ δεν ήταν σωστό απέναντι στους καταναλωτές, διότι οι άνθρωποι πίστευαν ότι παίρνουν κάτι νέο και καλύτερο. Τώρα πιο συγκεκριμένα αυτό το καταφέρνανε μέσω του Ios (δηλαδή του λειτουργικού συστήματος των συσκευών Apple). Κάθε τέσσερα χρόνια γίνεται η ενημέρωση των συσκευών της εταιρίας, αυτά τα τέσσερα χρόνια δεν είναι τυχαία, είναι ο χρόνος που

χρειάζεται έτσι ώστε να έχει παλιώσει αρκετά ένα κινητό Apple παλαιότερης γενιάς. Προηγουμένους είχαμε αναφέρει το I pad των 12,9 ιντσών. Αυτό το μοντέλο υποτίθεται ότι ήταν πολύ καλό και εξελιγμένο, καθώς είχε και τις μέγιστες ικανότητες, έτσι υποστήριζε τουλάχιστον η εταιρία. Αλλά με την κυκλοφορία του αμέσως επόμενου κινητού φάνηκε ότι η Apple είχε τις ικανότητες καθώς και την τεχνογνωσία να εξελίξει πολύ παραπάνω τα κινητά της. Αλλά γιατί δεν το έκανε αυτό ενώ μπορούσε; Τα νέα μοντέλα μετά το I pad Pro 12,9 ιντσών είχαν την ικανότητα να εκτελούν νέες εφαρμογές που τα παλαιότερα μοντέλα δεν μπορούσαν να εκτελέσουν, και δεν μιλάμε για τα πολύ παλαιότερα κινητά αλλά ακόμα και για το αμέσως προηγούμενο μοντέλο που υποτίθεται ότι ήταν ότι καλύτερο υπήρχε σε τεχνολογία με βάση τις ικανότητες τις Apple ή μάλλον με τις ικανότητες που η Apple μας είχε δώσει την εντύπωση ότι είχε. Να σημειωθεί επίσης ότι τα πρώτα μοντέλα της Apple, δηλαδή αυτά που ανήκουν στην πρώτη γενιά (Όπως είναι τα πρώτα I Pad, τα πρώτα Apple I phone και τα πρώτα Apple watch ψηφιακά ρολόγια, η επονομαζόμενη σειρά 0 σύμφωνα με την εταιρία <https://support.apple.com/el-gr/HT201222>) έχουν πάντα τις λιγότερες ενημερώσεις σε σχέση με όλες τις υπόλοιπες γενιές και έχουν επίσης τους περισσότερους περιορισμούς στην λειτουργία τους. Κάθε χρόνο όλο και περισσότεροι περιορισμοί εμφανίζονται στους χρήστες των κινητών Apple της πρώτης γενιάς. Αλλά είναι τυχαίο αυτό; Και η τελευταία απόδειξη ότι η Apple χρησιμοποιεί προσχεδιασμένη βραχυβιότητα είναι το γεγονός ότι διαπιστώθηκε από παράπονα καταναλωτών (<https://support.apple.com/el-gr/HT201232>) μια σχετική επιβράδυνση, ή ακόμα χειρότερα ακόμα και η απενεργοποίηση των λειτουργιών των παλαιότερων της κινητών I Phone. Η Apple απέφυγε τις κατηγορίες (Από παράπονα καταναλωτών <https://unboxholics.com/news/tech/28714-ypo-erevna-ton-italikon-arxon-apple-kai-samsung>) και αυτό το έκανε ρίχνοντας το όλο φταίξιμο στις μπαταρίες (λιθίου) των συσκευών της, καθώς είπε ότι θα τις αντικαθιστούσε για να λειτουργούν καλύτερα και να μην κλείνουν έτσι ξαφνικά (απενεργοποιούνται) μόνα τους τα κινητά της.

Πιο συγκεκριμένα, την δήλωση την έκανε ο Tim Cook, ο οποίος είναι διευθύνων σύμβουλος της Apple, σε μια συνέντευξη στο ABC News, στην οποία είπε ότι οι χρήστες θα μπορούν σύντομα να απενεργοποιήσουν το συγκεκριμένο χαρακτηριστικό το οποίο ευθύνονταν για την μείωση των επιδόσεων των κινητών Apple (<https://unboxholics.com/news/tech/28666-o-tim-cook-dinei-ti-lysi-sti-diamaxi-ton-batarion-ton-iphone> και <https://abcnews.go.com/Business/apple-make-350b-contribution-us-economy-years/story?id=52405662>). Άρα αυτό είναι απόδειξη ότι το έκανε και έμμεσα η εταιρία το παραδέχεται.

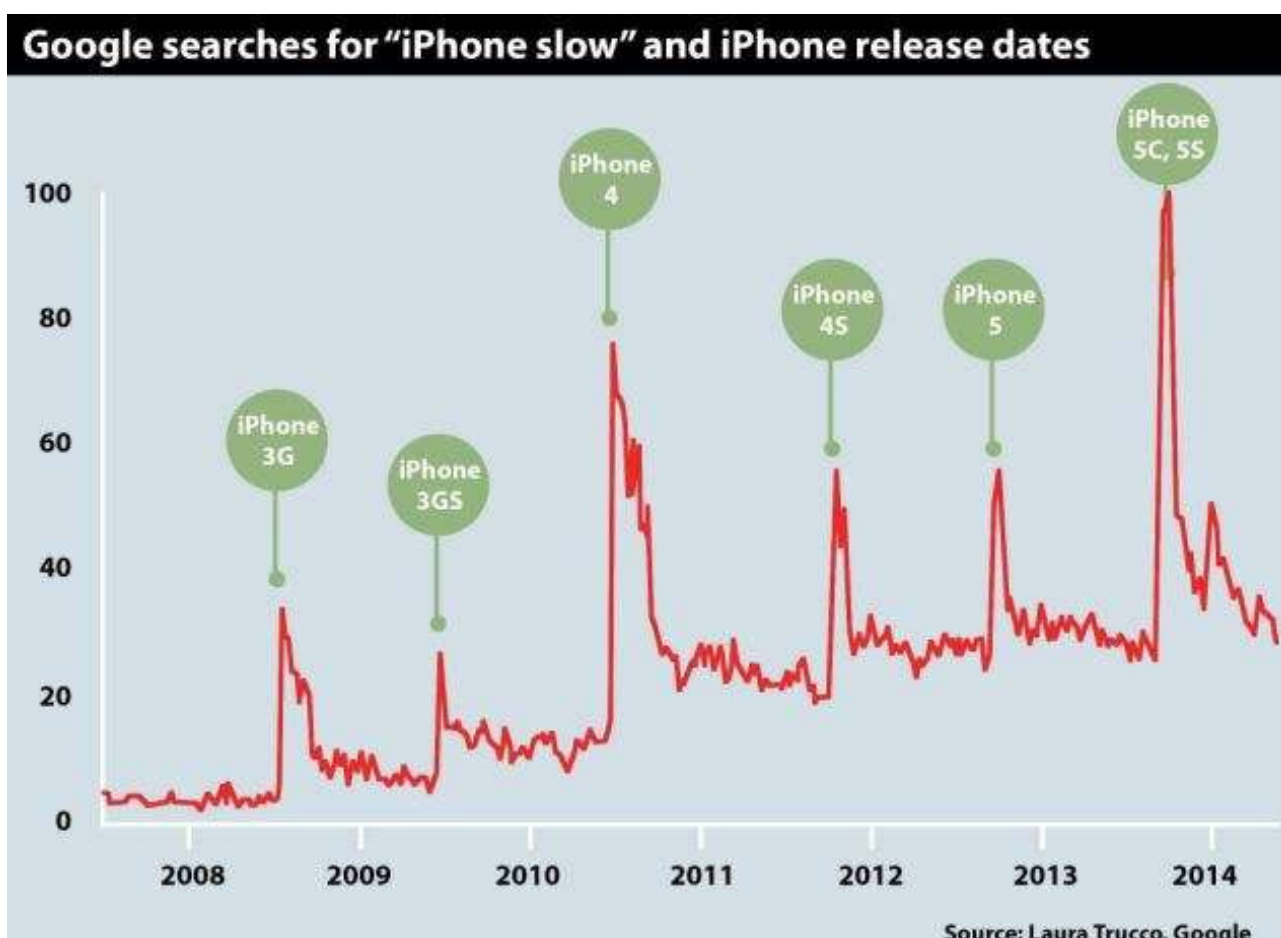
Επιπλέον, κάποια άλλη στιγμή είχε ανακοινώσει ότι θα δημιουργούσε ένα νέο τρόπο άμεσης πληρωμής για τους χρήστες του I phone καθώς και ένα νέο βελτιωμένο λογισμικό.

Οι εμπειρογνώμονες καθώς και οι απλοί παρατηρητές είδαν αυτή την δράση της Apple, ως έναν τρόπο για να συντομεύσει την διάρκεια αντικατάστασης του κινητού. Φυσικά αυτή η δράση θα είχε ως αποτέλεσμα την τόνωση της ζήτησης για τα προϊόντα της Apple. Που στήριξαν όμως όλοι αυτοί οι εμπειρογνώμονες και παρατηρητές αυτές τις θεωρίες τους; Προφανώς στο γεγονός ότι αμφισβητούσαν την ικανότητα της Apple στο να μπορεί να σχεδιάσει και να υλοποιήσει τόσες νέες άμεσες και σύγχρονες αλλαγές, αναβαθμίσεις καθώς και βελτιώσεις πάνω στην λειτουργικότητα των συσκευών της σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, ενώ οι αντίστοιχοι ανταγωνιστές της Apple, όπως είναι η Samsung έχουν κύκλους αντικατάστασης δύο μπορεί και τριών χρόνων. Εν τέλει η εταιρία Apple αρνήθηκε όλες αυτές τις κατηγορίες που αναφέρονταν σε προσχεδιασμένη βραχυβιότητα των συσκευών της. Στον αντίποδα όμως, μια συγκεκριμένη έρευνα από το πανεπιστήμιο Χάρβαρντ της Αμερικής (Harvard University PhD φοιτητής Laura Trucco γράφτηκε για το περιοδικό New York Times Και ο υπεύθυνος καθηγητής ήταν ο Sendhil Mullainathan, καθηγητής οικονομικών στο Harvard University, Πηγή: Archive, <https://archive.is/gbPV2>) έδειξε ότι ορισμένες αναβαθμίσεις του IOS δηλαδή

του λογισμικού που χρησιμοποιεί η Apple για τις συσκευές της επιβραδύνουν τις ταχύτητες των επεξεργαστών μόνο στα παλαιότερα μοντέλα iPhone και όχι των νέων μοντέλων της.

6.4. Έρευνα της Laura Trucco σχετικά με την επιβράδυνση των κινητών Apple

Μια καλύτερη μάτια καθώς και ένας σχολιασμός πάνω στην έρευνα της Laura Trucco σχετικά με την επιβράδυνση των κινητών Apple μετά από τις νέες αναβαθμίσεις στο λογισμικό iOS.



Έρευνα από την φοιτήτρια Laura Trucco του Harvard σχετικά με την επιβράδυνση του Apple phone λόγω ενημερώσεων στο λογισμικό Ios και με επιβλέπων καθηγητή τον Sendhil Mullainathan καθηγητή οικονομικών του Harvard University. Η οποία έρευνα γράφτηκε για το περιοδικό New York Times.(<https://archive.is/uLL33>)

Σύμφωνα με το παραπάνω διάγραμμα στο οποίο αναγράφεται η συχνότητα στις αναζητήσεις για επιβραδύνσεις στα κινητά iPhone και πιο συγκεκριμένα στην κάθετη στήλη έχουμε το ποσοστιαίο νούμερο σε αναζητήσεις στην Google για τις επιβραδύνσεις στο κάθε κινητό

Apple όπου οι ονομασίες των κινητών αναγράφονται μέσα στους πράσινους κύκλους και στην οριζόντια στήλη αναγράφονται οι χρονολογίες όπου έγιναν αυτές οι αναζητήσεις. Στο διάγραμμα παρατηρώ ότι οι αναζητήσεις σχετικά με την επιβράδυνση των κινητών το έτος 2008 ήταν σχεδόν μηδενικές για τα πρώτα Apple κινητά. Αλλά όπως βλέπω παρακάτω έξι μήνες αργότερα παρατηρώ μια αύξηση κατά σαράντα μονάδες, στις αναζητήσεις στην Google σχετικά με τις επιβραδύνσεις των κινητών iPhone 3G. Έπειτα ακολουθεί μια μείωση σχετικά με αυτήν την αναζήτηση στις δέκα περίπου μονάδες, μέχρι τα μέσα του 2009 όπου εκεί έρχεται άλλη μια αύξηση της κλίμακας των είκοσι δηλαδή πάμε στις τριάντα μονάδες, αλλά αυτή την φορά οι αναζητήσεις για επιβράδυνση στα κινητά τις Apple ήταν για το μοντέλο Apple iPhone 3GS ένα μοντέλο αμέσως επόμενο από το Apple iPhone 3G, ακριβώς ένα χρόνο μετά την επιβράδυνση του ακριβώς προηγούμενου μοντέλου. Άρα από αυτό βγάζω το πόρισμα ότι μέχρι στιγμής κάθε χρόνο η Apple μειώνει την ταχύτητα του ακριβώς προηγούμενου μοντέλου, και γενικότερα των παλαιότερων μοντέλων της. Άλλα για να δούμε αν γίνεται και αυτό στην συνέχεια. Ένα χρόνο μετά από την μείωση και του iPhone 3GS στα μέσα δηλαδή του 2010 παρατηρώ μια κατακόρυφη αύξηση στις αναζητήσεις για επιβράδυνση των συσκευών Apple της κλίμακας των σαράντα δηλαδή στις εβδομήντα ποσοστιαίες μονάδες οι οποίες μονάδες αντιστοιχούν και στο μεγαλύτερο νούμερο που έχω παρατηρήσει έως τώρα, και η ονομασία του μοντέλου όπου επιβραδύνθηκε αυτή την φορά ήταν το iPhone 4, το οποίο είναι ακριβώς το επόμενο μοντέλο μετά το iPhone 3GS. Ακριβώς ένα χρόνο αργότερα, δηλαδή το έτος 2012 παρατήρησα πάλι το ίδιο φαινόμενο, αύξηση των αναζητήσεων για τις επιβραδύνσεις των iPhone στο ακριβώς επόμενο μοντέλο μετά το iPhone 4, το iPhone 4S. Αυτή την φορά στις πενήντα ποσοστιαίες μονάδες. Το 2013 οι αναζητήσεις στο Google για την επιβράδυνση των iPhone 5 τα οποία είναι ακριβώς το επόμενο μοντέλο από το iPhone 4S ήταν και αυτό στις πενήντα μονάδες όσο δηλαδή ήταν και οι αναζητήσεις σχετικά με την επιβράδυνση στο προηγούμενο μοντέλο iPhone 4s. Και τέλος το 2014 παρατηρώ τη μεγαλύτερη αύξηση από όλες στις αναζητήσεις στην Google για τις επιβραδύνσεις στα κινητά της Apple iPhone 5C και iPhone 5S στις εκατό ποσοστιαίες μονάδες, Και κάπου εκεί τελειώνει η ερευνά της Laura Trucco την χρονιά 2014 (<https://archive.is/uL33>). Εφόσον οι χρήστες έκαναν αναζητήσεις σχετικά με την επιβράδυνση στα κινητά Apple, κάθε χρόνο και για τα ακριβώς επόμενα μοντέλα επί έξι χρονιά, αυτό σημαίνει ότι τα κινητά τους όντως επιβραδύνονταν. Όπως μπορούμε να παρατηρήσω εδώ έχουμε ένα καθαρό φαινόμενο προσχεδιασμένης βραχυβιότητας και για αυτόν τον λόγο εξάλλου κατατέθηκε ενάντιον της Apple αγωγή για το συγκεκριμένο θέμα από τις Ιταλικές ρυθμιστικές αρχές (<https://www.agcm.it/>).

6.5. Η αγωγή κατά της εταιρίας Apple

Στις 21 Δεκεμβρίου του 2017 κατέθεσαν αγωγή κατά της Apple (<https://gr.gizchina.com/2020/06/01/apple-10ek-eyro-prostimo-stin-italia-gia-meiosi-apodosis-ton-iphone/>) και η κατηγορία ήταν ότι η εταιρία χρησιμοποιούσε προσχεδιασμένη βραχυβιότητα στις συσκευές της. Επιπλέον Γάλλοι εισαγγελείς κάνανε και άλλες αγωγές στις ΗΠΑ και το Ισραήλ, όπου σε αυτές τις χώρες η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα υπόκειται σε συγκεκριμένη νομοθεσία. Επιπλέον αξίζει να γίνει αναφορά και στις Ιταλικές αρχές. Οι αντιμονοπωλιακές ρυθμιστικές Ιταλικές αρχές, οι οποίες είναι πρόθυμες να καταπολεμήσουν και να περιορίσουν όσο γίνεται περισσότερο τα μονοπώλια, επέβαλαν πρόστιμα στην Apple ύψους δέκα εκατομμυρίων ευρώ

και η κατηγορία για το πρόστιμο αυτό ήταν ότι χρησιμοποιούσαν αθέμιτες εμπορικές πρακτικές. Όλα αυτά αφού πρώτα είχαν κάνει εξονυχιστική ερευνά πάνω σε αυτό το ζήτημα που ξεπερνούσε χρονικά τους εννιάμισι μήνες. Λόγω των ανησυχιών απέναντι στην Apple για την χρήση της προγραμματισμένης βραχυβιότητας στις συσκευές της. Συγκεκριμένα η Ιταλική αρχή δήλωσε «Η εταιρία Apple συνιστά με επίμονη στους ιδιοκτήτες του I Phone 6 να εγκαταστήσουν το Ios 10, το οποίο λέει η AGCM ότι σχεδιάστηκε για το I phone 7, χωρίς να προειδοποιεί τους καταναλωτές ότι η εγκατάσταση του θα μπορούσε να μειώσει την ταχύτητα εκτέλεσης και τη λειτουργικότητα των συσκευών» επιπλέον οι Ιταλικές αρχές δεν έμειναν μόνο στο πρόστιμο αλλά έδωσαν διαταγή στην Apple να δημοσιεύσει μια τροποποιητική δήλωση όπως την αποκαλούσαν στις ιστοσελίδες της με σύνδεσμο(Link) της απόφασης (https://www.giustizia-amministrativa.it/portale/pages/istituzionale/visualizza/?nodeRef=&schema=tar_rm&nrg=201815516&nomeFile=202005736_01.html&subDir=Provvedimenti) της και του προστίμου που ήταν αναγκασμένη να πληρώσει η Apple (<https://gr.gizchina.com/2020/06/01/apple-10ek-eyro-prostimo-stin-italia-gia-meiosi-apodosis-ton-iphone/>). Παρόλο το πρόστιμο των δέκα εκατομμυρίων και των υπόλοιπων μέτρων που αναγκάστηκε να πάρει η Apple, η εταιρία συνεχίζει να κάνει το ίδιο μέχρι και σήμερα, και το μόνο που έκανε μετά από όλα αυτά ήταν να πει στους καταναλωτές ότι με πια απλή επανεκκίνηση το κινητό θα λειτουργήσει κανονικά, δηλαδή δεν ήθελε να φανεί ότι παρέχει ζημιογόνες συσκευές στους καταναλωτές, και ούτε ήθελε προφανώς να επιστρέψει χρήματα ή να δώσει νέες συσκευές σε αυτούς που είχαν αυτά τα προβλήματα. Βέβαια η Apple μέσω της επανεκκίνησης έκανε ενημερώσεις όπου διόρθωναν το πρόβλημα, προσωρινά τουλάχιστον. Όλα αυτά τα μέτρα που πάρθηκαν εναντίον της Apple δεν είχαν κάποιο παραπάνω αποτέλεσμα για την καταπολέμηση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας στην εταιρία, παρόλο που πολλοί ξέρουν ότι χρησιμοποιεί αυτή την τακτική ,δηλαδή της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας, χωρίς βέβαια να έχει αποδειχθεί ακόμα ότι συνεχίζεται μέχρι και σήμερα αυτό το σύστημα. Έστω τώρα ότι αποδεικνύονταν όλες αυτές οι κατηγορίες κάποια στιγμή, δεν θα έκανε τόσο μεγάλη διαφορά στο όλο ζήτημα διότι υπάρχουν και διάφοροι εμπειρογνώμονες οικονομολόγοι όπως είχε αναφερθεί και ποιο πάνω όπου υποστηρίζουν αυτήν την τσέχικη και θεωρούν ότι οδηγεί σε τεχνολογική πρόοδο και τόνωση της αγοράς. Επιπλέον αυτές τις απόψεις τις έχουν υιοθετήσει και διάφοροι ηγέτες κρατών,μεγαλοεπιχειρηματίες και μεγάλοι νομοθέτες. Όπως και να έχει δέν είναι μόνο η Apple που χρησιμοποιεί αυτή την πρακτική, και οι υπόλοιποι κατασκευαστές παρεμφερών προϊόντων βγάζουν σε κυκλοφορία νέα μοντέλα κάθε χρόνο όπου υπάρχουν και σε αυτές κατηγορίες για χρήση προσχεδιασμένης βραχυβιότητας στα κινητά. Και θα μελετήσω παρακάτω τον μεγαλύτερο ανταγωνιστή της Apple που είναι η Samsung.

7. Samsung

7.1. Οι Ιταλική ρυθμιστική αρχή πλέον ενάντια και στην Samsung

Όπως ανέλυσα στις προηγούμενες σελίδες η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα χρησιμοποιείτε ευσυνείδητα (εν γνώση τους) από τους κατασκευαστές ηλεκτρονικών κινητών, και όχι μόνο. Προηγουμένως αναφέρθηκα στην Ιταλική ρυθμιστική αρχή η οποία είναι υπεύθυνη για τον περιορισμό των μονοπωλίων, και συγκεκριμένα μίλησα για την εταιρία Apple και το πρόστιμο που της επέβαλαν. Αλλά αυτό που παραβλέψα εσκεμμένα στην συγκεκριμένη περίπτωση ήταν ότι οι αρχές επέβαλαν και στην Samsung πρόστιμο για ακριβώς τον ίδιο λόγο, όπως και με την Apple έτσι και με αυτή οι αρχές πραγματοποιούσαν δέκαμήνες έρευνες αλλά με την διάφορα ότι στην Samsung βρήκαν λιγότερες παραβάσεις από ότι στην Apple, και σαν αποτέλεσμα το πρόστιμο ήταν μικρότερο. Το πρόστιμο συγκεκριμένα ανερχόταν στα πέντε εκατομμύρια ευρώ για την Samsung, σε αντίθεση με την Apple που ήταν στα δέκα εκατομμύρια ευρώ. Αλλά πως έγινε όλο αυτό το σκηνικό και ποια η αφορμή για μια τέτοια έρευνα; Αρχικά η Samsung κατηγορούνταν από τις Ιταλικές αρχές ότι χρησιμοποιούσε αθέμιτες τεχνικές εμπορίου, και συγκεκριμένα την τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας στις συσκευές της. Αυτό ξεκίνησε όταν μερικοί καταναλωτές είχαν παρατηρήσει ότι οι παλιές τους συσκευές δυσλειτουργούσαν ξαφνικά, και μάλιστα αμέσως μετά από την αναβάθμιση των συσκευών τους (δηλαδή από τις νέες ενημερώσεις που κάνανε στα κινητά τους) και για αυτόν τον λόγο ξεκίνησαν τις έρευνες οι Ιταλικές αρχές. Η Samsung ήρθε σε δυσμενή θέση με αυτές τις κατηγορίες, και μάλιστα δήλωσε για δεύτερη φορά κιόλας ότι δεν κάνει κάτι τέτοιο. Η εταιρία πιο συγκεκριμένα είπε: “Η Samsung δεν προσφέρει τις αναβαθμίσεις ασφάλειας για να μειώσει τις επιδόσεις των συσκευών και τη διάρκεια ζωής τους. Θα συνεργαστούμε πλήρως με την έρευνα των Ιταλικών αρχών εμπορίου και ανταγωνισμού στην Ιταλία για να το διευκρινίσουμε αυτό.” Εν τέλει έγινε η έρευνα και βγήκαν τα αποτελέσματα θετικά στις κατηγορίες για προσχεδιασμένη βραχυβιότητα για την Samsung.

7.2. Οι επιπτώσεις που είχαν οι δράσεις της εταιρίας Samsung

Η εταιρία έχασε μέρος του καταναλωτικού κοινού της λόγω αυτού, και αυτό με την σειρά του έφερε παράλληλα αρνητική δημοσιότητα λίγο πριν κυκλοφορήσει το νέο κινητό της Samsung, το Galaxy S9. Στην Ελλάδα κυκλοφόρησε στις 26 Μαρτίου του 2018. Το σώμα αυτό (δηλαδή οι Ιταλικές αντιμονοπωλιακές αρχές) έκανε μια δήλωση όπου έλεγε τα εξής: “Η εταιρία Samsung προκάλεσε τους καταναλωτές να εγκαταστήσουν ενημερώσεις λογισμικού που δεν υποστηρίζονταν επαρκώς από τις συσκευές τους, χωρίς να τους ενημερώσουν επαρκώς, ούτε τους παρείχαν έναν αποτελεσματικό τρόπο για την ανάκτηση της πλήρους λειτουργικότητας των συσκευών τους” Ιταλική αρχή AGCM 4/11/2019 (<https://en.agcm.it/en/media/press-releases/2018/10/PS11009-PS11039>). Τώρα αν κοιτάξουμε το όλο θέμα από μεριάς νομικού πλαισίου η συγκεκριμένη πρακτική που χρησιμοποίησε η συγκεκριμένη εταιρία, δηλαδή της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας, καταπάτησε τα άρθρα 20,21,22 και 24 του κωδικά καταναλωτών της Ιταλίας <https://web.archive.org/web/20070325065102/http://nomothesia.ependyseis.gr/eu-law/getFile/%CE%9D+146+1914.pdf?bodyId=663>). Αυτή η τακτική θεωρείται παραβίαση των παραπάνω άρθρων διότι η εταιρία Samsung (Καθώς και η Apple προηγουμένως)

δεν ενημέρωσε καθόλου τους καταναλωτές των προϊόντων της για τα προβλήματα και τις δυσλειτουργίες που θα προκαλούσαν από τις νέες ενημερώσεις. Οι δυσλειτουργίες αυτές ήταν επόμενο να έρθουν διότι η συσκευή πιέζεται περισσότερο για να τρέξει τις νέες ενημερώσεις (Ένα παράδειγμα είναι ότι οι αναβαθμίσεις αυτές μπορεί να είναι πολύ μεγάλες εσκεμμένα, και η συσκευή να μην έχει τόσο αποθηκευτικό χώρο, με αποτέλεσμα να γεμίζει και να δυσλειτουργεί το κινητό) και προφανώς δεν είναι φθηνά τα κόστη επισκευών για τις βλάβες σε όλα αυτά τα παλιά μοντέλα που προκαλούνται από αυτές τις ενημερώσεις, ειδικά σε συσκευές που πλέον είναι εκτός εγγύησης.

7.3. Ο τρόπος με τον οποίον οι εταιρίες του κλάδου των ηλεκτρονικών συσκευών στοχεύουν την συγκεκριμένη τακτική

Δεν είναι μόνο οι εταιρίες που χρησιμοποιούν αυτή την τεχνική της μείωσης της ζωής των προϊόντων, αλλά ακόμα και οι επισκευαστές εμπλέκονται ενεργά στο ζήτημα της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας, όπως θα δούμε και παρακάτω στην περίπτωση του Μάρκου και του εκτυπωτή του. Οι εταιρίες ξέρουν τι κάνουν όταν θέλουν να αυξήσουν τα κέρδη τους. Όπως και στην περίπτωση της Apple έτσι και η Samsung στόχευε αυτή την τακτική προς τα παλιά της μοντέλα, δηλαδή όλα αυτά που είναι εκτός εγγύησης μετά από τόσα χρονιά, άρα δεν καλύπτονται οι ζημιές και οι βλάβες που έχουν τυχόν προκληθεί. Όλα αυτά ήταν υποχρεωμένη η εταιρία να τα αναφέρει στους καταναλωτές που δεν είχαν ιδέα για τίποτα από αυτά τα προβλήματα που βάση νόμου θα έπρεπε να γνωρίζουν. Από την άλλη και να τους τα έλεγε κάποιος αυτά δεν θα έκανε τόση διάφορα ίσα ίσα οι περισσότεροι δεν πιστεύουν καν ότι υπάρχει προσχεδιασμένη βραχυβιότητα σαν πρακτική γενικότερα, και μπορεί να αποκαλέσουν άτομα που μελετούν αυτή την τεχνική σαν εμένα συνομωσιολόγους. Η Ιταλική αρχή σε δήλωση της πάλι πάνω στο συγκεκριμένο θέμα είπε: “Η Samsung συνιστούσε με επίμονη στους κατόχους του Note 4 του (που είχε πρωτοκυκλοφόρησε το Σεπτέμβριο του 2014) να εγκαταστήσουν την νέα έκδοση Marshmallow του Android που προορίζονταν για την πιο πρόσφατη συσκευή Note 7”. Βεβαία η Samsung υποβλήθηκε στο μισό πρόστιμο σε σχέση με αυτό της Apple. Αυτό γιατί η Apple όχι μόνο δεν ενημέρωνε με επάρκεια τους αγοραστές της σχετικά με όλα τα χαρακτηριστικά που αφορούσαν τις μπαταρίες που ήταν φτιαγμένες από λίθιο των συσκευών της. Κάποια από αυτά τα χαρακτηριστικά είναι η διάρκεια ζωής τους δηλαδή ο κύκλος αντικατάστασης των μπαταριών καθώς και πως πρέπει να τις διατηρούν και να τις αντικαταστούν όταν χρειάζεται. Οι καταναλωτές θα έπρεπε να τα γνωρίζουν αυτές τις λεπτομέρειες γιατί αν δεν γίνονται όλα αυτά σωστά το κινητό υπολειτουργεί και φθείρεται πιο γρήγορα. Και τέλος όπως και στην Apple έτσι και στην Samsung έκανε το ίδιο, ανάγκασε την εταιρία να δημοσιεύσει στις ιστοσελίδες της μια τροποποιητική δήλωση με σύνδεσμο (https://www.giustizia-amministrativa.it/portale/pages/istituzionale/visualizza/?nod_eRef=&schema=tar_rm&nrg=201815516&nome=File=202005736_01.Html&subDir=Provvedimenti) προς την απόφαση της Ιταλικής αρχής.

7.4. Οι Εκτυπωτές της εταιρίας Samsung

Η εταιρία Samsung εκτός από κινητά παράγει και εκτυπωτές υψηλής ποιότητας με λέιζερ. Οι εκτυπωτές με λέιζερ εφευρέθηκαν από την Αμερικανική εταιρία Xerox στη δεκαετία του 1970(Πηγή, Wikipedia 12/11/2020 https://en.wikipedia.org/wiki/Laser_printing). Το θέμα είναι ότι η εταιρία Samsung είχε εφαρμόσει την τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας και μάλιστα με τύπο: Προγραμματισμένης βραχυβιότητας με την αγγλική ορολογία Programmed obsolescence (Βλέπε Οι τύπου της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας). Οι συγκεκριμένοι εκτυπωτές της Samsung έχουν σχεδιαστεί για να σταματήσουν να λειτουργούν κάποια συγκεκριμένη χρονική στιγμή, καθώς εμφανίζουν ένα μήνυμα σφάλματος σχετικά με την αντικατάσταση ενός εξαρτήματος του εκτυπωτή. Είχε γίνει τόσο αντιληπτό το πρόβλημα από τους χρήστες των συγκεκριμένων εκτυπωτών όπου ψανχανε λύσεις για το συγκεκριμένο πρόβλημα. Εν τέλη βρέθηκαν λύσεις για την επέκταση της ζωής των εκτυπωτών που υπόσχονταν μέχρι και διπλασιασμό της ζωής τους. (Πηγή: Instructables, <https://web.archive.org/web/20161013080601/http://www.instructables.com/id/Samsung-CLP-365-Laser-Printer-DIY-Imaging-Drum-Uni>)

8. Ο Εκτυπωτής του Μάρκου

8.1. Προσχεδιασμένη βραχυβιότητα και στον κλάδο των ηλεκτρονικών συσκευών

Η χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας είχε μεγάλα οικονομικά οφέλη. Θα ήταν κρίμα να την εφαρμόσουν μόνο στους λαμπτήρες. Οι λαμπτήρες ήταν η αφορμή για να αρχίσουν να χρησιμοποιούν την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα και οι υπόλοιποι κλάδοι. Σε προηγούμενο κεφάλαιο έγινε αναφορά για τους εμπλεκόμενους αυτού του συστήματος, του συστήματος δηλαδή όπου χρησιμοποιεί την τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας, και πιο συγκεκριμένα αναφέρθηκε ότι δεν συμμετέχουν μόνο οι μεγάλοι κατασκευαστές, αλλά συμμετέχουν μέσα σε αυτό ακόμα και μικροί ανεξάρτητοι επισκευαστές συσκευών. Αλλά για να κατανοήσετε πλήρως τον λόγο όπου έγινε η αναφορά αυτή προηγουμένως. Θα μελετήσω τον κλάδο των ηλεκτρονικών συσκευών και θα αναφερθώ στην πρώτη περίπτωση προσχεδιασμένης βραχυβιότητας όπου παρατηρήθηκε ποτέ στον συγκεκριμένο κλάδο. Αυτή την φορά το θύμα ήταν ένας εκτυπωτής. Ο οποίος και έμεινε στην ιστορία ως ο εκτυπωτής του Μάρκου. (Ο Μάρκου ήταν ο ιδιοκτήτης του εκτυπωτή στην μαρτυρία αυτή).

8.2. Η μαρτυρία του Μάρκου

Ο Μάρκου ήταν ένας νεαρός από την Βαρκελώνη της Ισπανίας όπου κατάφερε μετά από εντατική έρευνα, όπως θα δούμε και παρακάτω να κάνει μια ανακάλυψη. Ο Μάρκου λοιπόν είχε έναν εκτυπωτή. Ο εκτυπωτής του μάλιστα ήταν καλός και ακριβός. Τον χρησιμοποιούσε για να εκτυπώνει εργασίες και αρχεία χωρίς όμως να υπερβαίνει την χρήση όπου κάνει ο μέσος χρήστης αντίστοιχων εκτυπωτών. Τον χρησιμοποιούσε μια στο τόσο για τις δουλειές του και λειτουργούσε κανονικά. Μια μέρα όμως ο εκτυπωτής αυτός άρχισε να δυσλειτουργεί καθώς του έβγαλε ο ίδιος ο εκτυπωτής ένα μήνυμα ότι ήθελε αλλαγή εξαρτημάτων. Έτσι ο Μάρκου κατάλαβε ότι είχε χαλάσει κάποιο εξάρτημα και ήθελε αλλαγή. Στον καθένα μας μπορεί να συμβεί κάτι τέτοιο. Για αυτό λοιπόν έκανε την πιο λογική κίνηση. Κατευθύνθηκε προς την αντιπροσωπεία των συγκεκριμένων εκτυπωτών. Δηλαδή απευθύνθηκε στον ίδιο τον κατασκευαστή του εκτυπωτή του.

8.3. Οι δυσκολίες που αντιμετώπισε ο Μάρκου για να επισκευάσει τον εκτυπωτή του

Στην αντιπροσωπεία τελικά των εκτυπωτών κατέφθασε ο Μάρκου. Εκεί λοιπόν στην κεντρική είσοδο ήρθε ένας υπάλληλος ο οποίος τον καθοδήγησε μέχρι την τεχνική υποστήριξη. Με την πεποίθηση ότι έτσι θα γίνει μια διάγνωση για το πρόβλημα του εκτυπωτή του και εν τέλει να βρεθεί μια λύση. Φτάνοντας ο Μάρκου στο γραφείο της Τεχνικής υποστήριξης παρατήρησε ότι

υπήρχαν τέσσερα άτομα εκεί, μια υπάλληλος στο γραφείο καθώς και τρεις τεχνικοί λίγο πιο πίσω όπου περίμεναν. Η υπάλληλος παίρνει τον εκτυπωτή του και τον δίνει πίσω στους τεχνικούς καθώς λέει στον Μάρκουσ ότι θα του κοστίσει 15 ευρώ συν το Φόρο προστιθέμενης αξίας. Ο Μάρκουσ παραξενεύτηκε και ρώτησε αν θα ήταν για την επισκευή του εκτυπωτή του αυτά τα 15 ευρώ. Η υπάλληλος του απάντησε ότι θα ήταν μόνο για μια αρχική διάγνωση. Εν τέλει ο Μάρκουσ τον άφησε και περίμενε να κάνουν την διάγνωση. Η διάγνωση έγινε και οι τεχνικοί του είπαν ότι η επισκευή θα είναι εφικτή αλλά θα του κοστίσει από 110 μέχρι 120 ευρώ. Του είπαν επίσης τα εξής λόγια :Τώρα αν δεν θέλετε να δώσετε αυτά τα χρήματα για την επισκευή και εφόσον ο εκτυπωτής σας δεν λειτουργεί κανονικά , θα σας συμβουλευαμε να αγοράσετε έναν καινούργιο εκτυπωτή. Υπάρχουν πολλά νέα μοντέλα διαθέσιμα στο κατάστημα μας. Ο Μάρκουσ αποφάσισε να μην αντικαταστήσει τον εκτυπωτή. Όχι μόνο επειδή το κόστος του φάνηκε μεγάλο αλλά και γιατί κάτι δεν του πήγαινε καθόλου καλά στην όλη ιστορία. Έτσι αποφάσισε να απευθυνθεί και σε κάποιον άλλον τεχνικό και μάλιστα ιδιώτη. Σκεφτόταν ότι μπορεί οι μεγάλες κατασκευαστικές εταιρίες χρησιμοποιούσαν αυτή τη συγκεκριμένη νοοτροπία της αλλαγής συσκευών και ήθελε να δει αν ισχύει το ίδιο και στους ιδιώτες. Και έτσι έκανε, απευθύνθηκε σε έναν τεχνικό ηλεκτρονικών συσκευών λίγο πιο κάτω. Μετά από μια γρήγορη ματιά ο τεχνικός αυτός του λέει ότι θα δυσκολευτεί να βρει ανταλλακτικά για τον συγκεκριμένο εκτυπωτή. Τεχνικός: θα σας πρότεινα να πάρετε έναν καινούργιο, οι καινούργιοι εκτυπωτές ξεκινούν από 39 ευρώ. Γιατί να χαλάσετε χρόνο να βρείτε ανταλλακτικά που μπορεί να μην υπάρχουν καν ή να είναι πολύ ακριβά και άπλα να μην τον αντικαταστήσετε με κάποιο καινούργιο εκτυπωτή. Αυτά τα λόγια θυμίζουν πολύ την βασική αρχή της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας αλλά για να δούμε τι γίνεται και παρακάτω. Ο Μάρκουσ παραξενεύτηκε λίγο με την όλη κατάσταση, και αυτό γιατί ο εκτυπωτής του δεν ήταν και τόσο παλιός. Έτσι έφυγε και από τον δεύτερο τεχνικό και είπε να δοκιμάσει να επισκεφθεί άλλον έναν τελευταίο τεχνικό για να διασταυρώσει γνώμες. Τελικά βρήκε και έναν τρίτο τεχνικό για να πάρει μια γνώμη. Αφού ο τεχνικός του έκανε πρώτα μια διάγνωση του λέει τα εξής: Δεν αξίζει να επιδιορθώσετε τον εκτυπωτή σας εγώ θα έπαιρνα έναν καινούργιο εκτυπωτή. Και αναρωτιέται τώρα ο Μάρκουσ, Είναι τώρα όλα αυτά μια σύμπτωση; Και τα 3 μαγαζιά πρότειναν να αντικατασταθεί ο εκτυπωτής και ας είχαν την δυνατότητα να τον επισκευάσουν; Εν τέλει όταν του πρότειναν με τα πολλά να επισκευάσει τον εκτυπωτή του θα είχε μεγάλο κόστος και μάλιστα πολύ μεγαλύτερο από ότι θα του κόστιζε για να πάρει έναν νέο εκτυπωτή, άρα στην ουσία είναι λες και τον αποθαρρύνουν να πάρει καινούργιο.

8.4. Τι έκανε τελικά ο Μάρκουσ με τον εκτυπωτή του

Τελικά ο Μάρκουσ πήρε τον εκτυπωτή του και έφυγε, χωρίς να τον αντικαταστήσει. Είχε αποφασίσει να κάνει μια προσπάθεια να το φτιάξει μόνος του. Εξάλλου ήμαστε στην εποχή όπου το ίντερνετ μπορεί να γίνει ο καλύτερος τεχνικός μας. Αν βέβαια έχουμε λίγη όρεξη και χρόνο. Μετά από μια αναζήτηση στον ίντερνετ πάνω στο θέμα του εκτυπωτή, ανακάλυψε κάτι. Βρήκε ένα άρθρο όπου αναφερόταν σε αυτό το πρόβλημα. Το πρόβλημα του εκτυπωτή ήταν το εξής: Όταν ο Μάρκουσ προσπαθούσε να εκτυπώσει κάτι καινούργιο με τον εκτυπωτή του, τότε του εμφάνιζε το εξής μήνυμα λάθους « Αντικαταστήστε εξαρτήματα». Κάτω από το άρθρο είχε το όνομα του αρθρογράφου ο οποίος τύχαινε να είναι και τεχνικός. Μετά από μια συνεννόηση με τον αρθρογράφο τεχνικό, ο Μάρκουσ του έστειλε τον εκτυπωτή του για να τον ελέγξει. Το όνομα του τεχνικού ήταν Μάικ Γκούρμαν, ο οποίος βέβαια ήταν τεχνικός Ηλεκτρονικών υπολογιστών. Άλλα στην συγκεκριμένη περίπτωση ήξερε τι να κάνει είχε ξανά αντιμετωπίσει

τέτοιο πρόβλημα στο παρελθόν του. Ο Μάικ αποκάλυψε στον Μάρκους ένα μυστικό. Μια τεχνική όπου χρησιμοποιούσαν στους εκτυπωτές ψεκασμού ή αλλιώς εκτυπωτές έκχυσης μελάνης (inkjet). Οι Εκτυπωτές έκχυσης μελάνης πήραν την ονομασία τους από τον τρόπο λειτουργίας του ψεκασμού των κεφαλών εκτύπωσης τους. Ένας τέτοιος εκτυπωτής έχει στο εσωτερικό του αυτές τις ειδικές κεφαλές όπου εκτοξεύουν μελάνι πάνω στο χαρτί, αφού πρώτα έχει σαρωθεί η επιφάνεια του χαρτιού. Καθώς γίνεται παράλληλα και μια ευθυγράμμιση. Έτσι λοιπόν το χαρτί γεμίζει από πάνω μέχρι κάτω με το κείμενο ή την εικόνα όπου έχουμε επιλέξει εμείς να εκτυπώσουμε. Στους παλαιότερους εκτυπωτές ψεκασμού η κεφαλή εκτύπωσης ήταν μέρος του εκτυπωτή και μπορούσε να αντικατασταθεί κατευθείαν. Εξ ου και το μήνυμα λάθους που έβγαζε ο εκτυπωτής για να αντικατασταθούν εξαρτήματα. Στους πιο νέους εκτυπωτές ψεκασμού, μπορούμε να βρούμε και εκτυπωτές όπου λειτουργούν με εξαρτήματα όπως τους παλαιότερους, αλλά πλέον έχουν δημιουργηθεί και εκτυπωτές νέας γενιάς όπου οι κεφαλές εκτύπωσης είναι εγκαταστημένες μαζί με τα δοχεία μελανιού. Έτσι ώστε όταν αντικατασταούμε τα μελάνια μας αλλάζουμε και αυτές. Πληροφορικά τα μελάνια πλέον εκτοξεύονται με δυο διαφορετικές τεχνολογίες η πρώτη είναι η θερμική και η δεύτερη η πιεζοηλεκτρική.

8.5. Το συμπέρασμα του τεχνικού Μάικ και η αλήθεια πίσω από τον εκτυπωτή του Μάρκους

Ο τεχνικός Μάικ κατέληξε σε αυτό το συμπέρασμα κάνοντας τις εξής κινήσεις. Πρώτα γύρισε ανάποδα τον εκτυπωτή του Μάρκους και κοίταξε το κάτω μέρος του, δηλαδή το σημείο όπου βρισκόταν το δοχείο καταλοίπων. Οι συγκεκριμένοι εκτυπωτές λειτουργούν με τον εξής τρόπο: Όταν ολοκληρωθεί επιτυχώς μια εκτύπωση, τότε αυτοκαθαρίζονται, και κάθε φορά που γίνεται αυτή η διαδικασία τότε εκτοξεύετε μελάνι σε μια τρυπά πάνω σε ένα σφουγγάρι μέσα στο δοχείο καταλοίπων το οποίο βρίσκεται στο κάτω μέρος του εκτυπωτή. Όταν μαζευτεί μια συγκεκριμένη ποσότητα μελανιού τότε ο εκτυπωτής σταματάει να λειτουργεί και βγάζει το σφάλμα λάθους «αντικαταστήστε εξαρτήματα». Προφανώς οι εταιρίες που χρησιμοποιούν αυτές τις τεχνικές της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας έχουν προνοήσει. Για να μην καταδιωχτούν από τον νόμο που υπάρχει πλέον για τον αθέμιτο ανταγωνισμό καθώς και την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα. Δημιουργούσαν πάντα μια δικαιολογία για να τους καλύπτει σε περίπτωση αγωγής. Η αιτιολογία, ή ακόμα καλύτερα η δικαιολογία στην συγκεκριμένη περίπτωση για τους εκτυπωτές μελανιού και το σφάλμα λάθους ήταν η καθαριότητα. Δηλαδή η καθαριότητα του χώρου όπου έχει τοποθετηθεί ο εκτυπωτής. Η εταιρία υποστηρίζει ότι δεν θέλει να λερώνεται το σημείο όπου έχει εγκατασταθεί ο εκτυπωτής τους με μελάνι. Και αυτό διότι όπως αναφέραμε και προηγουμένως μέσα στον εκτυπωτή ψεκάζετε μελάνι στο ειδικό δοχείο και κάποια στιγμή το δοχείο αυτό θα γέμιζε και θα έσταζε κάτω όλο το μελάνι. Στην ουσία όμως αυτός ο εκτυπωτής σχεδιάστηκε για να χαλάσει μόνος του. Ωραία μέχρι εδώ, αλλά αυτό που προβλημάτιζε τον Μάρκους ήταν το πως ακριβώς το κατάφερναν αυτό, επίσης αυτή η πρακτική εφαρμόζεται και σε άλλους εκτυπωτές; Και τελικά πως μπορεί να επισκευάσει αυτόν τον προσχεδιασμένο βραχύβιο εκτυπωτή. Για να το ανακαλύψει έψαξε και βρήκε τα εγχειρίδια για τον εκτυπωτή του, καθώς και άλλα εγχειρίδια από άλλους εκτυπωτές. Μετά από μελέτη βρήκε κάτι. Ανακάλυψε ότι η ζωή των εκτυπωτών αναγράφονταν μέσα στα εγχειρίδια και μάλιστα όλοι οι εκτυπωτές έκχυσης μελάνης είχαν ακριβώς την ίδια διάρκεια ζωής. Λες και οι εταιρίες που κατασκευάζουν εκτυπωτές ήταν συνεννοημένες μεταξύ τους. Και συγκεκριμένα είχαν την διάρκεια ζωής των 5 ετών.

8.6. Το κρυφό τσιπάκι του εκτυπωτή του Μάρκου

Επίσης μέσα στα χαρτιά αναγραφόταν και ο μέγιστος αριθμός σελίδων, οι μέγιστες σελίδες που θα μπορούσε να βγάλει ο εκάστοτε εκτυπωτής. Οι οποίες ενδεικτικά ήταν 18.000. Όπως φαίνεται είχαν μια προγραμματισμένη ημερομηνία λήξης. Όταν ο Μάρκου έφτασε στο κεφάλαιο με το λογισμικό όπου διαθέτει ο εκτυπωτής ανακάλυψε τον τρόπο όπου κατάφερναν να βάζουν αυτά τα πλαφόν (πάνω όριο). Αυτό το κατάφερναν χρησιμοποιώντας ένα τσιπάκι το οποίο ήταν εγκαταστημένο κάπου στον εκτυπωτή. Κρυμμένο σε ένα μη εμφανή σημείο. Το συγκεκριμένο τσιπάκι είχε την αρμοδιότητα να μετράει πόσες σελίδες βγάζει ο εκτυπωτής. Όταν οι σελίδες φτάσουν το όριο όπου έχει ορίσει ο κατασκευαστής, στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι οι 18.000 σελίδες, τότε ο εκτυπωτής μπλοκάρει και σταματάει να λειτουργεί αυτόματα καθώς βγάζει το σφάλμα λάθους όπως αναφέραμε και προηγουμένως. Όταν ο Μάρκου ανακάλυψε τι έφταιγε αποφάσισε να κάνει μια αποπήρα να τον επισκευάσει. Αποφάσισε να επεκτείνει την ζωή του εκτυπωτή του ή μάλλον να τον επαναφέρει στο κανονικό.

8.7. Η προσπάθεια του Μάρκου να επεκτείνει την ζωή του εκτυπωτή του.

Άρχισε λοιπόν την έρευνα πάλι. Αυτή την φορά διαβάζοντας βιβλία για εκτυπωτές. Μη βγάζοντας άκρη από τα βιβλία απευθύνθηκε και στο διαδίκτυο. Ψάχνοντας πρώτα πληροφορίες στις τοπικές ιστοσελίδες, μετέπειτα στις εθνικές και εφόσον δεν έβγαζε άκρη άρχισε να ψάχνει ακόμη και στον παγκόσμιο ιστό. Εκεί ανακάλυψε κάτι. Βρήκε μια ιστοσελίδα όπου φαινόταν ικανή να του βρει λύση στο πρόβλημα του. Η ιστοσελίδα είχε Ρώσικη καταγωγή και ο Μάρκου δεν ήξερε Ρώσικα. Έτσι για να μπορέσει ο Μάρκου να καταλάβει τι έλεγε αυτή η Ρώσικη ιστοσελίδα έκανε μια μετάφραση, και έτσι μπόρεσε να καταλάβει τι έγραφε η ιστοσελίδα η οποία αναφερόταν σε διάφορα προβλήματα εκτυπωτών και στην περίπτωση του, είχε άρθρα και για τους εκτυπωτές ψεκασμού. Εκεί βρήκε ένα άρθρο όπου αναφερόταν ακριβώς σε αυτό το πρόβλημα που είχε ο Μάρκου σχετικά με το σφάλμα λάθους «Αντικαταστήστε εξαρτήματα» και είχε ένα τρόπο όπου θα μπορούσε να ακολουθήσει έτσι ώστε να μπορέσει να επισκευάσει τον εκτυπωτή του μία και καλή. Κάποιος Ρώσος είχε ανεβασμένο στην ιστοσελίδα ένα ειδικό λογισμικό για την συγκεκριμένη δουλειά. Ένα λογισμικό το οποίο ήταν δωρεάν και λειτουργούσε με τρόπο αντίστροφο από αυτόν που λειτουργούσε το τσιπάκι που είχε ο εκτυπωτής. Δηλαδή τι ακριβώς έκανε; Εκμηδένιζε τις σελίδες όπου είχαν εκτυπωθεί έως τώρα, καθώς θα μπορούσε να μηδενίσει ακόμα και τις μελλοντικές σελίδες που θα εκτυπώνονταν. Έτσι έγραφε τουλάχιστον ο δημιουργός του λογισμικού στην περιγραφή. Επιπλέον έγραφε ότι το λογισμικό αυτό για το τσιπάκι των εκτυπωτών είναι ασφαλές, φιλικό για τον χρήστη (δηλαδή εύκολο και απλό στην χρήση του). Ο λόγος όπου είχε δημιουργήσει αυτό το τσιπάκι ο Ρώσος προγραμματιστής ήταν επειδή είχε εντυφώσει πάνω στην προγραμματισμένη βραχυβιότητα και είχε βγάλει το συμπέρασμα ότι η εφαρμογή της δεν είναι φιλική προς το περιβάλλον. Αντιπαθούσε αυτή τη τακτική της κατασκευής ενός εκτυπωτή ο οποίος φτιάχτηκε για να αντικατασταθεί σε μικρό χρονικό διάστημα. Και μάλιστα όχι επειδή δεν μπορούσαν να φτιάξουν καλύτερους, αλλά επειδή χρησιμοποιούσαν ένα τσιπ το οποίο προκαθόριζε την ημερομηνία λήξης τους εκτυπωτή ή σε άλλες περιπτώσεις λόγο της κακής κατασκευής και την φθηνών υλικών. Επίσης πρόσθετε το γεγονός ότι δεν συμφέρει οικονομικά τους χρήστες όπως

ήταν και αυτός εξάλλου να αντικαταστούν εκτυπωτές όλη την ώρα. Η βασική αρχή του τσιπ ήταν η εκμηδένιση του μετρητή σελίδων και αυτό ήταν που τράβηξε τον Μάρκου. Και έτσι τελικά αποφάσισε να κατεβάσει το λογισμικό αυτό. Εγκατέστησε το πρόγραμμα, το άνοιξε και το φόρτωσε στον εκτυπωτή. Μετά από λίγο είδε τις ώρες όπου είχε δουλέψει ο εκτυπωτής να εμφανίζονται και μετά να εκμηδενίζονται κανονικά. Το ίδιο έγινε και με τις σελίδες όπου είχαν εκτυπωθεί. Με αυτόν τον τρόπο το τσιπάκι μηδενίστηκε, ο Μάρκου έβαλε μια φωτοτυπία για να δοκιμάσει τον εκτυπωτή του. Να δει αν όντως λειτουργεί κανονικά. Τελικά ο εκτυπωτής λειτούργησε κανονικότερα έκανε την εκτύπωση του, ξεμπλόκαρε και εξαφανίστηκε το σφάλμα λάθους. Τέλος καλό όλα καλά για τον Μάρκου. Αλλά αυτό δεν σημαίνει το τέλος της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Συνεχίζει να υπάρχει, συμβαίνει σε πολλά χιλιάδες σπίτια και χρήστες κάθε μέρα, και προφανώς δεν έχουν όλοι την ικανότητα ή τον χρόνο να κάτσουν και να ψάξουν για μια λύση όπως έκανε ο Μάρκου. Δεν μπορούν να βρουν και να εφαρμόσουν τα προγράμματα εκείνα όπου δημιουργήθηκαν για να καταπολεμήσουν την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα. Όπου οφθαλμοφανές χρησιμοποίησε η εταιρία κατασκευής εκτυπωτών, εκτυπωτών σαν αυτόν του Μάρκου. Η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα δεν σταματάει εκεί, έχει και άλλα πρόσωπα καθώς εμφανίζεται και σε άλλους τομείς όπως θα δούμε και παρακάτω. Ακόμα και σε τομείς που ασχολούνται με χημικά για την δημιουργία νέων υλικών για την χρήση κυρίως σε βιομηχανικά προϊόντα όπως είναι η περίπτωση της DuPont.

8.8. Οι κατηγορίες των εκτυπωτών Hewlett Packard (HP) για την χρήση προσχεδιασμένης βραχυβιότητας στις συσκευές της

Έγινε συλλογική καταγγελία και έπεσαν κατηγορίες από τους ενάγοντες Jackie Blennis και Devid Brinker εναντίον της Αμερικανικής εταιρίας Hewlett Packard στις 17 Ιανουαρίου του 2007. Οι ενάγοντες ισχυρίστηκαν ότι η Hewlett Packard διέπρατε επτά παρανομίες. Καθώς οι ίδιοι υποστήριζαν ότι είχαν πέσει θύματα της εταιρίας. Η γενική ιδέα των κατηγοριών που κατέβαλαν εναντίον της εταιρίας Hewlett Packard ήταν για την χρήση παράνομων επιχειρηματικών τεχνικών, μεταξύ αυτών και της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Πιο ειδικά τώρα αναλύω παρακάτω τις επτά κατηγορίες των Jackie Blennis και Devid Brinker.

8.8.1. Πρώτη κατηγορία Άδικος πλουτισμός (unjust enrichment)

Η πρώτη κατηγορία ήταν για άδικο πλουτισμό. Ο άδικος πλουτισμός λοιπόν συμβαίνει όταν ένα άτομο πλουτίζει εις βάρος ενός άλλου στα πλαίσια όπου ο νόμος το θεωρεί άδικο. Όταν ένα άτομο πλουτίζει αδικαιολόγητα, ο νόμος επιβάλλει στον αποδέκτη την υποχρέωση να αποζημιώσει το θύμα. Πρώτη φορά η έννοια του αδικαιολόγητου πλουτισμού εντοπίστηκε στο ρωμαϊκό νόμο με το ρητό ότι «κανείς δεν πρέπει να επωφεληθεί εις βάρος του άλλου» ή στα Ιταλικά *nemo locupletari potest aliena iactura* ή *nemo locupletari debet cum aliena iactura*. (Πηγή: Wikipedia/ Unjust enrichment t/13/11/2020, [https:// en. wikipedia. org/ wiki /Unjust enrichment](https://en.wikipedia.org/wiki/Unjust_enrichment)).

8.8.1.1. Η απάντηση της Hewlett Packard και η απόφαση που βγήκε για την πρώτη κατηγορία

Η Hewlett Packard διατείνεται ότι η κατηγορία για αδικαιολόγητο εμπλουτισμό των εναγόντων πρέπει να απορριφθεί. Και αυτό γιατί ισχυρίζεται ότι υπάρχει συμβατική σχέση. Η Hewlett Packard έχει δίκιο ότι ο ενάγων μπορεί να κατηγορήσει κάποιον για αδικαιολόγητο πλουτισμό αν και μόνο αν δεν υπάρχει συμβατική σχέση μεταξύ των μερών, που στην συγκεκριμένη περίπτωση υπήρχε. "Gerlinger v. Amazon.com, Inc., 311 F. Supp.2d 838, 856(ND Cal. 2004). Βέβαια το δικαίωμα για την συνέχιση των κατηγοριών για άδικο πλουτισμό συνεχίζει να υπάρχει άρα, κατά συνέπεια, αυτός ο ισχυρισμός δεν θα απορριφθεί. (Πηγή: Casetext/case/blennis v hewlett packard co/13/11/2020, <https://casetext.com/case/blennis-v-hewlett-packard-co>).

8.8.2. Η δεύτερη κατηγορία ήταν για την παραβίαση της ρητής εγγύησης (breach of express warranty)

Αρχικά η εγγύηση είναι απλά μια υπόσχεση. Δεν είναι κάτι που είναι σίγουρο ότι θα γίνει, και ούτε υπάρχει κάποιο χαρτί που μπορεί να αποδείξει αυτά που εγγυήθηκε ο πωλητής στον αγοραστή. (Πηγή: Wikipedia, <https://en.wikipedia.org/wiki/Warranty>)

Μια ρητή εγγύηση είναι οτιδήποτε παρουσιάζει ένας πωλητής σε έναν αγοραστή για το προϊόν (Είτε είναι οι λέξεις που χρησιμοποιείσαι, είτε είναι οι ενέργειες που έκανε ο πωλητής για να προωθήσει το προϊόν στον αγοραστή). Οι ρητές εγγυήσεις ουσιαστικά γίνονται μέρος της σύμβασης πώλησης. Επομένως, εάν ένας πωλητής παραβιάσει κάτι από αυτά που ανέφερε στην εγγύηση την ώρα της πώλησης τότε ο αγοραστής μπορεί να ασκήσει κατηγορίες ενάντια στον πωλητή για την παραβίαση της ρητής εγγύησης. (Πηγή: Lawshelf, <https://lawshelf.com/coursewarecontentview/breach-of-warranty/>).

8.8.2.1. Η απάντηση της Hewlett Packard και η απόφαση που βγήκε για την δεύτερη κατηγορία

Η Hewlett Packard έχει υποβάλει αντίγραφα δύο ρητών εγγυήσεων μαζί με τα συναφή τους έγγραφα ενώ υποστηρίζει ότι ο ισχυρισμός των ενάγων για παραβίαση ρητής εγγύησης θα πρέπει να απορριφθεί, επειδή αυτές οι εγγυήσεις δεν ισχύουν ρητά για τα δοχεία μελανιού τα οποία έχουν λήξει. Παρόλο που οι ενάγοντες υποστηρίζουν ότι καμία από τις εγγυήσεις δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη επειδή δεν αναφέρονται στην καταγγελία και δεν είναι σαφές ότι παρουσιάστηκαν ποτέ σε αυτούς, η Hewlett Packard υποστηρίζει ότι, ενώ τα δικαστήρια γενικά πρέπει να αγνοήσουν γεγονότα που δεν φέρονται στο πρόσωπο της καταγγελίας ή που περιέχονται σε έγγραφα που επισυνάπτονται στην καταγγελία, η εξέταση των εγγυήσεων είναι κατάλληλη στην συγκεκριμένη περίπτωση σύμφωνα με το δόγμα ενσωμάτωσης-παραπομπής, το οποίο επιτρέπει σε δικαστήριο να εξετάσει τα έγγραφα που αναφέρονται στην καταγγελία (Knieval v. ESPN, 393 F.3d 1068, 1076 (9ος Cir. 2005)). Οι ενάγοντες δεν έχουν εντοπίσει

καμία συγκεκριμένη διάταξη εγγύησης στην οποία φέρεται να βασίστηκαν. Οι ενάγοντες δηλώνουν γενικά ότι η εταιρία Hewlett Packard έχει εγγυηθεί ότι παρέχει εκτυπωτές και κασέτες χωρίς ελαττώματα "για τη διάρκεια της περιόδου εγγύησης, αλλά η εταιρία Hewlett Packard υποστηρίζει ότι όλες οι εγγυήσεις της αποκλείουν ρητά τα δοχεία μελανιού. Πιο συγκεκριμένα με βάση τους ρητούς όρους τους: "δεν καλύπτουν προϊόντα μελάνης Hewlett Packard που έχουν ξαναγεμιστεί, ανακατασκευαστεί, ανακαινιστεί, παραποιηθεί ή έγινε κακή χρήση αυτών. Επιπλέον δεν φέρει η εταιρία ευθύνη για τα προϊόντα που έχουν εμφανίσει ένα μήνυμα με την ημερομηνία λήξης για τα μελάνια που δημιουργήθηκε από τον εκτυπωτή. Επομένως οι ενάγοντες δεν πληρούσαν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για να μπορούν να κατηγορήσουν την εταιρία Hewlett Packard, κατά συνέπεια, η κατηγορία για παραβίαση της ρητής εγγύησης θα απορριφθεί με άδεια τροποποίησης. (Πηγή: Casetext/case/blennis v hewlett packard co/13/11/2020 <https://casetext.com/case/blennis-v-hewlett-packard-co>).

8.8.3. Η τρίτη κατηγορία ήταν για την παραβίαση της σιωπηρής εγγύησης

Οι σιωπηρές εγγυήσεις είναι ουσιαστικά σιωπηρές υποσχέσεις από τον πωλητή προς τον αγοραστή ότι το προϊόν, εάν χρησιμοποιείται όπως υποτίθεται ότι χρησιμοποιείται, θα καλύψει τον αγοραστή (δηλαδή κάνει για την δουλειά που το θέλει ο αγοραστής). Με απλά λόγια είναι μια εγγύηση που προκύπτει λόγω των περιστάσεων της πώλησης και όχι από τη ρητή υπόσχεση του ίδιου του πωλητή προς τον αγοραστή. Ο Ενιαίος Εμπορικός Κώδικας, ο οποίος διέπει την πώληση αγαθών συνήθως όταν αναφέρεται στην σιωπηρή εγγύηση θεωρεί ότι αυτή περιλαμβάνει τις περιπτώσεις όπου ο πωλητής κρίνει την καταλληλότητα του αγαθού που προσφέρει για τον σκοπό που χρειάζεται ο αγοραστής. Ο αγοραστής από την μεριά του βεβαιώνεται στην απόφαση του πωλητή για την προμήθεια των κατάλληλων αγαθών για το συγκεκριμένο σκοπό. Έτσι υπάρχει μια σιωπηρή εγγύηση ότι τα αγαθά που πωλεί ο πωλητής στον αγοραστή είναι κατάλληλα για το σκοπό αυτό. (Πηγή: Lawshelf, <https://lawshelf.com/coursewarecontentview/breach-of-warranty/>).

8.8.3.1. Η απάντηση της Hewlett Packard και η απόφαση που βγήκε για την Τρίτη κατηγορία

Η εταιρία Hewlett Packard υποστηρίζει ότι ο ισχυρισμός των ενάγων για παραβίαση της σιωπηρής εγγύησης πρέπει να απορριφθεί για τρεις βασικούς λόγους. Πρώτον οι ενάγοντες ισχυρίζονται ότι υπάρχει μια σιωπηρή εγγύηση που πηγαίνει κόντρα με τις κανονικές εγγυήσεις της Hewlett Packard, δεύτερον οι ενάγοντες δεν παρείχαν στην Hewlett Packard επαρκή ειδοποίηση για τις κατηγορίες που τους κατηγορήσαν, και τρίτον οι ενάγοντες δεν έχουν ιδιωτικό συμβόλαιο με την Hewlett Packard. Αυτό σημαίνει ότι οι ενάγων δεν αποτελούν συμβαλλόμενο μέλος σε κάποιο συμβόλαιο με την Hewlett Packard, άρα οι ενάγων δεν μπορούν να κάνουν μήνυση ακριβώς επειδή δεν ναι συμβαλλόμενο μέλος. (Πηγή: Casetext/case/blennis v hewlett packard co/13/11/2020, <https://casetext.com/case/blennis-v-hewlett-packard-co>).

8.8.4. Η τέταρτη κατηγορία ήταν για δόλια απόκρυψη (fraudulent concealment)

Σύμφωνα με το δίκαιο των συμβάσεων, ο ενάγων μπορεί κατηγορήσει τον εναγόμενο για λόγους δόλιας απόκρυψης, όταν: Πρώτον ο εναγόμενος έχει κρύψει ή έχει καταστείλει για κάποιο χρονικό διάστημα ένα σημαντικό γεγονός. Δεύτερον ο εναγόμενος γνώριζε αυτή την συγκεκριμένη νομοθεσία περί δόλιας απόκρυψης. Τρίτον ότι ο εναγόμενος κατέστειλε ή έκρυψε αυτό το γεγονός με την πρόθεση να παραπλανηθεί ο ενάγων ως προς την πραγματική κατάσταση του προϊόντος ή της υπηρεσίας που του προσέφερε. Τέταρτον ότι ο ενάγων ήταν δικαιολογημένα παραπλανημένος. Και τέλος ότι ο ενάγων υπέστη ζημία ως αποτέλεσμα της πράξης της δόλιας απόκρυψης.(Πηγή: Cornell Law School/Legan information institute, https://www.law.cornell.edu/wex/fraudulent_concealment).

8.8.4.1. Η απάντηση της Hewlett Packard και η απόφαση που βγήκε για την τέταρτη κατηγορία

Η Hewlett Packard υποστηρίζει ότι αυτοί οι ισχυρισμοί είναι ανεπαρκείς, και αυτό διότι οι ενάγοντες δεν έχουν εντοπίσει την χρήση της τεχνικής της δόλιας παραποίησης των δεδομένων. Επιπλέον η εταιρία Hewlett Packard υποστηρίζει ότι κατά γενικό κανόνα, για να ισχυριστούν οι ενάγοντες ότι η εταιρία χρησιμοποίησε την παράνομη τεχνική της δόλιας απόκρυψης, τότε χρειάζονται, τα στοιχεία της απάτης. Τα στοιχεία αυτά είναι τα εξής: Πρώτον η αναπαράσταση, δεύτερον οι αναλήθειες ή ανακρίβειες, τρίτον η γνώση της ψευδούς, τέταρτον η πρόθεση εξαπάτησης και πέμπτον η εξάρτηση και επακόλουθη ζημία. *Vega v. Jones, Day, Reavis Rogue*, 121 Cal. Εφαρμογή 4ος 282, 291(Cal. Ct. App 2d Dist. 2004). Οι ενάγοντες βέβαια ισχυρίστηκαν ότι η προσδοκία τους κατά τη στιγμή της πώλησης ήταν ότι οι εκτυπωτές θα λειτουργούσαν σωστά για την περίοδο της εγγύησης, επιπλέον ισχυρίστηκαν συγκεκριμένα ότι τα δοχεία μελανιού είχαν σχεδιαστεί για να λήγουν (προσχεδιασμένη βραχυβιότητα) κατά την εγγύηση και ότι ο εναγόμενος δεν αποκάλυψε αυτό το γεγονός. Επειδή αυτοί οι ισχυρισμοί είναι επαρκείς, η κατηγορία για δόλια απόκρυψη από τους ενάγοντες δεν θα απορριφθεί. (Πηγή: Casetext/case/blennis v hewlett packard co/13/11/2020, <https://casetext.com/case/blennis-v-hewlett-packard-co>).

8.8.5. Η Πέμπτη κατηγορία ήταν για χρήση αθέμιτης ή παραπλανητικής επιχειρηματικής πρακτικής με βάση τον κώδικα της Καλιφόρνιας για Επιχειρήσεις και Επαγγελματίες (Unfair or deceptive business practice within the meaning of California Business and Professions Code)

Σύμφωνα με τον Κώδικα επιχειρήσεων και επαγγελματιών-BPCTMHMA 7, Γενικοί κανονισμοί επιχειρήσεων [16000 – 18001] και πιο συγκεκριμένα στο σημείο: μέρος δεύτερο,

Διατήρηση και κανονισμός ανταγωνισμού [16600 – 17365], ο αθέμιτος ανταγωνισμός σημαίνει και περιλαμβάνει οποιαδήποτε παράνομη, άδικη ή δόλια επιχειρηματική πράξη ή πρακτική και αθέμιτη, παραπλανητική, αναληθή ή παραπλανητική διαφήμιση και κάθε πράξη που απαγορεύεται από το Κεφάλαιο 1 (ξεκινώντας με την Ενότητα 17500) του Μέρους 3 του Τμήματος 7 του Κώδικα Επιχειρήσεων και Επαγγελματών.

(Πηγή: [Leginfo/ kegislatore/ codes/ BUSINESS AND PROFESSIONS CODE – BPC,/16/11/2020,](https://leginfo.ca.gov/legislator/codes/BUSINESS_AND_PROFESSIONS_CODE/BPC/16/11/2020)

[https://leginfo.ca.gov/legislator/codes/BUSINESS AND PROFESSIONS CODE – BPC,/16/11/2020,](https://leginfo.ca.gov/legislator/codes/BUSINESS_AND_PROFESSIONS_CODE/BPC/16/11/2020)
[https://leginfo.ca.gov/faces/codes_displaySection.xhtml?sectionNum=17200.&lawCode=BPC\).](https://leginfo.ca.gov/legislator/codes/BUSINESS_AND_PROFESSIONS_CODE/BPC/16/11/2020)

8.8.5.1. Η απάντηση της Hewlett Packard και η απόφαση που βγήκε για την πέμπτη κατηγορία

Η Hewlett Packard ισχυρίζεται ότι, Πρώτον μια κατηγορία για αθέμιτες ή παραπλανητικές επιχειρηματικές πρακτικές δεν μπορεί να βασιστεί σε μια ρητή ή σιωπηρή παραβίαση της αξίωσης μιας εγγύησης. Δεύτερον ακόμη και αν μια ρητή ή σιωπηρή αξίωση μιας εγγύησης ήταν επαρκής βάση για μια τέτοια κατηγορία, οι ενάγοντες δεν υπέβαλαν με επιτυχία μια τέτοια παραβίαση μιας αξίωσης εγγύησης. Ενώ το Δικαστήριο συμφωνεί με την Hewlett Packard ότι οι κατηγορίες για καταπάτηση στις αξιώσεις μιας εγγύησης των ενάγοντων υπόκεινται σε απόλυση, οι ενάγοντες έχουν δηλώσει μια κατηγορία για αδικαιολόγητο πλουτισμό, και ως εκ τούτου έχει γίνει επαρκής ισχυρισμός περί αθέμιτης επιχειρηματικής πρακτικής. Επομένως, η αξίωση § 17200 των ενάγων δεν θα απορριφθεί..(Πηγή: [Casetext/case/blennis v hewlett packard co/13/11/2020,](https://casetext.com/case/blennis-v-hewlett-packard-co) [https://casetext.com/case/blennis-v-hewlett-packard-co\).](https://casetext.com/case/blennis-v-hewlett-packard-co)

8.8.6. Η έκτη και η εβδομηκατηγορία ήταν για παράβαση και μετατροπή σε συνομιλίες (trespass to chattes andconversion)

Τόσο η παράβαση σε συνομιλίες όσο και η μετατροπή αυτών των συνομιλιών είναι και οι δύο παρεμβολές στο προσωπικό απόρρητο ενός ατόμου και προφανώς είναι παράνομες δράσεις και τιμωρούνται από τον νόμο.

Οι δύο λοιπόν αυτές δράσεις είναι διαφορετικές μεταξύ τους αλλά είναι και οι δύο σκόπιμες απειλές που αναφέρονται σε μια παράνομη, εσκεμμένη παρέμβαση στην κατοχή της προσωπικής ιδιοκτησίας κάποιου ατόμου. Η παράβαση στις συνομιλίες και η μετατροπή αφορούν μόνο την προσωπική ιδιοκτησία και όχι για την παρέμβαση της ακίνητης περιουσίας ή για κανένα συμφέρον στη γη. Βέβαια δεν λαμβάνονται υπόψιν καταγγελίες στις οποίες το 'θύμα ήξερε ότι η συμπεριφορά του θα είχε ως αποτέλεσμα τη συγκεκριμένη βλάβη. Ως αποτέλεσμα, με αυτόν τον τρόπο δεν είναι έγκυρη υπεράσπιση για καταπάτηση συνομιλιών και μετατροπής και δεν πιάνετε σαν αδικοπραξία.

(Πηγή:Findlaw, <https://www.findlaw.com/injury/torts-and-personal-injuries/trespass-to-chattels-vs-conversion.html>).

8.8.6.1. Η απάντηση της Hewlett Packard και η απόφαση που βγήκε για την έκτη και έβδομη κατηγορία

Τέλος, η Hewlett Packard υποστηρίζει ότι οι ενάγοντες δεν έχουν στοιχεία για μετατροπή, ούτε έχουν καταφέρει να δηλώσουν ότι όντως η Hewlett Packard παραβίασε και μετέτρεψε συνομιλίες (trespass to chattes and conversion), οι κατηγορίες που φέρνουν κατά της Hewlett Packard είναι κατηγορίες για κάτι άλλο και όχι για παραβίαση και μετατροπή συνομιλιών (trespass to chattes and conversion).

Τα στοιχεία της μετατροπής σύμφωνα με τον νόμο της Καλιφόρνια είναι: Πρώτον (plaintiff's ownership or right to possession of a certain piece of property). Η κατοχή ή το δικαίωμα χρήσης του ενάγοντος της συγκεκριμένης ιδιοκτησίας. Με απλά λόγια λέει ότι αυτός που κάνει καταγγελία για το συγκεκριμένο θέμα, αν δεν έχει δικαίωμα στην συγκεκριμένη ιδιοκτησία δεν μπορεί να το κάνει. Δεύτερον (defendant's conversion of the property by wrongful act or disposition of property rights). Η μετατροπή της συγκεκριμένης ιδιοκτησίας από τον εναγόμενο με παράνομη πράξη ή διάθεση δικαιωμάτων ιδιοκτησίας ή στοιχείων. Και τρίτον (Damages). Θα πρέπει να έχει προκληθεί ζημία στον ενάγοντα (υλική, ψυχική ή οικονομική). Επιπλέον για να μπορούν οι ενάγον να καταθέσουν τέτοιες κατηγορίες για παραβίαση και μετατροπή συνομιλιών θα πρέπει να ισχύουν και τα τρία κριτήρια όπου προαναφέρθηκαν και όχι μόνο ένα από αυτά. "*Firoozye v. Earthlink Network*, 153 F. Supp.2d 1115, 1129 (ND Cal. 2001). Η αδικοπραξία της παραβίασης "βρίσκεται όταν η σκόπιμη παρέμβαση στην κατοχή προσωπικής περιουσίας προκάλεσε τραυματισμό. "*Intel Co. κατά Hamidi*, 30 Cal. 4o 1342, 1350 (Υπολογισμός 2003). Οι ενάγοντες δεν αναφέρουν καμία αρχή που να υποστηρίζει ότι ένα ελάττωμα σχεδιασμού συνιστά είτε μια παράνομη πράξη που έχει ως αποτέλεσμα μετατροπή ιδιοκτησίας ή σκόπιμη παρέμβαση στο δικαίωμα κατοχής κάποιου. Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο θα απορρίψει τους ισχυρισμούς των ενάγοντων για παράβαση σε συνομιλίες και μετατροπή με άδεια τροποποίησης. (Πηγή: Casetext/case/blennis v hewlett packard co/13/11/2020, <https://casetext.com/case/blennis-v-hewlett-packard-co>).

9. Εκτυπωτές HP (Hewlett-Packard)

Η εταιρία Hewlett Packard Company, ή με συντομογραφία σε Hewlett Packard ή σε HP, ήταν μια Αμερικανική πολυεθνική εταιρία τεχνολογίας. Η εταιρία Hewlett Packard ιδρύθηκε το έτος 1939 μέσα σε ένα γκαράζ στο Palo Alto της Καλιφόρνια της Αμερικής. (https://en.wikipedia.org/wiki/Palo_Alto,_California) από τον μηχανικό Bill Hewlett και τον ηλεκτρολόγο μηχανικό, πρόεδρο και διευθύνον σύμβουλο David Packard. Η εταιρία αρχικά παρήγαγε μια σειρά ηλεκτρονικών συσκευών για δοκιμές και μετρήσεις. Το HP Garage (Το γκαράζ όπου ιδρύθηκε η εταιρία Hewlett Packard) στο 367 Addison Avenue έχει πλέον οριστεί ως επίσημο ιστορικό ορόσημο της Καλιφόρνια. Πλέον εδρεύει στο Palo Alto της Καλιφόρνια και συνεχίζει να αναπτύσσει μια μεγάλη ποικιλία εξαρτημάτων υλικού, καθώς και λογισμικό στον τεχνολογικό τομέα. Τα προϊόντα της εταιρίας Hewlett Packard απευθύνονται από το απλό καταναλωτικό κοινό μέχρι και την ίδια την κυβέρνηση της Αμερικής, κυρίως στους τομείς της υγείας και της εκπαίδευσης.

Η εταιρεία πήρε το πρώτο μεγάλο συμβόλαιο το έτος 1938, παρέχοντας τα όργανα δοκιμών και μέτρησης για την παραγωγή της εξαιρετικά επιτυχημένης ταινίας *Fantasia* της εταιρίας παραγωγής κινουμένων σχεδίων και ταινιών Walt Disney. Αυτή η επιτυχία οδήγησε τον Bill Hewlett και τον David Packard να ιδρύσουν και επίσημα την εταιρία Hewlett-Packard Company την 1η Ιανουαρίου έτους 1939. Αργότερα η εταιρεία εξελίχθηκε σε μια πολυεθνική εταιρεία που ήταν ευρέως σεβαστή για τα προϊόντα της και το στυλ διαχείρισης και ο πολιτισμός της γνωστός ως HP Way, η οποία υιοθετήθηκε και από άλλες επιχειρήσεις παγκοσμίως. Το 1999, η Hewlett Packard Company διέκοψε την επιχείρηση ηλεκτρονικών και βιο-αναλυτικών οργάνων δοκιμών και μετρήσεων. Πλέον η εταιρία παρέμεινε επικεντρωμένη στα μεταγενέστερα προϊόντα της, συμπεριλαμβανομένων υπολογιστών και εκτυπωτών. Το έτος 2002 συγχωνεύτηκε με την Αμερικανική εταιρία πληροφορικής και ηλεκτρονικών υπολογιστών Compaq (Compaq - Wikipedia). Το έτος 2008 απέκτησε την Αμερικανική πολυεθνική εταιρία τεχνολογίας και πληροφοριών την EDS (Electronic Data Systems - Wikipedia). Μάλιστα το έτος 2009 μπήκε στην λίστα Fortune 500 και με κατάταξη την θέση εννέα. Τον Νοέμβριο του 2009, η HP ανακοίνωσε την εξαγορά της εταιρίας ψηφιακών ηλεκτρονικών 3Com (3Com - Wikipedia). Στις 28 Απριλίου του έτους 2010, η εταιρία Hewlett Packard ανακοίνωσε την εξαγορά και της Αμερικανικής εταιρίας κατασκευής ηλεκτρονικών βοηθών (όπως είναι τα συστήματα στα νέα smartphones, έξυπνα τηλέφωνα) την Palm Inc (https://en.wikipedia.org/wiki/Palm,_Inc.), για ένα κόμμα δύο δισεκατομμύρια δολάρια. Στις 2 Σεπτεμβρίου του 2010, η Hewlett Packard κέρδισε τον bid war (Πόλεμος προσφοράς. Στο πλαίσιο της διαπραγμάτευσης συνήθως μετοχών σε κάποιο χρηματιστήριο, η τιμή προσφοράς είναι η υψηλότερη τιμή που ένας αγοραστής μιας μετοχής είναι πρόθυμος να πληρώσει για τη συγκεκριμένη μετοχή. Ένας πόλεμος προσφορών λέγεται ότι συμβαίνει όταν ένας μεγάλος αριθμός προσφορών τοποθετείται σε ταχεία διαδοχή από δύο ή περισσότερες οντότητες για μια τιμή σε ένα αγαθό, όταν η τιμή είναι μεγαλύτερη από την πρώτη προσφορά τότε σε αυτή την περίπτωση απορρίπτετε η προηγούμενη προσφορά και αν δεν υπάρχει μεγαλύτερη τότε νικάει αυτός που κατέβαλε την συγκεκριμένη τιμή προσφοράς και αγοράζει το αγαθό στην συγκεκριμένη τιμή. Τότε λέμε ότι νίκησε τον πόλεμο προσφοράς. Πηγή: https://en.wikipedia.org/wiki/Bid_price) για την εταιρία κατασκευής συστημάτων και λογισμικού, καθώς και διαχείρισης πληροφοριών 3PAR (HPE 3PAR - Wikipedia) με τριάντα τρία δολάρια ανά μετοχή προσφοράς (δύο κόμμα επτά δισεκατομμύρια δολάρια σύνολο). Η Hewlett Packard ήταν ο νούμερο ένα κατασκευαστής ηλεκτρονικών υπολογιστών παγκοσμίως από το έτος 2007 έως το δεύτερο τρίμηνο του έτους

2013. Την 1η Νοεμβρίου του 2015, η εταιρεία διέκοψε την εταιρική της εταιρεία προϊόντων και υπηρεσιών Hewlett Packard Enterprise. Σήμερα η εταιρεία Hewlett-Packard διατήρησε τις επιχειρήσεις προσωπικών υπολογιστών και εκτυπωτών και μετονομάστηκε σε HP Inc. (Πηγή: Wikipedia/HP/13/11/2020, <https://en.wikipedia.org/wiki/Hewlett-Packard>).

9.1. Οι εκτυπωτές inkjet της εταιρείας Hewlett Packard

Η Εταιρεία Hewlett Packard σχεδίασε ορισμένους εκτυπωτές inkjet και δοχεία για αυτούς έτσι ώστε να χαλάσουν σε μια συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης όπου αυτοί είχαν ορίσει. Βέβαια για τον υπόλοιπο καταναλωτικό κόσμο η πραγματική ημερομηνία λήξης ήταν μη γνωστή. Με αυτό τον τρόπο οι καταναλωτές αναγκάζονταν να αλλάζουν μελάνια και εκτυπωτές αντί να χρησιμοποιήσουν το μελάνι που παρέμεινε στο φυσίγγιο που υποτίθεται ότι έληξε. Βέβαια η Hewlett Packard αρνήθηκε αυτούς τους ισχυρισμούς, αλλά συμφώνησε να διακόψει τη χρήση ορισμένων μηνυμάτων και να πραγματοποιήσει ορισμένες αλλαγές στις γνωστοποιήσεις στον ιστότοπο, καθώς και στην συσκευασία της. Επιπλέον αποζημίωσε τους επηρεαζόμενους καταναλωτές με συνολική πίστωση έως και πέντε εκατομμύρια δολάρια για μελλοντικές αγορές από την Hewlett Pack. (Πηγή: Casetext/case/blennis hewlett packard co, <https://casetext.com/case/blennis-v-hewlett-packard-co>).

10. Οι εταιρίες Bosch και Toshiba

10.1. Bosch

Η Γερμανική εταιρία μηχανικής και τεχνολογίας Robert Bosch GmbH η οποία ασχολείται με διάφορους τομείς, από οικιακές συσκευές μέχρι και ηλεκτρονικά εργαλεία (Πηγή: Wikipedia /Bosch/ ημερομηνία επίσκεψης 10/1/2021, https://en.wikipedia.org/wiki/Robert_Bosch_GmbH), έχει εφαρμόσει όπως πολλές άλλες εταιρίες την τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας στις συσκευές της με τύπο παρεμπόδιση επισκευών. Πιο συγκεκριμένα τώρα η εταιρία έχει κατασκευάσει τα μίξερ Maxomixx τους οποίους έχει κατασκευάσει με ένα εύθραυστο πλαστικό εξάρτημα το οποίο έχει παρατηρηθεί να σπάει πού εύκολα. Η εταιρία Bosch αρνείται να πουλήσει ανταλλακτικά για το συγκεκριμένο εξάρτημα, καθώς προτρέπει τους χρήστες να αγοράσουν μια καινούργια συσκευή Bosch. Αυτό το κάνουν διότι όπως λένε και οι ίδιοι είναι πιο ακριβό να αγοράσει κάποιος τα συγκεκριμένα ανταλλακτικά παρά μια καινούργια συσκευή. (Πηγή: Wikipedia/Planned obsolescence/Prevention of repairs/ημερομηνία επίσκεψης 2 /1/2021, https://en.wikipedia.org/wiki/Planned_obsolescence).

10.2. Toshiba

Η Toshiba είναι μια Ιαπωνική πολυεθνική εταιρία με έδρα το Τόκιο, η οποία ιδρύθηκε το έτος 1990 με την ονομασία Tokyo Shibaura Denki K.K. και μετονομάστηκε σε Toshiba Corporation το έτος 1978. Η εν λόγω εταιρία ασχολείται με με εξοπλισμό και συστήματα πληροφορικής, ηλεκτρονικά είδη (τηλεοράσεις, DVD Player), οικιακές συσκευές ακόμα και με ιατρικό εξοπλισμό. (Πηγή: Wikipedia/Toshiba/Ημερομηνία επίσκεψης 10/1/2021, <https://el.wikipedia.org/wiki/Toshiba>). Η εταιρία Toshiba σύμφωνα με το άρθρο «The Shady World of Repair Manuals: Copyrighting for Planned Obsolescence» (Πηγή: «The Shady World of Repair Manuals: Copyrighting for Planned Obsolescence»/άρθρο του Kyle Wiens 11/12/2012/06:00 PM/ημερομηνία επίσκεψης 10/1/2021, <https://www.wired.com/2012/11/cease-and-desist-manuals-planned-obsolescence/>) έκοψε τις πληροφορίες που έδινε σχετικά με το σέρβις των συσκευών της. Με αυτόν τον τρόπο εφάρμοσε την τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας με τύπο παρεμπόδιση επισκευών. Και αυτό διότι οι επισκευαστές σταμάτησαν να λαμβάνουν τις πληροφορίες που χρειαζόνταν για να συνεχίσουν να πεισκευάζουν τις συσκευές της εταιρίας Toshiba. Ο Kyle Wiens ο οποίος είναι και συνιδρυτής μιας διαδικτυακής κοινότητας επισκευών θεωρεί ότι η Toshiba έκανε την συγκεκριμένη κίνηση για να αναγκάσει τους επισκευαστές να αυξήσουν τα κόστη επισκευής με αποτέλεσμα να καταστήσουν την επισκευή των προϊόντων της Toshiba μη συμφέρουσα για το καταναλωτή. Έτσι με αυτόν τον τρόπο αντί να επισκευάσει ο καταναλωτής τις συσκευές του να υποχρεωθεί να τις αντικαταστήσει. Ο ίδιος λέει ότι το έτος 2012 η εταιρία Toshiba έκδωσε επιστολές παύσης και απόσυρσης σε έναν ιδιοκτήτη μιας ηλεκτρονικής ιστοσελίδας στην οποία είχε ανεβάσει τα εγχειρίδια επισκευής των συσκευών της εταιρίας Toshiba. (Πηγή: «The Shady World of Repair Manuals: Copyrighting for Planned Obsolescence»/άρθρο του Kyle Wiens 11/12/2012/ 06:00 PM/ημερομηνία επίσκεψης 10/1/2021, <https://www.wired.com/2012/11/cease-and-desist-manuals-planned-obsolescence/>)

11. Η εταιρία χημικών DuPont

Η εταιρία DuPont είναι μια εταιρία η οποία ασχολείται με χημικά. Παλαιότερα μελετούσε τα υπάρχοντα χημικά στοιχεία, τα παράγωγα αυτών καθώς και τις χημικές ενώσεις μεταξύ τους. Δημιουργούσε νέα υλικά, που χρησιμοποιούνταν κυρίως για την κατασκευή νέων βιομηχανικών προϊόντων. Αυτή η εταιρία δημιουργήθηκε το 1802 στην Αμερική από τον Eleuthere Irene du Pont έναν γάλο-Αμερικανό χημικό και βιομήχανο, εξ ου και το όνομα της. Πλέον έχει συγχωνευτεί με την Dow Chemical μια Αμερικάνικη πολυεθνική εταιρία που ασχολείται επίσης με χημικά. Η εταιρία Dow Chemical έχει την έδρα της στο Michigan, και ο ιδρυτής της είναι ο Herbert Henry Dow. Ο Dow ίδρυσε την εταιρία αυτή το 1897. Η εταιρία DuPont έχει προσφέρει πολλά στον τομέα της όλα αυτά τα χρόνια. Συγκεκριμένα από το 1901 μέχρι και το 2000 είχε καταφέρει να αναπτύξει πολλά χημικά στοιχεία. Μερικά από αυτά είναι τα εξής: το Vespel, το neoprene, το nylon όπου και θα εστιάσουμε σε αυτό λίγο πιο κάτω, το Corian, τα Teflon, Mylar, Kapton, το Kedlar όπου χρησιμοποιείτε πλέον σε αλεξίσφαιρες στολές, τα Zemdram, M5 fiber, Nomex, Tyvek, Sorona, Corfam και το Lycra. Όπως μπορούμε να δούμε έχει προσφέρει πολλά σαν χημική εταιρία, και με βάση αυτές τις ανακαλύψεις της μπορούμε να δούμε το επίπεδο που είχε στον τομέα έρευνας και ανάπτυξης η εταιρία. Η DuPont λοιπόν ήταν μια από τις μεγαλύτερες χημικές εταιρίες της εποχής και μάλιστα αναγράφεται ότι είχε έναν από τους μεγαλύτερους τζίρους τότε. Άλλα το ερώτημα είναι πως το πέτυχε αυτό;

11.1. Η νέα καινοτόμος συνθετική ίνα

Για το μάθουμε αυτό θα πάμε στο έτος 1940, δηλαδή 43 χρόνια μετά την ίδρυση της. Εκείνη την εποχή τα είδη ρουχισμού, οι κάλτσες τα εσώρουχα, τα καλτσόν καθώς και όλα τα παρεμφερή είδη ρουχισμού δεν ήταν και τόσο ανθεκτικά. Όχι εσκεμμένα, αλλά επειδή δεν είχαν ανακαλυφθεί αρκετά ανθεκτικές κλωστές ακόμη. Η DuPont το ήξερε αυτό. Έτσι μια μέρα η διοίκηση της εταιρίας αποφάσισε ότι έπρεπε να επενδύσει σε αυτό το πρόβλημα και να βρει μια καινοτόμα ιδέα. Μια νέα ιδέα η οποία θα ήταν ικανή να κάνει αυτά τα είδη ρουχισμού πιο ανθεκτικά. Αρχισε λοιπόν την μελέτη πάνω στις ήδη υπάρχουσες συνθετικές ίνες καθώς έψαχνε για ένα νέο υλικό κατασκευής. Έψαχνε αυτό το νέο υλικό που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί αντί για τις κλασικές φτηνιάρικες κλωστές. Μετά από μια αρκετά μεγάλη χρονική περίοδο έρευνας και μελέτης τα κατάφερε. Ανακάλυψε αυτήν την νέα τεχνητή ίνα. Το γνωστό σε όλους μας πλέον υλικό το Νάιλον. Μια νέα συνθετική ίνα όπου εγγυόταν μεγαλύτερη αντοχή από τα παλαιότερα υλικά. Μόλις ανακοινώθηκε αυτή η νέα ανακάλυψη των καινούργιων συνθετικών ινών όλο το καταναλωτικό κοινό χάρηκε πολύ καθώς περίμενε με αγωνία την κυκλοφορία αυτών στην αγορά. Ιδικά οι γυναίκες. Οι οποίες θα είχαν πλέον πιο ανθεκτικές κάλτσες, καλτσόν και γενικότερα τέτοιου είδους ρουχισμού. Η πρώτη δοκιμή του νάιλον εφαρμόστηκε σε γυναικεία καλτσόν. Οι χημικοί που εργαζόνταν πάνω σε αυτό το έργο πήραν κάποια δείγματα και τα πήγαν στις γυναίκες τους να τα δοκιμάσουν. Οι γυναίκες τους έμειναν πολύ ευχαριστημένες. Και αυτό γιατί ήταν ένα από τα πρώτα ανθεκτικά προϊόντα της εποχής τους. Η εταιρία θα έπρεπε να είναι περήφανη για το κατόρθωμά της. Θα έπρεπε να καμαρώνει για την κατασκευή ενός τόσο ανθεκτικού καλτσόν για γυναίκες. Άλλα δεν ήταν. Υπήρχε ένα βασικό πρόβλημα.

Άντεχαν πολύ. Έτσι έλεγε η διοίκηση. Οι δημιουργοί του Νάιλον προφανώς και ένιωθαν περήφανοι που κατάφεραν να ξεπεράσουν όλους τους προηγούμενους εφευρέτες και χημικούς.

11.2. Η άμεση απόσυρση του Νάιλον.

Αυτά τα νέα καλσόν τα οποία ήταν κατασκευασμένα από νάιλον παρά ήταν ανθεκτικά. Αυτό ήταν κακό για την εταιρία DuPont. Κάνοντας τα καλσόν τόσο ανθεκτικά, οι γυναίκες δεν θα τα αντικαταστατούσαν τόσο γρήγορα όσο αντικαταστάσαν τα παλαιότερα καλσόν, άρα χάρις αυτού θα μειώνονταν δραματικά τα κέρδη της DuPont. Εκείνη την εποχή οι γυναίκες άλλαζαν καλσόν στην καλύτερη μια φορά τον μήνα με το νάιλον όμως η διάρκεια ζωής τους διπλασιαζόταν άρα τα έσοδα της εταιρίας μειώνονταν στο μισό. Η εταιρία συνειδητοποίησε ότι το μόνο που κατάφερε ήταν να δημιουργήσει ένα ζημιογόνο προϊόν για αυτή. Ένα προϊόν όπου θα μείωνε τις πωλήσεις τους εφόσον θα κράταγαν πιο πολύ τα παλαιά. Και έτσι αποφάσισε να δράσει πριν να είναι πολύ αργά, δηλαδή πριν αυτά βγουν στην αγορά. Η διοίκηση της DuPont έδωσε νέες εντολές προς τους χημικούς και κατασκευαστές του εργαστηρίου της. Τους είπε ότι θα έπρεπε να κάνουν τα καλσόν λιγότερο ανθεκτικά. Και για να το κάνουν αυτό θα πρεπε αυτοί να βρουν μια νέα τεχνίτη ίνα που θα ήταν πιο βραχύβια έτσι ώστε να καταστρέφονται γρηγορότερα τα προϊόντα έτσι ώστε να έρχονται οι πελάτες στην θέση να αγοράσουν καινούργια προϊόντα συντομότερα. Μάλιστα τους ζήτησε να έχουν προκαθορισμένη ημερομηνία λήξης για να μπορούν αν ελέγξουν πλήρως τα έσοδα τους. Ήταν λίγο ειρωνικό το όλο θέμα διότι αυτοί που κατάφεραν να φτιάξουν κάτι τόσο ανθεκτικό θα αναγκάζονταν να φτιάξουν κάτι χειρότερο από αυτό που είχαν ήδη δημιουργήσει, μόνο και μόνο για να συμβαδίσουμε στην εποχή. Στην εποχή των βραχύβιων προϊόντων. Την επόμενη κιόλας μέρα μετά το αίτημα της διοίκησης της DuPont το νάιλον εξαφανίστηκε από το εργαστήριο και δεν ξαναχρησιμοποιήθηκε σε κανένα καλσόν. Τουλάχιστον εκείνη την περίοδο, αργότερα θα ανακαλύψουν και άλλοι το νάιλον και αργά η γρήγορα θα εφαρμοζόταν στην παραγωγή. Και τώρα θα ρωτήσει κανείς γιατί οι δημιουργοί του νάιλον δεν αντέδρασαν. Δηλαδή αν κάτσουμε και το σκεφτούμε καλά κάθισαν και πάλεψαν τόσο σκληρά για να κάνουν αυτήν την ανακάλυψη, και ξαφνικά τους λένε ότι θα πρέπει να την καταστρέψουν, να την κρύψουν απο τον κόσμο και να δημιουργήσουν κάτι άλλο λιγότερο καλό. Και η απάντηση στο παραπάνω ερώτημα είναι απλή προφανώς δεν τους άφορα, αυτοί κάνουν ότι τους λένε και πληρώνονται για αυτό. Δεν τους αφορά αν η διοίκηση της εταιρίας θα κρατήσει αυτό το προϊόν ή όχι. Αυτοί θα συνεχίζουν να κάνουν την δουλειά τους. Και αν κάποιος είναι αντίθετος με αυτό, γιατί υπάρχουν τέτοιες περιπτώσεις στην ιστορία τότε μπορεί να ψάξει να βρει αλλού δουλειά. Αλλά μην νομίζεται ότι θα βρει δουλειά σε μια επιχείρηση η οποία δεν χρησιμοποιεί την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα. Κάπως έτσι άρχισαν αν δημιουργούνται και οι πολέμιοι αυτής της τεχνικής. Άνθρωποι οι οποίοι ήταν κατά αυτού του συστήματος. Εργάτες και κατασκευαστές οι οποίοι αρνήθηκαν να συμμετέχουν σε όλο αυτό το μυστικό παιχνίδι και να κατασκευάσουν βραχύβια προϊόντα.

12. Ιστορικός χάρτης

12.1. Δέκατος όγδοος αιώνας η αρχή

Η προσχεδιασμένη απαξίωση δημιουργήθηκε την εποχή του 18 ου αιώνα και έπαιξε τον ρόλο της στην Βιομηχανική επανάσταση. Στην εποχή της βιομηχανικής επανάστασης λοιπόν ο τεχνολογικός τομέας είχε ραγδαίες εξελίξεις. Τα μηχανήματα που κατασκευάζονταν εκείνη την εποχή ήταν πολύ αποδοτικά για τα τότε δεδομένα. Κατασκεύαζαν προϊόντα τα οποία είχαν πολύ μικρό κόστος λόγω της μαζικής παραγωγής τους καθώς και της χρήσης φθηνότερων και ταυτόχρονα πιο εύθραυστων υλικών, πολύ γρήγορα και χωρίς μεγάλο κόπο. Τα νέα μηχανήματα ήταν η χαρά των καταναλωτών, και αυτό διότι δημιουργούσαν φθηνότερα αγαθά. Επίσης αυτή η τεχνολογική πρόοδος ευνοούσε και τους βιομηχάνους, παρόλο που τα τελικά αγαθά μπορεί να κατέληγαν στην αγορά με μικρότερο κόστος τα κέρδη των ιδιοκτητών αυτών των εταιριών ήταν ακόμη μεγαλύτερα. Αυτό γιατί πρώτον οι χαμηλές τιμές αύξησαν την ζήτηση και δεύτερον τα αγαθά ήταν πολύ φθηνότερα για να παραχθούν άρα στην ουσία υπάρχει ακόμα το κέρδος.

12.2. Έτος 1920 κατασκευαστικές εταιρίες

Το 1920 οι κατασκευαστικές εταιρίες ξεκίνησαν να μειώνουν την ζωή των προϊόντων τους έτσι ώστε να μπορέσουν να τονώσουν την ζήτηση αυτών διαβλέποντας μακροχρόνιο κέρδος στην διαφορά της ζήτησης τώρα και αργότερα .

12.3. Ετός 1928 πρώτες διαφημίσεις

Το 1928 είχαν αρχίσει να βγαίνουν στην φορά διαφημίσεις όπου προωθούσαν την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα στους επιχειρηματίες. Πιο συγκεκριμένα αναφέρεται σε ένα άρθρο μέσα σε ένα οικονομικό περιοδικό ότι τα αγαθά τα οποία δεν χαλάνε γρήγορα ή δεν φθείρονται είναι καταστροφικά για την επιχείρηση. Πλέον χάρις τις νέες τεχνολογίες υπήρξε μαζική παράγωγή αγαθών, τα οποία ήταν διαθέσιμα για όλους και σε όλα τα μέρη. Η μαζική παραγωγή με την σειρά της φέρνει και την ρήξη των τιμών. Και αυτό είναι λογικό. Όταν μια εργοστασιακή μονάδα παράγει 100.000 προϊόντα αντί 1.000 όπου παρήγαγε κάποτε με τα πιο απαρχαιωμένα μηχανήματα τότε η τιμή των αγαθών θα πέσει διότι αυξήθηκε η παραγόμενη ποσότητα. Επίσης εδώ ισχύει και ο οικονομικός κανόνας της βελτίωσης της τεχνολογίας παραγωγής διότι είχαν έρθει οι νέες τεχνολογίες στον κατασκευαστικό τομέα, ο οποίος κανόνας αναφέρει τα εξής: Μια τεχνολογική αλλαγή φέρνει μετατόπιση της συνάρτησης της παραγωγής. Πιο συγκεκριμένα αν βελτιωθεί η τεχνολογία αυξάνετε το παραγόμενο αγαθό, ενώ αν μειωθεί η τεχνολογία μειώνετε το παραγόμενο αγαθό. Αυτό σημαίνει ότι μειώνετε και το κόστος παραγωγής διότι παράγουμε περισσότερα αγαθά με τα ίδια χρήματα αν αυξηθεί η τεχνολογία. Όλη αυτή η μείωση των τιμών που προήλθε απο την μαζική παραγωγή και τις νέες τεχνολογίες δημιούργησε μεγαλύτερο απόθεμα χρημάτων στις τσέπες των καταναλωτών. Έτσι αυτοί στράφηκαν σε ανούσια έξοδα για αγαθά τα οποία δεν χρειάζονταν πραγματικά. Όπως είναι η ψυχαγωγία, αγαθά πολυτελείας, πολλά ρούχα που δεν θα φορεθούν ποτέ, ακριβά αμάξια ακριβά

κοσμήματα, διακοσμητικά, παιχνίδια και ούτω κάθε εξής. Και κάπου εκεί πηγάζει και ο υπερκαταναλωτισμός. Αυτές οι αλλαγές από την άλλη προκάλεσαν μια θετική ανάπτυξη της οικονομίας.

12.4. Έτος 1929 μεγάλο Κράχ

Ένα χρόνο μετά δηλαδή το έτος 1929 έγινε το μεγάλο Κράχ (με τον όρο κραχ εννοούμε την απότομη πτώση της αξίας κάποιων περιουσιακών στοιχείων η οποία πτώση φαίνεται μέσα στα χρηματιστήρια, με απλά λόγια είναι η πτώση της τιμής των μετοχών των περιουσιακών στοιχείων αυτών) που έφερε μια μεγάλη και παγκόσμια οικονομική ύφεση όπως αναφέρετε και ο λόγος ήταν προφανώς η κατάρρευση της wall street (το χρηματιστήριο της νέας Υόρκης) καθώς και οι μεγάλες καταστροφές που προκλήθηκαν σε διάφορες τράπεζες μαζί με τον υπερβολικό δανεισμό των δανειοληπτών. Η ύφεση όπου προκλήθηκε από την κατάρρευση των χρηματιστηριακών αγορών και κυρίως της wall street είχε αρνητικά αποτελέσματα στις οικονομίες, και αυτά τα αρνητικά αποτελέσματα με την σειρά τους φέραν και την αύξηση της ανεργίας.

12.5. Ο Bernard London και ο πρώτος ορισμός της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας 1932

Ο Bernard London γεννήθηκε το έτος 1872 και ήταν ένας μεγάλος Μεσίτης ακινήτων ο οποίος είχε καταγωγή από την Αμερική. Αυτός ο κύριος λοιπόν θεωρείτε ότι ήταν ο δημιουργός του όρου προσχεδιασμένη βραχυβιότητα και αυτό διότι πρότεινε την εφαρμογή μιας νέας τεχνικής στα κράτη και μάλιστα αμέσως μετά το Κραχ ως την οποία παρουσίαζε ως την λύση στην οικονομική ύφεση που όλοι αντιμετώπιζαν. Ο London πρότεινε στις κυβερνήσεις να βγάλουν έναν νόμο όπου θα υποχρεώνει τους κατασκευαστές να εφαρμόζουν την τεχνική όπου είχε σκεφτεί, εφόσον πρώτα τους εξήγησε ακριβώς πως λειτουργεί και τους διαβεβαίωσε ότι θα υπάρχει μια συνεχή οικονομική ροή μεταξύ των νοικοκυριών προς τις επιχειρήσεις και το κράτος η οποία θα φέρει πάλι την οικονομική άνθιση. Την τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Μάλιστα ήταν η πρώτη φορά στην ιστορία όπου αναφέρθηκε ο όρος της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας και για αυτό όλοι υποστηρίζουν ότι ο Bernard London ήταν αυτός που δημιούργησε αυτόν τον ορισμό για την συγκεκριμένη τεχνική. Η πρόταση του London δεν ήταν ταυτόσημη με την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα σήμερα, είχε την βασική διαφορά ότι θα ήταν μια νόμιμη τεχνική του κράτους και όχι μια παράνομη επιχειρηματική τεχνική που είναι σήμερα. Αυτό που έλεγε ήταν το εξής: Όλα τα προϊόντα που θα παράγονταν θα είχαν μια συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης όπου θα αναγραφόταν στην συσκευασία του εκάστοτε προϊόντος. Όταν λοιπόν θα ερχόταν η μέρα της λήξης τους, τότε θα ονομαζόταν νομικά νεκρά και θα έπρεπε να επιστραφούν από τα χεριά των καταναλωτών στο κράτος για να καταστραφούν παντελώς έτσι ώστε να δημιουργηθούν νέα προϊόντα. Ο London με στήριζε αυτή την πρόταση του με διάφορα επιχειρήματα. Έλεγε ότι η χρήση αυτής της τεχνικής θα μπορούσε να φέρει σε μια ισορροπία μεταξύ του κεφαλαίου και της εργασίας. Με αυτόν το τρόπο θα λειτουργούσε πάντα η αγορά ασταμάτητα και θα υπήρχε μια συνεχή κατανάλωση

νέων προϊόντων. Αλυσιδωτά θα επανερχόταν πάλι οι θέσεις εργασίας όπου είχαν χαθεί, και αυτό διότι θα δημιουργούνταν νέες ανάγκες για προσωπικό στις παραγωγικές μονάδες. Έτσι σιγά σιγά θα επανερχόταν η άνθιση της οικονομίας. Μαζί με την βελτίωση της οικονομίας θα επανερχόταν στο φυσιολογικό τα επίπεδα των αμοιβών, και των αξιών των προϊόντων των κεφαλαιαγορών, οι οποίες αξίες είχαν πέσει πολύ χαμηλά. Ο London είχε την πεποίθηση ότι αν γινόταν νόμος η χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας στα προϊόντα, τότε ο βιομηχανικός τομέας θα βρισκόταν σε μόνιμη λειτουργία. Οι καταναλωτές θα αγόραζαν αγαθά και όλοι θα έβρισκαν εργασία στις νέες θέσεις όπου θα ανοίγονταν. Εν τέλη άδικα προσπαθούσε και εξηγούσε ο Bernard London όλα αυτά και αυτό διότι αυτή η πρόταση αγνοήθηκε εντελώς και δεν εφαρμόστηκε τίποτα τέτοιο από τον νόμο. Εδώ είναι αναλυτικά οι απόψεις του Bernard London μέσα από ένα σύγγραμμα ο οποίος είχε γράψει το 1932 του με τίτλο «Ending the depression through planned obsolescence», ή στα νέα Ελληνικά «Λήγοντας την ύφεση με την χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας». ([https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_\(1932\)_Ending_the_depression_through_planned_obsolescence.pdf](https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_(1932)_Ending_the_depression_through_planned_obsolescence.pdf))

12.6. Έτος 1933 αύξηση παγκόσμιας ανεργίας

Μέχρι το 1933 η παγκόσμια ανεργία είχε χτυπήσει κόκκινο, μάλιστα το είκοσι πέντε τις εκατότου εργατικού δυναμικού παγκοσμίως ήταν άνεργο. Όλοι ψάχνανε μανιωδώς για δουλειές, για δουλειές που δεν υπήρχαν. Η παράγωγή τροφίμων είχε σταδιακή μείωση, λόγω αυτού όλοι κατέπεσαν να αγοράσουν τρόφιμα και τα ράφια άρχισαν να αδειάζουν. Όλη αυτή η κατάσταση ήταν πολύ άσχημη και κάποιος έπρεπε να σκεφτεί κάτι για να την αλλάξει. Κάποιος έπρεπε να βρει έναν τρόπο έτσι ώστε η οικονομία να ανακάμψει και να επανέλθει στα φυσιολογικά επίπεδα. Και βρέθηκε αυτός ο κάποιος με μία ιδέα που πίστευε ότι θα έπρεπε να υιοθετηθεί και να εφαρμοστεί από το κράτος, το όνομα του είναι Bernard London και είναι ένας από τους μεγαλύτερους υποστηρικτές της τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας όπως σας έδειξα παραπάνω. Θα μελετήσω μερικά από τα επιχειρήματα του London σε παρακάτω κεφάλαια.

12.7. Άρθουρ Μίλερ 1949

Ο Άρθουρ Μίλερ ήταν ένας Αμερικάνος συγγραφέας θεατρικών έργων. Η γνώμη του για το πώς λειτουργούν οι κυβερνήσεις, αλλά και γενικότερα όλο το Αμερικανικό σύστημα ήταν κάπως αντιεξουσιαστικές θα έλεγε κανείς, αλλά ο ίδιος υποστήριζε ότι δεν είναι, απλά έλεγε την γνώμη του. Δεν έχανε μάλιστα ευκαιρία να περνάει τις απόψεις του από τις παραστάσεις που δημιουργούσε. Μέσω των έργων του έθιγε ποικίλα θέματα τα οποία αναφέρονταν κυρίως στα λάθη που κάνουν οι κυβερνήσεις, στην διοίκηση της χώρας, στην νομοθεσία, στην διαχείριση των δημόσιων εσόδων, στις επενδύσεις και ούτω κάθε εξής, καθώς και στον τρόπο ζωής των Αμερικάνων πολιτών. Λόγο αυτού είχε δεχτεί πολλές επιθέσεις από τους Αμερικανούς, αλλά ταυτοχρόνως είχε κερδίσει μεγάλη εκτίμηση από τον υπόλοιπο κόσμο, όχι μόνο επειδή αυτά που έλεγε είχαν βάση και ήταν επί το πλείστον τους σωστά, αλλά επειδή είχε το θάρρος να τα εκφράσει δημόσια και με έξυπνο τρόπο. Ο Άρθουρ Μίλερ όπως και οι προηγούμενοι άνθρωποι με επιρροή που ανάμεσα προηγουμένως αναφέρονται και στην τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας, με την διαφορά ότι ο Μίλερ το κάνει μέσω των θεατρικών του έργων. Ένα από

τα σημαντικότερα έργα του είναι το έργο με την ονομασία «Ο θάνατος του εμποράκου»(Death of a salesman) πυλώνας για όποιον θέλει να κατανοήσει το πώς λειτουργεί η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα καθώς και το πώς δεν λειτουργεί το Αμερικάνικο όνειρο. Στον θάνατο του εμποράκου ο Άρθουρ Μίλερ αποκαλύπτει το ψέμα που κρύβεται πίσω από το λεγόμενο Αμερικάνικο όνειρο, μαζί με τις δόξες και τα πλούτη που αυτό υπόσχεται. Ενδεικτικά τώρα η ιστορία του Μίλερ αναφέρεται σε έναν μικρο έμπορο όπου έκανε μια προσπάθεια για να καταφέρει να ζήσει το Αμερικάνικο όνειρο που όλοι συζήταγαν εκείνη την εποχή, και προφανώς μετά από διάφορες αναποδιές και απέναντι σε εμπόδια από μεγαλύτερους ανταγωνιστές καθώς και απο το γεγονός ότι έπεσε θύμα της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας την οποία αυτός δεν ήξερε ότι υπάρχει, δεν τα κατάφερε. Αυτό έγινε διότι δεν μπορούσε να ανταγωνιστεί τις μεγάλες καπιταλιστικές επιχειρήσεις ούτε είχε τις γνώσεις για να προφυλαχτεί από τεχνικές όπως αυτή της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Έτσι λοιπόν στο τέλος κατέληξε πτωχός και χρεωμένος. Μέσα από το έργο του (Ο θάνατος του εμποράκου) έχω κρατήσει μερικά από τα λόγια του πρωταγωνιστή της ταινίας, δηλαδή τον εμποράκο. Ο εμποράκος λοιπόν λέει ότι οι καταναλωτές μπορούν μόνο να διαμαρτύρονται αβοήθητοι και ότι για μια φορά θα ήθελε να έχει κάτι προτού χαλάσει. Προφανώς αναφέρεται στο γεγονός ότι τα προϊόντα είναι τόσο βραχύβια που όταν τα ξεχρεώσει θα έχουν ήδη χαλάσει, κάπως έτσι η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα λειτουργεί και εφαρμόζεται. Επιπρόσθετα ο εμποράκος στην ταινία λέει τα εξής «Μόλις ξεπλήρωσα το αμάξι και είναι στα τελευταία του, το ψυγείο τρώει τους μάντες σαν μανιακό, τους δίνουν τόση ζωή ώστε όταν τα ξεπληρώσεις να είναι ήδη ξοφλημένα». Ο Άρθουρ Μίλερ στην συγκεκριμένη ταινία αλλά και σε άλλα έργα του, κάνει ξεκάθαρη αναφορά στα βραχύβια προϊόντα τα οποία δεν είναι καθόλου αξιόπιστα ή ανθεκτικά. Βεβαία για τους Αμερικανούς ειδικά εκείνης της εποχής ο όρος ανθεκτικότητα στα προϊόντα είναι άγνωστος, σε αντίθεση βέβαια με άλλες χώρες όπου έφτιαχναν πιο ανθεκτικά προϊόντα, όπως για παράδειγμα η Γερμανία. Βέβαια δεν φταίνε μόνο οι επιχειρηματίες και οι βιομήχανοι για αυτό υπήρχε έλεγχος από το κράτος έτσι ώστε τα προϊόντα να βγαίνουν βραχύβια, αυτός ήταν και ο κυριότερος λόγος που ο Άρθουρ Μίλερ υποστήριζε ότι το κράτος κάνει λάθη στην διοίκηση της χώρας και παίρνει λάθος αποφάσεις όλη την ώρα. Ο Μίλερ θεωρούσε ότι αυτή η λέξη (βραχυβιότητα) δεν θα έπρεπε να υπάρχει καν σε ένα κράτος στο οποίο είχε δημιουργηθεί μεγάλη έλλειψη πόρων, έλεγε ότι η έννοια της ελεύθερης αγοράς ήταν ανήκουστη. Σε αντίθεση με την Αμερικανική κοινωνία στην Γερμανία τα πράγματα δεν λειτουργούν με τον ίδιο τρόπο, το αντίθετο θα έλεγα, η Γερμανική κυβέρνηση είχε δώσει στους κατασκευαστές εντολή να φτιάχνουν ψυγεία και πλυντήρια τα οποία θα λειτουργούν τουλάχιστον εικοσιπέντε χρονιά. Σε αυτό το σημείο μπορείτε να δείτε ότι μερικά κράτη ανά τον κόσμο πολεμούσαν την τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας με τον καλύτερο δυνατό τρόπο ή τουλάχιστον το έκαναν κάποτε, γιατί εδώ αναφέρομε στην πρώην ανατολική Γερμανία. Βέβαια κάποια κράτη συνεχίζουν να την πολεμάνε και σήμερα, τα οποία κράτη είναι όλο και περισσότερα αν κοιτάξει κανείς τους νόμους περί προστασίας καταναλωτών και αθέμιτου ανταγωνισμού. Το συγκεκριμένο παράδειγμα χρησιμοποίησε ο Μίλερ στο έργο του για ένα Γερμανικό ψυγείο όπου κράτησε στον πρωταγωνιστή εικοσιτέσσερα χρονιά, μέσα από την ταινία τα λόγια του εμποράκου: «Αγόρασα αυτό το ψυγείο από την Ανατολική Γερμανία, είναι τουλάχιστον εικοσιτεσσάρων ετών και δεν άλλαξα ποτέ ούτε ένα λαμπάκι» θέλοντας να θίξει το γεγονός ότι σε άλλες χώρες φαινόταν γελοία η διάρκεια ζωής που είχαν τα Αμερικάνικα προϊόντα της τότε εποχής. Ταυτόχρονα με αυτόν τον τρόπο ήθελε να αφυπνίσει τους καταναλωτές στο να είναι πιο καχύποπτοι, δείχνοντας τους ότι τα προϊόντα μπορούν να κρατήσουν παραπάνω, εφόσον το κάνει η Γερμανία γιατί να μην μπορεί να το κάνει και η Αμερική.

12.8. Brooks Stevens 1950

Το 1950 η ιδέα για την χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας ως λύση για την επαναφορά της οικονομικής ευημερίας ξανά εμφανίστηκε στο παρασκήνιο αλλά αυτή την φορά από τον Brooks Stevens, έναν Αμερικάνο βιομηχανικό σχεδιαστή, γραφιστα και στιλίστα, όπου γεννήθηκε στις 7 Ιουνίου του 1911. Η διαφορά όμως ήταν ότι ο Brooks ήθελε να χρησιμοποιήσει την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα με μεγαλύτερη ευφύια από τον συν υποστηρικτή αυτής της τεχνικής τον Bernard London. Ήθελε να στοχεύσει προς τους καταναλωτές και να περάσει υποσυνείδητα την νοοτροπία της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας στην ζωή τους. Ο Stevens ήταν ένας πολύ ενεργός υποστηρικτής αυτής της τεχνικής τόσο πολύ μάλιστα που έβγαζε και λόγους συνεχεία σχετικά με τα θετικά αυτής, καθώς και το πόσο σημαντική είναι για την καταναλωτική κοινωνία να υπάρχει. Πολλές φορές έλεγε τα εξής: «Η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα είναι η επιθυμία του καταναλωτή να αποκτήσει κάτι λίγο νεότερο, λίγο καλύτερο, λίγο νωρίτερα από ότι είναι απαραίτητο». Και οι λόγοι του δεν πέρασαν ποτέ απαρατήρητοι. Είχε μεγάλη επιρροή στην κοινωνία, και αυτό γιατί ήταν ένας μεγάλος σχεδιαστής όπου είχε αναλάβει να σχεδιάσει μεγάλα έργα από αυτοκίνητα και έπιπλα για το σπίτι, μέχρι και σκάφη. Ότι και να σχεδίαζε ο Stevens ήταν διαφορετικό και μοντέρνο. Ακόμα και το ίδιο του το σπίτι ήταν σχεδιασμένο διαφορετικά από αυτά που συνηθίζονταν εκείνη την εποχή. Για τους λόγους αυτούς πολλοί άνθρωποι πίστευαν ότι ήταν ένας άνθρωπος όπου θα έφερνε μια νέα πιο ανεπτυγμένη τεχνολογικά και μοντέρνα εποχή και για αυτός ήταν και ο βασικότερος λόγος που είχε τόσο μεγάλη επιρροή εξάλλου. Οι 2 πιο βασικές νοοτροπίες του Stevens ήταν 1: Τα προϊόντα που θα σχεδιάζει θα έχουν την ικανότητα να δημιουργούν στους καταναλωτές την επιθυμία να τα αγοράσουν. Και 2: Τα προϊόντα όπου σχεδίαζε είχαν ένα νόημα, σήμαιναν κάτι. Δεν τα σχεδίαζε απλά για να τα σχεδιάσει κάθε σχέδιο του ήταν συμβολικό. Για παράδειγμα αν σχεδίαζε ένα έπιπλο και το έκανε σε σχήμα ισοσκελούς τριγώνου τότε αυτό το έπιπλο συμβόλιζε την αρμονία. Ο Stevens θεωρούσε ότι αν δεν στηρίζονταν τα προϊόντα όπου σχεδίαζε σε αυτές τις δυο αρχές, ήταν αποτυχημένα. Η όλη σκέψη του Stevens ήταν να σχεδιάζει προϊόντα που να αρέσουν στους καταναλωτές, αυτοί να τα αγοράζουν να τα ευχαριστιούνται για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Να είναι όντως καλά προϊόντα από τεχνικής άποψης. Άλλα μετά από λίγο καιρό να σχεδιάζει νέα προϊόντα του ίδιου τύπου με πιο μοντέρνα σχέδια, χρώματα και υλικά έτσι ώστε να καθιστούν τα προηγούμενα όπου είχαν ευχαριστηθεί για τόσο καιρό οι καταναλωτές εκτός μόδας. Έτσι θα έρθει σιγά σιγά η αντικατάστασή τους. Αυτό το συγκεκριμένο είδος προσχεδιασμένης βραχυβιότητας είναι το είδος της απαξίωσης μόδας(βλέπε κεφάλαιο 1 Τα είδη της απαξίωσης). Με αυτόν τον τρόπο οι καταναλωτές από μονοί χάνουν το ενδιαφέρον τους για το προϊόν οπότε αγόρασαν κάποτε χωρίς να ρίχνουν το φταίξιμο στον αγοραστή. Έτσι με αυτό τον τρόπο το σύστημα που στηρίζεται στην προσχεδιασμένη βραχυβιότητα λειτουργεί στο παρασκήνιο συνεχόμενα χωρίς να γίνετε αντιληπτό από κανέναν. Και τι μπορεί να πει κανείς; Ότι ο σχεδιαστής σχεδιάζει σιγά σιγά, επίτηδες παλιομοδίτικα προϊόντα και έχει ένα πλάνο να κάνει νέα σχέδια αργότερα πιο μοντέρνα και πιο ελκυστικά; Αυτό δεν μπορεί να το αποδείξει κανείς η τέχνη και το τι είναι στην μόδα δεν είναι αντιληπτά από όλους με τον ίδιο τρόπο. Εξάλλου για αυτό η τέχνη τιμολογείτε σε οποία τιμή θέλει ο δημιουργός και δεν μπορεί να παρέμβει το κράτος. Αναφερόμαστε στην τέχνη διότι και ο σχεδιασμός νέων προϊόντων είναι κομμάτι της τέχνης, τα σχέδια που δημιουργούν οι σχεδιαστές έχουν την δικιά τους φιλοσοφία και στηρίζονται στην δικιά τους φαντασία, για αυτό κανείς δεν μπορεί να τους πεί γιατί σχεδίασες αυτό το προϊόν τώρα και μετά από λίγο καιρό σχεδιάζεις κάτι καλύτερο. Ο Stevens εν τέλει κέρδισε ένα ακόμη μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού με την δημιουργία της

εταιρίας(Industrial Designers Society of America) το 1944. Η οποία εταιρία στηριζόταν πάνω στον βιομηχανικό σχεδιασμό. Επιπλέον η επηροή που ασκούσε στον Αμερικανικό λαό μεγάλωσε από τις ομιλίες οποί έκανε σχετικά με τις απόψεις και τις πεποιθήσεις του. Έτσι σιγά σιγά είχε γίνει προώθηση των ιδεών του σε ολόκληρη την Αμερικάνικη Ήπειρο σε σημείο τέτοιο ώστε όλοι οι Αμερικανοί πολίτες ανεξαρτήτως φύλλου άρχισαν αν νοιάζονται πολύ περισσότερο για το φαίνεσθαι. Και εξάλλου αυτό ήθελε να πετύχει εξ αρχής, έτσι ώστε η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα που χρησιμοποιούσε πιο διακριτικά από τους υπολοίπους να βρει έφορο έδαφος. Οι ανησυχίες των Αμερικανών ήταν για το τι ρούχα θα φοράνε, αν είναι μοντέρνα όμορφα ή ακριβά, πρόσεχαν να φοράνε τα πιο πρόσφατα σχέδια να έχουν τα πιο καινούργια αμάξια και είδη για το σπίτι, κυρίως του κυρίου Stevens που είχε ένα τοσο καλό όνομα. Και προφανώς λόγω της αγελαίας συμπεριφοράς που είχαν υιοθετήσει πλέον ,επηρεάζονταν ο ένας από τον άλλον. Για παράδειγμα αν ο ένας φόραγε τα καινούργια παπούτσια της τάδε μάρκας τα ήθελε και ο άλλος,και ο δίπλα και ο απέναντι. Και έτσι σιγά σιγά όλοι έπεφταν θύματα της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας του Stevens χωρίς καν να το αντιλαμβάνονται. Πλέον τους είχε γίνει συνήθεια. Τα νέα σχέδια του Stevens που είχαν επιρροήστον κόσμο μαζίμε το έξυπνα σχεδιασμένο και μελετημένο marketing καθώς και την διαφήμιση ήταν η κινητήρια δύναμη της τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας.

1951 η ταινία της άθραυστης κλωστής

Σε αυτή την ταινία Βρετανικής παραγωγής πρωταγωνιστεί ένας χημικός ο οποίος είχε μόλις τελειώσει από την σχολή του και έπιασε δουλειά σε μια εταιρία χημικών. Ο χημικός αυτός λοιπόν δεν ήξερε πως δουλεύει το σύστημα της προσχεδιασμένης φθοράς των υλικών. Μια μέρα έκανε μια ανακάλυψη. Ανακάλυψε μια άφθαρτη κλωστή. Μη γνωρίζοντας πως λειτουργούν τα πράγματα ένιωθε πολύ περήφανος για τον εαυτό του . Πίστευε μάλιστα ότι θα χρησιμοποιούσαν την κλωστή του για να έρθει μια νέα τεχνολογική πρόοδος στον τομέα της ένδυσης. Πίστευε ότι η εφεύρεση του θα ήταν η αρχή για να έρθει μια εποχή όπου τα προϊόντα θα είναι άφθαρτα. Όπως φαίνεται αργότερα στην ταινία έκανε μεγάλο λάθος. Πώς θα έρθει όμως η νέα τεχνολογική εποχή όταν αυτοί που μπορούν να την φέρουν δεν θέλουν. Δεν άρεσε καθόλου η ανακάλυψη του στους βιομηχάνους και τους εργοστασιάρχες. Άρχισαν να τον καταδιώκουν και να προσπαθούν να καταστρέψουν την δουλειά του, και αυτόν μαζί. Επίσης δεν ήταν δυσαρεστημένοι μόνο αυτοί στην ταινία. Κάθε βαθμίδα εργαζόμενων σε όλο το εργοστάσιο τον κυνηγούσε γιατί φοβόταν ότι θα έχαναν την δουλειά τους αν τα προϊόντα που δημιουργούσαν άντεχαν πάρα πολύ. Αν άντεχαν δεν θα τα αντικαταστήσουν τόσο γρήγορα και έτσι θα μειώνονταν η παράγωγη. Άρα τα εργοστάσια δεν θα χρειαζόταν τόσοσ εργαζόμενους και θα ερχόταν οι απολύσεις κάτι που τρόμαζε τους κακά πληρωμένους εργάτες. Η ταινία αντικατοπτρίζει την πραγματικότητα εκείνης της εποχής. Στην πραγματικότητα κάτι τέτοιο έγινε και στην εταιρία χημικών DuPont.

12.9. Vance Packard 1960

Ο Vance Oakley Packard ο οποίος πέθανε στις 12 Δεκεμβρίου του 1996 ήταν ένας δημοσιογράφος, συγγραφέας βιβλίων καθώς και κοινωνικός κριτικός, μέσα σε μια κοινωνία που ήταν τόσο ελαττωματικά δομημένη, υπερκαταναλωτική και με τόση καταχώρηση της εξουσίας από το κράτος και τους πλούσιους. Ο ρόλος του σαν κριτικός περιτριγυρίζονταν

κυρίως γύρω από τον καταναλωτισμό. Και για αυτόν έγραψε εξάλλου και αρκετά βιβλία. Προσπαθούσε να ανακαλύψει γιατί καταναλώνουν τόσο οι άνθρωποι, μήπως υπάρχει ένα αόρατο σύστημα που τους αναγκάζει να το κάνουν αυτό; Μερικά από τα βιβλία του ενδεικτικά ήταν τα εξής:

1946 How to Pick a Mate, 1950 Animal IQ, 1957 The Hidden Persuaders, 1959 The Status Seekers, 1960 The Waste Makers, 1960 Ω, Χαρούμενος, Χαρούμενος, Χαρούμενος, 1962 The Pyramid Climbers, 1964 **The Naked Society**, 1968 Η σεξουαλική αγριότητα, 1972 Ένα Έθνος των Ξένων, 1977 The People Shapers, 1983 Τα απειλούμενα παιδιά μας, 1989 The Ultra Rich. Αλλά αυτό μου μας αφορά εμάς περισσότερο το οποίο και θα αναλύσουμε είναι το The Waste Makers όπου αναφέρετε στην προσχεδιασμένη βραχυβιότητα την οποία επικρίνει.

12.10. The Waste Makers

Το βιβλίο με τίτλο The Waste Makers εκδόθηκε το 1960 από τον Ντέιβιντ ΜακΚει και ο συγγραφέας του ήταν ο Vance Packard. Το βιβλίο αναφέρεται κυρίως στον καταναλωτισμό, και πιο συγκεκριμένα αποτυπώνει την τότε Αμερικανική υπερκαταναλωτική κοινωνία. Ο Packard υποστηρίζει ότι οι Αμερικανοί καταναλώνουν πολύ περισσότερα προϊόντα από όσο στα αλήθεια χρειάζονται. Λόγο αυτής της υπερκατανάλωσης στο τέλος καταλήγουν να βλάπτουν τον εαυτό τους. Το βιβλίο The Waste Makers αναφέρεται στην Αμερικανική κοινωνία στην οποία όλοι θέλουν να αγοράσουν μεγάλες ποσότητες χωρίς να νοιάζονται για την ποιότητα όπου τους προσφέρεται. Έτσι τους έμαθαν να κάνουν μέσω υποσυνείδητων μηνυμάτων κυρίως από τις διαφημίσεις. Από εκεί και ύστερα αναλύονται μέσα στο βιβλίο διάφορες έννοιες. Μία από αυτές τις έννοιες είναι η έννοια της μιας χρήσης η οποία εξηγείτε ως την τάση του Αμερικανικού λαού να χρησιμοποιεί ένα αγαθό μόνο μια φορά. Αυτό το γεγονός της μιας χρήσης ευνοεί την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα η οποία είναι εξάλλου και η δεύτερη έννοια στην οποία αναφέρεται το βιβλίο, δηλαδή στην ευθραυστότητα των προϊόντων. Επικρίνει αρνητικά την τεχνική αυτή και θεωρεί ότι χάνεται ο πολιτισμός στις χώρες στις οποίες την χρησιμοποιούν. Τα προσχεδιασμένα για να χαλάσουν προϊόντα αυτά, τα χαρακτηρίζει ως απόβλητα ακριβώς επειδή είναι τόσο βραχύβια και προσωρινά.

12.11. 1989 λαμπτήρας Hanover διεθνή έκθεση φωτισμού

Το έτος 1989 στο Hanover της Γερμανίας η προσπάθεια που έγινε από ένα εργοστάσιο να παράγει νέους μακροχρόνιους λαμπτήρες ήταν μάταιη (βλέπε η Αθάνατη λάμπα, Το τέλος της ιστορίας του αιωνόβιου λαμπτήρα και απόγονοι του Καρτέλ Φοίβου), και αυτό γιατί μια τέτοια δράση δηλαδή η κυκλοφορία ενός λαμπτήρα καλύτερου από αυτό που έδιναν οι υπόλοιποι κατασκευαστές στην αγορά πήγαινε κόντρα με το σύστημα. Όταν κάποιος θέλει να πάει κόντρα με το σύστημα το ίδιο τον βγάζει εκτός αγοράς. Δεν μπορεί μια εταιρία να τα βάλει με ένα άτυπο Καρτέλ το οποίο αποτελείται από πολλές και συνήθως τις μεγαλύτερες εταιρίες του εκάστοτε κλάδου, που στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι ο κλάδος του φωτισμού. Έτσι λοιπόν το σύστημα και στην συγκεκριμένη περίπτωση δεν δέχθηκε αυτές τις νέες καλύτερες και πιο αποδοτικές λάμπες. Αυτό ήταν μόνο η αρχή. Το ίδιο έτος στις ενεά Νοεμβρίου έπεσε το τοίχος του Βερολίνου που οι ίδιοι οι Γερμανοί το αποκαλούν το τοίχος της ντροπής, (Πηγή

Βικιπαίδεια: Τείχος του Βερολίνου, https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A4%CE%B5%CE%AF%CF%87%CE%BF%CF%82_%CF%84%CE%BF%CF%85%CE%92%CE%B5%CF%81%CE%BF%CE%BB%CE%AF%CE%BD%CE%BF%CF%8) με αποτέλεσμα το εργοστάσιο που έφτιαχνε τις λυχνίες που πήγαιναν κόντρα με το τότε σύστημα να κλείσει και να μην ανοίξει ποτέ πάλι σαν εργοστάσιο, άνοιξε αλλά μόνο σαν μουσείο για λαμπτήρες.

12.12. Casey Owen Neistat 2003

Ο Casey Owen Neistat είναι ένας Αμερικανός Youtuber (φτιάχνει βίντεο στην πλατφόρμα του YouTube επί πληρωμή) και σκηνοθέτης ο οποίος γεννήθηκε το έτος 1981. Αργότερα στην καριέρα του το έτος 2014 συν ίδρυσε την εταιρία Beme Inc (<https://en.wikipedia.org/wiki/Beme>). Μια εταιρία πολυμέσων που πλέον ανήκει στο Αμερικάνικο τηλεοπτικό δίκτυο ειδήσεων CNN (<https://el.wikipedia.org/wiki/CNN>) και τέλος το έτος 2018 δημιούργησε ένα μέρος (Gaming and creator House, Χώρος για παιχνίδι και δημιουργία) όπου μπορούν να συνομιλούν, να συνεργαστούν καθώς και να παίζουν ηλεκτρονικά παιχνίδια οι δημιουργοί βίντεο, το μέρος αυτό έχει το όνομα 368 (<https://www.368.nyc/>). Ο Casey Neistat είχε δημιουργήσει μια σειρά από κινηματογραφικά έργα και βίντεο αλλά θα ασχοληθώ μόνο με ένα από αυτά. Το έργο με τίτλο: iPod's Dirty Secret, Το βρώμικο μυστικό του I Pod. (Πηγή: [wikipedia/ Casey Neistat](https://en.wikipedia.org/wiki/Casey_Neistat) /ημερομηνία επίσκεψης 1/12/2020 https://en.wikipedia.org/wiki/Casey_Neistat).

12.12.1. iPod's Dirty Secret

Ο Αμερικανός Casey Owen Neistat λοιπόν έπεσε και αυτός θύμα της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Και συγκεκριμένα έπεσε θύμα τους είδους Μπαταρίες όπου δεν μπορεί ο χρήστης να αντικαταστήσει - Non-user-replaceable batteries (βλέπε: Οι τύποιτες προσχεδιασμένης βραχυβιότητας, Μπαταρίες όπου δεν μπορεί ο χρήστης να αντικαταστήσει (Non-user-replaceable batteries) από την εταιρία Apple όπου είχε μηνυθεί και υποχρεωθεί να πληρώσει πρόστιμα (βλέπε: Apple). Ο Casey Neistat είχε αγοράσει το νέο iPod του οποίου η τιμή στην αγορά ήταν στα πεντακόσια Αμερικάνικα δολάρια, με την προϋπόθεση ότι θα του κρατήσει χρόνια. Όταν παίρνει κάποιος κάτι τόσο ακριβό τότε σαν καταναλωτής θα πρέπει να απαιτήσει να είναι αξιόπιστο. Στην συγκεκριμένη περίπτωση του Neistat μετά από δέκα οκτώ μήνες η μπαταρία του iPod χάλασε. Και δεν ήταν μόνο αυτό, στην συνέχεια επιδίωξε να το επισκευάσει και να αντικαταστήσει την μπαταρία που χάλασε. Αλλά τα πράγματα δεν ήταν όπως τα περίμενε, εκεί έπεσε πάλι θύμα της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας αλλά αυτή την φορά με είδος Παρεμπόδιση επισκευών - Prevention of repairs (βλέπε: Οι τύποιτες προσχεδιασμένης βραχυβιότητας, Παρεμπόδιση επισκευών (Prevention of repairs)). Πήρε τηλέφωνο την γραμμή υποστήριξης πελατών της Apple και τους ανέφερε το πρόβλημα που συναντούσε, καθώς τους ρώταγε πως μπορεί να αντικαταστήσει την μπαταρία, και που μπορεί να αγοράσει μια τέτοια. Η απάντηση που έλαβε ήταν ότι δεν μπορούν να του αντικαταστήσουν την μπαταρία θα πρέπει να αγοράσει μια καινούργια συσκευή, δεν διαθέτουν ξεχωριστές μπαταρίες έτσι είναι η πολιτική τους του είπαν. Ο Casey Neistat παραξενεύτηκε και αυτό διότι είχε και άλλες συσκευές από την εταιρία Apple αλλά σε όλες η μπαταρία μπορούσε να αντικατασταθεί, γιατί όμως όχι στο iPad. Αυτό το γεγονός όμως του έδωσε μια ιδέα. Σκέφτηκε

να φτιάξει μια ταινία μικρού μήκους μαζί με τον αδερφό του Van Neistat στην οποία θα εξηγούσε την κατάσταση με το iPod αναλύοντας το πώς η εταιρία δεν αντικαταστεί τις μπαταρίες στις συσκευές iPod όπου δεν απέφυγε να αναφέρει στο βίντεο ότι οι μπαταρίες αυτές διαρκούν μόνο δέκα οκτώ μήνες. Με τον τρόπο του ήθελε να πει ότι είναι προγραμματισμένες να χαλάνε μετά τους δέκα οκτώ μήνες. Έτσι λοιπόν βρήκαν όλες τις διαφημίσεις του iPad τις ένωσαν και έφτιαξαν ένα βίντεο τριών λεπτών με την ονομασία: iPod's Dirty Secret με μετάφραση: Το βρώμικο μυστικό του iPod. Το τρίλεπτο βίντεο αυτό δημοσιεύτηκε στο διαδίκτυο στις 20 Σεπτεμβρίου του έτους 2003. Με αυτό το βίντεο οι αδερφοί Neistat κέρδισαν μια παγκόσμια αναγνώριση το ίδιο έτος (2003) καθώς και τράβηξαν τα βλέμματα όλων των τηλεοπτικών σταθμών. Και αυτό διότι τις πρώτες έξι εβδομάδες αφότου ανέβηκε το βίντεο (iPod's Dirty Secret) η σελίδα του βίντεο είχε ήδη έξι εκατομμύρια επισκέπτες. (Πηγή: New York magazine/ nymag.com/i pod person/ 5 Δεκεμβρίου 2003, https://nymag.com/nymetro/news/people/columns/intelligencer/n_9626/).

12.12.2. Η αντίδραση της Apple στο βίντεο του Casey Owen Neistat

Η Apple όταν είδε το βίντεο του Casey Owen Neistat αντέδρασε κατευθείαν, διότι αν δεν το έκανε θα υπήρχε μεγάλο αντίκτυπο στις πωλήσεις της εταιρίας, καθώς θα έπεφταν και κατηγορίες για την χρήση προσχεδιασμένης βραχυβιότητας στις συσκευές της. Για αυτό ανέβηκε στην ιστοσελίδα της εταιρίας Apple για την υποστήριξη πελατών στις 14 Νοεμβρίου του έτους 2003 μια νέα ανακοίνωση για μια καινούρια πολιτική αντικατάστασης μπαταρίας των iPod. Πιο συγκεκριμένα τώρα η εταιρία λέει ότι αν το iPod των χρηστών δεν φορτίζει πια και είναι παλαιότερο από ένα έτος τότε πολύ πιθανόν να χρειαστεί μια νέα μπαταρία. Πλέον οι χρήστες θα μπορούσαν να αντικαταστήσουν μόνο την μπαταρία και όχι όλη την συσκευή, η οποία μπαταρία θα κόστιζε ενενήντα εννέα δολάρια, δηλαδή το ένα τέταρτο της τιμής του iPod. Βέβαια την δυνατότητα αντικατάστασης της μπαταρίας των iPod δεν θα μπορούν να την έχουν όσοι πελάτες βρίσκονται στην Ευρώπη, για την ώρα. Επιπρόσθετα μέσα στους όρους η εταιρία Apple αναφέρει ότι το iPod που θα σταλθεί για αλλαγή της μπαταρίας δεν θα επιστραφεί το ίδιο ακριβώς στον καταναλωτή. Θα επιστραφεί ένα άλλο iPod που μπορεί τα υλικά του και τα εξαρτήματα του να είναι καινούργια, μεταχειρισμένα ή ακόμα και ανακυκλωμένα. Αλλά θα είναι αντίστοιχο με αυτό που τους έδωσε ο πελάτης. (Πηγή: Mac rumors/ Παρασκευή 14 Νοεμβρίου/ 2003 ώρα 8:22/Arnold Kim, iPod Battery Replacement Details from Apple – MacRumors. Επιπλέον η εταιρία Apple το έτος 2003 στις 21 Νοεμβρίου δημιούργησε ένα νέο πρόγραμμα (υπηρεσία), όπως το αποκαλούσαν εκτεταμένη υπηρεσία εγγύησης, που το ονόμασε AppleCare for iPod. Αυτό το νέο πρόγραμμα της Apple προσφέρει διάφορα προνόμια σε όποιον το επιλέξει, καθώς είναι λες και κάνει μια επέκταση στην εγγύηση του προϊόντος iPod. Πρώτον δίνετε η κάλυψη δύο χρόνων από την Apple στα προϊόντα iPod καθώς και των σχετικών εξαρτημάτων αυτών τα οποία είναι ελαττωματικά, έχουν φθαρεί τα υλικά τους, δυσλειτουργούν ή η μπαταρία έχει χάσει την απόδοση της κατά πενήντα της εκατό από την απόδοση που θα έπρεπε να έχει σύμφωνα με τις προδιαγραφές της. Όλο αυτό το πακέτο βέβαια δεν έρχεται δωρεάν, η τιμή του ανέρχεται γύρω στα εξήντα δολάρια. (Πηγή: Mac rummors/Παρασκευή 21 Νοεμβρίου 2003 ώρα 8:48 π.μ./ Arnold Kim, <https://www.macrumors.com/2003/11/21/applecare-for-ipod/>).

12.12.3. Η απάντηση της Apple για την σχέση των νέων προγραμμάτων με το βίντεο του Neistat

Βέβαια υπήρχαν αντιδράσεις και από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, αλλά και από τον ίδιο τον κόσμο. Γιατί ξαφνικά η εταιρία Apple αποφάσισε να βγάλει αυτά τα νέα προγράμματα για τις μπαταρίες iPod, αμέσως μετά το βίντεο του Casey Owen Neistat επίσης σχετικά με τις μπαταρίες των iPod. Επιπλέον λίγες μέρες μετά ένας υπάλληλος πήρε τηλέφωνο τον Neistat όπως λέει ο ίδιος, για να τον ενημερώσει για τις τιμές των νέων αυτών προγραμμάτων αντικατάστασης των μπαταριών των iPod. Ο Neistat εύλογα ρώτησε τον υπάλληλο της Apple αν τον τηλεφωνεί επειδή είδε το βίντεο του, αυτός δεν του απάντησε ούτε θετικά ούτε αρνητικά. Η εταιρία Apple βέβαια αρνήθηκε κάτι τέτοιο. Πιο συγκεκριμένα η Natalie Sequeira μια εκπρόσωπος της εταιρίας Apple είπε ότι η ταινία των αδερφών Neistat δεν έχει καμία σχέση με τα νέα προγράμματα για την αντικατάσταση των κινητών της Apple καθώς φτιάχνανε αυτά τα προγράμματα μήνες τώρα. Η ίδια λέει ότι πρέπει να ηρεμήσουν όλοι και να τους βγει από το μυαλό ότι η Apple θα δημιουργούσε κάποιο βραχύβιο προϊόν, και συγκεκριμένα ένα αναλώσιμο iPod. Όπως αναφέρει ο Neistat λίγες μέρες αφότου ανέβηκε το βίντεο έλαβε σχεδόν χίλια μηνύματα στο προσωπικό του ηλεκτρονικό ταχυδρομείο όπου οι άνθρωποι αυτοί είχαν αντιμετωπίσει ακριβώς το ίδιο πρόβλημα. Οι περισσότεροι δηλαδή σε ποσοστό ογδόντα τις εκατό τον επιβράβεβαν για το βίντεο το υπόλοιπο είκοσι τις εκατό βέβαια ήταν μεγάλοι θαυμαστές της Apple και τον κατέκριναν. (Πηγή: Washingtonpost/ Battery and assault/ Hank Stuever 20 Δεκεμβρίου 2003/ ημερομηνία επίσκεψης 10/12/2020, <https://www.washingtonpost.com/archive/lifestyle/2003/12/20/battery-and-assault/29056cfd-59d7-4dc7-b12f-da99203ae6d/>).

12.13. Elizabeth Pritzker 2003

Η Elizabeth Pritzker είναι μια δικηγόρος του San Francisco μιας πόλης στην Καλιφόρνια της Αμερικής (Πηγή: Wikipedia/ San Francisco, <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CE%B1%CE%BD%CE%A6%CF%81%CE%B1%CE%BD%CF%83%CE%AF%CF%83%CE%BA%CE%BF>). Είχε παρακολουθήσει το βίντεο του Casey Neistat (iPod `s Dirty secret) για τις μπαταρίες των iPod και αποφάσισε να κάνει μήνυση ενάντια της Apple για το συγκεκριμένο ζήτημα. Η μήνυση της Pritzker έγινε δύο χρόνια αφότου είχε κυκλοφορήσει το iPod, με αποτέλεσμα η εταιρία Apple να έχει πουλήσει ήδη γύρω στα τρία εκατομμύρια iPod σε όλη την Αμερική. Η δικηγόρος Pritzker είχε επικοινωνήσει με χιλιάδες καταναλωτές που αντιμετώπιζαν το ίδιο πρόβλημα με τις μπαταρίες των iPod οι οποίοι ήθελαν να κάνουν μήνυση κατά της εταιρίας Apple. Έτσι η Elizabeth Pritzker επέλεξε εκπροσώπους όλων αυτών για να κάνουν μια ομαδική μήνυση με κύριο ενάγον τον Andrew E. Westley ο οποίος αντιπροσώπευε πολλές χιλιάδες δυναστευμένους πελάτες. Και με αυτό το όνομα έμεινε η δίκη στην ιστορία Westley versus Apple. Πιο συγκεκριμένα τώρα το έτος 2003 τον Δεκέμβριο η Elizabeth Pritzker με κύριο ενάγον τον Westley κατάφερε να την υπόθεση της Apple στο δικαστήριο του San Mateo της Καλιφόρνιας (Πηγή, Wikipedia/San Mateo, https://en.wikipedia.org/wiki/San_Mateo,_California). Η δικηγόρος Pritzker ζήτησε από τους δικηγόρους της εταιρίας Apple όλα τα τεχνικά έγγραφα τα οποία αναφερόταν στα iPod και ειδικότερα εκείνα τα έγγραφα όπου αναφερόταν στις μπαταρίες των iPod. Αυτά τα τεχνικά έγγραφα αναφέρουν όλα τα στάδια της παραγωγής καθώς και τα σχέδια των iPod με τις δοκιμές που έχουν κάνει στις μπαταρίες. Ήθελε

να δει την διάρκεια ζωής που προοριζόταν για τις μπαταρίες των iPod. Και το αποτέλεσμα δεν ήταν καλό για την εταιρία Apple. Ανακάλυψαν ότι η Apple χρησιμοποιούσε την τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας στις μπαταρίες των iPod. Πιο συγκεκριμένα τώρα είδαν ότι το υλικό κατασκευής των μπαταριών ήταν το λίθιο. Οι μπαταρίες λιθίου του iPod ήταν σχεδιασμένες να έχουν σύντομη διάρκεια ζωής. Έτσι το δικαστήριο αποφάσισε ότι το iPod σχεδιάστηκε με βραχυβιότητα. Εν τέλει μετά από κάποιους μήνες η δικηγόρος Elizabeth Pritzker με τον Andrew E. Westley που αντιπροσώπευε τους δυσαρεστημένους καταναλωτές και η εταιρία Apple ήρθαν σε συμβιβασμό. Η εταιρία Apple αποζημίωσε όλους αυτούς που είχαν κάνει την καταγγελία κατά της, δημιούργησε ένα νέο τμήμα το οποίο ήταν αρμόδιο για την αντικατάσταση των μπαταριών από τις συσκευές της Apple και επιπλέον επέκτεινε την εγγύηση των iPod στα δύο χρόνια.

12.14. 31 Οκτωβριου 2013 CATHERINE RAMPPELL

Η Αμερικανίδα Catherine Rampell είναι αρθρογράφος και δημοσιογράφος. Αυτή την στιγμή η Rampell γράφει άρθρα στην The Washington Post καθώς είναι και σχολιαστής στο CNN and PBS Hour. (Πηγή: Wikipedia/Catherine Rampell/ ημερομηνία επίσκεψης 11/12/2020, https://en.wikipedia.org/wiki/Catherine_Rampell) Παλαιότερα ήταν δημοσιογράφος για οικονομικά ζητήματα και επιπλέον έγραφε άρθρα στο New York Times μια απο τις καλύτερες και πιο γνωστές καθημερινές πρωινές Αμερικανικές εφημερίδες. (Πηγή: Wikipedia/The New York Times/ ημερομηνία επίσκεψης 11/12/2020, https://el.wikipedia.org/wiki/The_New_York_Times). Η Catherine Rampell σε ένα από τα άρθρα της στο New York Times κατακρίνει την εταιρία Apple για την χρήση προσχεδιασμένης βραχυβιότητας, καθώς σχολιάζει αυτή την τεχνική επικριτικά. Πιο συγκεκριμένα τώρα θα αναλύσω τα λόγια που είπε στο άρθρο της (Πηγή: Economix/Planned Obsolescence as myth or reality/ 31 Οκτωβριου 2013/ Catherine Rampell/ ημερομηνία επίσκεψης Η τοποθέτηση της Catherine Rampell. Η Catherine Rampell υποστηρίζει ότι υπάρχουν πολλά αποδεικτικά στοιχεία τα οποία αποδεικνύουν ότι η εταιρία Apple χρησιμοποιεί την τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας η οποία όπως λέει η ίδια είναι μια καπιταλιστική τεχνική. Το πρώτο στοιχείο που αναφέρει είναι η επιβράδυνση των παλαιότερων μοντέλων (βλέπε κεφάλαιο Apple) και συγκριμένα αναφέρεται στα κινητά iPhone 4 και iPhone 4s, τα οποία επιβραδύνθηκαν όταν βγήκαν στην αγορά τα iPhone 5s και 5c τα οποία έφεραν και το νέο λειτουργικό σύστημα iOS για τα iPhones. Το θέμα είναι ότι και η ίδια είχε στην κατοχή της το iPhone 4 και όταν κυκλοφόρησε το iPhone 5, το κινητό της έβγαλε μια ειδοποίηση ότι υπάρχουν νέες διαθέσιμες ενημερώσεις στις οποίες έγραφε ότι το νέο λειτουργικό σύστημα iOS ήταν διαθέσιμο για λήψη. Το θέμα ήταν ότι η Apple δεν έδινε κάποια πληροφορία σχετικά με τις επιπτώσεις που μπορεί να είχε η εγκατάσταση των νέων ενημερώσεων στο κινητό της. Οι επιπτώσεις ήταν ότι το κινητό της άρχισε να επιβραδύνεται μετά την εγκατάσταση των νέων αυτών ενημερώσεων, η Apple θα έπρεπε να την ενημερώσει ότι υπάρχει πιθανότητα να επιβραδυνθεί το κινητό της, αλλά δεν το έκανε και αυτό είναι παράνομο διότι ο πελάτης πρέπει να έχει επαρκή γνώση για την συσκευή που κατέχει ειδικά αν η εταιρία πραγματοποιεί κάποια υποχρεωτική αλλαγή σε παλαιότερη συσκευή της. Η Catherine Rampell προσθέτει το γεγονός με τα προβλήματα των μπαταριών της Apple όπως προανέφερα και σχολιάζει την δυσκολία που έχουν οι καταναλωτές να τις

αντικαταστήσουν. Επιπλέον τα κινητά Apple όπως λέει έχουν πολύπλοκες βίδες σε πέντε σημεία και με αυτόν τον τρόπο δεν μπορεί κάποιος να αλλάξει τις μπαταρίες εύκολα, αντί αυτού μπορούν να πληρώσουν εβδομήντα ενεά δολάρια για να τους αλλάξει τις μπαταρίες η εταιρία Apple. Βέβαια όπως λέει η αρθρογράφος το να πάρει κάποιος ένα καινούριο iPhone 5c θα του κόστιζε μόνο είκοσι δολάρια παραπάνω. Άρα η εταιρία χρησιμοποιεί με αυτόν τον τρόπο την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα και απαξιώνει τα παλαιότερα μοντέλα της έμμεσα. Η ίδια υποστηρίζει ότι η εταιρία δεν θέλει να χαλάσει επιπλέον χρήματα για να φτιάξει πιο μακροχρόνιες μπαταρίες, και αυτό διότι υπολογίζουν ότι στα δύο χρόνια οι πελάτες τους θα θέλουν να αντικαταστήσουν τα κινητά τους. Αργότερα στο άρθρο της αναφέρει το γεγονός ότι είναι δύσκολο να βρει κάποιος τα πραγματικά κίνητρα για τις πράξεις μιας εταιρίας καθώς λέει ότι πολλοί ειδικοί με την τεχνολογία τους οποίους ρώτησε υποστηρίζουν ότι η εταιρία Apple υποβαθμίζει τα παλαιότερα μοντέλα για να αυξήσει τις πωλήσεις της. Η ίδια βέβαια έχει προβληματιστεί με το ποια είναι τα πραγματικά κίνητρα της Apple διότι πήρε τηλέφωνο την εταιρία για να ρωτήσει για τις κατηγορίες που δέχεται η Apple για την χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας, και η εταιρία αρνήθηκε να σχολιάσει οτιδήποτε σχετικό με αυτό. Οι ειδικοί στην τεχνολογία της είπαν ότι το μόνο που μπορεί να κάνει είναι να περιμένει να δει αν θα συνεχίσει η Apple αυτό την τεχνική και στα επόμενα μοντέλα της. (Πηγή: Economix/ Planned Obsolescence as myth or reality/ 31 Οκτωβρίου 2013/ Catherine Rampell/ ημερομηνία επίσκεψης 11/12/2020, <https://economix.blogs.nytimes.com/2013/10/31/planned-obsolescence-as-myth-or-reality>).

12.15. Jeremy Bulow

Η Catherine Rampel σε κάποιο σημείο του άρθρου της αναφέρεται σε ένα έγγραφο που είχε βρει από τον οικονομολόγο Jeremy Bulow (Πηγή: Stanford/Faculty Research/Jeremy I. Bulow/ Ημερομηνία επίσκεψης 13/12/2020, <https://www.gsb.stanford.edu/faculty-research/faculty/jeremy-i-bulow>) γραμμένο το έτος 1986, στο οποίο ο Bulow εκφράζει την άποψη του σχετικά με την χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας καθώς λέει ότι αν κάποιος έχει το μονοπώλιο σε ένα προϊόν τότε έχει ένα μεγάλο κίνητρο για να παράξει προϊόντα με σύντομη διάρκεια ζωής. Βέβαια οι καταναλωτές αν δουν ότι ένα προϊόν δεν είναι καλό θα στραφούν σε φθηνότερα ή καλύτερα υποκατάστατα. Συγκεκριμένα για την αγορά των ηλεκτρονικών φορητών κινητών η χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας δεν είναι καλή, διότι όσο πιο ανθεκτικά και μακροχρόνια είναι κάποια κινητά τόσο περισσότερο θα τα προτιμήσουν οι καταναλωτές, άρα συντομεύοντας κάποια εταιρία τον χρόνο ζωής των κινητών τηλεφώνων της δεν αυξάνει τις πωλήσεις, ακριβώς επειδή δεν έχει το μονοπώλιο και υπάρχουν εκατοντάδες εταιρίες κινητών τηλεφώνων που ο καταναλωτής μπορεί να στραφεί. Βέβαια όπως είπα και προηγουμένως αύξηση της ανθεκτικότητας σημαίνει αύξηση στην τελική τιμή του κινητού τηλεφώνου και τα κινητά Apple είναι ήδη πολύ ακριβά, άρα μια αύξηση στην τιμή θα στρέψει τους καταναλωτές σε άλλες πιο οικονομικές εταιρίες που τα κινητά τους έχουν περίπου τις ίδιες δυνατότητες, επομένως υπάρχουν κίνητρα για την Apple να χρησιμοποιήσει την τεχνική της προσχεδιασμένης σύντομης ζωής των κινητών τηλεφώνων της. Όπως και να έχει στην συγκεκριμένη

περίπτωση της Apple δύσκολα κάποιος μπορεί να αλλάξει εταιρία, και αυτό γιατί η Apple έχει σκεφτεί τρόπους για να δεσμεύει τους χρήστες έμμεσα να μείνουν σε αυτήν. Ένα παράδειγμα πάνω σε αυτό είναι το γεγονός ότι οι χρήστες των κινητών Apple έχουν διαθέσει κάποια χρήματα στο να αγοράσουν εφαρμογές οι οποίες είναι συμβατές μόνο με το λογισμικό IOs της Apple. Αν τώρα αλλάξουν εταιρία και πάνε σε κάποια άλλη θα τις χάσουν, και αυτό διότι όλες οι άλλες εταιρίες δουλεύουν με λογισμικό Android αν όχι με κάποιο άλλο διαφορετικό, αλλά σίγουρα δεν δουλεύουν με IOs που είναι αποκλειστικό λογισμικό της Apple. (Πηγή: Economix/Planned Obsolescence as myth or reality/ 31 Οκτωβριου 2013/ Catherine Rampell/ ημερομηνία επίσκεψης 11/12/2020, <https://economix.blogs.nytimes.com/2013/10/31/planned-obsolescence-as-myth-or-reality>) 11/12/2020, <https://economix.blogs.nytimes.com/2013/10/31/planned-obsolescence-as-myth-or-reality>).

26 Ιουλίου 2014 Sendhi Mullainathan

Ο Sendhi Mullainathan είναι ένας Αμερικανός καθηγητής υπολογισμών και συμπεριφοριστικών επιστημών του Πανεπιστημίου Chicago booth school of business καθώς και αρθρογράφος και συγγραφέας. (Πηγή: Wikipedia /Sendhi Mullainathan/ Ημερομηνία επίσκεψης 25/12/2020, https://en.wikipedia.org/wiki/Sendhi_Mullainathan). Ο ίδιος κάνει αναφορά στην προσχεδιασμένη βραχυβιότητα μέσα από ένα άρθρο του στην εφημερίδα New York Times με τίτλο : Hold the phone a big data conundrum. Μέσα στο άρθρο του κατακρίνει και αυτός την εταιρία Apple για την χρήση της τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας καθώς λέει ότι κάθε φορά που βγαίνει ένα νέο κινητό Apple τα προηγούμενα μοντέλα του επιβραδύνονται. Αυτό που θέλω να κρατήσω από το όλο άρθρο του είναι το γεγονός ότι όπως υποστηρίζει και ο ίδιος η χρήση της τεχνικής της προγραμματισμένης βραχυβιότητας δεν μπορεί να μεγιστοποιήσει τα κέρδη και αυτό διότι πρώτον η χρήση αυτής διώκετε απο τον νόμο και υπάρχουν βαρεία πρόστιμα για τους παραβάτες, δεύτερον υπάρχουν οι ανταγωνιστές όπου μπορούν να βγάλουν πιο γρήγορα και καλύτερα μοντέλα και αυτά θα προτιμήσει ο μέσος καταναλωτής και τρίτον η ορθολογική σκέψη των καταναλωτών οι οποίοι μπορούν να αντιληφθούν διάφορα πράγματα. Πράγματα όπως οι επιβραδύνσεις των παλαιότερων κινητών, τα οποία είναι εύκολα παρατηρήσιμα χάρις τις νέες τεχνολογίες και των μέσων αναζήτησης και ερευνών που παρέχει το διαδίκτυο σε όλους τους χρήστες πλέον. Επιπλέον ο Sendhi Mullainathan έχει παρατηρήσει ότι κάθε νέα έκδοση των κινητών της εταιρίας Apple συμπίπτει πάντα με μια νέα έκδοση λειτουργικού συστήματος iOS.(Πηγή:The New York Times/ 26 Ιουλίου 2014/ Sendhi Mullainathan/ Hold the phone a big data conundrum, <https://www.nytimes.com/2014/07/27/upshot/hold-the-phone-a-big-data-conundrum.html>)

12.16. Ο Σερζ Λατούς και η θεωρία της αποανάπτυξης 2019

Ο Σερζ Λατούς είναι ένας Γάλλος συγγραφέας, αρθρογράφος και καθηγητής οικονομικών και πολιτικών επιστημών και ένας από τους γνωστότερους θεωρητικούς της θεωρίας της Αποανάπτυξης. Πηγή: Wikipedia/Σερζ Λατούς /Ημερομηνία επίσκεψης 26/12/2020/, https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CE%B5%CF%81%CE%B6_%CE%9B%CE%B1%CF%84%CE%BF%CF%8D%CF%82.

Η θεωρία της Αποανάπτυξης είναι μια θεωρία που με απλά λόγια υποστηρίζει ότι με την μείωση της παραγωγής και της κατανάλωσης θα αυξηθεί το επίπεδο ζωής των ανθρώπων καθώς και θα έρθει μια γενικότερη περιβαλλοντική ισορροπία στην γη, επιπλέον οι υποστηρικτές αυτής θεωρούν ότι θα πρέπει να απομακρυνθεί ο άνθρωπος από τον καπιταλισμό και το κράτος και να υπάρχει διαμοιρασμός ισχύος ο οποίος θα φέρει και την συμμετοχή των πολιτών στις αποφάσεις. Ο Σερζ Λατούς έχει γράψει δεκαέξι βιβλία και έξι άρθρα που στα περισσότερα από αυτά αναφέρεται στην θεωρία της Αποανάπτυξης (Πηγή: Wikipedia/ Αποανάπτυξη/ Ημερομηνία επίσκεψης 26/12/2020/, [https:// el. wikipedia. org/wiki/%CE%91%CF%80%CE%BF%CE%B1%CE%BD%CE%AC%CF%80%CF%84%CF%85%CE%BE%CE%B7](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CF%80%CE%BF%CE%B1%CE%BD%CE%AC%CF%80%CF%84%CF%85%CE%BE%CE%B7)). Ο Λατούς κάνει διάφορα συνέδρια στα οποία κατηγορεί την τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας καθώς προβάλλει ένα νέο τρόπο σκέψης στον οποίο μπορεί να ανθίσει μια βιώσιμη ανάπτυξη μειώνοντας τα απόβλητα, τον υπερκαταναλωτισμό και της παραγωγής. Ο λόγος που κατακρίνει την τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας και όλων των συναφών τεχνικών που φέρνουν μια αύξηση της παραγωγής είναι ακριβώς επειδή η χρήση αυτών των τεχνικών φέρνουν ακριβώς τα αντίθετα αποτελέσματα από αυτά που υποστηρίζει ότι πρέπει να εφαρμοστούν από την κοινωνία για να έρθει αυτή η νέα οικολογική αποανεπτυγμένη εποχή. Με απλά λόγια η χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας στα προϊόντα αυξάνει την παραγωγή διότι τα αγαθά χαλάνε νωρίτερα από ότι θα χάλαγαν φυσιολογικά, αμέσως μετά αυξάνεται και η κατανάλωση διότι οι καταναλωτές θα σπεύσουν να αγοράσουν νέα προϊόντα διότι τα παλαιότερα που είχαν στην κατοχή τους θα έχουν χαλάσει πριν την ώρα τους, άρα η κοινωνία γίνεται υπερκαταναλωτική και τέλος το αποτέλεσμα την χρήσης της συγκεκριμένης τεχνικής θα είναι να αυξηθούν και τα απόβλητα, ακριβώς επειδή θα καταστρέφονται προϊόντα πριν την ώρα τους που κανονικά δεν θα είχαν καταστραφεί αν δημιουργούταν με πιο ανθεκτικά υλικά. Βέβαια υπάρχουν πολλοί που είναι κατά της θεωρίας της αποανάπτυξης και αυτό διότι θεωρούν ότι αν εφαρμοστεί η αποανάπτυξη στην σύγχρονη κοινωνία τότε θα καταστραφεί η οικονομία, καθώς θα επικρατούν οι συνθήκες των πρώτων χρόνων που υπήρξε ποτέ ο άνθρωπος. Βέβαια ο ίδιος υποστηρίζει ότι η χρήση της τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας ευθύνεται για την τεράστια οικονομική ανάπτυξη του δυτικού κόσμου η οποία ξεκίνησε το έτος 1950. (Πηγή: "Why Less Should Be So Much More: Degrowth Economics", Σέρζ Λατούς 2004/ ημερομηνία επίσκεψης 28/12/2020 ,[http:// www.mindfully.org/Reform/2004/Degrowth-Economics-Latouche17nov04.htm](http://www.mindfully.org/Reform/2004/Degrowth-Economics-Latouche17nov04.htm))

12.16.1. Η Κοινωνία της ανάπτυξης

Ο καθηγητής Σερζ Λατούς λέει ότι πλέον η σύγχρονη κοινωνία συνεχίζει να αναπτύσσεται ραγδαία αλλά όχι για τις ανάγκες των ανθρώπων όπως έκανε κάποτε, αλλά για την ίδια την ανάπτυξη. Με αυτόν τον τρόπο αναπτύσσεται και αυξάνεται η παραγωγή και με την σειρά τους οι πωλήσεις και η κατανάλωση.

Έτσι δημιουργούνται τεράστιες ποσότητες προϊόντων που θα πρέπει να καταναλωθούν, άρα η κοινωνία με την σειρά της ενθαρρύνει την απεριόριστη κατανάλωση. Αυτή η κοινωνία η οποία πλέον δεν κοιτάει τις ανάγκες των ανθρώπων άλλα βλέπει μόνο την ανάπτυξη στην και αναφέρθηκα παραπάνω ονομάζεται κοινωνίας της ανάπτυξης. Ο Σερζ Λατούς είναι κατά της συγκεκριμένης θεωρίας και έχει αναφερθεί σε αυτή αρκετές φορές σε διάφορες διαλέξεις και άρθρα του σε αυτή (Πηγή: "Would the West actually be happier with less? The World Downscald"/Σέρζ Λατούς 2003/ημερομηνία επίσκεψης 28/12/2020, <http://www.hartford-hwp.com/archives/27/081.html>). Μέσα από τα παραπάνω ο Σέρζ Λατούς αναφέρει χαρακτηριστικά τρία εργαλεία στον μηχανισμό της κοινωνίας της ανάπτυξης. Τα τρία εργαλεία

είναι τα εξής: Πρώτον είναι η διαφήμιση, τα προϊόντα διαφημίζονται, προβάλλονται σε εφημερίδες, περιοδικά, ιστοσελίδες, στην τηλεόραση και οι κατασκευαστές επενδύουν μεγάλα χρηματικά ποσά για να διαφημίσουν τα αγαθά και τις υπηρεσίες τους. Δεύτερον η πίστωση, σε αυτό το μοντέλο της κοινωνίας οι πολίτες πρέπει καταναλώνουν με πίστωση, καθώς δανείζονται χρήματα για να αγοράσουν πράγματα που στην ουσία δεν χρειάζονται. Και τρίτον είναι η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα, χαλάνε τα προϊόντα νωρίτερα έτσι ώστε να αυξάνεται η κατανάλωση και τα κέρδη.

12.17. Μπόρις Κνούφ 2020

Ο Μπόρις Κνούφ είναι ένας βιομηχανικός σχεδιαστής και καθηγητής μηχανολογίας και συγκεκριμένα κάνει διαλέξεις σχετικά με τον κύκλο ζωής των προϊόντων. Ο ίδιος υποστηρίζει ότι ο όρος κύκλος ζωής των προϊόντων ταυτίζεται με τον όρο προσχεδιασμένη βραχυβιότητα. Και αυτό διότι μέσω αυτού του μαθήματος διδάσκει τους φοιτητές του πως να δημιουργήσουν έναν κόσμο όπου οι καταναλωτές να κάνουν πολλές και συχνές επαναλαμβανόμενες αγορές προϊόντων. Με απλά λόγια τους μαθαίνει πώς να σχεδιάζουν τα προϊόντα τους με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να αναγκάζονται οι καταναλωτές να κάνουν συνεχείς αγορές, αυτό το καταφέρνει με την χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας της οποίας είναι υπέρμαχος βέβαια. Ο Κνούφ υποστηρίζει ότι οι σχεδιαστές νέων προϊόντων θα πρέπει να μην είναι οπισθοδρομικοί θα πρέπει να εξελίσσονται και να βαδίζουν μαζί με την τεχνολογία και τα πρότυπα που επικρατούν στην αγορά. Αυτό σημαίνει ότι δεν πρέπει να φτιάχνουν όσο πιο ανθεκτικά προϊόντα μπορούν πλέον αλλά να προσαρμόζονται στο πρότυπο της επιχείρησης όπου εργάζονται. Με τον όρο πρότυπο της επιχείρησης που εργάζονται ο Κνούφ αναφέρεται στο επιχειρηματικό πρότυπο και την επιχειρηματική στρατηγική που έχει μια εταιρία, δηλαδή πόσο συχνά θέλει η συγκεκριμένη επιχείρηση να ανανεώνει τα προϊόντα της, και με τον όρο ανανεώνει τα προϊόντα της αναφέρεται στο πότε θέλει η εταιρία να προσχεδιάσει την αυτοκαταστροφή αυτών, έτσι ώστε να ξέρει πότε και πόσα προϊόντα να παράξει. Ο Μπόρις Κνούφ είναι υπέρμαχος της χρήσης της τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας στην σύγχρονη και αναπτυσσόμενη κοινωνία διότι θεωρεί ότι χωρίς αυτή η οικονομία θα καταρρεύσει αργά η γρήγορα και όλοι θα χάσουν τις δουλειές τους. Μάλιστα ο ίδιος λέει συχνά την εξής ατάκα: <<Χωρίς την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα δεν θα υπήρχε κανένα μεγάλο εμπορικό κέντρο, δεν θα υπήρχαν ούτε προϊόντα ούτε βιομηχανία, δεν θα υπήρχαν ούτε σχεδιαστές, ούτε αρχιτέκτονες, πωλητές καθαριστές, φύλακες και ούτω καθεξής, με αποτέλεσμα στο τέλος να χάνονται όλες οι δουλειές αργά η γρήγορα>> (Πηγή: Sanalbasin.com/Μπόρις Κνούφ 2020/ημερομηνία επίσκεψης 9/8/2020, Sanalbasin.com/-9307748/). Με αυτή την ατάκα ο Κνούφ θέλει να πει ότι η σύγχρονη κοινωνία στηρίζεται στο μοντέλο της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Οι σχεδιαστές σχεδιάζουν τα προϊόντα για την βιομηχανία, η βιομηχανία τα παράγει και τα πουλάει στους καταναλωτές, οι καταναλωτές με την σειρά τους τα αγοράζουν και δίνουν κάποια χρήματα στην βιομηχανία, έτσι η βιομηχανία δίνει ένα ποσό αυτών στους σχεδιαστές των προϊόντων αυτών, στους φύλακες, σου καθαριστές και γενικότερα σε όλο το προσωπικό (Εδώ μιλάω για το συγκεκριμένο παράδειγμα της Βιομηχανίας, η ιδέα του Κνούφ πιάνει όλους τους κλάδους και όλα τα επαγγέλματα), έπειτα τα προϊόντα θα καταστραφούν και αυτό διότι έχουν προσχεδιαστεί για να χαλάσουν σύντομα και μάλιστα την ημερομηνία που έχει ορίσει η βιομηχανία, άρα οι καταναλωτές θα ξανά παραγγείλουν νέα προϊόντα, έτσι η βιομηχανία ξανά παράγει, θα ξανά πληρώσει τους εμπλεκόμενους και ούτω καθεξής. Έτσι δημιουργείται ένας συνεχόμενος κύκλος (ροή) μεταξύ χρήματος, παράγωγης και προϊόντων που τροφοδοτείται από την τεχνική

της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Αν τώρα τα προϊόντα κράταγαν για πάντα, τότε θα πωλούνταν μία φορά και δεν θα ξανά παράγονταν ποτέ, άρα όλοι αυτοί που συμβάλουν στην παράγωγη των συγκεκριμένων προϊόντων και γενικότερα αυτοί που ανήκουν σε αυτόν τον κύκλο θα μείνουν άνεργοι. Βέβαια ο Κνούφ έχει παραλείψει εντελώς της παροχή υπηρεσιών, και αυτό είναι λάθος διότι οι άνθρωποι απλώς θα στραφούν σε μια νέα αγορά, σε έναν άλλον τομέα. Από τον δευτερογενή και πρωτογενή τομέα θα πάνε στον τριτογενή, δηλαδή στον τομέα της παροχής υπηρεσιών.

13. Διαφημίσεις

Οι διαφημίσεις από παλαιότερα μέχρι και σήμερα έπαιζαν πολύ σημαντικό ρόλο στην δημιουργία ενός περιβάλλοντος όπου θα μπορεί να ευδοκιμήσει το επιχειρηματικό μοντέλο της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Είναι γνωστό ότι μέσω των διαφημίσεων ο δημιουργός αυτών περνάει στους τηλεθεατές τα υποσυνείδητα μηνύματα όπου αυτός θέλει. Χάρη την χρήση των διαφημίσεων η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα κρύβεται καλύτερα από τα μάτια των καταναλωτών, καθώς οι διαφημίσεις παρουσιάζουν τα προϊόντα με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Έτσι τα βραχύβια προϊόντα μπαίνουν στην αγορά με όσο το δυνατό πιο ομαλό τρόπο. Από την εποχή που κατάλαβε ο επιχειρηματίας και ο βιομήχανος ότι τους συμφέρει η χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας στην γραμμή παραγωγής τους άρχισαν να δημιουργούν διαφημίσεις που ήταν τόσο καλές που μπορούσαν να περάσουν υποσυνείδητα στο χρήστη τα μηνύματα που θέλανε. Με απλά λόγια αναγκάζανε έμμεσα τον καταναλωτή να υιοθετήσει τις απόψεις εκείνες όπου ευνοούν την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα. Και αυτό προφανώς συνεχίζουν να το κάνουν μέχρι σήμερα. Παρακάτω έχω κάποια παραδείγματα από διαφημίσεις με χρονική συνάφεια οι οποίες αποδεικνύουν την ύπαρξη της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας καθώς και τις χρήσεις που μπορεί να έχει. Επιπρόσθετα θα σας δείξω τα αποτελέσματα και την επιρροή που έχουν στον μέσο καταναλωτή.

13.1. Περιοδικό του 1928: (Ένα προϊόν το οποίο αρνείται να φθαρεί είναι τραγικό για την επιχείρηση). (Πηγή: **Planned obsolescence of the devices/ Sanal Basin/4/11/2019, www.sanalbasin.com/-9307748**)

Εκείνη την εποχή τα περιοδικά καθώς και οι εφημερίδες προωθούσαν τέτοιες διαφημίσεις, οι οποίες πρόβαλλαν τα βραχύβια προϊόντα ως τα καλά προϊόντα, καθώς παρότρυναν τις εταιρίες να υιοθετήσουν την τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας στις μονάδες παραγωγής καθώς και στο επιχειρηματικό μοντέλο τους. Αυτό γίνονταν διότι αυτές οι διαφημίσεις συνέβαλαν στην διατήρηση αυτού του συστήματος, στο οποίο μπορούσε να ανθίσει το μοντέλο της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας, της μαζικής παραγωγής και της υπερκατανάλωσης.

13.2. USE AND DISCARD! (Χρησιμοποιείστε και πετάξτε). (Πηγή: **Planned obsolescence of the devices/ Sanal Basin/4/11/2019, www.sanalbasin.com/-9307748**)

Μια από τις πολλές διαφημίσεις της εποχής της δεκαετίας του 50 όπου πέρναγε υποσυνείδητα στους καταναλωτές την συνήθεια να χρησιμοποιούν προϊόντα για λίγο χρονικό διάστημα και μετά να τα πετάνε. Προφανώς έτσι δημιουργείτε ένας κόσμος υπερκαταναλωτικός, στον οποίο είναι πιο δύσκολο να αντιληφθεί κάποιος την χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας στα προϊόντα. Εξάλλου ο σκοπός ήταν να είναι όλοι πολύ απασχολημένοι στο να σκέφτονται τι θα αγοράσουν σε συνδυασμό με την συνήθεια να χαλάνε γρήγορα τα προϊόντα, έτσι ώστε να μην μπορούν να παρατηρήσουν όλα αυτά τα υποσυνείδητα μηνύματα των διαφημίσεων.

13.3. Διαφήμιση του 1950:(Ελευθερία και ευτυχία μέσα από την απεριόριστη κατανάλωση!). (Πηγή: Planned obsolescence of the devices/ Sanal Basin/4/11/2019, www.sanalbasin.com/-9307748)

Η συγκεκριμένη διαφήμιση πατάει σε δύο από τις βασικότερες Αμερικανικές αρχές, την ελευθερία και την απεριόριστη κατανάλωση, που φέρνει την ευτυχία, η οποία βέβαια ταυτίζεται με τον πλούτο και το Αμερικανικό όνειρο. Απεριόριστη κατανάλωση ένας όρος όπου συμφέρει τους κατασκευαστές των προϊόντων, αλλά αυτό δεν γίνεται να εφαρμοστεί αν τα προϊόντα κρατάνε για πάντα. Για αυτό για να υπάρχει αυτή η απεριόριστη κατανάλωση θα πρέπει να εφαρμόζεται η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα. Η συγκεκριμένη διαφήμιση περνάει με έμμεσο τρόπο στο μυαλό των καταναλωτών το μήνυμα ότι δεν είσαι ελεύθερος αν δεν υπερκαταναλώσεις προϊόντα, ούτε ευτυχισμένος βέβαια.

13.4. Διαφημίσεις για λαμπτήρες ανά τα έτη

Εδώ είναι μια διαφήμιση της εταιρίας Shelby για αιωνόβιους λαμπτήρες το έτος 1900 δηλαδή εικοσιτέσσερα χρόνια πριν δημιουργηθεί το καρτέλ Φοίβος (Έτος δημιουργίας του καρτέλ Φοίβου το 1924) όπου οι εφευρέτες είχαν ως στόχο τους να φτιάχνουν αιωνόβιους λαμπτήρες καθώς προσπαθούσαν να αυξήσουν την διάρκεια ζωής τους.

SHELBY ELECTRIC CO.
SHELBY, OHIO.

WE MAKE **BOTH KINDS**

16 C. P. **"SHELBY"** **USEFUL** **LIGHT** **LAMP** **16 C. P.** **"EQUALITY"** **OVAL** **LAMP** **16 C. P.**

16 C. P. IN THIS DIRECTION **16 C. P. IN THIS DIRECTION**

This lamp gives you more light upon tables, benches, floors, etc., and less light upon the walls.
Mean Spherical C. P. . . . 13.3
C. P. in Useful Direction . . . 12.

This lamp gives you more light upon the walls and less light upon tables, benches, floors, etc.
Mean Spherical C. P. . . . 13.3
C. P. in Useful Direction . . . 7.

WE MAKE 650 DIFFERENT KINDS **WRITE TODAY FOR PARTICULARS.**

Όπως μπορείτε να δείτε οι λαμπτήρες τότε ήταν αιωνόβιοι και ο όρος της προσχεδιασμένη βραχυβιότητας ήταν ανύπαρκτος.



Έντεκα χρόνια αργότερα δηλαδή το έτος 1911 μια διαφήμιση στην Ισπανία της Lampara of Filamento metalico αλλάζει τα δεδομένα που έως τώρα υπήρχαν για τους αιωνόβιους λαμπτήρες.

Όπως μπορείτε να δείτε στην παραπάνω εικόνα, αυτή η διαφήμιση του 1911 λέει ότι οι λαμπτήρες της συγκεκριμένης εταιρίας διαρκούν μόνο δύο χιλιάδες πεντακόσιες ώρες. Δηλαδή από τον αιωνόβιο λαμπτήρα των Shelby που υπήρχε μέχρι τώρα πλέον οι λαμπτήρες διαρκούσαν μόνο δύο χιλιάδες πεντακόσιες ώρες. Εδώ άρχισε να φαίνεται ύποπτη η υπόθεση καθώς τα πρώτα αποτελέσματα της χρήσης της τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας άρχισαν να βγαίνουν στην φόρα.

Και τέλος το έτος 1940 στην Αμερική βγήκε αυτή η διαφήμιση μετά από σαράντα χρόνια, όπου το καρτέλ Φοίβος είχε καταφέρει να φτάσει την διάρκεια ζωής των λαμπτήρων στις χίλιες μόλις ώρες. Μέσω της επιτροπής των χιλίων ωρών και επανειλημμένων ερευνών επί της μείωσης της ζωής των λαμπτήρων. (Βλέπε Η επιτροπή της Διάρκειας ζωής των 1.000 ωρών)

QUALITY LAMPS *Guaranteed 1000 Hours*
MADE IN USA

115 VOLT
6¹/₂ WATT
6¹/₂
E26

Genuine ARGON Gas Filled
Manufactured under latest scientific principles and guaranteed to give long life at low cost. These quality general service lamps are ideal for home, shop or factory. All lamps carefully and expertly tested.

115 VOLT INSIDE FROSTED

Stock No.	Type	Watt	Vol.	Life	Price	Per Doz.
W-1428	A17	25	115	1000	6 ¹ / ₂ c	78
W-1429	A19	25	115	1000	7 ¹ / ₂ c	87
W-1430	A21	25	115	1000	8 ¹ / ₂ c	102
W-1431	A23	25	115	1000	9 ¹ / ₂ c	117
W-1432	A25	25	115	1000	10 ¹ / ₂ c	132

75 VOLT INSIDE FROSTED

Stock No.	Type	Watt	Vol.	Life	Price	Per Doz.
W-1433	A17	25	75	1000	9 ¹ / ₂ c	117
W-1434	A19	25	75	1000	10 ¹ / ₂ c	132
W-1435	A21	25	75	1000	11 ¹ / ₂ c	147
W-1436	A23	25	75	1000	12 ¹ / ₂ c	162

6 VOLT INSIDE FROSTED

Stock No.	Type	Watt	Vol.	Life	Price	Per Doz.
W-1437	A17	25	6	1000	8 ¹ / ₂ c	102
W-1438	A19	25	6	1000	9 ¹ / ₂ c	117
W-1439	A21	25	6	1000	10 ¹ / ₂ c	132
W-1440	A23	25	6	1000	11 ¹ / ₂ c	147

FOR USE ON STANDARD HOUSE OR SHOP WIRING
are subjected to excessive vibration. For
use on 115 or 75 volt circuits.

lots of 12
9c
Each 10c

132 CONTINENTAL PRODUCTS, INC. MICHIGAN AVE. AT 21ST STREET CHICAGO

35c
lots of 12

35c
lots of 12

57c
lots of 12

51c
lots of 12

35c
lots of 12

When Light from Exposed Bulbs
is Not Needed
Remove into Any Light Fixture
Used in private homes, garages, shops,
factories, etc. - attractive light fixture is
available. Light fixture is made of
weathered brass and comes in white
enamel. Made of heavy pressed steel
finished to suit body. Light fixture
comes with a brass shade. Simple
to use. The lamp fixture with no
other shade. Adhesive arrow on
the light fixture, as well as printed
on the lamp - no special wiring or
shade holder required.

Large-10 Each Size
No. 15-437 Dia. 1 1/2" Depth 2 1/2"
Each No. Lots of 12 **57c**

Medium-10 Each Size
No. 15-438 Dia. 1 1/2" Depth 2"
Each No. Lots of 12 **51c**

Small-10 Each Size
No. 15-439 Dia. 1 1/2" Depth 1 1/2"
Each No. Lots of 12 **35c**

Πλέον η χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας είναι αντιληπτή από όλους. Δεν γίνεται το έτος 1900 οι λαμπτήρες να κρατούσαν εκατό και χρόνια και το έτος 1940 η ζωή τους να ήταν μόνο χίλιες ώρες, κάτι δεν πήγαινε καλά δεν γίνεται από οκτώ χιλιάδες επτακόσιες εξήντα ώρες που θα έπρεπε να κρατάνε οι λαμπτήρες ξαφνικά να κρατάνε μόνο χίλιες ώρες.

14. Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της χρήσης της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας και τρόποι αντιμετώπισης

14.1. Είναι η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα η κινητήρια δύναμη της οικονομίας στις σύγχρονες κοινωνίες μας;

Πολλοί άνθρωποι πλέον θεωρούν ότι η κινητήρια δύναμη της οικονομίας στις σύγχρονες κοινωνίες είναι η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα, καθώς λένε ότι χωρίς αυτή η οικονομία δεν μπορεί να είναι υγιής. Ειδικότερα τώρα υποστηρίζουν ότι χωρίς την χρήση της τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας σε όλους τους παραγωγικούς κλάδους ο οικονομικός κύκλος θα διαλυθεί (Με τον όρο οικονομικό κύκλο εννοώ τις ανταλλαγές μεταξύ προϊόντων, υπηρεσιών και χρημάτων μεταξύ των επιχειρήσεων των νοικοκυριών και του κράτους). Αυτοί είναι κυρίως άνθρωποι που έχουν οικονομικά συμφέροντα από αυτό το σύστημα της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας ή κατέχουν μερίδιο μετόχων στις μεγάλες πολυεθνικές και κατασκευάστρες εταιρίες καθώς και μερικοί οικονομολόγοι. Η αλήθεια είναι ότι η κοινωνία έγινε υπέρκαταναλωτική όταν εφαρμόστηκε η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα στα προϊόντα η οποία βέβαια έφερε και την μαζική παραγωγή. Το νέο αυτό μοντέλο λειτουργούσε με διαφορετικό τρόπο από ότι τα προηγούμενα. Η μαζική παραγωγή μην ανθεκτικών προϊόντων καθώς και μείωση των επισκευών και των ανταλλακτικών για τις παλιές συσκευές φέρνει μεγαλύτερη κατανάλωση και μεγαλύτερα κέρδη. Με απλά λόγια οι υποστηρικτές της λογικής ότι η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα τροφοδοτεί και αναπτύσσει την σύγχρονη κοινωνία λένε ότι η οικονομία θα σταματήσει να κυλάει χωρίς την χρήση αυτής της τεχνικής και οι επιχειρήσεις θα πτωχεύσουν. Όλο αυτό σαν αποτέλεσμα θα φέρει περισσότερες απολύσεις την στιγμή που τα ποσοστά ανεργίας είναι πολύ μεγάλα στον κόσμο. Επίσης όλη αυτή η διαδικασία θεωρούν ότι δεν σταματάει μόνο εκεί, αλλά λειτουργεί σαν ντόμινο που φτάνει μέχρι και το κράτος. Οι δαπάνες του κράτους για όλους αυτούς τους άνεργους θα αυξηθούν, επιπλέον οι εισπράξεις από τους φόρους θα μειωθούν ακριβώς επειδή δεν θα υπάρχουν πολλές επιχειρήσεις για να εισπράξει φόρους το κράτος. Επιπρόσθετα υπάρχει και μια αλλαγή στον παραγωγικό τομέα. Οι σχεδιαστές των νέων προϊόντων, καθώς και οι μηχανικοί σήμερα δουλεύουν με ένα νέο μοτίβο. Έχουν αρχίσει να υιοθετούν νέες απόψεις οι οποίες υποστηρίζουν την χρήση της τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Όπως για παράδειγμα κάνει ο Μπόρις Κνούφ (Βλέπε Μπόρις Κνούφ 2020). Αυτό βέβαια έχει ξεκινήσει από παλιά, αλλά όχι επειδή οι μηχανικοί και οι σχεδιαστές το ήθελαν, όπως γίνεται σήμερα, αλλά επειδή αναγκάστηκαν να το κάνουν τότε για να μην χάσουν τις δουλειές τους. Βέβαια δεν είναι όλοι έτσι, υπάρχουν και οι άνθρωποι που γνωρίζουν τις συνέπειες που έχει η χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας και για αυτό επιλέγουν να μην την εφαρμόσουν. Η κοινωνία έχει προχωρήσει και οι άνθρωποι που εφαρμόζουν την τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας έχουν θέσει νέους στόχους, οι οποίοι είναι η ανακάλυψη νέων και εξυπνότερων τρόπων για να μειωθεί η ζωή των προϊόντων όπου κατασκευάζουν. Σε αντίθεση με παλαιότερα όπου το πλήθος των εφευρετών προσπαθούσαν να καταφέρουν να φτιάξουν προϊόντα που θα κρατάνε όσο το δυνατόν περισσότερο, πλέον γίνετε το αντίθετο. Το πλήθος των εφευρετών προσπαθεί να φτιάξει προϊόντα τα οποία θα κρατάνε όσο το δυνατόν λιγότερο. Εξάλλου αν όλοι οι κατασκευαστές εφαρμόσουν την συγκεκριμένη τεχνική και κάνουν όλα τα προϊόντα πιο βραχύβια οι καταναλωτές δεν θα καταλάβουν την διάφορα. Επιπρόσθετα δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι

η τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας εμφανίστηκε μαζί με την μαζική παράγωγή προϊόντων, όπου η συνεργασία αυτών των δύο εννοιών έφερε την καταναλωτική κοινωνία στην μόδα. Εν τέλει εγώ θεωρώ ότι αυτοί που θεωρούν ότι η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα είναι η κινητήρια δύναμη της οικονομίας σφάλουν. Και αυτό γιατί στην ουσία δεν είναι. Η εξέλιξη και η καινοτομία είναι που κινεί την οικονομία. Δεν είναι η προσχεδιασμένη αχρήστευση των παλιών προϊόντων που φέρνει την οικονομία σε ευημερία, αλλά η δημιουργία νέων καινοτόμων αγαθών που απλά ξεπερνούν τα προηγούμενα. Με αυτόν τον τρόπο δεν αυξάνονται και τα απόβλητα όπως γίνεται με την χρήση της τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας, έτσι μειώνεται και ο περιβαλλοντικός κίνδυνος.

14.2. Πλεονεκτήματα

- Μείωση του κόστους παραγωγής λόγω της χρήσης φθηνότερων εξαρτημάτων και υλικών κατασκευής.
- Αύξηση των κερδών για τις βιομηχανίες και τις επιχειρήσεις, και αυτό γιατί οι καταναλωτές καταναλώνουν περισσότερο εφόσον αναγκάζονται να αντικαταστήσουν τα βραχύβια προϊόντα τους πιο σύντομα.
- Έλεγχος της διάρκειας ζωής των προϊόντων.
- Αύξηση της ζήτησης των προϊόντων των μεγάλων βιομηχανιών, διότι οι καταναλωτές αγοράζουν νωρίτερα από ότι θα αγόραζαν κανονικά.
- Διατήρηση σταθερών επιπέδων στα έσοδα των μεγάλων βιομηχανιών στις αναπτυγμένες κυρίως χώρες που η αγορά έχει κορεστεί .
- Αύξηση της παραγωγής, διότι τα προϊόντα καταστρέφονται νωρίτερα από ότι θα καταστρεφόταν κανονικά και επειδή ισχύει ο νόμος της προσφοράς και της ζήτησης η μείωση των επιπέδων των τιμών που κατάφερε η βιομηχανία να κάνει χρησιμοποιώντας πιο φθηνά και βραχύβια υλικά θα αποφέρει αύξηση της ζήτησης και την κατανάλωσης επομένως και της παραγωγής.
- Αύξηση του εργατικού δυναμικού διότι μια μεγαλύτερη μονάδα παραγωγής απαιτεί μεγαλύτερο πλήθος προσωπικού.
- Μεγαλύτερη ρευστοποίηση και κίνηση του πλούτου, αυτό διότι οι άνθρωποι καταναλώνουν περισσότερο και δεν αποθηκεύουν τόσο πολύ χρήματα στην άκρη έτσι ώστε το χρήμα να μείνει στάσιμο και εκτός του οικονομικού κύκλου, όπως θα γίνονταν αν τα προϊόντα κρατούσαν για πάντα.
- Εξοικονόμηση σπάνιων πόρων που θα μπορούσαν να κάνουν πιο ανθεκτικά τα προϊόντα, αλλά επειδή υπάρχουν σε πολύ μικρά ποσοστά στον πλανήτη μας κάποια στιγμή θα ερχόταν σε έκλειψη. Συνήθως για να κατασκευαστούν πιο βραχύβια προϊόντα χρησιμοποιούνται πολύ φθηνά υλικά τα οποία υπάρχουν σε τεράστια αποθέματα ή έχουν δημιουργηθεί σε εργαστήριο, όπως είναι το φθινό λεπτό πλαστικό.

- Άνθιση της οικονομίας, διότι αυξάνεται η κατανάλωση, η παραγωγή και η κυκλοφορία χρήματος στην αγορά.
- Άνοιγμα νέων θέσεων εργασίας, με την αύξηση της παραγωγής και τις επεκτάσεις των εργοστασιακών μονάδων παραγωγής έρχεται και μια αύξηση της ανάγκης για πρόσληψη νέου προσωπικού.
- Και τέλος η χρήση της τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας θα μπορούσε να επιφέρει μια σταδιακή αύξηση των μισθών διότι θα αυξηθεί το φόρτο εργασίας και η εξειδίκευση των εργαζομένων.

14.3. Μειονεκτήματα

- Η χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας μπορεί να προκαλέσει σημαντική ζημιά στον πλανήτη μας με τη μορφή ρυπογόνων εκπομπών λόγω της μεγάλης παραγωγής στα εργοστάσια.
- Δημιουργία περισσότερων αποβλήτων και αύξηση της ρύπανσης διότι οι καταναλωτές αντικαταστούν τα προϊόντα τους συχνότερα.
- Μείωση επισκευών, άρα πολλοί επαγγελματίες που ζούσαν από την επισκευή των προϊόντων χάνουν την δουλειά τους και θα μείνουν ή άνεργοι ή θα πρέπει να στραφούν σε άλλη απασχόληση. Αυτό γίνεται διότι τα προσχεδιασμένα για αυτοκαταστροφή προϊόντα τις περισσότερες φορές καταστρέφονται με τρόπο τέτοιο όπου η επισκευή τους είναι αδύνατη ή πολύ πιο ακριβή από το να αντικατασταθεί εξ ολοκλήρου η συγκεκριμένη συσκευή.
- Η μαζική παραγωγή που θα χρειαστεί να υπάρχει για να μπορεί μια βιομηχανία να παράγει όλα αυτά τα προϊόντα που χρειάζεται, για να πραγματοποιηθεί χρειάζεται νέα μηχανήματα που επί το πλείστον θα παράγουν μαζικά πάρα πολλά προϊόντα τη ημέρα, με αυτόν τον τρόπο εν τέλη θα χαθούν κάποιες χειρονακτικές εργασίες και έτσι θα απολυθεί το προσωπικό που εργαζόταν σε αυτές τις μονάδες παραγωγής. Πλέον θα χρειάζεται μεγαλύτερη ειδίκευση για να βρει κάποιος δουλειά σε ένα τέτοιο τομέα, που κάποτε βέβαια δεν χρειαζόταν ούτε πτυχίο για τις συγκεκριμένες χειρονακτικές εργασίες. Η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα λοιπόν θα φέρει την αυτοματοποίηση, που αυτή με την σειρά της θα φέρει την απόλυση του προσωπικού.
- Χρησιμοποιούνται περισσότεροι φυσικοί πόροι από ότι θα χρειαζόνταν κανονικά με αποτέλεσμα κάποια στιγμή να έρθει σε έκλειψη ο πλανήτης από αυτούς.
- Καταναλώνονται μεγαλύτερα ποσά ενέργειας για να παραχθούν μεγαλύτερες ποσότητες προϊόντων επιβαρύνοντας τον πλανήτη.
- Άσκοπες καταναλωτικές δαπάνες σε προϊόντα τα οποία δεν θα χρειαζόταν να αγοράσουν ξανά και ξανά, και με βάση τα παγκόσμια επίπεδα ανεργίας και φτώχειας οι καταναλωτές δεν έχουν έξτρα χρήματα για να διαθέσουν σε άσκοπες αγορές.

- Μεγαλώνει το χάσμα μεταξύ των υψηλών και των χαμηλών τάξεων, οι πλούσιοι πλουσιότεροι και οι φτωχοί φτωχότεροι. Αυτό συμβαίνει διότι οι άνθρωποι που βρίσκονται στην χαμηλότερη τάξη θα αναγκάζονται να καταναλώνουν περισσότερο από ότι θα έπρεπε κανονικά, άρα το παθητικό τους (τα έξοδά τους) θα πολλαπλασιάζονταν, άρα θα γίνουν τελικά πιο φτωχοί. Σε αντίθεση με τις υψηλές τάξεις οι οποίες θα αυξήσουν τα κέρδη τους είτε επειδή είναι κάτοχοι εργοστασίων, βιομηχανιών και παραγωγικών μονάδων, είτε είναι απλά μέτοχοι αυτών, με την αύξηση της παραγωγής και την κατανάλωσης.
- Κίνδυνος φυλάκισης και πληρωμή μεγάλων χρηματικών ποσών στις κυβερνήσεις, και αυτό διότι η χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας είναι παράνομη και διώκεται από το δίκαιο του αθέμιτου ανταγωνισμού και γενικότερα τον νόμο. (βλέπε τις περιπτώσεις της Apple και της Samsung στα προηγούμενα κεφάλαια).
- Οι καταναλωτές θα χάσουν την πίστη τους στις εταιρίες που εφαρμόζουν την τεχνική της προσχεδιασμένη βραχυβιότητα και με αυτόν τον τρόπο θα στραφούν στους ανταγωνιστές που δεν θα χρησιμοποιούν την συγκεκριμένη τεχνική και θα φτιάχνουν πιο ανθεκτικά προϊόντα, όπως για παράδειγμα γίνεται με τα βραχύβια επί το πλείστον Κινέζικα προϊόντα με τα ανθεκτικά επί το πλείστον Γερμανικά αντίστοιχα προϊόντα. Ο καταναλωτής αρχικά μπορεί να στραφεί προς ένα Κινέζικο και βραχύβιο προϊόν λόγο της χαμηλής τιμής τους, διότι όπως σας είπα και προηγουμένως τα επίπεδα φτώχειας είναι πολύ υψηλά στις μέρες μας, (Το εβδομήντα ένα τις εκατό του παγκοσμίου πληθυσμού ζούσε με λιγότερα από δέκα δολάρια την μέρα μέχρι το έτος 2015 σύμφωνα με μια έρευνα. Πηγή: FortuneGreece/ Παγκόσμια φτώχεια: Το 71% του πληθυσμού ζει με λιγότερα από 10 δολάρια ημερησίως/13/07/2015 23:36/ ημερομηνία επίσκεψης 2/1/2021/, [https:// www. fortunegreece. com/article/ pagkosmia -ftochia- to-71-tou-plithismou-zi-me-ligotera-apo-10-dolaria-imerisios/](https://www.fortunegreece.com/article/pagkosmia-ftochia-to-71-tou-plithismou-zi-me-ligotera-apo-10-dolaria-imerisios/)) αλλά αργά ή γρήγορα θα συνειδητοποιήσει ότι το προϊόν που αγόρασε είναι βραχύβιο και δεν τον ικανοποιεί, αρά θα στραφεί σε ένα Γερμανικό για παράδειγμα πιο ανθεκτικό προϊόν το οποία υποθετικά θα του κρατήσει για μια ζωή και ας το πληρώσει πιο ακριβά. Στην ουσία δεν το πληρώνει πιο ακριβά διότι δεν θα χρειαστεί να το αντικαταστήσει και τρεις και τέσσερεις φορές όπως θα έκανε με το Κινέζικο. Είναι σαν μια επένδυση η οποία διαβλέπει μακροχρόνια κέρδος και όχι σημερινό.
- Τα προϊόντα τα οποία έχουν επεξεργαστεί και παραχθεί με την χρήση της τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας είναι προϊόντα που συνήθως είναι δύσκολα να αποσυναρμολογηθούν και αν καταστραφούν πρέπει να πεταχτούν ολόκληρα (Βλέπε περίπτωση Apple με τα iPad με τις μπαταρίες τους). Αυτό το γεγονός δεν βοηθάει στην ανακύκλωση των συγκεκριμένων προϊόντων, και αυτό διότι οι μπαταρίες πάντα ανακυκλώνονται διαφορετικά, τα πλαστικά το ίδιο και τα ηλεκτρονικά μέρη το ίδιο. Με την δυσκολία που θα εμφανιστεί στην αποσυναρμολόγηση, τα αγαθά αυτά δεν θα μπορούν να ανακυκλωθούν εύκολα και στο τέλος ο χρόνος και το χρήμα που θα σπαταληθεί για να ανακυκλωθούν τα συγκεκριμένα προϊόντα θα είναι πολύ υψηλά. Άρα η ανακύκλωση αυτών θα είναι μη συμφέρουσα εν τέλει, επομένως θα παρατηθούν και θα πεταχτούν σαν απόβλητα.
- Σε περίπτωση όπου οι καταναλωτές αντιληφθούν ότι μια εταιρία χρησιμοποιεί την τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας στα προϊόντα της τότε θα νευριάσουν θα δυσανεμιστούν και θα αντιδράσουν αρνητικά κατά της εταιρίας αυτής. Λογικό είναι

βέβαια διότι δεν είναι και ότι καλύτερο για κάποιον να γνωρίζει ότι δίνει χρήματα για να αγοράσει ένα ῥπιον όπου ο ίδιος ο κατασκευαστής έχει δώσει παραπάνω χρήματα για να κάνει το προϊόν ξεπερασμένος ή μην λειτουργικό πιο σύντομα

- Οι καταναλωτές θα υιοθετήσουν μια υπερκαταναλωτική συμπεριφορά και θα δημιουργήσουν μια εξάρτηση προς τα προϊόντα και τους κατασκευαστές αυτών, με αυτόν τον τρόπο θα είναι πιο εύκολη η χειραγώγηση τους και ο έλεγχος προς τις καταναλωτικές τους συνήθειες από τους παραγωγούς.
- Υιοθετούνται αγελαίες συμπεριφορές καθώς ενθαρρύνεται η μαζοποίηση. Όταν απαξιώνονται τα προϊόντα σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα, ένα μεγάλο πλήθος καταναλωτών στρέφεται σε νέα προϊόντα πολύ συχνότερα από ότι θα έπρεπε, όποιος καταναλωτής δεν στραφεί στα νέα προϊόντα θα είναι παλιομοδίτης και εκτός μόδας και κανείς δεν το θέλει αυτό, επομένως θα παρασυρθεί και θα αγοράσει και αυτός το νέο αυτό προϊόν. Όταν βγει ένα νέο προϊόν θα ξεπεραστεί το προηγούμενο και έτσι αυτό το φαινόμενο θα επαναληφθεί, με την διαφορά ότι όλο και περισσότεροι θα παρασύρονται ο ένας με τον άλλον, αυτό θα πει εξάλλου αγελαία συμπεριφορά.

14.4. Περιβάλλον και προσχεδιασμένη βραχυβιότητα

Η χρήση της τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας έχει αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον όπως είδατε και σε μερικά από τα μειονεκτήματα αυτής. Αυξάνει τα απόβλητα, αυξάνει την κατανάλωση ενέργειας, τις αρνητικές εκπομπές καυσαερίων στο περιβάλλον και μειώνει του διαθέσιμους φυσικούς πόρους. Το θέμα είναι ότι οι περιβαλλοντολόγοι θεωρούν την χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας καταστροφική με το περιβάλλον, καθώς πάει κόντρα με την ιεραρχία αποβλήτων.

14.4.1. Η ιεραρχία αποβλήτων

Η ιεραρχία των αποβλήτων είναι ένα μέσο για τους περιβαλλοντολόγους για να μπορούν να μετρήσουν και να αξιολογήσουν όλες τις διαδικασίες εκείνες που θα μπορούσαν να προστατεύσουν το περιβάλλον, και να μειώσουν τις εκπομπές, την κατανάλωση ενέργειας και τα απόβλητα. Αυτό το εργαλείο εμφανίζεται σαν ένα διάγραμμα πυραμίδας στο οποίο αναγράφεται η ιεραρχία στην σειρά προτίμησης ανάλογα με την καταστροφικότητα της κάθε διαδικασίας προς το περιβάλλον. Πάνω πάνω στην πυραμίδα αναγράφεται η καλύτερη και πιο ευνοϊκή λύση για το περιβάλλον και ακολουθούν οι λιγότερο ευνοϊκές λύσεις μέχρι να φτάσει κάποιος στο πάτο της πυραμίδας όπου εκεί βρίσκεται η χειρίστη λύση η οποία είναι και η πιο καταστροφική για το περιβάλλον. Επιπλέον δεν είναι απαραίτητα να είναι τα τελευταία επίπεδα καταστροφικά για το περιβάλλον, απλά να είναι λιγότερο ευεργετικά για αυτό. Τότε η πυραμίδα αποβλήτων λειτουργεί σαν έναν τρόπο για να μπει μια σειρά προτεραιότητας για δράση. Η σειρά που προτείνει μια πυραμίδα αποβλήτων είναι η σωστή σειρά για να μπορέσει κάποιος να μειώσει ή να διαχειριστεί τα απόβλητα του με καλύτερο τρόπο. Τελικός στόχος την χρήσης της πυραμίδας της ιεραρχίας των αποβλήτων είναι να προκληθεί από την χρήση της η μέγιστη ανακύκλωση και εκμετάλλευση των προϊόντων και των υλικών έτσι ώστε να μειωθούν στο

μεγαλύτερο δυνατό βαθμό τα απόβλητα. Τα αποτελέσματα που θα φέρει η χρήση μια τέτοιας τεχνικής είναι η μείωση των αερίων που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου, η μείωση όλων των ρύπων, η εξοικονόμηση ενέργειας και η ανάπτυξη του κλάδου των οικολογικών και πράσινων καινοτόμων τεχνολογιών. (Πηγή: WtERT/Support for Decisions/ Materials and energy Recovery/ ημερομηνία επίσκεψης 4/1/2021, [WtERT - Waste to Energy - Support for Decisions](#)) και (Πηγή: Λιναράκη Γεωργία, Μηχανικός Τεχνολογιών Αντιρρύπανσης Μέλος Δ.Σ. ΠΑΣΕΠΠΕ, Σύμβουλος Επιστημονικό/ημερομηνία επίσκεψης 4/1/2021 ,http://www.verdetec.gr/images/0403_paseppe_glinaraki.pdf). Άρα όπως μπορείτε να δείτε η χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας πάει κόντρα με την χρήση των περιβαλλοντικών προτύπων και της χρήσης της ιεραρχίας αποβλήτων, για τον απλό λόγο ότι με την χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας τα απόβλητα πολλαπλασιάζονται μαζί με τις εκπομπές και την κατανάλωση ενέργειας που δεν θα χρειαζόταν κανονικά. Επομένως αν ήταν να κατατάξω την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα σε μια πυραμίδα ιεραρχίας αποβλήτων τότε θα την έβαζα κάτω κάτω στο τελευταίο επίπεδο της πυραμίδας. Επιπρόσθετα πλέον οι μεγάλες εταιρίες λειτουργούν με περιβαλλοντικά πρότυπα και έχουν προδιαγραφές ISO τα οποία τους υποδεικνύουν πως μπορούν να μειώσουν τα απόβλητα μέσω της στενής παρακολούθησης του κύκλου ζωής των προϊόντων που παράγουν. Η όλη ιδέα είναι να επιμηκύνουν την ζωή των προϊόντων για να μην δημιουργούνται όλα αυτά τα καταστροφικά αποτελέσματα που ανέφερα παραπάνω για το περιβάλλον, καθώς και να ελέγχουν την κάθε διαδικασία μέσα στην παραγωγή. Από την συλλογή των πόρων και της αποθήκευσης, μέχρι την παραγωγή, την διανομή και την απόσυρση των προϊόντων. Η χρήση βέβαια της τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας μειώνει τον κύκλο ζωής των προϊόντων και πάει κόντρα με όλα αυτά τα περιβαλλοντικά πρότυπα και με το νέος επιχειρηματικό πράσινο μοντέλο που όλο και περισσότεροι οργανισμοί παγκοσμίως υποθέτουν ή επιβάλλονται να υιοθετήσουν. Βέβαια στον αντίποδα θα μπορούσε μόνο με ένα τρόπο η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα να λειτουργήσει θετικά για το περιβάλλον. Και αυτός ο τρόπος είναι να αντικατασταθούν μέσω αυτής οι παλαιότερες συσκευές που δεν λειτουργούν με τα νέα περιβαλλοντικά πρότυπα και είναι κατασκευασμένες για να καταναλώνουν πολύ περισσότερη ενέργεια από ότι καταναλώνουν οι νέες συσκευές που είναι ενεργειακά αποδοτικότερες.

14.4.2. Ιεραρχία αποβλήτων και Ευρωπαϊκή Ένωση

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ως στόχο της την πράσινη ανάπτυξη για τα τελευταία χρόνια. Τώρα όσο αναφορά την ιεραρχία αποβλήτων έχει βγάλει ένα ειδικό πλαίσιο με οδηγίες (Ευρωπαϊκή Ιεραρχία αποβλήτων) οι οποίες είναι νομικά δεσμευτική από τα κράτη μέλη. Οι οδηγίες αυτές είναι οι εξής: Πρώτον είναι η πρόληψη καθώς και η μείωση της παραγωγής αποβλήτων. Δεύτερον η επαναχρησιμοποίηση των προϊόντων πριν γίνουν απόβλητα για όσες περισσότερες φορές γίνεται. Τρίτον Ανακύκλωση σε όλα τα απόβλητα είτε για να γίνουν προϊόντα, είτε νέα υλικά είτε ουσίες, επιπλέον επιτρέπεται να γίνουν λίπασμα τα απόβλητα αλλά όχι να αποτεφρωθούν. Και τέλος είναι η απόρριψη, όταν τελικά τα απόβλητα δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν πλέον τότε θα πρέπει να διατίθενται για με υγειονομική ταφή ή κάποια άλλη τεχνική καταστροφής αυτών και όχι να πετιούνται. (Πηγή: [Wikipedia/Waste framework directive/ημερομηνία επίσκεψης 4/1/2021](#), [Waste framework directive - Wikipedia](#) και Directive [2008/98/EC] of the European Parliament and of the Council on waste.)

Πυραμίδα Ιεραρχίας αποβλήτων (The Waste Hierarchy)



PREVENTION: ΠΡΟΛΗΨΗ (ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ)

MINIMISATION: ΕΛΑΧΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ (ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ)

REUSE: ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ
(ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ)

RECYCLING: ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ (ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ)

ENERGYRECOVERY: ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

DISPOSAL: ΑΠΟΡΙΨΗ (ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ)

Πηγή: Wikipedia/Waste hierarchy/Ημερομηνία επίσκεψης
4/1/2021, https://en.wikipedia.org/wiki/Waste_hierarchy

14.5. Περιορισμός της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας

Για να μπορέσει να περιοριστεί η χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας θα πρέπει να δημιουργηθεί ειδική νομοθεσία περί αυτής, στην οποία θα αναφάριτε αναλυτικά τα βήματα που θα πρέπει να ακολουθήσει μια εταιρία για να παράγει ένα προϊόν. Επιπλέον θα πρέπει να ενημερωθούν όλοι για την ύπαρξη της τεχνικής αυτής (ιδίως οι απλή πολίτες και καταναλωτές) διότι ελάχιστοι γνωρίζουν για την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα και την θεωρούν σαν μία ακόμη θεωρία συνωμοσίας. Επιπρόσθετα θα πρέπει να ανταμείβεται με κάποιον τρόπο η δημιουργία προϊόντων τα οποία κρατάνε πολύ καιρό και είναι αξιόπιστα έτσι ώστε σιγά σιγά όλοι να υιοθετήσουν την συγκεκριμένη νοοτροπία παραγωγής μακροχρόνιων προϊόντων. Πρέπει να επισημανθούν από όλους οι καταστροφικές συνέπειες που προκαλεί στο περιβάλλον η χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας και να γίνει αντιληφθούν ότι ο πλανήτης έχει υποστεί μεγάλη ζημία από τους ανθρώπους και την βιομηχανία και δεν θα έχει για πάντα φυσικούς πόρους. Άρα θα πρέπει να μειωθεί η κατανάλωση και η παραγωγή νέων προϊόντων και να αυξηθεί η ανακύκλωση και η επαναχρησιμοποίηση των πρώτων υλών.

14.5.1. Η Γαλλία έβγαλε ειδικό νόμο κατά την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα

Και όμως σε αντίθεση με τον υπόλοιπο κόσμο όπου οι νόμοι για την χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας είναι πολύ γενικοί ή την κατατάσσουν σε άλλες παρεμφερή κατηγορίες όπως είναι ο αθέμιτος ανταγωνισμός, η Γαλλία ήταν η πρώτη χώρα στον κόσμο τον Μάιο του έτος 2015 όπου πέρασε μια ειδική νομοθεσία για τον περιορισμό της τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Ενώ ο υπόλοιπος κόσμος το καλύτερο που έχει καταφέρει να κάνει σχετικά με αυτήν είναι να έχει μερικούς νόμους που να αναγράφουν την διάρκεια σε χρόνια που πρέπει να έχουν μερικά προϊόντα η Γαλλία υποχρέωνε όλους τους Γάλλους κατασκευαστές συσκευών να ενημερώνουν τους προμηθευτές τους για το ποίο είναι ακριβώς το χρονικό διάστημα που θα πάρει στους κατασκευαστές να παράξουν ανταλλακτικά για το κάθε προϊόν που τους πουλάνε. Επιπλέον τελικοί πωλητές αυτών των προϊόντων θα πρέπει να ενημερώνουν και τους αγοραστές με γραπτή απόδειξη για τα ίδια δεδομένα του προϊόντος και των ανταλλακτικών τους, όπως ακριβώς κάνανε οι κατασκευαστές στους προμηθευτές. Αν τώρα δεν τους ενημερώσουν τελικά για αυτά τα στοιχεία που αναφέρθηκαν παραπάνω τότε το αποτέλεσμα θα είναι να πληρώσουν πρόστιμα που ανέρχονται έως και δεκαπέντε χιλιάδες ευρώ. Στα προσεχή της σχέδια βέβαια ήταν να απαιτείται από τους κατασκευαστές να αντικαθιστούν ή να επισκευάζουν οπουδήποτε ελαττωματική συσκευή εντελώς δωρεάν, για τα πρώτα δύο χρόνια από την αγορά τους, δηλαδή σαν μια υποχρεωτική εγγύηση τουλάχιστον δύο χρόνων. Βέβαια ανάλογα με το προϊόν θα πρέπει να αλλάζει και αυτή η γραπτή εγγύηση των δύο χρόνων και να γίνεται μεγαλύτερη των δύο αυτών, και αυτό διότι δεν αντέχουν όλες οι συσκευές το ίδιο στην πάροδο του χρόνου, ένα πλυντήριο μπορεί να κρατήσει και είκοσι χρόνια, μια τηλεόραση για περισσότερο, ενώ τα λάστιχα αυτοκινήτου λιγότερο. (Πηγή: France aims to end planned obsolescence with new laws/Digital Trends/Drew Prindle/3 Μαρτίου του 2015/ημερομηνία επίσκεψης 4/1/202, France aims to end planned obsolescence with new laws | Digital Trends).

14.5.2. Διαδίκτυο και νέοι εναντίον της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας

Οι νέες γενιές όπου έχουν μάθει να ενημερώνονται και να ερευνούν με την βοήθεια του διαδικτύου έχουν πάψει να εμπιστεύονται τους κατασκευαστές και κυρίως τις μεγάλες πολυεθνικές εταιρίες. Αυτό ξεκίνησε όταν κάποιος από τους ίδιους ή ακόμα και από τους συγγενείς τους πέσανε θύματα της τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Όπως ήταν για παράδειγμα ο Μάρκος από την Βαρκελώνη ή ο Αμερικανός Youtuber Casey Owen Neistat που και οι δύο ήταν θύματα της συγκεκριμένης τεχνικής, ο Μάρκος με τον εκτυπωτή και ο Neistat με την μπαταρία του iPod. Και οι δύο χρησιμοποίησαν το διαδίκτυο, είτε για να μάθουν αν είναι οι μόνοι πάθανε κάτι τέτοιο, άρα στην περίπτωση εκείνη μπορεί να έτυχε μόνο σε αυτούς, είτε για να βρουν μια λύση για να επισκευάσουν μόνοι τους τις συσκευές τους, όπως στην περίπτωση του Μάρκου, είτε για να διαδώσουν στον κόσμο της περίπτωση τους και να τους ξυπνήσουν όπως έκανε ο Neistat. Το βίντεο που έφταιξε ο Neistat(Βλέπε Casey Owen Neistat 2003, iPod s dirty secret) καθώς και το Forum που επισκέφτηκε ο Μάρκος (Βλέπε εκτυπωτής του Μάρκου) ήταν δύο διαφορετικοί τρόποι για να μαζευτούν και να συζητήσουν διάφοροι άνθρωποι από όλο τον κόσμο για την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα. Πλέον δεν υπάρχουν σύνορα όπως κάποτε και τα μυστικά δεν μπορούν να κρατήσουν για πολύ καιρό (όπως άλλωστε ήταν κάποτε η χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας ένα μυστικό). Το

διαδίκτυο μπορεί να υπήρχε πολλά χρόνια αλλά δεν ήταν τόσο συχνή η χρήση του, και επιπλέον δεν υπήρχαν τόσοι πολλοί οδηγοί (tutorials) για την επισκευή σε οτιδήποτε. Κάποτε ήταν προνόμιο των λίγων και η χρήση του ήταν κυρίως για ενημέρωση και εργασία. Πλέον οι νέες γενιές έχουν μεγαλώσει με αυτό και έχουν μάθει να βρίσκουν τα πάντα. Επομένως είναι αδικαιολόγητη η άγνοια των νέων για το ζήτημα της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας και όλων των παρεμφερών τεχνικών. Επομένως το διαδίκτυο είναι ένας σύμμαχος για την καταπολέμηση της συγκεκριμένης επιχειρηματικής τεχνικής.

15. Μια διαφορετική χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας που προσφέρει στην ανάπτυξη και την καινοτομία

Οι καταναλωτές έχουν την απαίτηση τα ακριβά προϊόντα πολυτελείας όπου προσφέρει μια εταιρία να είναι μακροχρόνια αν δεν είναι τότε απλά φεύγουν. Στην περίπτωση της Apple όμως δεν ισχύει αυτό, διότι συνεχίζουν παρόλα τα παράπονα για τις ενημερώσεις που επιβραδύνουν τις συσκευές τους καθώς και τις βραχύβιες μπαταρίες τους να αγοράζουν τα προϊόντα της Apple. Αυτό σημαίνει ότι έχουν δύναμη και επιρροή στην αγορά και μπορούν να κάνουν ότι θέλουν όπως στην περίπτωση ενός μονοπωλίου. Η Apple όπως και το ενενήντα τις εκατό των ανθρώπων που χρησιμοποιούν την τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας το κάνουν με τον λάθος τρόπο, και αυτός ο τρόπος είναι που καθιστά παράνομη την συγκεκριμένη τεχνική. Ο σωστός τρόπος για την εφαρμογή της συγκεκριμένης τεχνικής είναι να εισαχθεί στην αγορά ένα νέο προϊόν που να καλύπτει καλύτερα τις ανάγκες των ανθρώπων έτσι ώστε να απαξιωθούν τα προηγούμενα παλαιότερα προϊόντα και όχι να αναπτυχθούν προϊόντα με ημερομηνία λήξης που να δημιουργούνται για να αυτοκαταστρέφονται έτσι ώστε να αντικατασταθούν νωρίτερα από ότι θα έπρεπε. Αυτό υποστήριζε εξάλλου υποστήριζε και ο Brook Stevens, στον οποίο θα αναφερθώ παρακάτω, στην δημιουργία προϊόντων που να θέλει ο καταναλωτής πιο καινοτόμα και αποτελεσματικά από τα προηγούμενα. Αυτό προάγει την καινοτομία και την ανάπτυξη, ενώ η δημιουργία βραχύβιων προϊόντων προβάλλει την υπανάπτυξη και την στασιμότητα της τεχνολογίας. Τα λόγια του Stevens για την απόκτηση αγαθών που είναι λίγο καλύτερα, λίγο νωρίτερα από ότι τα χρειάζεται ο καταναλωτής παρερμηνεύτηκε και μεταφράστηκε στην αχρήστευση των παλιότερων μοντέλων για να φανούν καλύτερα τα καινούργια, ενώ αυτό που έλεγε ο Stevens ήταν την δημιουργία καλύτερων και πιο καινοτόμων προϊόντων από αυτά που ήδη είχαν δημιουργηθεί χωρίς να αυτοκαταστρέφονται τα προηγούμενα. (Πηγή: Economix/ Planned Obsolescence as myth or reality/ 31 Οκτωβρίου 2013/ Catherine Rampell/ ημερομηνία επίσκεψης 11/12/2020, <https://economix.blogs.nytimes.com/2013/10/31/planned-obsolence-as-myth-or-reality>).

16. Ανάλυση Εκφράσεων όπου έχουν ειπωθεί σχετικά με την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα

«Τους δίνουν τόση ζωή ώστε όταν τα ξεπληρώσεις να είναι ήδη ξεφλημένα», Άρθουρ Μίλερ. Με αυτόν τον τρόπο λειτουργεί όλο το μοντέλο της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Όταν κάποιος μέσος καταναλωτής αγοράζει ένα ακριβό προϊόν, συνήθως το αγοράζει με δόσεις. Όλοι θα έχετε ακούσει αγόρασε το νέο προϊόν με είκοσι, άτοκες δόσεις 30 άτοκες δόσεις και ούτω κάθε εξής. Αυτός είναι ακόμα ένας τρόπος τον οποίο χρησιμοποιούν οι εταιρίες για να εφαρμόσουν την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα στα εμπορεύματα τους. Με αυτή την έκφραση ο Άρθουρ Μίλερ (Βλέπε Άρθουρ Μίλερ 1949) θέλει να σχολιάσει το γεγονός ότι με την χρήση της συγκεκριμένης τεχνικής ο καταναλωτής θα αναγκαστεί να αγοράσει κάτι με χρήματα που δεν έχει ακόμα, δηλαδή με άτοκες δόσεις. Η εταιρία βέβαια ξέρει σε πόσο καιρό θα καταφέρει ο καταναλωτής να το ξεπληρώσει, έτσι έχει προσχεδιάσει το προϊόν με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να χαλάσει όταν ο πελάτης θα έχει ξεπληρώσει όλες τις δόσεις του εξ ου και η ατάκα: Τους δίνουν τόση ζωή ώστε όταν τα ξεπληρώσεις να είναι ξεφλημένα.

«Για μια φορά θα ήθελα να μου ανήκει κάτι προτού χαλάσει» Από το έργο Ο θάνατος του εμποράκου του Άρθουρ Μίλερ. Εδώ όπως είδατε και προηγουμένως ο Μίλερ αναφέρεται στην σύντομη ζωή που έχουν τα προϊόντα και σαρκαστικά λέει ότι μέχρι να φτάσει σε αυτόν το προϊόν θα έχει χαλάσει ήδη.

«Μόλις ξεπλήρωσα το αμάξι και είναι στα τελευταία του, το ψυγείο τρώει τους μιάντες σαν μανιακό» Από το έργο Ο θάνατος του εμποράκου του Άρθουρ Μίλερ. Εδώ εμφανίζονται δυο μορφές προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Η πρώτη αναφέρεται στην περίπτωση όπου η επιχείρηση έχει υπολογίσει ότι την χρονική στιγμή όπου ο καταναλωτής θα ξεπληρώσει τις δόσεις για το αμάξι που έχει αγοράσει, το αμάξι θα έχει ήδη χαλάσει και θα θέλει αλλαγή. Αυτό οι εταιρίες το κάνουν έτσι ώστε να βάζουν τον καταναλωτή σε έναν συνεχή κύκλο αλλαγής αμαξιών. Και στην δεύτερη περίπτωση σχετικά με το ψυγείο και τους μιάντες, η εταιρία έχει βάλει ειδικούς μηχανισμούς έτσι ώστε οι μιάντες του ψυγείου να αυτοκαταστρέφονται με την συνεχή χρήση και την πάροδο του χρόνου, έτσι ώστε να χρειάζεται μετά από ένα μικρό χρονικό διάστημα (που μάλιστα οι ίδιοι έχουν ορίσει) να αντικατασταθούν οι μιάντες ή ακόμα και ολόκληρο το ψυγείο δεδομένου του ότι οι μιάντες ήταν πολύ ακριβοί τότε για να αντικατασταθούν και πιο πολύ θα σύμφερε τον καταναλωτή να αγοράσει ένα καινούργιο ψυγείο. Εξάλλου ακριβώς εκεί στόχευαν και οι κατασκευαστές αυτοί.

«Ο ρόλος μας σαν κοινωνία φαίνεται να είναι η κατανάλωση με πίστωση, δηλαδή με χρήματα που δεν έχουμε για να εκπληρώσουμε διάφορες άχρηστες αγορές από προϊόντα που δεν χρειαζόμαστε» Άρθουρ Μίλερ. Από τα στατιστικά και μόνο πλέον ζούμε σε μια υπερκαταναλωτική κοινωνία, μια κοινωνία όπου στηρίζεται στον δανεισμό και κυρίως στον δανεισμένο από τις τράπεζες. Αυτός ο δανεισμός γίνεται για την αγορά διαφόρων άχρηστων αγαθών και ακίνητων, με το σκεπτικό ότι όποιος δανείζεται θα δουλέψει σκληρά, θα βγάλει χρήματα κάποια στιγμή τα οποία θα τα επιστρέψει στην τράπεζα εγκαίρως. Αυτό όμως δεν είναι καλό, και αυτό διότι οι δανειολήπτες θέλουν να έχουν κάτι νωρίτερα και δεν μπορούν να περιμένουν μέχρι να βγάλουν οι ίδιοι τα χρήματα που χρειάζεται για να αποκτήσουν τα αγαθά όπου έχουν ανάγκη. Στην ουσία δεν χρειάζονται το δάνειο, ούτε αυτά τα αγαθά. Απλά μπορούν να βρουν μια πιο οικονομική λύση χωρίς να χρειαστεί ο τραπεζικός δανεισμός, ο οποίος θα τους φέρει επιπλέον έξοδα με τους τόκους. Αυτή η νοοτροπία βέβαια που υιοθετήθηκε μέσω της χρήσης της τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας η οποία έφερε τον υπερκαταναλωτισμό και της χρήσης των διαφημίσεων οι οποίες περνάνε υποσυνείδητα

μηνύματα, ευνοεί τις τράπεζες οι οποίες δημιουργούν πλαστικό χρήμα για να δανείσουν το οποίο τους αποφέρει πολύ μεγάλα κέρδη.

«Αν δεν αγοράσει προϊόντα ο καταναλωτής δεν αναπτύσσεται η εκάστοτε οικονομία» Μπόρις Κνούφ. Εδώ ο Κνούφ αναφέρεται στο γεγονός ότι η οικονομία στηρίζεται στην συνεχή ανταλλαγή προϊόντων και χρημάτων μεταξύ των οντοτήτων του οικονομικού κύκλου. Για να υπάρχει ο οικονομικός κύκλος θα πρέπει τα νοικοκυριά, δηλαδή οι καταναλωτές να αγοράζουν προϊόντα έτσι ώστε να δίνουν χρήματα στις επιχειρήσεις και αυτές με την σειρά τους να δίνουν τους φόρους στο κράτος. Αυτός είναι και ένας από τους κυριότερους λόγους όπου το κράτος ευνοεί από την χρήση της τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας από τις επιχειρήσεις και ίσως για αυτό τον λόγο κάνει τα στραβά μάτια.

Εξάλλου στην σύγχρονη κοινωνία επικρατεί το μοντέλο της ανάπτυξης. Αυτό δεν σημαίνει ότι υπάρχει μια ανάπτυξη που βοηθάει στην κάλυψη των αναγκών μας αλλά υπάρχει μια ανάγκη για την ίδια την ανάπτυξη η οποία βέβαια αυξάνει τις ανάγκες μας εν τέλη όπως λέει και ο Σέρζ Λατούς (Πηγή: "Would the West actually be happier with less? The World Downscald"/Σέρζ Λατούς 2003/ημερομηνία επίσκεψης 28/12/2020, <http://www.hartford-hwp.com/archives/27/081.html>). Όπως και να έχει δεν αυξάνονται οι ανάγκες των ανθρώπων γιατί γίνανε πιο άπληστοι και χρειάζονται περισσότερα, αλλά αυξήσανε τις ανάγκες τους οικειοθελώς για να καταναλώσουνε περισσότερο, πάντα μέσω της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας η οποία προσφέρει αυτή την συνεχή κατανάλωση.

«Η ειρωνεία είναι ότι ο λαμπτήρας ήταν ανέκαθεν το σύμβολο των νέων ιδεών και γενικότερα της προόδου. Ωστόσο ήταν ένα από τα πρώτα παραδείγματα προσχεδιασμένης βραχυβιότητας» Νικόλ Φοξ αρθρογράφος τεχνολογίας. Η κυρία Νικόλ Φοξ αναφέρεται στην περίπτωση του λαμπτήρα του πυροσβεστικού σταθμού όπου κράτησε εκατό χρόνια ο οποίος συνεχίζει να φωτίζει μέχρι και σήμερα (Βλέπε η Αθάνατη Λάμπα). Το οποίο είναι ένα λαμπρό παράδειγμα για την χρήση της τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Εφόσον έφτιαξαν κάτι τόσο μακροχρόνιο τόσο παλιά γιατί δεν μπορούν να φτιάξουν κάτι αντίστοιχο σήμερα. Η Νικόλ Φοξ χρησιμοποιεί τις λέξεις νέες ιδέες και την πρόοδο για να δείξει ότι η χρήση αυτής της τεχνικής εμποδίζει την πρόοδο και την ανάπτυξη καθώς καταρρακώνει τις νέες ιδέες.

«Όλη μας η οικονομία στηρίζεται στην προσχεδιασμένη βραχυβιότητα, φτιάχνουμε καλά προϊόντα, τα δίνουμε στους πελάτες για να τα αγοράσουν και τον επόμενο χρόνο θα τους δώσουμε νέα προϊόντα, όπου θα κάνουν τα παλιά να είναι εκτός μόδας, εκτός εποχής και απαρχαιωμένα». Brooks Stevens βιομηχανικός σχεδιαστής έτος 1958. Ο Brooks ο οποίος ήταν σχεδιαστής και είχε επανασχεδιάσει διάφορα αυτοκίνητα και μηχανές, μεταξύ αυτών το Studebaker Gran Turismo Hawk, διάφορες μηχανές Harley Davidson, την μηχανή hydra-Glide Harley το 1949 και άλλα είναι ένας άνθρωπος ο οποίος έχει επίγνωση επί του θέματος.(Βλέπε Brook Stevens 1950). Ο κύριος Brooks Stevens λοιπόν έχει επίσης χαρακτηριστεί πολλές φορές ως ο δημιουργός του όρου προσχεδιασμένη βραχυβιότητα, αυτός και ο μεσίτης Bernard London (Βλέπε,Ο Bernard London και ο πρώτος ορισμός της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας 1932), με την διάφορα βέβαια ότι ο Brooks Stevens αποδείχτηκε ότι δεν τον δημιούργησε άπλα τον έκανε πιο διαδεδομένο και γνωστό σε όλους (Ο London μίλαγε για την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα το έτος 1932, ενώ ο Stevens το 1950). Ο Brooks λοιπόν είχε έναν δικό του ορισμό για την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα (Εξ ου και η σύγχυση για το ποιος εφηύρε τον ορισμό της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας.) ο οποίος ήταν ο εξής: Προσχεδιασμένη βραχυβιότητα είναι η εμφύτεψη στους αγοραστές της επιθυμίας να αγοράσουν κάτι λίγο πιο καινούργιο, λίγο πιο κάλο, λίγο πιο νωρίς από όσο το χρειάζονται>>. Στην ουσία αυτό που ήθελε να πετύχει ήταν να κάνει τους αγοραστές να υιοθετήσουν την καταναλωτική συμπεριφορά που στηριζόταν πάνω στα λόγια του, δηλαδή στο να θέλουν από μόνοι τους να αγοράζουν κάτι καινούργιο. Επομένως έκανε μια διαφορετική χρήση της

τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας, η οποία δεν στηρίζονταν στο να χαλάνε τα υλικά, άλλα στο να απαρχαιώνονται και να είναι εκτός μόδας τα παλαιότερα, δημιουργώντας καινούργια.

«Με την χρήση της υποχρεωτικής προσχεδιασμένης βραχυβιότητας στα αγαθά τα γρανάζια της βιομηχανίας θα λειτουργούσαν αδιάκοπα, ο κόσμος θα κατανάλωνε και όλοι θα είχαν εργασία» Bernard London (Βλέπε Ο Bernard London και ο πρώτος ορισμός της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας 1932). Ο London είναι υποστηρικτής της χρήσης αυτής της τεχνικής, μάλιστα έχει γράψει και τρία δοκίμια τα οποία έκδωσε μόνος του, όπου εξηγεί πως η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα βοηθάει στην εξάλειψη των οικονομικών προβλημάτων.

Τα δοκίμια αυτά ήταν τα εξής: Το πρώτο ήταν το *:Ending the Depression Through Planned Obsolescence το έτος 1932*(Τελειώνοντας την ύφεση μέσω της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας). Το δεύτερο ήταν το *:The New Prosperity Through Planned Obsolescence: Permanent Employment, Wise Taxation and Equitable Distribution of Wealth το έτος 1934*(Η νέα οικονομική ευημερία μέσω της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας: μόνιμη εργασία, συνετή νομοθεσία, ισότιμη Κατανομή πλούτου). Και το τρίτο ήταν το *:Rebuilding Prosperous Nations Through Planned Obsolescence το έτος 1935*(Ξαναχτίστε προσοδοφόρα κράτη μέσω της χρήσης της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας). Σύμφωνα με τα δοκίμια που έχει γράψει και προανέφερα παραπάνω, καθώς και με βάση την πρόταση που έκανε μετά το μεγάλο Κραχ στις κυβερνήσεις για να εφαρμοστεί δια νόμου η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα, φαίνεται ότι πίστευε στον συνεχόμενο κύκλο παράγωγης και καταστροφής προϊόντων. Με απλά λόγια τα θετικά που θα απορρέουν από την χρήση αυτής της τεχνικής σύμφωνα με τον London ήταν πολλά. Πρώτον ήταν οι νέες προσλήψεις προσωπικού για να μπορέσουν να καλυφθούν οι νέες θέσεις εργασίας που θα δημιουργούταν από τις ανάγκες για την παράγωγή των νέων βραχύβιων προϊόντων και δεύτερον θα μεγάλωνε η παράγωγή προϊόντων και τα τελικά κέρδη των επιχειρήσεων, καθώς και οι φόροι προς το κράτος λόγω αύξησης τζίρου. Όλα αυτά ο London εγγύοταν ότι θα συνέβαιναν με την χρήση της υποχρεωτικής προσχεδιασμένης βραχυβιότητας στα παραγόμενα προϊόντα, με την αντικατάσταση των προϊόντων αυτών με βάση την ημερομηνία λήξης όπου είχε ορίσει η κυβέρνηση, με την καταστροφή προϊόντων σε συγκεκριμένα χρονικά πλαίσια από την κυβέρνηση για να αντικατασταθούν με νέα, με την δημιουργία νέων και καλύτερων συγκριτικά προϊόντων από τα υπάρχοντα, με το να υποχρεώσουν τους καταναλωτές να αγοράσουν νέα προϊόντα και τέλος με την αύξηση της παραγωγής η οποία θα φέρει και την αύξηση των μισθών καθώς και την άνθιση της οικονομίας.

Φίλιπ Κότλερ (Philip Kotler) 23 Μάρτιος του έτους 2009

«Much so-called planned obsolescence is the working of the competitive and technological forces in a free society—forces that lead to ever-improving goods and services.»

«Η λεγόμενη προσχεδιασμένη βραχυβιότητα είναι η δουλειά των ανταγωνιστικών και τεχνολογικών δυνάμεων, σε μία ελεύθερη κοινωνία, δυνάμεις οι οποίες θα οδηγήσουν σε ακόμα πιο αναβαθμισμένα αγαθά και υπηρεσίες.» Με αυτά τα λόγια ο Philip Kotler φαίνεται να υποστηρίζει την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα και αυτό το συμπεραίνω από το γεγονός ότι θεωρεί ότι οι σύγχρονες κοινωνίες για να μπορούν να είναι ανταγωνιστικές τεχνολογικά, ελεύθερες καθώς και για να μπορούν να προσφέρουν καλύτερα, πιο αναβαθμισμένα αγαθά και υπηρεσίες, θα πρέπει να λειτουργούν με το μοντέλο της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. (Πηγή: The Economist/Idea Planned obsolescence/23 Μάρτιος του έτους 2009/ημερομηνία επίσκεψης 4/1/2021, Idea: Planned obsolescence |The Economist (archive.org)

Vance Packard

«Η χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας είναι σπατάλη καθώς εκμεταλλεύεται τους πελάτες. Οι πόροι εξαντλούνται κάνοντας αλλαγές, κυρίως εμφανισιακές οι οποίες δεν έχουν μεγάλη αξία για τον πελάτη.» Ο Vance Packard θεωρεί πως η χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας δεν προσφέρει τίποτα θετικό, και αυτό διότι συνήθως αυτό που καταφέρνει να κάνει είναι απλώς να κάνει τα προϊόντα λίγο πιο ωραία εμφανισιακά καταναλώνοντας φυσικούς πόρους χωρίς λόγο, και που στην ουσία ο πελάτης δεν θα το αντιληφθεί αυτό και θα αδιαφορήσει. Για παράδειγμα μπορεί να βγει ένα νέο κινητό το οποίο να κάνει ακριβώς την ίδια δουλειά με το προηγούμενο μοντέλο με την διαφορά όμως ότι αυτό θα είναι στρογγυλό στις άκρες και θα γυαλίζει λίγο παραπάνω το πλαστικό του. Ο πελάτης δεν θα παρατηρήσει τις διαφορές, ούτε θα κατανοήσει ότι τι συγκεκριμένο προϊόν για να παραχθεί έχει εφαρμοστεί η τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας με τύπο αντιληπτή βραχυβιότητα (Βλέπε τύποι προσχεδιασμένης βραχυβιότητας, αντιληπτή βραχυβιότητα) και έχουν σπαταληθεί πόροι και ενέργεια που δεν θα καταναλώνονταν χωρίς την χρήση αυτής. (Πηγή: The Economist/Idea Planned obsolescence/23 Μάρτιος του έτους 2009/ημερομηνία επίσκεψης 4/1/2021, Idea: Planned obsolescence | The Economist (archive.org))

«Όποιος πιστεύει ότι η απεριόριστη ανάπτυξη είναι συμβατή με έναν πεπερασμένο πλανήτη είναι είτε ανόητος, είτε οικονομολόγος το δράμα είναι ότι όλοι έχουμε γίνει οικονομολόγοι πλέον» Σερζ Λατούς καθηγητής οικονομικών και πολιτικών επιστημών πανεπιστήμιο Παρισιού. Ο Σέρζ Λατούς θεωρεί ότι είναι λάθος η χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας σε έναν πλανήτη όπου έχει περιορισμένους πόρους, γιατί κάποια στιγμή θα τελειώσουν. Θεωρητικά αν είχαμε απεριόριστους πόρους θεωρεί ότι θα μπορούσε να λειτουργήσει το μοντέλο της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας, αλλά μόνο θεωρητικά. Για αυτό λέει ότι όλοι γίνανε οικονομολόγοι και αγνοούν το γεγονός ότι οι πόροι είναι περιορισμένοι καθώς συνεχίζουν να την εφαρμόζουν και να υποστηρίζουν ότι αυτό που απορρέει από το όλο σύστημα θα είναι θετικό για την οικονομία.

16.1. Bernard London Ending The Depression Through Planned Obsolescence 1932 οι δεκατρείς σχολιασμοί

16.1.1. Πρώτος σχολιασμός πλεονασματικές προμήθειες

Με βάση τα συγγράμματα του Bernard London έχω επιλέξει τα πιο κύρια επιχειρήματα αυτού τα οποία είναι υπέρ της υποχρεωτικής χρήσης της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας από το κράτος και θα τα σχολιάσω παρακάτω. Πρώτον: «Εκατομμύρια άνθρωποι στερούνται ικανοποιητικού επιπέδου ζωής σε μια εποχή που οι σιτοβολώνες και οι αποθήκες του κόσμου είναι γεμάτες με πλεόνασμα προμήθειων, που έχουν σπάσει τόσο το επίπεδο των τιμών όσο να κάνει τη νέα παραγωγή μη ελκυστική και μη κερδοφόρα. Με λίγα λόγια, οι άνθρωποι, γενικά, σε μια φοβισμένη και υστερική διάθεση, χρησιμοποιούν όλα όσα κατέχουν περισσότερο από ό, τι ήταν το έθιμο τους πριν από την ύφεση.».

Πηγή: (Bernard London Ending the depression through planned obsolescence 1932, ([https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_\(1932\)_Ending_the_depression_through_plann](https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_(1932)_Ending_the_depression_through_plann)

ed_obsolescence.pdf)). Έδω ο London αναφαίρετε στο γεγονός ότι οι άνθρωποι μετά την ύφεση έχουν αποκτήσει υπερκανταναλωτικές τάσεις. Επιπλέον θεωρεί ότι τα συσσωρευμένα πλεονάσματα στις προμήθειες ευθύνονται για την παύση της παραγωγής καθώς και για την παγκόσμια φτώχεια. Αυτό το λέει διότι θεωρεί ότι χρησιμοποιώντας την τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας τα προϊόντα θα αυτοκαταστρέφονται πιο συχνά, και έτσι με αυτόν τον τρόπο θα αυξηθεί η κατανάλωση και έτσι τα πλεονάσματα από προϊόντα στις αποθήκες θα εξαφανιστούν. Αν τα προϊόντα τώρα δεν είναι βραχύβια οι αποθήκες θα συνεχίζουν τα συσσωρεύουν προμήθειες.

16.1.2. Δεύτερος σχολιασμός η παραβίαση του νόμου της βραχυβιότητας

«Αντικατέστησαν παλιά άρθρα με καινούργια για λόγους μόδας και ενημέρωσης. Εγκατέλειψαν τα παλιά σπίτια και τα παλιά αυτοκίνητα πολύ πριν φθαρούν, απλώς και μόνο επειδή ήταν ξεπερασμένα. Όλες οι επιχειρήσεις, οι μεταφορές και η εργασία είχαν προσαρμοστεί στις επικρατούσες συνήθειες του αμερικανικού λαού. Ίσως, πριν από την ύφεση, οι άνθρωποι ήταν υπερβολικοί. Αν ναι, έχουν πλέον πάει στο άλλο άκρο και έχουν γίνει τρελοί. Οι άνθρωποι παντού σήμερα παραβιάζουν το νόμο της βραχυβιότητας. Χρησιμοποιούν τα παλιά τους αυτοκίνητα, τα παλιά τους ελαστικά, τα παλιά τους ραδιόφωνα και τα παλιά τους ρούχα πολύ περισσότερο από ό, τι περίμεναν οι στατιστικοί βάσει προηγούμενης εμπειρίας.». Πηγή: (Bernard London Ending the depression through planned obsolescence 1932, ([https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_\(1932\)_Ending_the_depression_through_planned_obsolescence.pdf](https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_(1932)_Ending_the_depression_through_planned_obsolescence.pdf))). Ο London στο συγκεκριμένο σημείο αναφαίρετε στο γεγονός ότι ο Αμερικανικός λαός πριν την ύφεση είχε υιοθετήσει το μοντέλο της σύντομης αντικατάστασης των αγαθών προτού αυτά φθαρούν ή χαλάσουν. Πλέον θεωρεί ότι έχουν πάει στο άλλο άκρο και κρατάνε τα πάντα πολύ περισσότερο από όσο θα έπρεπε με βάση τα στατιστικά. Αυτό είναι λάθος σύμφωνα με αυτό διότι σταματάει την οικονομία. Για αυτό εφόσον δεν θέλουν οι πολίτες από μόνοι τους να αντικαταστήσουν τα προϊόντα τους νωρίτερα από την ημερομηνία λήξης τους, θεωρούσε ότι η κυβέρνηση θα έπρεπε να δημιουργήσει βραχύβια προϊόντα που θα λήγουν από μόνα τους. Και αυτό επιτυγχάνεται με την χρήση της τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας.

16.1.3. Τρίτος σχολιασμός ισορροπία παραγωγής και κατανάλωσης

«Το καθήκον της σύγχρονης διαχείρισης είναι να ισορροπήσει την παραγωγή με την κατανάλωση - για να επιτρέψει σε μια μεγάλη ομάδα, όπως οι εργάτες στις πόλεις, να ανταλλάξουν τα προϊόντα των ωρών εργασίας τους με την παραγωγή των αγροτών.» Πηγή: (Bernard London Ending the depression through planned obsolescence 1932, ([https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_\(1932\)_Ending_the_depression_through_planned_obsolescence.pdf](https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_(1932)_Ending_the_depression_through_planned_obsolescence.pdf))). Εδώ ο London υποστηρίζει ότι η χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας θα ισορροπήσει την παραγωγή με την κατανάλωση. Και αναφέρεται στο γεγονός ότι οι εργάτες με την αύξηση της παραγωγής θα δουλεύουν περισσότερο, και όλη μέρα, όπως ακριβώς και οι αγρότες.

16.1.4. Τέταρτος σχολιασμός εφαρμογή ημερομηνίας λήξης στα προϊόντα κατά την παραγωγή

«Στο μέλλον, δεν πρέπει μόνο να σχεδιάζουμε τι θα κάνουμε, αλλά πρέπει επίσης να εφαρμόσουμε τη διαχείριση και τον προγραμματισμό για να αναιρέσουμε τις ξεπερασμένες θέσεις εργασίας του παρελθόντος. Αυτή η σκέψη αποτελεί την ουσία του σχεδίου μου για τον τερματισμό της ύφεσης και για την αποκατάσταση της ευημερίας και ενός καλύτερου βιοτικού επιπέδου στον μέσο άνθρωπο. Η πρότασή μου θα θέσει ολόκληρη τη χώρα στο δρόμο προς την ανάκαμψη, και τελικά θα αποκαταστήσει τις κανονικές συνθήκες απασχόλησης και την υγιή ευημερία. Η προτεινόμενη λύση μου θα παρείχε μια μόνιμη πηγή εισοδήματος για την Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση και θα την απαλλάσσει για πάντα από τις δυσκολίες εξισορρόπησης του προϋπολογισμού της. Εν συντομία, η ουσία του σχεδίου μου για την επίτευξη αυτών των άκρως επιθυμητών στόχων είναι να καταγράψω την απαξίωση των κεφαλαίων και των καταναλωτικών αγαθών κατά τη στιγμή της παραγωγής τους. Θα ήθελα η κυβέρνηση να εκχωρήσει μια διάρκεια ζωής στα παπούτσια και τα σπίτια και τις μηχανές, σε όλα τα προϊόντα της κατασκευής, της εξόρυξης και της γεωργίας, όταν δημιουργήθηκαν για πρώτη φορά, και θα πωλούνταν και θα χρησιμοποιούνται εντός του χρονικού ορίου με βάση τους όρους αυτών, που θα είναι γνωστοί στους καταναλωτές.»

Πηγή: (Bernard London Ending the depression through planned obsolescence 1932, ([https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_\(1932\)_Ending_the_depression_through_planned_obsolescence.pdf](https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_(1932)_Ending_the_depression_through_planned_obsolescence.pdf))). Ο London θίγει διαφορά ζητήματα στην παραπάνω παράγραφο. Αρχικά σχολιάζει το γεγονός ότι πρέπει να αλλάξουν οι ξεπερασμένες θέσεις εργασίας και να εφαρμοστεί η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα απο το κράτος, έτσι θα ξεπεραστεί η ύφεση και θα αυξηθεί το βιοτικό επίπεδο των Αμερικανών πολιτών. Ο ίδιος λέει ότι με αυτόν τον τρόπο η χρήση της συγκεκριμένης τεχνικής θα φέρει ένα μόνιμο εισόδημα στο κράτος, καθώς και ένα θετικό πλεόνασμα στο δημοσιονομικό έλλειμμα. Πιο συγκεκριμένα τώρα λέει ότι θα πρέπει όλα τα αγαθά την στιγμή που θα παραχθούν να έχουν καταγεγραμμένη πάνω και την ημερομηνία λήξης τους. Επιπλέον λέει ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να ορίσει την χρονική διάρκεια την οποία θα πρέπει να έχουν όλα τα προϊόντα σε όλους τους παραγωγικούς τομείς την ημέρα που αυτά θα παραχθούν.

16.1.5. Πέμπτος σχολιασμός παραδειγμα του London αξία επένδυσης στην βραχυβιότητα

« Δεν θα ήταν κερδοφόρο να ξοδέψουμε ένα ποσό - ας πούμε - δύο δισεκατομμύρια δολάρια για να αγοράσουμε, αμέσως, ξεπερασμένα και άχρηστα κτίρια, μηχανήματα, αυτοκίνητα και άλλα ξεπερασμένα σκουπίδια, και στη θέση τους να δημιουργήσουμε δουλειά αξίας είκοσι έως τριάντα δισεκατομμύρια στον κατασκευαστικό τομέα και στα εργοστάσια; Μια τέτοια διαδικασία θα έθετε ολόκληρη τη χώρα στο δρόμο προς την ανάκαμψη και τελικά θα αποκαταστατούσε την κανονική απασχόληση και την ευημερία των επιχειρήσεων.»

Πηγή: (Bernard London Ending the depression through planned obsolescence 1932, ([https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_\(1932\)_Ending_the_depression_through_planned_obsolescence.pdf](https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_(1932)_Ending_the_depression_through_planned_obsolescence.pdf))). Με αυτό το παράδειγμα του ο London εφαρμόζει το μοντέλο της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας πάνω σε μια κατάσταση στην οποία λέει ότι αξίζει ο κόπος να

χαλάσει το κράτος δύο δισεκατομμύρια δολάρια για να δημιουργήσει ή να αποκτήσει βραχύβια προϊόντα, έτσι ώστε να αυξήσει την απασχόληση στα εργοστάσια και γενικότερα σε ολόκληρο τον κατασκευαστικό τομέα, που με την σειρά τους θα αποφέρει έσοδα αξίας τριάντα δισεκατομμύρια ευρώ.

16.1.6. Έκτος σχολιασμός απόσυρση παλαιών προϊόντων και δημιουργία αποδείξεων ως χρήμα.

«Ο πραγματικός μηχανισμός που εμπλέκεται θα είναι εν συντομία κάτι τέτοιο: Οι άνθρωποι θα παραδώσουν τα χρησιμοποιημένα και ξεπερασμένα αγαθά τους σε ορισμένες κυβερνητικές υπηρεσίες, που βρίσκονται σε στρατηγικές τοποθεσίες για την ευκολία του κοινού. Το άτομο που παραδίδει, για παράδειγμα, μια σειρά από παλιά έπιπλα τραπεζαρίας, θα λάβει από τον Ελεγκτή ή τον Επιθεωρητή ενός τέτοιου Σταθμού ή Γραφείου, μια απόδειξη που αναφέρει τη φύση των εμπορευμάτων που παραδόθηκαν, την ημερομηνία και την πιθανή αξία των επίπλων (που θα του καταβληθεί στο μέλλον από την κυβέρνηση). Αυτή η απόδειξη θα σφραγιστεί σε ένα βιβλίο απόδειξης με έναν αριθμό, τον οποίο θα είχε λάβει το άτομο όταν έφερνε για πρώτη φορά το παραγόμενο αγαθό που θα καταστραφεί. Οι αποδείξεις που εκδόθηκαν θα ισοδυναμούσαν εν μέρει με χρήματα για την αγορά νέων αγαθών από ιδιώτες, με την έννοια ότι θα ήταν αποδεκτά από την κυβέρνηση για την καταβολή του φόρου επί των πωλήσεων που θα επιβαλλόταν στο πλαίσιο του σχεδίου μου. Για παράδειγμα, ένας καταναλωτής που αγοράζει ένα ραδιόφωνο εκατό δολάρια, στο οποίο ο φόρος επί των πωλήσεων είναι 10 τοις εκατό ή 10 δολάρια, οι αγορές θα μπορούν να πληρώνουν μετρητά για το ραδιόφωνο, ή θα μπορούν να προσφέρουν αποδείξεις αξίας 10 δολάρια για τα παρωχημένα εμπορεύματα που έχουν παραδοθεί στο κράτος. Ο έμπορος ή ο κατασκευαστής θα πρέπει να αποδεχτεί αυτές τις αποδείξεις για το σκοπό αυτό και θα τις επιστρέψει στην κυβέρνηση για την πληρωμή του φόρου επί των πωλήσεων, ο οποίος θα πρέπει τελικά να βαρύνει τον καταναλωτή».

Πηγή: (Bernard London Ending the depression through planned obsolescence 1932, ([https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_\(1932\)_Ending_the_depression_through_planned_obsolescence.pdf](https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_(1932)_Ending_the_depression_through_planned_obsolescence.pdf))). Έδω ο London προσφέρει πρακτικές λύσεις για την εφαρμογή της υποχρεωτικής και νόμιμης προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Όπως αναγράφει ο ίδιος όλοι οι πολίτες θα πρέπει να δώσουν όλα τα παλιά και ξεπερασμένα αγαθά τους στις κυβερνήσεις και αυτές με την σειρά τους να τους διαθέσουν μια ειδική απόδειξη η οποία θα αναπαριστά την αξία των αγαθών που προσέφεραν οι πολίτες και η οποία αξία θα πληρωθεί από την κυβέρνηση. Έπειτα το αγαθό θα καταστραφεί, η απόδειξη που θα έχουν στην κατοχή τους οι πολίτες θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν χρήμα για μια νέα αγορά αγαθών από κάποιον ιδιώτη. Στο τέλος ο ιδιώτης θα πρέπει να παραδώσει στο κράτος αυτές τις αποδείξεις για να πληρώσει τον φόρο που αναλογούν στις πωλήσεις αυτές, ο οποίος φόρος βέβαια θα επιβαρύνει τον καταναλωτή και όχι τον ιδιώτη. Άρα με αυτόν τον τρόπο υπάρχει κίνητρο για τον καταναλωτή να αποσύρει τα προϊόντα τους νωρίτερα από ότι θα έπρεπε για να αγοράσει καινούργια. Με αυτόν τον τρόπο αντί να κάνει το κράτος τα ίδια τα προϊόντα βραχύβια κάνει τους καταναλωτές να νομίζουν ότι είναι ξεπερασμένα.

16.1.7. Έβδομος σχολιασμός φορολογία στην αποθήκευση παλιών πραγμάτων

«Σήμερα τιμωρούμε από την φορολογία άτομα που ξοδεύουν τα χρήματά τους για την αγορά εμπορευμάτων, τα οποία είναι απαραίτητα για τη δημιουργία επιχειρήσεων. Δεν θα ήταν πολύ πιο επιθυμητό να φορολογηθεί αντί αυτού ο άνθρωπος που συσσωρεύει τα χρήματά του και διατηρεί παλιά και άχρηστα πράγματα; Πρέπει να φορολογήσουμε τον άνθρωπο που κρατά παλιά πράγματα για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από ό, τι είχε αρχικά διατεθεί. Σύμφωνα με το ισχύον φορολογικό σύστημα κληρονομικότητας και κληρονομιάς, το κράτος πρέπει να περιμένει μια αόριστη περίοδο και να επιτρέψει στον ιδιοκτήτη ενός κτιρίου ή ενός εμπορεύματος να συνεχίσει να κερδίζει και να προσθέτει περισσότερα στην περιουσία του έως ότου πεθάνει, πριν μπορέσει να εισπράξει τον φόρο κληρονομιάς του.».

Πηγή: (Bernard London Ending the depression through planned obsolescence 1932, ([https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_\(1932\)_Ending_the_depression_through_planned_obsolescence.pdf](https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_(1932)_Ending_the_depression_through_planned_obsolescence.pdf))). Ο London με απλά λόγια θεωρεί ότι θα πρέπει η φορολογία να μην πιάνει τα εμπορεύματα τα οποία αγοράζουν οι άνθρωποι για τις επιχειρήσεις τους, αλλά αντί αυτού να φορολογούνται τα αγαθά τα οποία έχει ένας πολίτης πολύ καιρό στην κατοχή του και είναι παλιά και ξεπερασμένα. Ο καιρός για τον οποίο μπορεί να τα κατέχει αυτά ο πολίτης θα έχει οριστεί εξαρχής από την κυβέρνηση την ημέρα παραγωγής του.

16.1.8. Όγδοος σχολιασμός η ρύθμιση των τριάντα ετών

«Η αρχική διάρκεια ζωής ενός εμπορεύματος θα καθοριζόταν από αρμόδιους μηχανικούς, οικονομολόγους και μαθηματικούς, ειδικούς στους τομείς τους, για λογαριασμό της κυβέρνησης. Κατά τη διάρκεια τριάντα ετών βάσει αυτής της ρύθμισης, οι περισσότερες κατασκευές και παραγωγή θα υποστούν μια θεμελιώδη αλλαγή προς το καλύτερο, καθώς παλιά, ερειπωμένα και ξεπερασμένα κτίρια και μηχανήματα να εξαφανιστούν και νέα στη θέση τους εμφανιστούν. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου ορισμένα κατασκευασμένα προϊόντα θα καταστρεφόταν και θα αντικαταστάονταν δέκα πέντε φορές, άλλα δέκα φορές, άλλα πέντε φορές, και ούτω κάθε εξής, ανάλογα με τη διάρκεια ζωής που τους έχει δοθεί, προκειμένου να ολοκληρώσει το σκοπό της πριν πεθάνει.»

Πηγή: (Bernard London Ending the depression through planned obsolescence 1932, ([https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_\(1932\)_Ending_the_depression_through_planned_obsolescence.pdf](https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_(1932)_Ending_the_depression_through_planned_obsolescence.pdf))). Έδω ο Bernard London θεωρεί ότι για λογαριασμό της κυβέρνησής θα πρέπει να προσληφθούν ειδικοί επιστήμονες για να ορίσουν την διάρκεια ζωής που θα πρέπει να έχουν τα εμπορεύματα για να ολοκληρώσουν τον σκοπό τους. Επιπλέον μέσα στα επόμενα τριάντα έτη, και κάθε τριάντα έτη από εκεί και ύστερα θα πρέπει όλα τα παλιά κτήρια, μηχανήματα και κατασκευές να αναβαθμίζονται ή να καταστρέφονται και να δημιουργούνται καινούργια καλύτερα.

16.1.9. Ένατος σχολιασμός αφού μπορεί ο στρατός μπορεί και το κράτος

« Εάν μπορούμε να βυθίσουμε πλοία, που κοστίζουν εκατομμύρια δολάρια για την κατασκευή τους, απλώς και μόνο σαν μια στοχευμένη πρακτική στον στρατό, τότε σίγουρα μπορούμε να καταστρέψουμε άλλα ξεπερασμένα και άχρηστα προϊόντα για να δώσουμε δουλειά σε εκατομμύρια και να τραβήξουμε χώρα από την τρομερή καταστροφή στην οποία είναι τώρα

βυθισμένη. Προς το παρόν, η χώρα μας έχει πολλά, ωστόσο οι άνθρωποι θέλουν λόγω της κατανομής της διανομής, μιας ανεπαρκούς κατανομής των καρπών της εργασίας.» Πηγή:(Bernard London Ending the depression through planned obsolescence 1932,([https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_\(1932\)_Ending_the_depression_through_planned_obsolescence.pdf](https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_(1932)_Ending_the_depression_through_planned_obsolescence.pdf))). Ο London σχολιάζει το γεγονός ότι ο στρατός καταστρέφει πολεμικό εξοπλισμό όποτε θέλει για να εξυπηρετήσει άλλους σκοπούς, άρα θεωρεί ότι το κράτος μπορεί να καταστρέψει και τα παλιά ξεπερασμένα προϊόντα για να δώσει δουλειά σε πολλούς πολίτες. Θεωρεί ότι με αυτόν τον τρόπο θα έβγαινε από την ύφεση και η άδικη κατανομή της εργασίας θα ισοσκελιζόταν.

16.1.10. Δέκατος σχολιασμός παρεμπόδιση αποθήκευσης αγαθών

«Εάν είχε αποφασιστεί ότι η ζωή του σιταριού δεν θα ήταν περισσότερο από δύο χρόνια, για παράδειγμα, κανένας άνθρωπος δεν θα αγόραζε το σιτάρι μόνο για κερδοσκοπία, δημιουργώντας έτσι μια τεχνητή αγορά και κρατώντας ένα κλαμπ πάνω από το κεφάλι του αγρότη, όπως σήμερα. Δεν θα τολμούσε γιατί θα ήξερε ότι θα έπρεπε να πληρώσει στην κυβέρνηση φόρο επί του σιταριού αφού ζήσει τη νόμιμη ζωή του και αυτό θα το καθιστούσε μη κερδοφόρο ή τουλάχιστον εξαιρετικά επικίνδυνο να αγοράσει κερδοσκοπικά και να κρατήσει για το μέλλον.» Πηγή: (Bernard London Ending the depression through planned obsolescence 1932,([https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_\(1932\)_Ending_the_depression_through_planned_obsolescence.pdf](https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_(1932)_Ending_the_depression_through_planned_obsolescence.pdf))). Θεωρεί ότι η χρήση της τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας από το κράτος θα εμποδίσει την αποθήκευση αγαθών για κερδοσκοπικούς λόγους (για να ανέβει η αξία τους και να τα πουλήσουν για να βγάλουν κέρδος αργότερα). Αν γίνει αυτό τότε πίστευε ότι θα γινόταν πιο νόμιμοι οι πολίτες.

16.1.11. Ενδέκατος σχολιασμός η θεραπεία της ύφεσης η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα

«Σχεδόν κάθε ασθένεια μπορεί να θεραπευτεί, με την προϋπόθεση ότι έχουμε τον σωστό γιατρό να διαγνώσει την υπόθεση και να συνταγογραφήσει το κατάλληλο φάρμακο, αλλά ο ασθενής πρέπει να πάρει το φάρμακο για να είναι καλά. Το σχέδιό μου είναι στην ουσία μια συνταγή για την ανακούφιση και τη θεραπεία των παθήσεων από τις οποίες υφίσταται σήμερα ο οικονομικός μας οργανισμός.» Πηγή: (Bernard London Ending the depression through planned obsolescence 1932,([https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_\(1932\)_Ending_the_depression_through_planned_obsolescence.pdf](https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_(1932)_Ending_the_depression_through_planned_obsolescence.pdf))). Ο London παρομοιάζει την Αμερικανική οικονομία σαν τον ασθενή, η ασθένεια που έχει πλήξει τον ασθενή είναι η ύφεση, ο γιατρός είναι ο Bernard London και το φάρμακο για την ασθένεια δηλαδή την ύφεση είναι η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα. Ο γιατρός London έκανε την διάγνωση του στην κοινωνία και βρήκε ότι η θεραπεία της Αμερικανικής οικονομίας είναι η χρήση της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας και το πρότεινε στο κράτος, αλλά τελικά το κράτος τον απέρηψε. (Βλέπε Ο Bernard London και ο πρώτος ορισμός της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας 1932).

16.1.12. Δωδέκατος σχολιασμός τέλος οι ξεπερασμένες τεχνικές κατά της ύφεσης

«Είναι πολύ φθηνότερο να καταστρέψουμε άχρηστα και ξεπερασμένα αγαθά τώρα, και ίσως και μέρος του συνθετικού μας πλούτου, παρά να διακινδυνεύσουμε να καταστρέψουμε πολύ πιο ανεκτίμητα περιουσιακά στοιχεία, όπως η ανθρώπινη ζωή, και να υπονομεύσουμε την υγεία και την εμπιστοσύνη των ανθρώπων, συνεχίζοντας να πολεμάμε την ύφεση με τις παλιές, αργές και δαπανηρές μεθόδους μας.».

Πηγή: (Bernard London Ending the depression through planned obsolescence 1932, ([https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_\(1932\)_Ending_the_depression_through_planned_obsolescence.pdf](https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_(1932)_Ending_the_depression_through_planned_obsolescence.pdf))). Ο London στο συγκεκριμένο σημείο σχολιάζει το γεγονός ότι καλύτερα να καταστραφούν υλικά αγαθά παρά οι άνθρωποι και οι αξίες τους. Με τις παλιές μεθόδους που είχαν οι Αμερικανοί θεωρούσε ο London ότι δεν μπορούσαν να καταπολεμήσουν πλέον την ύφεση και το μόνο που κάνανε ασκώντας αυτές τις ξεπερασμένες τεχνικές ήταν να χάσουν χρήμα και χρόνο, ενώ όπως έλεγε ο ίδιος με την τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας θα κερδίσουν και την ύφεση και επιπλέον χρήματα μακροχρόνια.

16.1.13. Δέκατος τρίτος σχολιασμός ο παλιός πλούτος εμποδίζει την παραγωγή νέου

«Ο πλούτος, όπως το καλό, πρέπει να αφομοιωθεί ώστε τα ανθρώπινα όντα να είναι σε θέση να ζήσουν, να λειτουργήσουν και να δημιουργήσουν - με άλλα λόγια, για να παράγουν περισσότερο πλούτο. Εάν θέλουμε να αποκτήσουμε νέο πλούτο, οι γραμμές προμήθειας πρέπει να αποστραγγιστούν έτσι ώστε να μπορούν να εισέλθουν φρέσκα εμπορεύματα. Εάν έχουν απομείνει μπαγιάτικα αγαθά, η νέα προσφορά πρέπει να τα αναγκάσει. Η αιτία της σημερινής μας στασιμότητας είναι ότι η γραμμή τροφοδοσίας ή οι αρτηρίες που παρέχουν τις ανάγκες της χώρας είναι φραγμένες με ξεπερασμένα, ξεπερασμένα και ξεπερασμένα μηχανήματα, κτίρια και εμπορεύματα κάθε είδους. Αυτά εμποδίζουν τους δρόμους του εμπορίου και της βιομηχανίας και εμποδίζουν την εμφάνιση νέων προϊόντων. Υπάρχει λίγη ζήτηση για νέα αγαθά όταν οι άνθρωποι κάνουν τα παλιά και φθαρμένα πράγματα, διατηρώντας τα περισσότερο από όσο θα έπρεπε.» Πηγή: (Bernard London Ending the depression through planned obsolescence 1932, ([https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_\(1932\)_Ending_the_depression_through_planned_obsolescence.pdf](https://en.wikipedia.org/wiki/File:London_(1932)_Ending_the_depression_through_planned_obsolescence.pdf))). Ο London θεωρεί ότι η αιτία πίσω από όλα τα κακά βρίσκεται στα παλιά αγαθά που έχουν συσσωρευτεί στις αποθήκες. Για να δημιουργηθεί νέος πλούτος θα πρέπει να καταστραφεί ο παλιός, που στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι τα παλιά αποθηκευμένα αγαθά. Υπήρχε οικονομική στασιμότητα σύμφωνα με τον Bernard London την τότε εποχή επειδή ήταν φραγμένη η γραμμή τροφοδοσίας με τα παλιά εμπορεύματα, μηχανήματα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμό. Τέλος λέει ότι όταν οι άνθρωποι κρατάνε περισσότερο από όσο θα έπρεπε τα αγαθά τους τότε το εμπόριο και η βιομηχανία εμποδίζονται, και η λύση σε όλα αυτά είναι η βραχυβιότητα.

16.1.14. Συμπέρασμα για την θεωρία του Bernard London

Εν τέλη όπως είδατε παραπάνω η θεωρία του London στηριζόταν σε κάποια επιχειρήματα σχετικά με την θετική επίδραση της τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας στην οικονομία και τους πολίτες τους, αλλά είχε μια βασική έλλειψη. Ο London πίστευε ότι οι πόροι είναι ανεξάντλητοι και ότι με την συνεχή παράγωγη θα εξαφανιστεί η φτώχεια και αυτό είναι λάθος διότι με το να χαλάνε τα προϊόντα συνέχεια οι άνθρωποι με χαμηλό εισόδημα θα μπαίνουν σε επιπλέον έξοδα χωρίς λόγο, επομένως η χρήση της συγκεκριμένης τεχνικής έχει τα αντίθετα αποτελέσματα στα παγκόσμια επίπεδα φτώχειας. Επιπλέον όπως φαίνεται στο κείμενο του, ο London ήταν υπέρ των επιχειρήσεων και κατά των καταναλωτών και της ελεύθερης αγοράς, κατά της αποθήκευσης αγαθών και των παλαιών αγαθών, καθώς και του πλουτισμού από την υπεραξία. Επιπρόσθετα θεωρεί ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να έχει τον απόλυτο έλεγχο στα πάντα και ήθελε να δημιουργήσει μια βραχύβια αγορά όπου όλα θα καταστρέφονται, είτε επειδή τα προϊόντα θα φτιάχνονται για να χαλάσουν νωρίς, είτε επειδή θα επιβληθεί από το κράτος η υποχρεωτική καταστροφή τους μετά από ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

17. Ποιες σηνθήκες ευνοούν την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα και ποιες όχι

Όπως είδατε σε προηγούμενα κεφάλαια κάθε χώρα αντιδράει με διαφορετικό τρόπο στην ιδέα της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας, καθώς και εφαρμόζει μια διαφορετική νομοθεσία για αυτή. Η κάθε χώρα ανάλογα με τα ήθη και τα έθιμα της καθώς και με τον τρόπο που βλέπουν την παραγωγή των αγαθών αποδέχεται ή απορρίπτει αντίστοιχα της τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Για παράδειγμα η Γαλλία όπως σας έδειξα προηγουμένως έχει πλέον ειδική νομοθεσία κατά της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας(Βλέπε: Η Γαλλία έβγαλε ειδικό νόμο κατά την προσχεδιασμένη βραχυβιότητα), ενώ η Αμερική στην οποία θεωρήτε ότι γεννήθηκε η συγκεκριμένη τεχνική δεν μπορούσε χωρίς την τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας για μια μεγάλη χρονική περίοδο.

17.1. Διαφορές Βορά και Νότου

Ανέκαθεν η αγορά του Νότου και η αγορά του Βορά είχε εντελώς διαφορετικές νοοτροπίες και μοντέλα παραγωγής. Στον Βορά συνήθως οι πολίτες εκεί είναι πιο πλούσιοι και η οικονομία τους είναι καλύτερη από τα αντίστοιχα των χωρών που βρίσκονται στον Νότο. Αυτό σημαίνει ότι οι άνθρωποι που βρίσκονται στις Βόρειες χώρες έχουν παραπάνω χρήματα να διαθέσουν για την αγορά αγαθών σε σχέση με τους ανθρώπους του Νότου. Άρα η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα δεν ευνοείτε στον Βορά και τόσο διότι οι άνθρωποι εκεί είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν κάτι παραπάνω, αλλά έχουν την απαίτηση να είναι και καλό. Αντιθέτως στον Νότο όπου επικρατεί ένα πιο χαλαρό κλίμα και οι άνθρωποι συνήθως είναι πιο οικονομικά στενεμένοι από τους Βόρειους, θα προτιμήσουν να αγοράσουν κάτι πιο οικονομικό και ας γνωρίζουν ότι δεν είναι και τόσο καλό ή θα τους κρατήσει πολύ καιρό. Επομένως στον Νότο ευνοείτε η χρήση της τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας

17.2. Θρησκεία

Η θρησκείες των λαών παίζουν ρόλο για το αν μια χώρα ευνοεί τόσο της τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας ή όχι. Οι χώρες οι οποίες έχουν κάποιο θρησκευτικό υπόβαθρο είναι πιο πιθανό να μην υιοθετήσουν την τεχνικής της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας διότι αν το σκεφτεί κάποιος καλά δεν είναι και ότι πιο ηθικό να προσφέρει κάποιος στην αγορά μην αξιόπιστα προϊόντα τα οποία ο ίδιος σχεδίασε να είναι αναξιόπιστα.

17.3. Οικονομικό σύστημα

Το οικονομικό σύστημα με το οποίο λειτουργεί η κάθε χώρα επηρεάζει θετικά ή αρνητικά την χρήση ή μη της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας στα αγαθά. Αν για παράδειγμα μια χώρα είναι

πλήρως καπιταλιστική, τότε η συγκεκριμένη τεχνική ευνοεί, αν πάλι κυριαρχεί ο σοσιαλισμός ή είναι υπέρ της ελεύθερης αγοράς η συγκεκριμένη τεχνική απορρίπτεται διότι με αυτή μπορεί ο καθένας να εμπλακεί στην οικονομία(και κυρίως το κράτος) και αυτό πάει κόντρα με την όλη ιδέα των συγκεκριμένων συστημάτων.

17.4. Επίπεδα φτώχειας και μισθών

Ένας άλλος παράγοντας ο οποίος επηρεάζει τους ανθρώπους σχετικά με την χρήση ή μη της συγκεκριμένης τεχνικής είναι τα επίπεδα φτώχειας και μισθών, όταν κάποιος έχει χρήματα θέλει να πάρει κάτι πιο καλό και ανθεκτικό ενώ αν δεν έχει συμβιβάζεται με κάτι φθινό. Σε τριτοκοσμικές χώρες όπως είναι η Αφρική τα αγαθά συνήθως φτιάχνονται σε μικρές ποσότητες και είναι σχετικά καλά. Και αυτό επειδή δεν υπάρχουν χρήματα ούτε γνώσεις για να μπορέσει να ευδοκιμήσει το μοντέλο του υπερκαταναλωτισμού και της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Στον αντίποδα σε χώρες όπως η Αμερική ή η Αγγλία που είναι καταναλωτικές χώρες και οι άνθρωποι έχουν μάθει να ζούνε με αυτόν τον τρόπο ζωής η συγκεκριμένη τεχνική μπορεί να εφαρμοστεί. Επιπλέον στις φτωχότερες χώρες του κόσμου όταν ένα αγαθό χαλάσει οι πολίτες αυτών δεν κοιτάνε να το αντικαταστήσουν αλλά να το επιδιορθώσουν, ενώ στις πλουσιότερες απλά το πετάνε χωρίς δεύτερη σκέψη και παίρνουν ένα καινούργιο. Για παράδειγμα στην Ασία σε κάθε γωνία υπάρχει και κάποιος επισκευαστής, είτε είναι για υποδήματα είτε είναι ράφτης, είτε επισκευαστής ηλεκτρονικών ειδών. Οι επισκευαστές στις πλουσιότερες χώρες είναι πολύ λιγότεροι. Σκεφτείτε ότι σε μερικές χώρες το επάγγελμα του ράφτη και της μοδίστρας έχει εκλείψει, γιατί να υπάρχει εξάλλου εφόσον οι άνθρωποι αγοράζουν τόσα πολλά ρούχα καθημερινά τα οποία δεν θα φορέσουν ποτέ.

17.5. Κατανάλωση

Στις χώρες όπου η κατανάλωση είναι μεγάλη ευνοείται η τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Όταν οι άνθρωποι αρέσκονται με την κατανάλωση οι κατασκευαστές μπορούν να κάνουν πιο βραχύβια τα προϊόντα τους έτσι ώστε να τους δώσουν ένα κίνητρο να κάνουν αυτό που τόσο τους ευχαριστεί, να καταναλώνουν. Στις χώρες αυτές ένοιες όπως η αγοροθεραπεία(Η αγοροθεραπεία με απλά λόγια είναι η αγορά προϊόντων και αγαθών για να ξεπεράσει κάποιος κάποια ψυχολογικά προβλήματα, συνήθως την κατάθλιψη, και είναι ένας τρόπος θεραπείας ο οποίος είναι άγνωστος στις φτωχότερες χώρες) και ο υπερκαταναλωτισμός δεν λείπουν ποτέ. Στην Αμερική, όπου θεωρείτε νούμερο ένα με βάση την κατανάλωση, το μοντέλο της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας χρησιμοποιείται καθημερινά. Αλλά δεν είναι μόνο αυτό, όταν υπάρχει και τόσο μεγάλη κατανάλωση ο ανταγωνισμός μεταξύ των κατασκευαστών αυξάνεται. Με αυτόν τον τρόπο για να μπορέσει κάποιος να είναι ανταγωνιστικός και να κρατήσει τους πελάτες του θα πρέπει να ρίξει τα επίπεδα τιμών. Για να πέσουν τα επίπεδα τιμών βέβαια θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν και πιο φθηνά υλικά, και εδώ είναι που εμφανίζεται η συγκεκριμένη τεχνική. Επομένως θέλοντας και μή, αν όλη η αγορά το κάνει, θα πρέπει να προσαρμοστεί και ο τελευταίος στο μοντέλο της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας.

17.6. Κουλτούρα και συνήθειες

Τέλος η κουλτούρα και οι συνήθειες που έχουν οι χώρες είναι δύο παράγοντες οι οποίοι δείχνουν αν χωράει ή όχι η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα στην κοινωνία τους. Κάποιες χώρες φημίζονται για τα ανθεκτικά προϊόντα που προσφέρουν όπως είναι για παράδειγμα η Γερμανία η οποία έχει στην κουλτούρα της την κατασκευή αθάνατων προϊόντων. Άλλες πάλι έχουν την συνήθεια να παράγουν μαζικά και σε μεγάλες ποσότητες προϊόντα τα οποία είναι βραχύβια, όπως για παράδειγμα είναι η Κίνα η οποία προσφέρει πολύ οικονομικά προϊόντα αλλά δεν είναι της καλύτερης ποιότητας. Και μερικές χώρες είναι ιδιαίτερες περιπτώσεις όπως είναι η Ιαπωνία στην οποία παρόλο που τα τεχνολογικά επιτηδεύματα τους και τα οχήματα τους είναι πολύ καλά, έχουν μια κουλτούρα στην οποία θεωρούν ότι τα κτήρια τους δεν πρέπει να κρατάνε για πάντα, καθώς αποδέχονται την ανθρώπινη φύση ως πεπερασμένη(γουαμπισάμπι), έτσι θεωρούν ότι πρέπει να είναι και τα έργα τους. Στην Ιαπωνία γκρεμίζουν τα κτήρια τους και φτιάχνουνε καινούργια έτσι ώστε οι μελλοντικές γενιές να τα ξαναχτίζουν, έτσι με αυτόν τον τρόπο δεν θα χαθούν και οι τεχνίτες. Ένας συγκεκριμένος ναός μάλιστα ο ναός «Ισέ» λέγεται ότι επί χιλιάδες χρόνια κάθε είκοσι χρόνια γκρεμίζεται και ξαναχτίζεται. (Πηγή: Βιβλίο/Τίτλος: Ικιγκάι τα μυστικά της Ιαπωνίας για μια μακρά και ευτυχισμένη ζωή/Εκτορ Γκαρθια και Φρανσεσκ Μιραλλιεσ/ σελίδα 218).

18. Κανονες βραχυβουοτητας

Συνοψίζοντας θα μπορούσα να δώσω τους έξι κανόνες της βραχυβιότητας οι οποίοι είναι οι εξής:

Πρώτον: Είναι ο κρυφός μηχανισμός μέσα στην σύγχρονη καταναλωτική κοινωνία.

Δεύτερον: Η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα μπορεί να εκφραστεί ως την ανάγκη κάποιου καταναλωτή να αποκτήσει ένα αγαθό το οποίο είναι λιγότερο τεχνολογικά αναβαθμισμένο από αυτό που ήδη είχε.

Τρίτον: Είναι η επιθυμία του αγοραστή να αγοράσει ένα προϊόν πριν την ώρα που το χρειάζεται. Βέβαια ο συγκεκριμένος κανόνας επηρεάζεται από την εκάστοτε κοινωνία. Για παράδειγμα στην Ελλάδα επικρατεί το ρητό «Των φρονίμων τα παιδιά πριν πεινάσουν μαγειρεύουν» που δηλώνει ακριβώς αυτή την ανάγκη των καταναλωτών να αγοράσουν κάτι πριν την ώρα που το χρειάζονται, και σαν αποτέλεσμα θα έχει την δημιουργία ενός περιβάλλοντος που μπορεί να εφαρμοστεί η τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας.

Τέταρτον: Όταν δημιουργείτε η ανάγκη για επιπλέον κέρδος, σε μια κατά κανόνα άπληστη κοινωνία η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα στα αγαθά θα εμφανιστεί αργά η γρήγορα

Πέμπτον: Η μαζοποίηση των καταναλωτών που προέρχεται κυρίως από την τάση των ανθρώπων να μιμούμουνται τους άλλους επιδεινώνει το φαινόμενο της χρήσης της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας. Με απλά λόγια είναι η αγελαία νοοτροπία της αλλαγής των προϊόντων σε σύντομο χρονικό διάστημα, όπως για παράδειγμα γίνεται με την αλλαγή των μοντέλων των κινητών σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα.

Και τέλος, έκτον: Υπερκαταναλωτισμός. Οι νέες κοινωνίες είναι υπερκαταναλωτικές, αυτό θα πει ότι τα άτομα της εκάστοτε κοινωνίας ζητάνε πιο πολλά από όσα χρειάζονται. Αυτό από μόνο θα φέρει την έλλειψη των πόρων. Ο υπερκαταναλωτισμός θεωρείτε ότι προήλθε επειδή οι εταιρίες χρησιμοποιούσαν τεχνικές όπως η προσχεδιασμένη βραχυβιότητα στις συσκευές τους. Ακριβώς επειδή το κάναν αυτό τα προϊόντα χάλαγαν νωρίτερα ή γίνονταν ξεπερασμένα συντομότερα. Με τον τρόπο αυτό οι καταναλωτές άρχισαν να καταναλώνουν ακόμα περισσότερο, παραπάνω από όσο έπρεπε. Έτσι σιγά σιγά τους έγινε συνήθεια. Οι υπολογιστές για παράδειγμα κάθε δυο χρονιά είναι ξεπερασμένοι, έτσι οι άνθρωποι αναγκάζονται να αλλάζουν ανταλλακτικά σε αυτούς κάθε δύο χρόνια. Δηλαδή αυτοί οι άνθρωποι αναγκάζονται να τους αναβαθμίζουν πριν αυτοί καν χαλάσουν. Πλέον έχει εμφυτευτεί και έχει γίνει συνήθεια η χρήση της βραχυβιότητας των συσκευών από τους ανθρώπους.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Αξιολογώντας τις παραπάνω απόψεις, μετά από ολόκληρη την μελέτη πάνω στην τεχνική της προσχεδιασμένης βραχυβιότητας, καταλήγω ότι η χρήση της εν λόγω τεχνικής μπορεί να έχει κάποια αρνητικά, αλλά και κάποια θετικά αποτελέσματα.

Η χρήση της μπορεί εν τέλει να αυξήσει τα έσοδα προσωρινά αν αυτός είναι ο σκοπός του χρήστη της αλλά ταυτοχρόνως μπορεί να εις βάθος χρόνου να έχει τα αντίθετα αποτελέσματα, και αυτό διότι οι καταναλωτές χάνουν την πίστη τους στους κατασκευαστές βραχύβιων προϊόντων. Επιπλέον η ύπαρξη ανταγωνιστών σε όλους τους κλάδους κάνει την θέση των κατασκευαστών ακόμα πιο δύσκολη, και αυτό διότι αν ο καταναλωτής μείνει δυσαρεστημένος με κάποιο βραχύβιο προϊόν θα διαφύγει σε κάποιον ανταγωνιστή. Οι επιπτώσεις που έχει η συγκεκριμένη τεχνική στο περιβάλλον είναι καταστροφικές, οι εκπομπές επικινδύνων αερίων κατά την παραγωγή, η κατανάλωση ενέργειας, η αύξηση των αποβλήτων μαζί με το γεγονός ότι οι πόροι δεν είναι ανεξάντλητοι και ο παγκόσμιος πληθυσμός αυξάνεται συνεχώς, της δίνουν μια αρνητική χροιά και εφόσον η σύγχρονη κοινωνία βαδίζει προς ένα πιο πράσινο μοντέλο το μέλλον της συγκεκριμένης τεχνικής κατά την γνώμη μου θα αρχίσει να εξαφανίζεται στις πιο ανεπτυγμένες χώρες. Μπορεί να αυξήσει την εργασία τα πρώτα χρόνια εφαρμογής της, αλλά όσο περνάνε τα χρόνια και κατευθυνόμαστε προς την αυτοματοποίηση αυτό θα αλλάξει. Μπορεί να έχει κάποιες θετικές επιπτώσεις προς την ανάπτυξη της τεχνολογίας και της καινοτομίας, αν εφαρμοστεί σας αφορμή για την δημιουργία καλύτερος αγαθών από τα ήδη υπάρχοντα, αλλά αυτό είναι σπάνιο. Συνήθως η συγκεκριμένη τεχνική εφαρμόζεται από μεγάλες κατασκευαστικές εταιρίες ή Καρτέλ όπου έχουν τον έλεγχο του μεγαλύτερου μέρους της αγοράς. Τέλος ενθαρρύνει τον υπερκαταναλωτισμό και την μαζική παραγωγή. Η προσωπική μου άποψη επί του θέματος είναι ότι η χρήση της θα έπρεπε να απαγορεύεται δια νόμου, και αυτό διότι προσφέρει προσωρινή ανάπτυξη και απολαβές οι οποίες θα προκαλέσουν ανεπανόρθωτες ζημιές σε έναν πλανήτη όπου είναι ήδη επιβαρυνμένος, και επιπλέον είναι και το ηθικό υπόβαθρο που καταπατείτε εις βάρος των φτωχών κοινωνικών στρωμάτων για να αποκτήσουν πλούτη τα ανώτερα κοινωνικά στρώματα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνικές Ηλεκτρονικές Πηγές

- Αρβανίτη, Δ. 2016. προγραμματισμένη βραχυβιότητα. Ανακτήθηκε στις 7 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://blogs.sch.gr/darbanith/2016/12/06/προγραμματισμενη-βραχυβιοτητα/>.
- Βικιλεξικό, 2017. Planed obsolescence. πολυλεκτικός όρος. Ανακτήθηκε στις 1 Μαρτίου 2020 από https://el.wiktionary.org/wiki/planned_obsolescence.
- Βικιπαίδεια. 2020. Λαμπτήρας Πυράκτωσης. Ανακτήθηκε στις 4 Μαρτίου του 2020 από https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9B%CE%B1%CE%BC%CF%80%CF%84%CE%AE%CF%81%CE%B1%CF%82_%CF%80%CF%85%CF%81%CE%AC%CE%BA%CF%84%CF%89%CF%83%CE%B7%CF%82.
- Βικιπαίδεια. 2019. Καρτελ. Ανακτήθηκε στις 4 Μαρτίου του 2020 από <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CE%B1%CF%81%CF%84%CE%AD%CE%BB>.
- Βικιπαίδεια. 2020. Αθεμιτος ανταγωνισμος. Ανακτήθηκε στις 4 Μαρτίου του 2020 από https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%B8%CE%AD%CE%BC%CE%B9%CF%84%CE%BF%CF%82_%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%B1%CE%B3%CF%89%CE%BD%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82.
- Βικιπαίδεια. 2020. Εταιρία χαρτοφυλακίου. . Ανακτήθηκε στις 11 Δεκεμβρίου του 2021 από https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CF%84%CE%B1%CE%B9%CF%81%CE%B5%CE%AF%CE%B1_%CF%87%CE%B1%CF%81%CF%84%CE%BF%CF%86%CF%85%CE%BB%CE%B1%CE%BA%CE%AF%CE%BF%CF%85.
- Βικιπαίδεια. 2019. Σκάνδαλο Siemens στην Ελλάδα. . Ανακτήθηκε στις 11 Σεπτεμβρίου του 2020 από https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CE%BA%CE%AC%CE%BD%CE%B4%CE%B1%CE%BB%CE%BF_Siemens_%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1.
- Βικιπαίδεια. 2021. Εντροπία. . Ανακτήθηκε στις 11 Δεκεμβρίου του 2021 από <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CE%BD%CF%84%CF%81%CE%BF%CF%80%CE%AF%CE%B1>.

- Βικιπαίδεια. 2020. Δίκαιο κατά των περιορισμών του Ανταγωνισμού. Ανακτήθηκε στις 4 Μαρτίου του 2020 από https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%AF%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CE%BF_%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%AC_%CF%84%CF%89%CE%BD_%CF%80%CE%B5%CF%81%CE%B9%CE%BF%CF%81%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8E%CE%BD_%CF%84%CE%BF%CF%85_%CE%91%CE%BD%CF%84%CE%B1%CE%B3%CF%89%CE%BD%CE%B9%CF%83%CE%BC%CE%BF%CF%8D.
- Βικιπαίδεια. 2020. AEG. Ανακτήθηκε στις 8 Απριλίου του 2020 από <https://el.wikipedia.org/wiki/AEG>.
- Βικιπαίδεια. 2020. Osram. Ανακτήθηκε στις 12 Μαΐου του 2020 από <https://el.wikipedia.org/wiki/Osram>.
- Βικιπαίδεια. 2020. Messe Frankfurt. Ανακτήθηκε στις 12 Μαΐου του 2020 από https://el.wikipedia.org/wiki/Messe_Frankfurt.
- Βικιπαίδεια. 2020. Telefunken. Ανακτήθηκε στις 12 Μαΐου του 2020 από <https://el.wikipedia.org/wiki/Telefunken>.
- Βικιπαίδεια. 2020. Εκτυπωτές έγχυσης μελάνης. Ανακτήθηκε στις 12 Μαΐου του 2020 από <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CE%BA%CF%84%CF%85%CF%80%CF%89%CF%84%CE%AE%CF%82>.
- Βικιπαίδεια. 2020. Παγκόσμια οικονομική Ύφεση 1929. Ανακτήθηκε στις 13 Μαΐου του 2020 από https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CE%B1%CE%B3%CE%BA%CF%8C%CF%83%CE%BC%CE%B9%CE%B1_%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CF%8D%CF%86%CE%B5%CF%83%CE%B7_1929.
- Βικιπαίδεια. 2019. Tim Cook. Ανακτήθηκε στις 14 Μαΐου του 2020 από https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A4%CE%B9%CE%BC_%CE%9A%CE%BF%CF%85%CE%BA.
- Βικιπαίδεια. 2020. Πρωτοδικίο. Ανακτήθηκε στις 15 Μαΐου του 2020 από <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%81%CF%89%CF%84%CE%BF%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%B5%CE%AF%CE%BF>.
- Βικιπαίδεια. 2020. Franchising. Ανακτήθηκε στις 15 Μαΐου του 2020 από <https://el.wikipedia.org/wiki/Franchising>.
- Βικιπαίδεια. 2020. Γενική Συνέλευση. Ανακτήθηκε στις 15 Μαΐου του 2020 από

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%B5%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%A3%CF%85%CE%BD%CE%AD%CE%BB%CE%B5%CF%85%CF%83%CE%B7.

- Βικιπαίδεια. 2020. Προπαγάνδα. Ανακτήθηκε στις 15 Μαΐου του 2020 από <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%81%CE%BF%CF%80%CE%B1%CE%B3%CE%AC%CE%BD%CE%B4%CE%B1>.
- Βικιπαίδεια. 2020. Μιανμάρ. Ανακτήθηκε στις 16 Οκτωβρίου του 2020 από <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9C%CE%B9%CE%B1%CE%BD%CE%BC%CE%AC%CF%81>.
- Βικιπαίδεια. 2020. Κατάλογος πόλεων των Ηνωμένων Πολιτειών ανά πληθυσμό. Ανακτήθηκε στις 16 Οκτωβρίου του 2020 από https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CE%B1%CF%84%CE%AC%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CF%82_%CF%80%CF%8C%CE%BB%CE%B5%CF%89%CE%BD_%CF%84%CF%89%CE%BD_%CE%97%CE%BD%CF%89%CE%BC%CE%AD%CE%BD%CF%89%CE%BD_%CE%A0%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CF%84%CE%B5%CE%B9%CF%8E%CE%BD_%CE%B1%CE%BD%CE%AC_%CF%80%CE%BB%CE%B7%CE%B8%CF%85%CF%83%CE%BC%CF%8C.
- Βικιπαίδεια. 2020. Viacom. Ανακτήθηκε στις 28 Οκτωβρίου του 2020 από/28/10/2020 <https://el.wikipedia.org/wiki/Viacom>.
- Βικιπαίδεια. 2020. Nike. Ανακτήθηκε στις 10 Νοεμβρίου του 2020 από <https://el.wikipedia.org/wiki/Nike>.
- Βικιπαίδεια. 2020. Τείχος του Βερολίνου/. Ανακτήθηκε στις 7 Δεκεμβρίου του 2020 από https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A4%CE%B5%CE%AF%CF%87%CE%BF%CF%82_%CF%84%CE%BF%CF%85_%CE%92%CE%B5%CF%81%CE%BF%CE%BB%CE%AF%CE%BD%CE%BF%CF%85.
- Γκερδής, Δ. 2018. Υπο έρευνα των Ιταλικών αρχών Apple Και Sumsung. Ανακτήθηκε στις 14 Μαΐου του 2020 από <https://unboxholics.com/news/tech/28714-yp0-erevna-ton-italikon-arxon-apple-kai-samsung>.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή. 2012. Τελική απόφαση για την επισήμανση της κατανάλωσης ενέργειας των ηλεκτρικών λαμπτήρων και φωτιστικών. Ανακτήθηκε στις 1 Νοεμβρίου του 2020 από <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/3/2012/EL/3-2012-4641-EL-F1-1.PDF>. Βρυξέλες.
- Καρατζας, Α. 2018. Ο Tim cook δίνει λύση στην διαμάχη των μπαταριών των iPhone. Ανακτήθηκε στις 14 Μαΐου του 2020 από

<https://unboxholics.com/news/tech/28666-o-tim-cook-dinei-ti-lysi-sti-diamaxi-ton-batarion-ton-iphone>.

- Καρατζάς, Α. 2018. Η Samsung αρνείται τις κατηγορίες για προγραμματισμένη απαξίωση συσκευών. Ανακτήθηκε στις 1 Μαρτίου του 2020 από <https://unboxholics.com/news/tech/28754-i-samsung-arneitai-tis-katigories-gia-programmatismeni-apaksiosi-ton-syskevon>.
- Μουσουλώτης, Χ. 2015. Όπλο μαζικής καταστροφής παραμύθικόκκινος υδράργυρος. Ανακτήθηκε στις 23 Νοεμβρίου του 2020 από <https://light1and2life.wordpress.com/page/2>.
- Μουσουλιώτης, Χ. 2020. "Λάμπες οικονομίας: η Δολοφονία τής Υγείας". Δεύτερη έκδοση. Ανακτήθηκε στις 1 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://light1and2life.wordpress.com/>.
- Ναζάκης, Χ. 2017. Προγραμματισμένη βραχυβιότητα. Ανακτήθηκε στις 1 Μαρτίου του 2020 από https://www.efsyn.gr/stiles/apopseis/102319_programmatismeni-brahybiotita.
- Οικονομικά της καθημερινότητας. 2020. Οικονομικοί όροι κραχ. Ανακτήθηκε στις 13 Μαΐου του 2020 από <https://www.dailyeconomics.gr/oikonomikoi-oroi/krax>.
- Πολύζος, Γ. 2018. Η Ιταλία επιβάλει πρόστιμα σε Apple και Samsung για επιβράδυνση επιδόσεων. Ανακτήθηκε στις 1 Νοεμβρίου του 2020 από <https://www.pestaola.gr/h-italia-epiballei-prostima-se-apple-kai-samsung-gia-epibradynsi-epidosewn/>.
- Πελεβάνη, Μ. 2017. Ο προγραμματισμένος θάνατος των προϊόντων. Ανακτήθηκε στις 3 Μαρτίου του 2020 από <https://tvxs.gr/news/kosmos/o-programmatismenos-thanatos-ton-proionton>.
- Τζίμας, Τ. 2018. «Προγραμματισμένη απαξίωση & εξαπάτηση». Όταν οι ασαφείς διαπιστώσεις μετατρέπονται σε συγκεκριμένες καταγγελίες. Ανακτήθηκε στις 1 Μαρτίου του 2020 από <http://www.photo.gr/blogs/προγραμματισμένη-απαξίωση-εξαπάτη/>.
- Digitaltvinfo.gr. 2018. Ιταλία Πρόστιμα 15 εκ. ευρώ στις Apple και Samsung, για προγραμματισμένη απαξίωση συσκευών τους. Ανακτήθηκε στις 3 Μαρτίου του 2020 από <https://digitaltvinfo.gr/news/news/item/24195-italia-prostima-15-ek-envro-stis-apple-kai-samsung-gia-programmatismeni-apaksiosi-syskevon-tous>.
- Ergotel.gr. 2020. Τα LED έχουν διάρκεια ζωής μέχρι και 35.000 ώρες και μηδενικές απαιτήσεις συντήρησης. Ανακτήθηκε στις 23 Νοεμβρίου του 2020 από https://www.ergo-tel.gr/article_page_info.php?articles_pages_id=14.

- Fortune Greece. 2015. Παγκόσμια φτώχεια: Το 71% του πληθυσμού ζει με λιγότερα από 10 δολάρια ημερησίως. Ανακτήθηκε στις 2 Ιανουαρίου του 2021 από <https://www.fortunegreece.com/article/pagkosmia-ftochia-to-71-tou-plithismou-zi-me-ligotera-apo-10-dolaria-imerisios/>.
- Galatsinews.gr, 2018. Προγραμματισμένη απαξίωση-planned obsolescence αλλά και συνωμοσία του λαμπτήρα και προγραμματισμένη βραχυβιότητα. Ανακτήθηκε στις 1 Μαρτίου του 2020 από <https://www.galatsinews.gr/%CE%B5%CF%85-%CE%B6%CE%B7%CE%BD/%CF%83%CF%85%CE%BD%CF%89%CE%BC%CE%BF%CF%83%CE%AF%CE%B1-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CE%BB%CE%B1%CE%BC%CF%80%CF%84%CE%AE%CF%81%CE%B1-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%80%CF%81%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1/>.
- Green Solar VACUUM. 2020. Ανακτήθηκε στις 28 Οκτωβρίου του 2020 από <https://www.green-solar.net/technologia-solines-kenoy.html>.
- InfoCuria Νομολογία. 2018. Απόφαση Δικαστηρίου δεύτερο τμήμα Προδικαστική παραπομπή Προστασία των καταναλωτών. Ανακτήθηκε στις 10 Αυγούστου του 2020 από <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=205669&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=2849106>.
- Iyannis.gr. 2017. Υπάρχει προγραμματισμένη απαξίωση?. Ανακτήθηκε στις 1 Μαρτίου του 2020 από <http://www.iyannis.gr/blog/2017/10/02/%CF%85%CF%80%CE%AC%CF%81%CF%87%CE%B5%CE%B9-%CF%80%CF%81%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CF%83%CE%BC%CE%AD%CE%BD%CE%B7-%CE%B1%CF%80%CE%B1%CE%BE%CE%AF%CF%89%CF%83%CE%B7/>.
- Naturefriends.gr. 2018. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η προγραμματισμένη απαξίωση προϊόντων και η κυκλική οικονομία EU Planned Obsolescence & Circular economy. Ανακτήθηκε στις 1 Μαρτίου 2020 από http://naturefriends-gr.blogspot.com/2018/08/blog-post_23.html.
- Out Of The Box. 2018. Βίντεο, Προγραμματισμένη Βραχυβιότητα. Ανακτήθηκε στις 7 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://www.youtube.com/watch?v=S5cpNd1UeyI>.
- Protagon Team. 2018. Οι λάμπες LED πολύτιμος σύμμαχος στη μάχη για το περιβάλλον. Ανακτήθηκε στις 3 Νοεμβρίου του 2020 από <https://www.protagon.gr/themata/ta-fwtakia-led-symmaxos-tou-perivallontos-44341545898>.

- Sites.google.com. 2019. Θεωρία οικονομικών κύκλων:Τι είναι οικονομικός κύκλος. Ανακτήθηκε στις 12 Μαΐου του 2020 από [https://sites.google.com/site/theoriaoikonomikonkyklon/ti-einai-oikonomikos-kyklos](https://sites.google.com/site/theoriaoikonomikonkykilon/ti-einai-oikonomikos-kyklos).
- Sanalbasin. 2015. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΗ ΒΡΑΧΥΒΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ. Ανακτήθηκε στις 3 Μαρτίου του 2020 από <http://www.sanalbasin.com/-9307748/>. Τουρκία.
- Tinkano. 2013. Βίντεο, ΣΚΑΙ-ΟΙ ΠΥΡΑΜΙΔΕΣ ΤΗΣ ΣΠΑΤΑΛΗΣ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ. Ανακτήθηκε στις 7 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://funny-video-online.com/watch/p5q3m3h364s49444d4p4n4.html>.
- Web.archive. 2007. Νομοθεσία. Ανακτήθηκε στις 14 Μαΐου του 2020 από <https://web.archive.org/web/20070325065102/http://nomothesia.ependyseis.gr/eu-law/getFile/%CE%9D+146+1914.pdf?bodyId=663>.
- Webarchie. 2007.Επενδύσεις/Νόμος 146/1914 «Περί αθεμίτου ανταγωνισμού» (ΦΕΚ Β' 16.12.1913-27.1.1914). Ανακτήθηκε στις 1 Νοεμβρίου του 2020 από <https://web.archive.org/web/20070325065102/http://nomothesia.ependyseis.gr/eu-law/getFile/%CE%9D+146+1914.pdf?bodyId=663>.
- ZarpaNews.gr. 2018. Η Ε.Ε. κάνει δεκτή απόφαση που καταργεί την «αυτοκαταστροφή» συσκευών. Ανακτήθηκε στις 3 Μαρτίου του 2020 από <https://www.zarpa.news.gr/%ce%b7-%ce%b5-%ce%b5-%ce%ba%ce%ac%ce%bd%ce%b5%ce%b9-%ce%b4%ce%b5%ce%ba%ce%cf%84%ce%ae-%ce%b1%cf%80%cf%8c%cf%86%ce%b1%cf%83%ce%b7-%cf%80%ce%bf%cf%85-%ce%ba%ce%b1%cf%84%ce%b1%cf%81%ce%b3%ce%b5%ce%af/>.

Ξενόγλωσσες Ηλεκτρονικές Πηγές

- 368 nyc. Ανακτήθηκε στις 9 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://www.368.nyc/>.
- Λατούς, Σ. 2003. Would the West actually be happier with less? The World Downscald.Ανακτήθηκε στις 28 Δεκεμβρίου του 2020 από <http://www.hartford-hwp.com/archives/27/081.html>.
- Amodio, A, Μαρζάνο, Λ,Πετροτσιάνι, Φ. 2020. Το Περιφερειακό Διοικητικό Δικαστήριο του Λάτσιο Τμήμα ένα Απόφαση. Ανακτήθηκε στις 10 Αυγούστου του 2020 από https://www.giustizia-amministrativa.it/portale/pages/istituzionale/visualizza/?nodeRef=&schema=tar_rm&nrg=201815516&nomeFile=202005736_01.html&subDir=Provvedimenti.

- AUTORITA GARANTE DELLA CONCORRENZA E DEL MERCATO .2018. Apple and Samsung fined for software updates that have caused serious troubles and/or have reduced functionality of some mobile phones. Ανακτήθηκε στις 10 Αυγούστου του 2020 από <https://en.agcm.it/en/media/press-releases/2018/10/PS11009-PS11039> .
- AUTORITA GARANTE DELLA CONCORRENZA E DEL MERCATO. 2018. Planned Obsolescence. Ανακτήθηκε στις 1 Νοεμβρίου του 2020 από <https://www.agcm.it/>.
- Apple.com. 2020. Ενημέρωσεις Ασφαλείας Apple. Ανακτήθηκε στις 13 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://support.apple.com/el-gr/HT201222>.
- Apple.com. 2020. Developer wwdc20. Ανακτήθηκε στις 13 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://developer.apple.com/wwdc20/>.
- Apple.com. 2020. Επικοινωνήστε με την Apple για υποστήριξη και σέρβις. Ανακτήθηκε στις 13 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://support.apple.com/el-gr/HT201232>.
- Android stackexchange Questions. 2020. Youtube update enforcement bypass reasons why the old youtube app is superior. Ανακτήθηκε στις 12 Νοεμβρίου του 2020 από <https://android.stackexchange.com/questions/196342/youtube-update-enforcement-bypass-reasons-why-the-old-youtube-app-is-superior>.
- Agrawal, V. και Kavadias, S. Και Toktay, B. 2012. The Limits of Planned Obsolescence for Conspicuous Durable Goods. Ανακτήθηκε στις 18 Μαρτίου του 2021 από The Limits of Planned Obsolescence for Conspicuous Durable Goods (PDFDrive).pdf
- Bnamericas.com. 2020. General Electric Brasil (GE Brasil). Ανακτήθηκε στις 9 Οκτωβρίου του 2020 από <https://www.bnamericas.com/en/company-profile/ge-brasil-ge-brasil>.
- Bussinesswire. 2020. News with Multimedia. Ανακτήθηκε στις 3 Νοεμβρίου του 2020 από https://www.businesswire.com/portal/site/ge/?ndmViewId=news_view&newsId=20070223005120&newsLang=en.
- Cynaegirus. 2020.Apple: 10εκ ευρώ πρόστιμο στην Ιταλία για μείωση απόδοσης των iPhone. Ανακτήθηκε στις 10 Αυγούστου του 2020 από <https://gr.gizchina.com/2020/06/01/apple-10ek-eyro-prostimo-stin-italia-gia-meiosi-apodosis-ton-iphone/>.
- Casetext. 2008. Case: Blennis v Hewlett Packard co. Ανακτήθηκε στις 13 Νοεμβρίου του 2020 από <https://casetext.com/case/blennis-v-hewlett-packard-co>.

- Cleanbreak Daily Archives. 2008. GE Suspends Development of High Efficiency Incandescent. Ανακτήθηκε στις 3 Νοεμβρίου του 2020 από <http://www.cleanbreak.ca/2008/11/26>.
- Cornell Law School. 2020. Fraudulent Concealment. Ανακτήθηκε στις 16 Νοεμβρίου του 2020 από https://www.law.cornell.edu/wex/fraudulent_concealment.
- California legislative Information. 2020. BUSINESS AND PROFESSIONS CODE BPC. Ανακτήθηκε στις 16 Νοεμβρίου του 2020 από https://leginfo.legislature.ca.gov/faces/codes_displaySection.xhtml?sectionNum=17200.&lawCode=BPC.
- Consumers International. 2019. Build to fail: is planed obsolescence really happening? Ανακτήθηκε στις 11 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://www.consumersinternational.org/news-resources/blog/posts/built-to-fail-is-planned-obsolescence-really-happening/>.
- DiClerico, D. 2010. Consumer Reports HP inkjet printer lawsuit reaches \$5 million settlement. Ανακτήθηκε στις 13 Νοεμβρίου του 2020 από <https://www.consumerreports.org/cro/news/2010/11/hp-inkjet-printer-lawsuit-reaches-5-million-settlement/index.htm>.
- Demonte, A. 2007. Ge dims its incandescent bulb business. Ανακτήθηκε στις 1 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://gigaom.com/2007/10/05/ge-dims-its-incandescent-bulb-business>.
- Economix Team. 2013. Planned Obsolescence as myth or reality. Ανακτήθηκε στις 11 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://economix.blogs.nytimes.com/2013/10/31/planned-obsolescence-as-myth-or-reality>.
- European Economic and Social Committee. 2016. FACTSEET EESC STUDY ON PLANNED OBSOLESCENCE/Μάρτιος. Ανακτήθηκε στις 10 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/resources/docs/factsheet-en.pdf>.
- Economix. 2013. Planned Obsolescence, as Myth or Reality. Ανακτήθηκε στις 11 Σεπτεμβρίου του 2020 από <https://economix.blogs.nytimes.com/2013/10/31/planned-obsolescence-as-myth-or-reality>.
- Ferreira, R. 2018. IATE term of the week Planned Obsolescence. Ανακτήθηκε στις 11 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://termcoord.eu/2018/06/iate-term-of-the-week-planned-obsolescence/>.

- Francis, E, Zaki, Z, Jacobo, J, Dunn, T, Jarvis, R. 2018. Apple-make-350b-contribution us economy years. Ανακτήθηκε στις 14 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://abcnews.go.com/Business/apple-make-350b-contribution-us-economy-years/story?id=52405662> .
- Findlaw Team. 2020. Trespass to chattels vs conversion. Ανακτήθηκε στις 18 Νοεμβρίου του 2020 από <https://www.findlaw.com/injury/torts-and-personal-injuries/trespass-to-chattels-vs-conversion.html>.
- Grennsolar.net. 2020. Σωλήνες κενού. Ανακτήθηκε στις 5 Αυγούστου του 2020 από <https://www.green-solar.net/technologia-solines-kenoy.html>.
- Hadhaz, A. 2016. Here is the truth about the planned obsolescence of tech. Ανακτήθηκε στις 11 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://www.bbc.com/future/article/20160612-heres-the-truth-about-the-planned-obsolescence-of-tech>.
- Hamilton, T. 2007. Battle of the Bulbs Ανακτήθηκε στις 1 Δεκεμβρίου του 2020 από https://www.thestar.com/business/2007/03/05/battle_of_the_bulbs.html.
- Hodges, A. και Taylor, P. 2005. The Business Fallout from the Rapid Obsolescence and Planned Obsolescence. Ανακτήθηκε στις 18 Μαρτίου του 2021 από [The Business Fallout from the Rapid Obsolescence and Planned Obsolescence.pdf](#)
- Hidvegi, M. 2007. The Incandescent Lamp Cartel and Economic Nationalism. Ανακτήθηκε στις 10 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://ebha.org/ebha2007/pdf/Hidvegi.pdf>.
- Iizuka, T. 2007. An Empirical Analysis of Planned obsolescence. Ανακτήθηκε στις 18 Μαρτίου του 2021 από [Iizuka. An Empirical Analysis of Planned obsolescence.pdf](#)
- Kenton, W. 2019. Business Essentials Planned Obsolescence. Ανακτήθηκε στις 10 Δεκεμβρίου του 2020 από https://www.investopedia.com/terms/p/planned_obsolescence.asp.
- Khaleeli, H. 2015. End of the line for stuff that is built to die? Ανακτήθηκε στις 10 Νοεμβρίου του 2020 από <https://www.theguardian.com/technology/shortcuts/2015/mar/03/has-planned-obsolesence-had-its-day-design>.
- Kim, A. 2003. AppleCare for iPod. Ανακτήθηκε στις 1 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://www.macrumors.com/2003/11/21/applecare-for-ipod/>.

Kim, A. 2003. iPod Battery Replacement Details from Apple. Ανακτήθηκε στις 1 Δεκεμβρίου του 2020 από [iPod Battery Replacement Details from Apple – MacRumors](#).

- Kevin Glanville, K. 2016. Planned Obsolescence and “Mid Life” Updates. Ανακτήθηκε στις 18 Μαρτίου του 2021 από Glanville. Planned Obsolescence and “Mid Life” Updates.pdf
- Keeble, D. 2013. The culture of planned obsolescence in technology companies. Ανακτήθηκε στις 18 Μαρτίου του 2021 από Keeble. The culture of planned obsolescence in technology companies.pdf
- London, B. 1932. Ending the depression through planned obsolescence. Ανακτήθηκε στις 12 Δεκεμβρίου του 2020 από [File:London \(1932\) Ending the depression through planned obsolescence.pdf – Wikipedia](#).
- Lawshelf. 2020. Breach of warranty. Ανακτήθηκε στις 13 Νοεμβρίου του 2020 από <https://lawshelf.com/coursewarecontentview/breach-of-warranty/>.
- Lyons, P. 2007. Fire in a White House Office Building. Ανακτήθηκε στις 3 Δεκεμβρίου του 2020 από https://thelede.blogs.nytimes.com/2007/12/19/fire-in-office-building-next-to-white-house/?_r=0.
- Mullainathan, S. 2014. Hold the Phone : A Big Data Conundrum. Ανακτήθηκε στις 14 Νοεμβρίου του 2020 από <https://archive.is/uL33>.
- Mullainathan, S . Hold the phone a big data conundrum. Ανακτήθηκε στις 25 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://www.nytimes.com/2014/07/27/upshot/hold-the-phone-a-big-data-conundrum.html>.
- Maycroft, N. 2004. Consumption, planned obsolescence and waste. Ανακτήθηκε στις 18 Μαρτίου του 2021 από Maycroft. Consumption, planned obsolescence and waste.pdf
- New york. 2003. iPod person. Ανακτήθηκε στις 1 Δεκεμβρίου του 2020 από https://nymag.com/nymetro/news/people/columns/intelligencer/n_9626/.
- PBS Wisconsin. 2015. Βίντεο. wisconsin life brooks stevens home. Ανακτήθηκε στις 10 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://video.pbswisconsin.org/video/wisconsin-life-brooks-stevens-home/>.

- Pope, K. 2019. Guest blog Let's talk about Planned Obsolescence. Ανακτήθηκε στις 11 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://www.iswa.org/home/news/news-detail/article/guest-blog-lets-talk-about-planned-obsolence/109/>.
- Prindle, D. 2015. France aims to end planned obsolescence with new laws. Ανακτήθηκε στις 4 Δεκεμβρίου του 2021 από [France aims to end planned obsolescence with new laws | Digital Trends](#).
- Rojas, Y. 2012. Industrial designer Brooks Stevens. Ανακτήθηκε στις 13 Δεκεμβρίου του 2020 από <http://yosselinrc.blogspot.com/2012/10/industrial-designer-brooks-stevens.html>.
- Savant.com. 2020. Company Info. Ανακτήθηκε στις 1 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://www.savant.com/company-info>.
- Shell, E. 2009. Cheap. The high cost of discount culture. Ανακτήθηκε στις 18 Μαρτίου του 2021 από [Ruppel Shell. Cheap. The high cost of discount culture.pdf](#)
- Slade, G. 2007. Made to break. technology and obsolescence in America. Ανακτήθηκε στις 18 Μαρτίου του 2021 από [Slade. Made to break. technology and obsolescence in America.pdf](#)
- Solczak, R. 2013. Planned Obsolescence. A question of Consumerism and the production of Waste. Ανακτήθηκε στις 18 Μαρτίου του 2021 από [Solczak. Planned Obsolescence. A question of Consumerism and the production of Waste.pdf](#)
- Strausz, R. 2006. Planned Obsolescence and the Provision of Unobservable Quality. Ανακτήθηκε στις 18 Μαρτίου του 2021 από [Strausz. Planned Obsolescence and the Provision of Unobservable Quality.pdf](#)
- Sátyro, C. και Sacomano, B. και Contador, J. και Cardoso, A. και da Silva, P. 2017. Planned Obsolescence and Sustainability. Ανακτήθηκε στις 18 Μαρτίου του 2021 από [Cardoso Sátyro. Planned Obsolescence and Sustainability.pdf](#)
- Sustainability for all. 2018. The battle Against Planned Obsolescence. Ανακτήθηκε στις 11 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://www.activesustainability.com/sustainable-development/battle-against-planned-obsolence/>.

Stuever, H. 2003. Battery and assault. Ανακτήθηκε στις 1 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://www.washingtonpost.com/archive/lifestyle/2003/12/20/battery-and-assault/29056cfd-59d7-4dc7-b12f-cda99203ae6d/>.

- Stanford Faculty Research. 2021. Jeremy I. Bulow. Ανακτήθηκε στις 22 Νοεμβρίου του 2020 από <https://www.gsb.stanford.edu/faculty-research/faculty/jeremy-i-bulow>.
- The agencydelivers.com. 2018. The Three Types of Obsolescence. Ανακτήθηκε στις 11 Δεκεμβρίου του 2020 από https://theagencydelivers.com/virtualoffice/files/three_types_of_obsolescence.pdf.
- Tsiamis, D. 2020. Materials and energy Recovery. Ανακτήθηκε στις 4 Ιανουαρίου του 2021 από [WtERT - Waste to Energy - Support for Decisions](#).
- University of Rochester. 2009. Regular light bulbs made super-efficient with ultra-fast laser. Ανακτήθηκε στις 3 Νοεμβρίου του 2020 από https://www.eurekaalert.org/pub_releases/2009-05/uor-rlb052909.php.

Wikipedia. 2020. DuPont (1802-2017). Ανακτήθηκε στις 12 Δεκεμβρίου του 2020 από [https://en.wikipedia.org/wiki/DuPont_\(1802%E2%80%932017\)](https://en.wikipedia.org/wiki/DuPont_(1802%E2%80%932017)).

- Wikipedia. 2020. Éleuthère Irénée du Pont. Ανακτήθηκε στις 12 Δεκεμβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/%C3%89leuth%C3%A8re_Ir%C3%A9n%C3%A9e_du_Pont.
- Wikipedia. 2020. Dow Chemical Company. Ανακτήθηκε στις 12 Δεκεμβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Dow_Chemical_Company.
- Wikipedia. 2020. Wall Street. Ανακτήθηκε στις 12 Δεκεμβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Wall_Street.
- Wikipedia. 2020. Bernard London. Ανακτήθηκε στις 12 Δεκεμβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Bernard_London.
- Wikipedia. 2020. Brooks Stevens. Ανακτήθηκε στις 12 Δεκεμβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Brooks_Stevens.

- Wikipedia. 2020. Vance Packard. Ανακτήθηκε στις 12 Δεκεμβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Vance_Packard.
- Wikipedia. 2020. The Waster Makers 1960 Vance Packard. Ανακτήθηκε στις 12 Δεκεμβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/The_Waste_Makers.
- Wikipedia. 2020. Αρθουρ Μίλερ. Ανακτήθηκε στις 12 Δεκεμβρίου του 2020 από https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%86%CF%81%CE%B8%CE%BF%CF%85%CF%81_%CE%9C%CE%AF%CE%BB%CE%B5%CF%81.
- Wikipedia. 2020. Tungsram. Ανακτήθηκε στις 7 Οκτωβρίου του 2020 από <https://en.wikipedia.org/wiki/Tungsram>.
- Wikipedia. 2020. Associated_Electrical_Industries. Ανακτήθηκε στις 7 Οκτωβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Associated_Electrical_Industries.
- Wikipedia. 2020. IGE. Ανακτήθηκε στις 7 Οκτωβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/IGE_Group_of_Companies.
- Wikipedia. 2020. Overseas shipholding Group. Ανακτήθηκε στις 8 Οκτωβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Overseas_Shipholding_Group.
- Wikipedia. 2020. La Compagnie des Lampes. Ανακτήθηκε στις 8 Οκτωβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/La_Compagnie_des_Lampes.
- Wikipedia. 2020. Tokyo Electric Power. Ανακτήθηκε στις 8 Οκτωβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Tokyo_Electric_Power_Company.
- Wikipedia. 2020. Philips. Ανακτήθηκε στις 8 Οκτωβρίου του 2020 από <https://en.wikipedia.org/wiki/Philips>.
- Wikipedia. 2020. Siemens. Ανακτήθηκε στις 9 Οκτωβρίου του 2020 από <https://el.wikipedia.org/wiki/Siemens>.

- Wikipedia. 2020. General Electric. Ανακτήθηκε στις 9 Οκτωβρίου του 2020 από https://el.wikipedia.org/wiki/General_Electric.
- Wikipedia. 2020. Westinghouse Electric Corporation. Ανακτήθηκε στις 9 Οκτωβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Westinghouse_Electric_Corporation.
- Wikipedia. 2020. Sylvania. Ανακτήθηκε στις 11 Οκτωβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Sylvania_Electric_Products.
- Wikipedia. 2020. Ken Rad. Ανακτήθηκε στις 11 Οκτωβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Kentucky_Electrical_Lamp_Company.
- Wikipedia. 2020. Vacuum tube. Ανακτήθηκε στις 12 Οκτωβρίου του 2020 από https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%97%CE%BB%CE%B5%CE%BA%CF%84%CF%81%CE%BF%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%BB%CF%85%CF%87%CE%BD%CE%AF%CE%B1.
- Wikipedia. 2020. Tung. Ανακτήθηκε στις 12 Οκτωβρίου του 2020 από <https://en.wikipedia.org/wiki/Tung-Sol>.
- Wikipedia. 2020. Ajpest. Ανακτήθηκε στις 13 Οκτωβρίου του 2020 από <https://en.wikipedia.org/wiki/%C3%9Ajpest>.
- Wikipedia. 2020. Thomson-Houston Electric Company. Ανακτήθηκε στις 14 Οκτωβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Thomson-Houston_Electric_Company.
- Wikipedia. 2020. Charles A. Coffin. Ανακτήθηκε στις 14 Οκτωβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Charles_A._Coffin.
- Wikipedia. 2020. Elihu Thomson. Ανακτήθηκε στις 14 Οκτωβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Elihu_Thomson.
- Wikipedia. 2020. Edwin J. Houston. Ανακτήθηκε στις 14 Οκτωβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Edwin_J._Houston.

- Wikipedia. 2020. Metropolitan Vickers. Ανακτήθηκε στις 14 Οκτωβρίου του 2020 από <https://en.wikipedia.org/wiki/Metropolitan-Vickers>.
- Wikipedia. 2020. Raphael Recanati. Ανακτήθηκε στις 16 Οκτωβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Raphael_Recanati.
- Wikipedia. 2020. SEC. Ανακτήθηκε στις 16 Οκτωβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/U.S._Securities_and_Exchange_Commission.
- Wikipedia. 2020. Ivry sur Seine. Ανακτήθηκε στις 16 Οκτωβρίου του 2020 από <https://en.wikipedia.org/wiki/Ivry-sur-Seine>.
- Wikipedia. 2020. TM triode. Ανακτήθηκε στις 16 Οκτωβρίου του 2020 από [https://en.wikipedia.org/wiki/TM_\(triode\)](https://en.wikipedia.org/wiki/TM_(triode)).
- Wikipedia. 2020. Koninklijk. Ανακτήθηκε στις 23 Οκτωβρίου του 2020 από <https://en.wikipedia.org/wiki/Koninklijk>.
- Wikipedia. 2020. Signetics. Ανακτήθηκε στις 28 Οκτωβρίου του 2020 από <https://en.wikipedia.org/wiki/Signetics>.
- Wikipedia. 2020. Magnavox. Ανακτήθηκε στις 28 Οκτωβρίου του 2020 από <https://en.wikipedia.org/wiki/Magnavox>.
- Wikipedia. 2020. J.P Morgan Co. Ανακτήθηκε στις 28 Οκτωβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/J.P._Morgan_%26_Co.
- Wikipedia. 2020. Eaton Corporation. Ανακτήθηκε στις 31 Οκτωβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Eaton_Corporation.
- Wikipedia. 2020. Havells Sylvania. Ανακτήθηκε στις 31 Οκτωβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Havells_Sylvania.
- Wikipedia. 2020. Wagner Electric. Ανακτήθηκε στις 31 Οκτωβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Wagner_Electric.

- Wikipedia. 2020. Studebaker Worthington. Ανακτήθηκε στις 31 Οκτωβρίου του 2020 από <https://en.wikipedia.org/wiki/Studebaker-Worthington>.
- Wikipedia. 2019. New Sensor Corporation. Ανακτήθηκε στις 31 Οκτωβρίου του 2020 από https://de.wikipedia.org/wiki/New_Sensor_Corporation.
- Wikipedia 2019. Planned obsolescence. Ανακτήθηκε στις 31 Οκτωβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Planned_obsolescence.
- Wikipedia. 2020. Tung Sol. Ανακτήθηκε στις 12 Νοεμβρίου του 2020 από <https://en.wikipedia.org/wiki/Tung-Sol>.
- Wikipedia. 2020. Ηλεκτρονική Λυχνία. Ανακτήθηκε στις 12 Νοεμβρίου του 2020 από https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%97%CE%BB%CE%B5%CE%BA%CF%84%CF%81%CE%BF%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%BB%CF%85%CF%87%CE%BD%CE%AF%CE%B1.
- Wikipedia. 2020. Kentucky Electrical Lamp Company. Ανακτήθηκε στις 11 Νοεμβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Kentucky_Electrical_Lamp_Company.
- Wikipedia. 2020. Sylvania Electric Products. Ανακτήθηκε στις 11 Νοεμβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Sylvania_Electric_Products.
- Wikipedia. 2020. Westinghouse Electric Corporation. Ανακτήθηκε στις 11 Νοεμβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Westinghouse_Electric_Corporation.
- Wikipedia. 2020. General Electric. Ανακτήθηκε στις 9 Οκτωβρίου του 2020 από https://el.wikipedia.org/wiki/General_Electric.
- Wikipedia. 2020. Siemens. Ανακτήθηκε στις 9 Οκτωβρίου του 2020 από <https://el.wikipedia.org/wiki/Siemens>.
- Wikipedia. 2020. Philips. Ανακτήθηκε στις 8 Οκτωβρίου του 2020 από <https://en.wikipedia.org/wiki/Philips>.
- Wikipedia. 2020. Electric Power Company. Ανακτήθηκε στις 8 Οκτωβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Tokyo_Electric_Power_Company.

- Wikipedia. 2020. La Compagnie des Lampes. Ανακτήθηκε στις 8 Οκτωβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/La_Compagnie_des_Lampes.
- Wikipedia. 2020. Overseas Shipholding Group. Ανακτήθηκε στις 8 Οκτωβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Overseas_Shipholding_Group.
- Wikipedia. 2020. Κατάλογος πόλεων των Ηνωμένων Πολιτειών ανά πληθυσμό. Ανακτήθηκε στις 8 Οκτωβρίου του 2020 από https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CE%B1%CF%84%CE%AC%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CF%82_%CF%80%CF%8C%CE%BB%CE%B5%CF%89%CE%BD_%CF%84%CF%89%CE%BD_%CE%97%CE%BD%CF%89%CE%BC%CE%AD%CE%BD%CF%89%CE%BD_%CE%A0%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CF%84%CE%B5%CE%B9%CF%8E%CE%BD_%CE%B1%CE%BD%CE%AC_%CF%80%CE%BB%CE%B7%CE%B8%CF%85%CF%83%CE%BC%CF%8C.
- Wikipedia. 2020. IGE Group of Companies. Ανακτήθηκε στις 7 Νοεμβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/IGE_Group_of_Companies.
- Wikipedia. 2020. Associated Electrical Industries. Ανακτήθηκε στις 7 Νοεμβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Associated_Electrical_Industries.
- Wikipedia. 2020. Tungsram. Ανακτήθηκε στις 7 Νοεμβρίου του 2020 από <https://en.wikipedia.org/wiki/Tungsram>.
- Wikipedia. 2020. Osram. Ανακτήθηκε στις 7 Νοεμβρίου του 2020 από <https://el.wikipedia.org/wiki/Osram>.
- Wikipedia. 2020. Waste Hierarchy. Ανακτήθηκε στις 9 Νοεμβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Waste_hierarchy.
- Wikipedia. 2020. Disposable camera. Ανακτήθηκε στις 11 Νοεμβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Disposable_camera.
- Wikipedia. 2020. Pentalobe. Ανακτήθηκε στις 9 Νοεμβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Pentalobe_security_screw.
- Wikipedia. 2020. OnePlus. Ανακτήθηκε στις 10 Νοεμβρίου του 2020 από <https://en.wikipedia.org/wiki/OnePlus#Products>.

- Wikipedia. 2020. Sony Mobile. Ανακτήθηκε στις 10 Νοεμβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Sony_Mobile.
- Wikipedia. 2020. Taser. Ανακτήθηκε στις 10 Νοεμβρίου του 2020 από <https://en.wikipedia.org/wiki/Taser>.
- Wikipedia. 2020. Xerox. Ανακτήθηκε στις 13 Νοεμβρίου του 2020 από <https://en.wikipedia.org/wiki/Xerox>.
- Wikipedia. 2020. Laser printing. Ανακτήθηκε στις 13 Νοεμβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Laser_printing.
- Wild, D. 2016. Samsung-CLP-365-Laser-Printer-DIY-Imaging-Drum-Uni. Ανακτήθηκε στις 13 Νοεμβρίου του 2020 από <https://web.archive.org/web/20161013080601/http://www.instructables.com/id/Samsung-CLP-365-Laser-Printer-DIY-Imaging-Drum-Uni/>.
- Wikipedia. 2020. HP. Ανακτήθηκε στις 13 Νοεμβρίου του 2020 από <https://en.wikipedia.org/wiki/Hewlett-Packard>.
- Wikipedia. 2020. Unjust enrichment. Ανακτήθηκε στις 13 Νοεμβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Unjust_enrichment.
- Wikipedia. 2020. Palo Alto. Ανακτήθηκε στις 22 Νοεμβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Palo_Alto,_California.
- Wikipedia. 2020. Bill Hewlett. Ανακτήθηκε στις 22 Νοεμβρίου του 2020 από Bill Hewlett – Wikipedia.
- Wikipedia. 2020. David Packard. Ανακτήθηκε στις 22 Νοεμβρίου του 2020 από David Packard – Wikipedia.
- Wikipedia. 2020. Compaq. Ανακτήθηκε στις 22 Νοεμβρίου του 2020 από Compaq – Wikipedia.
- Wikipedia. 2020. Electronic Data Systems. Ανακτήθηκε στις 22 Νοεμβρίου του 2020 από Electronic Data Systems – Wikipedia.
- Wikipedia. 2020. 3Com. Ανακτήθηκε στις 22 Νοεμβρίου του 2020 από [3Com](#) – [Wikipedia](#).

- Wikipedia. 2020. Palm Inc. Ανακτήθηκε στις 22 Νοεμβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Palm,_Inc.
 - Wikipedia. 2020. Bid price. Ανακτήθηκε στις 22 Νοεμβρίου του 2020 από [Bid price – Wikipedia](#).
 - Wikipedia. 2020. HPE 3PAR. Ανακτήθηκε στις 22 Νοεμβρίου του 2020 από [HPE 3PAR – Wikipedia](#).
- Wikipedia. 2020. Cosima Dannoritzer. Ανακτήθηκε στις 3 Δεκεμβρίου του 2020 από https://de.wikipedia.org/wiki/Cosima_Dannoritzer.
- Wikipedia. 2020. Cleveland. Ανακτήθηκε στις 1 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://en.wikipedia.org/wiki/Cleveland>.
 - Wikipedia. 2020. Ge Lighting. Ανακτήθηκε στις 1 Δεκεμβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/GE_Lighting.
 - Wikipedia. 2020. Ge Global Research. Ανακτήθηκε στις 1 Δεκεμβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/GE_Global_Research.
 - Wikipedia. 2020. Warranty. Ανακτήθηκε στις 13 Νοεμβρίου του 2020 από <https://en.wikipedia.org/wiki/Warranty>.
 - Wikipedia. 2020. CNN. Ανακτήθηκε στις 9 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://el.wikipedia.org/wiki/CNN>.
 - Wikipedia. 2020. University of Rochester. Ανακτήθηκε στις 1 Δεκεμβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/University_of_Rochester.
 - Wikipedia. 2020. San Mateo. Ανακτήθηκε στις 10 Δεκεμβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/San_Mateo,_California.
 - Wikipedia. 2020. San Francisco. Ανακτήθηκε στις 10 Δεκεμβρίου του 2020 από https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CE%B1%CE%BD_%CE%A6%CF%81%CE%B1%CE%BD%CF%83%CE%AF%CF%83%CE%BA%CE%BF.
 - Wikipedia. 2020. The New York Times. Ανακτήθηκε στις 11 Δεκεμβρίου του 2020 από https://el.wikipedia.org/wiki/The_New_York_Times.
 - Wikipedia. 2020. Catherine Rempell. Ανακτήθηκε στις 11 Δεκεμβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Catherine_Rampell.

- Wikipedia. 2020. Sendhi Mullainathan. Ανακτήθηκε στις 25 Δεκεμβρίου του 2020 από https://en.wikipedia.org/wiki/Sendhil_Mullainathan.
- Wikipedia. 2020. Αποανάπτυξη/Ημερομηνία επίσκεψης. Ανακτήθηκε στις 25 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CF%80%CE%BF%CE%B1%CE%BD%CE%AC%CF%80%CF%84%CF%85%CE%BE%CE%B7>.
- Wikipedia. 2020. Σερζ Λατούς. Ανακτήθηκε στις 28 Δεκεμβρίου του 2020 από https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CE%B5%CF%81%CE%B6_%CE%9B%CE%B1%CF%84%CE%BF%CF%8D%CF%82.
- Wikipedia. 2020. Waste framework directive. Ανακτήθηκε στις 4 Δεκεμβρίου του 2021 από Waste framework directive – Wikipedia.
- Wikipedia. 2020. Waste hierarchy. Ανακτήθηκε στις 4 Δεκεμβρίου του 2021 από https://en.wikipedia.org/wiki/Waste_hierarchy.
- Wikipedia. 2020. Bosch. Ανακτήθηκε στις 4 Δεκεμβρίου του 2021 από https://en.wikipedia.org/wiki/Robert_Bosch_GmbH.
- Wikipedia. 2020. Planned obsolescence/Prevention of repairs. Ανακτήθηκε στις 5 Δεκεμβρίου του 2021 από https://en.wikipedia.org/wiki/Planned_obsolescence.
- Wikipedia. 2020. **Toshiba**. Ανακτήθηκε στις 11 Δεκεμβρίου του 2021 από <https://el.wikipedia.org/wiki/Toshiba>.
- Wiens, K. 2012. The Shady World of Repair Manuals: Copyrighting for Planned Obsolescence. Ανακτήθηκε στις 11 Δεκεμβρίου του 2021 από <https://www.wired.com/2012/11/cease-and-desist-manuals-planned-obsolescence/>.
- Zolfagharifard, E. 2014. Does Apple deliberately slow its old models before a new release? Searches for 'iPhone slow' show a spike ahead of launches. Ανακτήθηκε στις 14 Νοεμβρίου του 2020 από <https://archive.is/gbPV2>.

Έντυπη Βιβλιογραφία


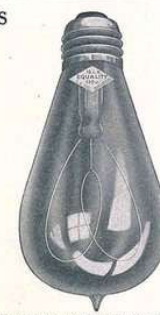
- Αγγελίδης, Σ. Λεβεντάκης, Ε. 2016. Προγραμματισμένη Βραχυβιότητα. Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Πειραιά Τεχνολογικού Τομέα Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής. Πειραιάς.

- Γκαρθία, Ε. Μιράλλιες, Φ. 2020. Ικνγκάι τα μυστικά της Ιαπωνίας για μια μακρά και ευτυχισμένη ζωή. Εκδόσεις Πατάκη. Αθήνα.
- Λιανός, Θ. Παπαβασιλείου, Α. Χατζηανδρέου, Α. Αρχες οικονομικής θεωρίας: Μάκροοικονομία, Μικροοικονομία. Εκδόσεις Διόφαντος. Αθήνα.
- Λατούς, Σ. 2004."Why Less Should Be So Much More: Degrowth Economics". Ανακτήθηκε στις 28 Δεκεμβρίου του 2020 από <https://www.jussempier.org/Resources/Economic%20Data/Resources/Degrowth%20economics,%20by%20Serge%20Latouche.pdf>
- Λιναράκη, Γ. 2020. Ιεραρχία αποβλήτων. Ανακτήθηκε στις 1 Δεκεμβρίου του 2020 από http://www.verde-tec.gr/images/0403_paseppe_glinaraki.pdf. Πανελλήνιος Σύνδεσμος επιχειρήσεων προστασίας Περιβάλλοντος. Αθήνα.
- Μουσουλιώτης, Χ. 2020."Λάμπες οικονομίας: η Δολοφονία της Υγείας". Δεύτερη έκδοση. Ανακτήθηκε στις 1 Δεκεμβρίου του 2020 από https://www.academia.edu/41449374/_%CE%9B%CE%AC%CE%BC%CF%80%CE%B5%CF%82_%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%AF%CE%B1%CF%82_%CE%B7_%CE%94%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CF%86%CE%BF%CE%BD%CE%AF%CE%B1_%CF%84%CE%AE%CF%82_%CE%A5%CE%B3%CE%B5%CE%AF%CE%B1%CF%82_
- European Parliament and of the Council on waste. 2008. [2008/98/EC]. Βρυξέλες.
- Stocking, G. Watkins, M. 1946. Cartel in Action. Εκδόσεις New York Twentieth Century Fund. America. Ανακτήθηκε στις 10 Αυγούστου του 2020 από <https://ebha.org/ebha2007/pdf/Hidvegi.pdf>.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

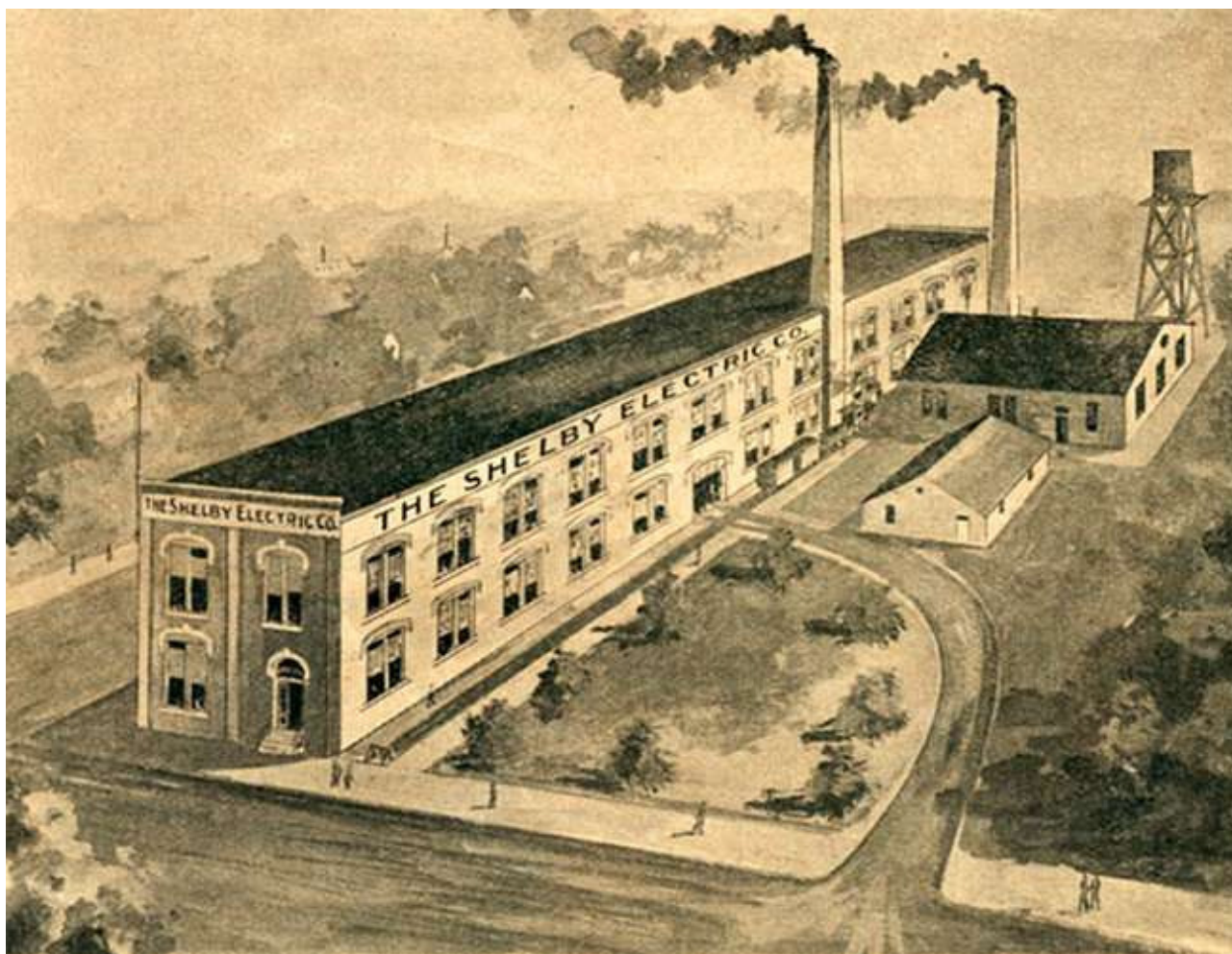
THE LOCKWOOD-LUETKEMEYER-HENRY CO. 1879

INCANDESCENT ELECTRIC LAMPS

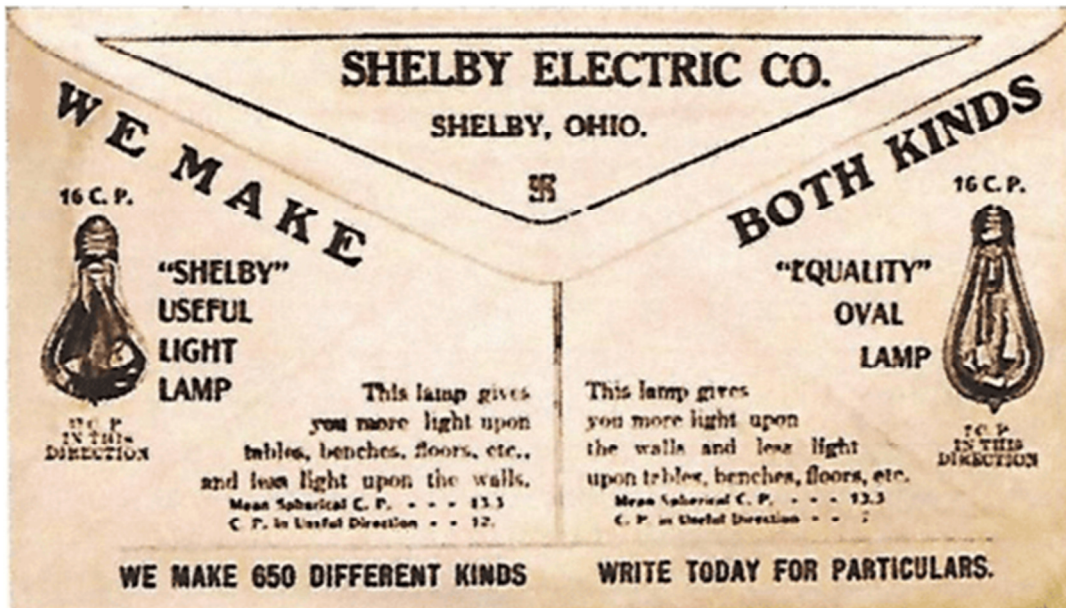



SHELBY "USEFUL LIGHT," CLASS A						"EQUALITY" OVAL ANCHORED FILAMENT, CLASS B					
Size of Lamp in Watts	Volts	Approximate Candle Power	Diameter of Base Inches	Length Over all Inches	Standard Package	Each Class A		Each Class B		Each Class B	
						Plain	Frosted	Plain	Frosted	Plain	Frosted
30 Shelby	100 to 130	8	2½	4½	200	\$0.20	.40	\$0.22½	.45	\$.45	\$.85
60 Shelby	100 to 130	16	2½	4½	200	.20	.40	.22½	.45	.45	.85
10 Oval	100 to 130	2	1¾	3½	200	.20	.40	.22½	.45	.38	.73
20 Oval	100 to 130	4	2¾	4½	200	.20	.40	.22½	.45	.38	.73
30 Oval	100 to 130	8	2¾	4½	200	.20	.40	.22½	.45	.38	.73
60 Oval	100 to 130	16	2¾	4½	200	.20	.40	.22½	.45	.38	.73
100 Oval	100 to 130	28	3	5½	100	.30	.60	.33	.66	.57	.93
120 Oval	100 to 130	32	3	5½	100	.30	.60	.33	.66	.57	.93
35 Oval	200 to 275	8	2¾	4½	200	.22	.44	.24½	.49	.42	.81½
60 Oval	200 to 275	16	2¾	4½	200	.22	.44	.24½	.49	.42	.81½
120 Oval	200 to 275	32	3	5¾	100	.40	.80	.43	.86	.76	.82

Ο αιωνόβιος λαμπτήρας του πυροσβεστικού σταθμού της εταιρίας Shelby



Οι εγκαταστάσεις της εταιρίας Shelby το 1890



Διαφήμιση της εταιρίας Shelby για αιωνόβιους λαμπτήρες



Πίνακας με πρόστιμα από το 1929, ο οποίος δείχνει πόσα ελβετικά φράγκα κατέβαλαν τα μέλη αν ένας λαμπτήρας διαρκούσε, για παράδειγμα, περισσότερες από 1.500 ώρες.

Τα Πρόστιμα του καρτέλ στους παραβάτες



Η Επιτροπή των 1.000 ωρών

Έγγραφο από το καρτέλ για την επιτροπή των 1000 ωρών όπου γράφει ότι οι λάμπες δεν πρέπει να ξεπερνάνε τις 1000 ώρες Γένοβα Απρίλιος του 1929

PROCEDURE Development Department	Life Guarantee for General Lighting Service Lamps	Decision Sheet A 3
<p style="text-align: center;">D E C I S I O N :</p> <p>The average life of lamps for General Lighting Service must not be guaranteed, published or offered for another value than</p> <p style="text-align: center;">1000 hours</p> <p>The 1000 hour life in this definition means average life/burn-out on normal laboratory test conditions at rated voltage.</p> <p style="text-align: center;"><u>Local Exceptions.</u></p> <p>In Germany 1000 hours may be guaranteed temporarily on a test voltage 3.5 % above rated voltage.</p> <p>In Great Britain and Sweden lamps for street lighting only may be guaranteed for an average life of 1000 hours on actual street lighting circuits. In all other countries, lamps for street lighting purposes may be guaranteed for an average life of 1300 hours at normal laboratory life test conditions at rated voltage.</p> <p style="text-align: center;">Genova, April 1929.</p>		

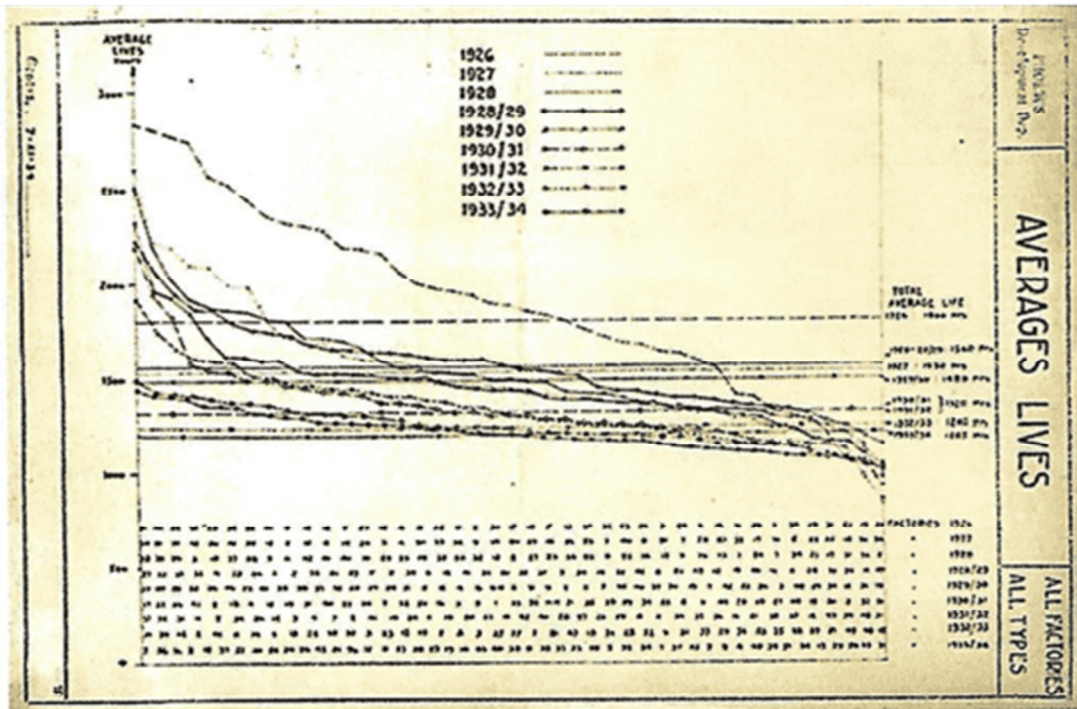
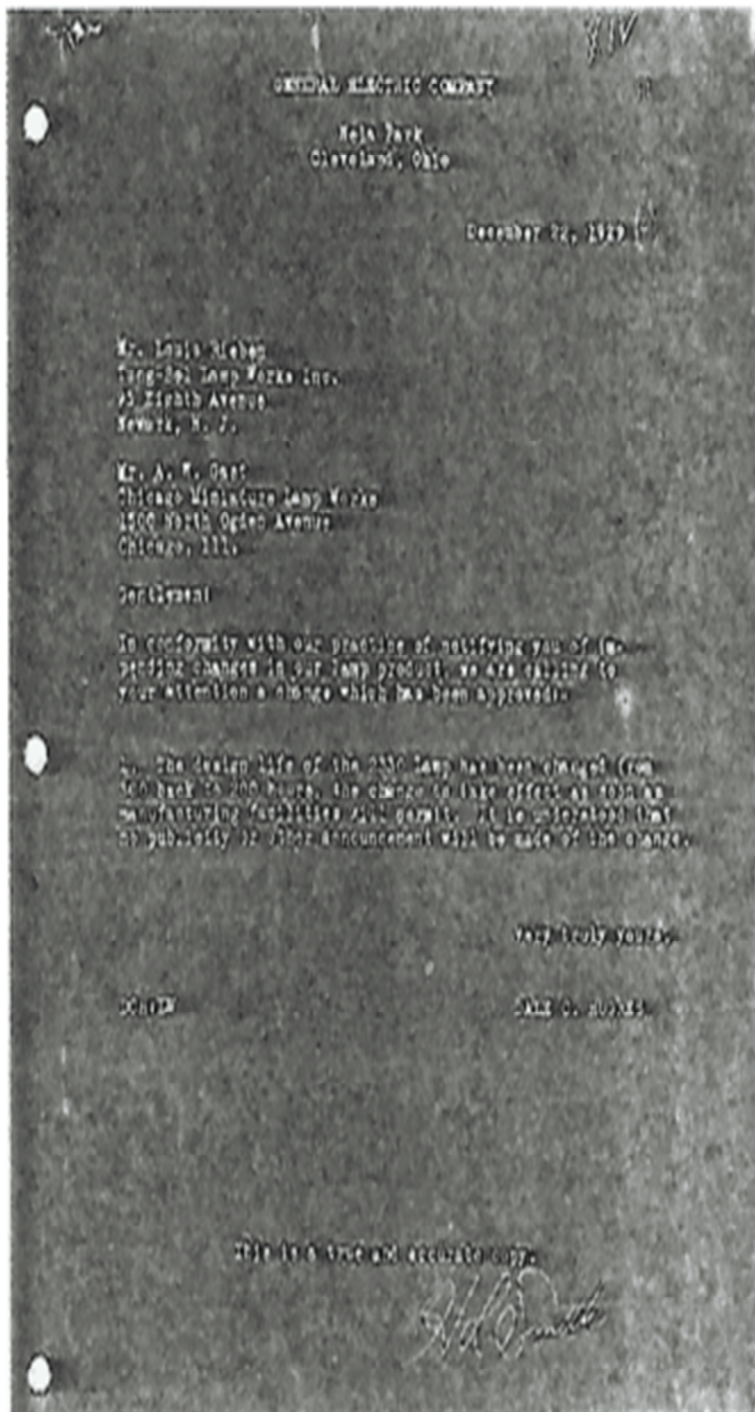


Photo: Landesarchiv Berlin

Out, Out, Brief Bulb: Prior to the Phoebus cartel's formation in 1924, household bulbs typically burned for a total of 1,500 to 2,500 hours; cartel members agreed to shorten that life span to a standard 1,000 hours. Each factory regularly sent lightbulb samples to the cartel's central laboratory in Switzerland for verification. This graph, obtained from the Municipal Archive of Berlin, shows how life spans generally declined over time, from an average of 1,800 hours in 1926 to 1,205 hours in fiscal year 1933–34.



Έγγραφο όπου το καρτέλ προσπαθεί να εξαπατήσει τους καταναλωτές
χρησιμοποιώντας την τεχνική της προπαγάνδας

“ Our whole economy is based on

Planned Obsolescence...

We make good products, we induce people to buy them, and then next year we deliberately introduce something that will make those products old fashioned, out of date, obsolete.

We do this for the soundest reason... to Make Money! ”

– Brooks Stevens,
Industrial Designer. 1958



*Brought to you by the
Post-Landfill Action Network*

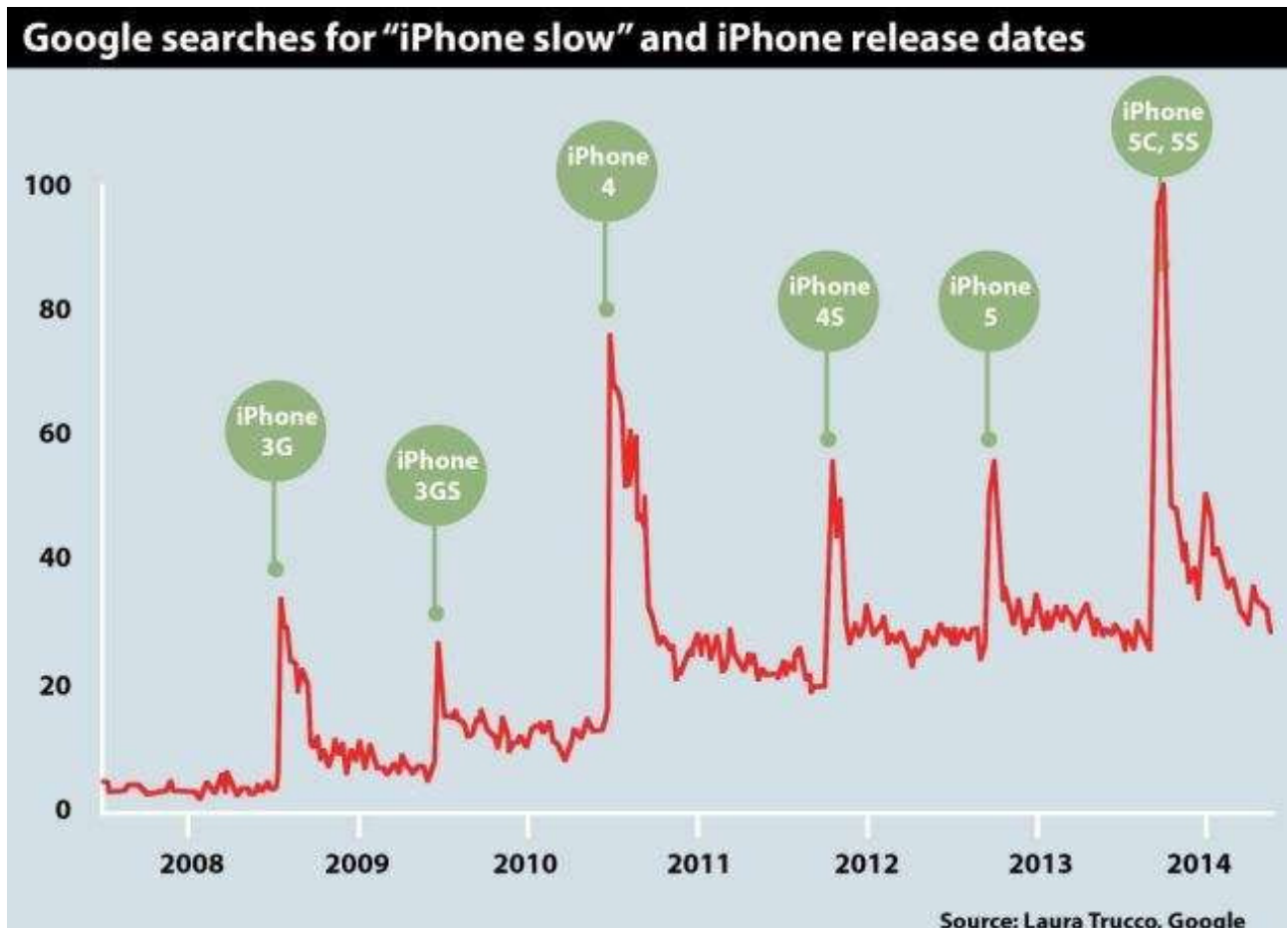
Όλη μας η οικονομία στηρίζεται στην προσχεδιασμένη βραχυβιότητα, φτιάχνουμε καλά προϊόντα τα δίνουμε στους πελάτες για να τα αγοράσουν και τον επόμενο χρόνο θα τους δώσουμε νέα προϊόντα όπου θα κάνουν τα παλιά να είναι εκτός μόδας, εκτός εποχής και απαρχαιωμένα. Brooks Stevens βιομηχανικός σχεδιαστής έτος 1958.



Brooks Stevens Αμερικάνος βιομηχανικός σχεδιαστής



Το περίεργα σχεδιασμένο σπίτι του Βιομηχανικού σχεδιαστή Brook Stevens



Έρευνα από την φοιτήτρια Laura Trucco του Harvard σχετικά με την επιβράδυνση του Apple phone λόγω ενημερώσεων στο λογισμικό Ios και με επιβλέπων καθηγητή τον Sendhil Mullainathan καθηγητή οικονομικών του Harvard University. Η οποία έρευνα γράφτηκε για το περιοδικό New York Times. (<https://archive.is/uL33>)

Η απόφαση των Ιταλικών ρυθμιστικών αρχών πρωτότυπα έγγραφα
(https://www.giustizia-amministrativa.it/portale/pages/istituzionale/visualizza/?nodeRef=&schema=tar_rm&nrg=201815516&nomeFile=202005736_01.html&subDir=Provvvedimenti)

2/9/2020 https://www.giustizia-amministrativa.it/portale/pages/istituzionale/visualizza/?nodeRef=&schema=tar_rm&nrg=201815516&nomeFile=...

Publicato il 29/05/2020

N. 05736/2020 REG.PROV.COLL.
N. 15516/2018 REG.RIC.



R E P U B B L I C A I T A L I A N A

IN NOME DEL POPOLO ITALIANO

Il Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio

(Sezione Prima)

ha pronunciato la presente

SENTENZA

sul ricorso numero di registro generale 15516 del 2018, integrato da motivi aggiunti, proposto da

Apple Inc., Apple Distribution International, Apple Italia S.r.l., Apple Retail Italia S.r.l., in persona dei rispettivi legali rappresentanti *pro tempore*, rappresentati e difesi dagli avv.ti Luigi Cascone, Roberto Leccese, Andrea Marega e Giorgia Diotallevi, con domicilio digitale come da PEC dei Registri di Giustizia e domicilio eletto presso il loro studio in Roma, via XX Settembre, 1;

contro

Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato e Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni, in persona dei rispettivi legali rappresentanti *pro tempore*, rappresentate e difese dall'Avvocatura Generale dello Stato, presso cui sono domiciliate *ex lege* in Roma, via dei Portoghesi, 12;

nei confronti

Archive for November 26th, 2008

GE suspends development of “high-efficiency incandescent”

Wednesday, November 26th, 2008



Back in February 2007 General Electric announced that it had made key advancements in the development of a high-efficiency incandescent (HEI) light bulb that would be as efficient as a compact fluorescent bulb (CFLs) but without the mercury and with better light quality. Early versions would hit the market by 2010, the company said. GE basically saw the writing on the wall, as several jurisdictions — including Australia, Canada and several U.S. states — had announced the same year plans to ban inefficient light bulbs somewhere between 2012 and 2015. The HEI was basically the last kick at the can for the 100-plus year old Edison incandescent.



imagination at work

February 23, 2007 08:03 AM Eastern Daylight Time

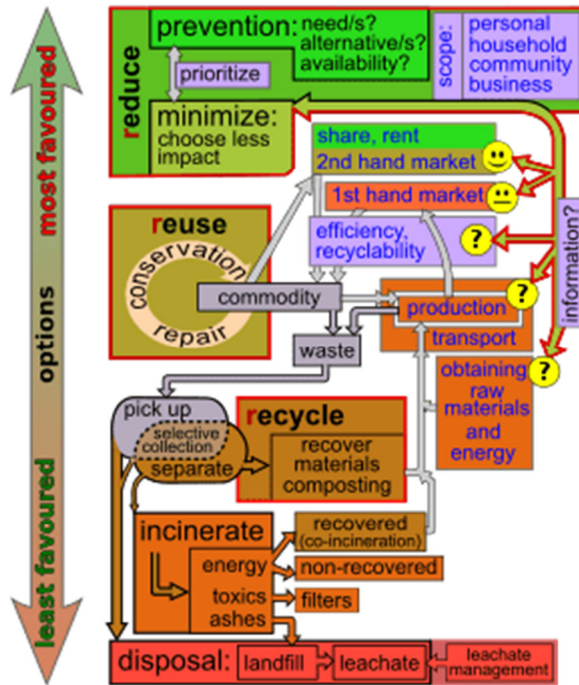
GE Announces Advancement in Incandescent Technology; New High-Efficiency Lamps Targeted for Market by 2010

Re-inventing Edison: New Light Bulb Will Provide High-Quality Light and Deliver Efficiency Comparable to Compact Fluorescent Lamps

CLEVELAND—(BUSINESS WIRE)—GE Consumer & Industrial's Lighting division, a world leader in the development of energy-efficient lighting products, today announced a major advancement in incandescent lighting technology, bringing 100-year-old technology to levels comparable to compact fluorescent lamps (CFL), delivering significant environmental benefits. Over the next several years, GE will introduce a new high efficiency incandescent (HEI) lamp, which incorporates innovative new materials being developed in partnership by GE's Lighting division, that will deliver the same quality of light as current incandescent lamps while saving energy and decreasing greenhouse gas emissions.

The new high efficiency incandescent (HEI™) lamp, which incorporates innovative new materials being developed in partnership by GE's Lighting division, will be available in 2010. The new technology could be expanded to all other incandescent household incandescent light bulbs, the most popular lamp type used by consumers today. Ultimately the high efficiency lamp (HEI) technology is expected to be about four times as efficient as current incandescent bulbs and comparable to compact fluorescent lamps (CFL). This could save up to 1.5 billion tons in the EU if the entire installed base of traditional incandescent bulbs was replaced with HEI lamps.

Enhanced version of waste hierarchy
https://en.wikipedia.org/wiki/Waste_hierarchy



Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Πανεπιστήμιο Πατρών.

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

All rights reserved.

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1988 και τα άρθρα 2,4,6 παρ. 3 του Ν. 1256/1982, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας και δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον.

Κουτρόπουλος Κωνσταντίνος